

Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgiver: Smede og maskinarbejdernes Forbund

Udgivelsesår: 1890-1892

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

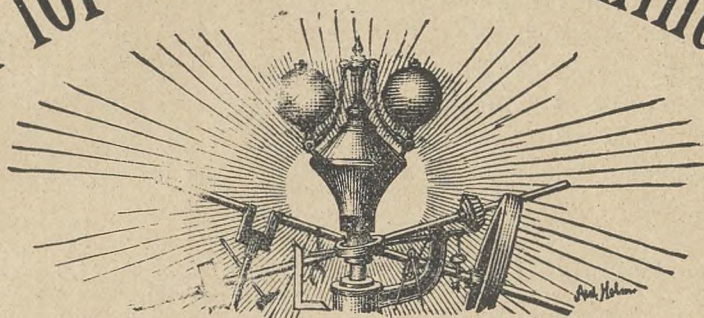
VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

[Besøg os på Arbejdermuseet](#)

[Søg i vores biblioteks- og arkivsamling](#)

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 1

Oktober 1890 - 1892

3. Aargang

Myndighedsmisbrug paa Holmen.

At private Arbejdskøbere undertiden i afmægtigt Raseri kan finde paa at ville diktere Arbejderne, hvilke Foreninger de maa eller ikke maa være Medlemmer af, er saa nogenlunde forstaaeligt, da de til Trods for Kampmidlets mindre hæderlige Natur, dog kan skyde sig ind under den frie om end hensynsløse Brug af Privatkapitalen.

Men at Embeds- og Bestillingsmænd paa Holmen har Frækhed nok til at fordre af erhvervsøgende Arbejdere, at de skal være Medlemmer af Højre-Foreninger for at kunne komme i Holmens Arbejde, er noget hidtil uhørt og dog er dette sket.

Ja man er gaaet endnu et Skridt videre, man har forlangt af en Smed, at han skulde møde med Anbefaling fra en gammel Skruebrækker for at blive antaget i Arbejde. Man brød sig Pokker om Smedens Bevis for faglig Duelighed, om hans tidligere Principalers Anbefalinger eller om han er kvalificeret til det paagældende Arbejde, naar blot han mødte med Bevis fra en Skruebrækker og det tilmed fra en, der aldrig har været — Sméd.

Er d'Hrr. maaske ikke selvstændige nok til at antage Arbejdere? Eller er de ved Antagelsen af Arbejdere underkastet Skruebrækkerens Myndighed?

Det vil i saa Fald være et Bevis paa, i hvor høj Grad Selvstændigheden kan reduceres.

Men det er nok egenlig Valgene, der har vakt d'Hrr.s Harme. De følte sig indignerede over, at Valgene gik Regeringen imod, hvorfor de forméntlig deres „almægtige“ Herre til Behag svor at hævne sig paa de „troløse“ Arbejdere, der Valgdagen i deres egen velforstaaede Interesse stemte sammen med Arbejderpartiet.

D'Hrr. har ved deres hele Fremgangsmaade søgt, i hvert Fald indirekte, at tvinge Arbejderne til at stemme paa en vis Maade. Det kan derfor være paa sin Plads samtidig at minde om, at denne Handling i Følge Straffelovens § 113 straffes med Forbedringshusarbejde eller Fængsel.

Da d'Hrr. saa stormægtig angreb Arbejdernes Foreningsret, glemte de aldeles, at de var offentlige Tillidsmænd og at de som saadanne har ikke alene ikke Lov til at gøre, hvad de vil, men en absolut Pligt til kun at gøre, hvad de maa. Kedeligt nok, at vi skal minde dem om deres Pligter. Men vi haaber ikke, at d'Hrr. er saa bornérte, at vor venskabelige Henstilling til dem om for Fremtiden at varetage deres virkelige Hværv paa en anden og bedre Maade end nu, vil blive taget ilde op. Ligesom vi haaber at blive forstaaet, naar vi anmoder dem om for Fremtiden at holde deres Næse fra Arbejdernes Foreningsforhold.

Det er Kortsynethed, naar de troer, at de paa den Maade kan vinde Arbejderne, og det er ligesaa kortsynet at tro, Arbejderpartiet ad denne Vej kan tilføjes nogen Skade. Alle Bestræbelserne tilsammenlagde vil ikke tyngede mere paa

Arbejderpartiet end en Flue paa en Elefant. D'Hrr. kan ganske vist jage Socialdemokraterne ud; men de vil, hvor de end henter Arbejdere fra, risikere at faa ligesaa mange igen, og derfor ser vi med stor Sindsro paa Forholdenes Udvikling. Vi er kun forbitrede over den Hensynsløshed, hvormed nogle Embeds- og Bestillingsmænd tror at kunne sætte sig ud over Lovene, naar det gælder om at komme Arbejderne tillivs.

En Deputation hos Marineministeren.

Som andetsteds omtalt her i Bladet, blev der umiddelbart efter Valgmandsvalgene afkrævet Arbejdssøgende Bevis for, at de var Medlemmer af en Højreforening, som Betingelse for at erholde Arbejde. For at modarbejde dette grove Brud paa Foreningsretten, besluttede Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund i Forbindelse med Smede- og Maskinarbejdernes Forbund, Klejnsmedesvendeforeningen og Kedelsmedeforeningen at sende en Deputation til Marineministeren for at erfare, hvorvidt det var efter hans Befaling eller med hans Billigelse, at ovennævnte Fordring blev stillet til de Arbejdere, der søge Erhverv paa Holmen. Deputationen, der Tirsdagen den 23de September søgte og fik Ministerens Svar, fremlagde dette ved et af Smede- og Maskinarbejdere meget talrigt besøgt Møde, der afholdtes Onsdag Aften i Forsamlingsbygningens store Festsal. Paa Deputationens Vegne blev Beretningen afgivet af F. Hurop, der gav følgende Meddelelse:

Ministeren erklærede, at det var uden hans Vidende og Villie, at den paaankede Fordring var stillet til Arbejderne og lovede, at der skulde blive nedlagt Forbud mod, at dette for Fremtiden skete. Derimod var Ministeren uvillig til at indrømme Fagforeningsmedlemmer fri og lige Adgang til Arbejdet paa Statens Værksteder og motiverede dette med, at Arbejderne kunde jo i saa Tilfælde faa „Ordre til at nedlægge Arbejdet“ (Munterhed). Deputationen havde selvfølgelig henledet Ministerens Opmærksomhed paa, at vi ikke gav Ordre til at nedlægge Arbejdet, men at Beslutningen toges af Arbejderne selv paa vedkommende Arbejdsplads (Hør!). Med Hensyn til de „faste“ Arbejdere stod Ministeren endnu paa sit bekendte Standpunkt fra sidste Vinter, at man ikke taalte, at disse tilhørte Socialdemokratiet. Ministerens Svar lovede jo ikke meget, og vi burde derfor selv sikre vor Selvstændighed ved at fuldständiggøre vor Organisation (Stærkt Bifald).

Der udspandt sig derefter en livlig Diskussion, hvorunder alle Talere anbefalede stærk Tilslutning til Fagorganisationen og bestemt misbilligede den mod Arbejderne udviste Fremgangsmaade.

Til Slutning vedtoges følgende Resolution énstemmig:

„Smede- og Maskinarbejdere, der den 1. Oktober 1890, i et Antal af 1000, er samlede i Rømersgade 22 erklærer:

at de paa Statsværkstederne fremkomne Angreb daa Foreningsretten er i bestemt Modstrid med Grund-

lovens § 87, og protesterer mod, at Embeds- og Bestillingsmænd benytter deres Stilling til Agitation blandt Undergivne i partipolitiske Øjemed.

Til Statens Arbejde bør alle Borgere have lige Adgang.

Embeds- og Bestillingsmænd overskrider derfor Grænserne for deres Rettigheder ved at favorisere enkelte og udelukke andre fra Arbejdet paa Statens Værksteder.

Da dette bevislig har fundet Sted venter Forsamlingen, at Regeringen iværksætter en grundig Undersøgelse af Arbejdsforholdene paa Statsværkstederne, og at Enhver, der har povet at krænke Arbejdernes forfatningsmæssige Foreningsret, vil blive draget til Ansvar og eventuelt fjærnet fra sit Embede eller sin Bestilling.“

Mødet sluttede med begejstrede Hurraraab for Smede- og Maskinarbejdernes Forbund.

Forskelligt.

Helsingørs Skibsværft. Selskabet, som ejer nævnte Værft, afholdt i Slutningen af sidste Maaned sin aarlige Generalforsamling. Det fremgik af Regnskabet, at Nettooverskuddet var Et Hundrede og enogfyrretyve Tusind seks Hundrede og tolv Kroner, eller med andre Ord: syv ligesaa gunstige Aar til og Selskabet har i otte Aar i ren Fortjeneste indvundet et ligesaa stort Beløb, som hele Aktiekapitalen repræsenterer. Blot man ejer Aktier til et Beløb af 8000 Kr. er Udbyttet uden at røre en Finger større end den Arbejders, der slider hele Aaret rundt. Man roste vel ikke uden Grund Direktør Holms Forretningsdygtighed og besluttede énstemmig at skænke ham en Hædersgave, hvad der ogsaa er særdeles godt Raad til.

Men Arbejderne da, den allernødvendigste Faktor for Udbyttets Tilvejebringelse, talte man da slet ikke om dem? Aa jo! Direktøren meddelte, at Arbejderne (Formerne) havde strejket for at faa en Mester (Støbemesteren) fjærnet; og at Strejken var mislykket samt at engelske Formere havde udført de Strejkendes Arbejde. Ja ellers ifølge den officielle Meddelelse intet om Arbejderne — — — . Disse sætter da forøvrigt ogsaa mindre Pris paa Omtale, den fylder nemlig saa forbandet lidt i Lommen. Hvad de derimod vil paaskønne er, om det velsituerede Aktieselskab, naar Talen bliver om humanere Behandling og større Løn, mødes med ligesaa stor Anerkendelse af deres Værd, som Direktøren.

Forøvrigt meddelte Direktøren, at Værftet havde følgende Bestillinger: 6 Dampere (hvoriblandt 1 til Fyrvæsenet), 2 Maskinanlæg, 3 Jærnbanebroer til Gentofte—Lyngbybanen, en Dampfærge til Lille Bælt, 1 Fragtdamper til Rusland og 1 Damper til det østbornholmske Selskab.

Staten har ifølge Beretningen ogsaa melet sin Kage; den har nemlig oppebaaret 76,587 Kroner i Told af de Materialier, Værftet har brugt i Aarets Løb. En passende Illustration til al den vandle Præk om Beskyttelse af dansk Industri.

Til Trods for at Selskabets Nettooverskud var $12\frac{1}{2}$ Procent og Statens Udbytte omtrent 7 Procent af Aktiekapitalens Størrelse, saa kunde Direktøren dog med en vis Tilfredsstillelse meddele, at Værftet nu kunde konkurrere med Hamborg.

Glem derfor ikke, I lykkelige Aktionærer, at det er Eders Hær af flinke Arbejdere, der har skabt Eders store Udbytte og luk Pengeskabet bravt højt op, naar Arbejderne møder op for at hente deres Andél. Nu véd vi jo, at I bare vilde narre os, da I talte om den frygtelige Konkurrence.

Men Sagen kunde jo ogsaa ordnes paa en anden Maade, som sikkert har noget tiltalende ved sig for begge Parter, og det er, at faa Tolden afskaffet paa Raamaterialet. Dette kan blandt andet naas ved i Forening med os at rejse en kraftig Opinion for Sagen.

Det Beløb, der ved Toldens Ophævelse indvindes, kan da benyttes til Forhøjelse af Arbejdernes Løn, der da vil blive henimod et Par Kroner større for hver Arbejder om Ugen. I saa Fald er der foreløbig ingen Fare for Konkurrencen eller for — Aktieudbyttet.

Dette mit Forslag til behagelig Overvejelse.

—r—

Udlandets Konkurrence og Arbejds lønnen.

Det er en ikke ualmindelig Tro, at Grunden til lav Arbejds løn særlig er at søge i stor Indførsel af færdige Varer fra Udlandet. Hvis dette forholdt sig rigtig maatte Arbejds lønnen være særlig god i de Fag, hvor der indføres en forholdsvis ringe Del af Fagets Produkter, medens Udførslen er mange Gange større; dette viser sig dog langtfra at være Tilfældet.

Til København er saaledes i Kalenderaaret 1889 indført 119,400 Pund fint og 373,900 Pund simplere Snedkerarbejde. I samme Tidsrum er til Udlandet udført 1,264,700 Pund fint og 2,588,300 Pund simplere Snedkerarbejde; det vil sige, at der af fint Arbejde er udført omtrent 11 Gange og af simplere omtrent 7 Gange saameget som indført.

Med en saa glimrende Konkurrenceedygtighed maatte Danmark jo være et sandt Eldorado for Snedkersvendene. Men desværre selv de, der udfører det fineste Snedkerarbejde, har knapt til „Dagen og Vejen“, som man siger. De Fordele, som Snedkerne ifjor og ved tidligere Lejligheder har erhvervet sig, er ikke en Følge af Konkurrenceedygtigheden, men Resultatet af deres Sammenhold.

Arbejds løsheden er ikke mindre i Snedkerfaget end i andre Fag. En periodisk Efterspørgsel om Arbejds kraft samler hurtigt ledige Kræfter fra Ind- og Udland og saa har man den langt farligere Konkurrence blandt Arbejderne indbyrdes at kæmpe med.

Er der noget Lyspunkt at øjne i det omtalte Forhold til Udlandet skal det da være dette, at danske Kapitalister har høstet Fordelene af Konkurrencen. Man kan imidlertid se det, som man vil, et er afgjort, at Fordelen hverken er gaaet i Smaamestrenes eller Arbejdernes Lommer, men i nogle faa større Kapitalisters.

For Smedenes Vedkommende stiller Ind- og Udførslen sig mindre gunstig, særligt paa Grund af den aldeles urimelige Skat paa Raamaterialier. En bestemt Adskillelse af, hvad der i vort Fag er Raamateriale, tildels færdigt eller fuldfærdigt Arbejde faar man ikke gennem Toldtarifen. Vi maa derfor alene holde os til, hvad Toldvæsnet betegner som „alle andre Arbejder af Jærn og Staal“ og der viser Indførslen til København i 1889 sig at være 12,060,000 Pund mod en Udørsel af 3,698,400 Pund. Her er altsaa Indførslen omtrent $3\frac{1}{3}$ Gange saa stor som Udførslen. Men vi er som Arbejdere derfor hverken værre eller bedre stillede end Snedkerne. De Fordele, vi skal have, maa vi ogsaa selv tilkæmpe os.

3 Milliarder Tdr. Kul yder Jorden aarlig til vort Forbrug ved Dampskibe, Lokomotiver, Fabriker, Haandværk, Husholdninger osv. osv. (1 Milliard er 1 Tusinde Millioner). Hvis man tænkte sig dette uhyre Forraad samlet paa én Plads, vil man t. Eks. kunne dække hele Amager med Kul indtil 25 Fods Højde.

Sangbog for rejsende Haandværkere og skandinaviske Foreninger i Udlandet er Titlen paa en Bog „Trækfuglen“s Udgivere har, bogstavelig talt, sendt ud i Verden. Bogen svarer udmærket til sin Titel, den tæller ikke mindre end 66 danske, 18 norske, 26 svenske, 45 tyske, 8 franske, 5 italienske, 6 engelske, 1 skotsk og 2 irske Sange. Prisen er, saa vidt vi ved, 1 Krone og Bogen faas hos Fr. Nielsen, Korsgade 35, København N.

Fire Domme. I fire Sager, der var anlagte af Niels Reippurt, Brummer, Adolf Eriksen og Lorentz Eriksen, alle af Odense, mod dette Blads forhenværende Redaktør, Hr. Vald. Olsen, er der den 8. Septbr. d. A. faldet følgende ligelydende Domme:

I „Fagblad for Smede og Maskinarbejdere“ Nr. 2 for November 1889 findes en ikke underskrevet Artikel med Overskrift: „Strejken i Odense“, hvori en da stedfindende Strejke paa Jernstøberiet Fønix i Odense gjøres til Gjenstand for Omtale. Der berettes bl. a. om denne: „Der gik 30 Mand, medens 4 blev staaende. At disse fire blev staaende, er jo meget beklageligt, men det har jo altid været saa, at der gives enkelte Slavenaturer, der enten ikke kan eller ikke vil forstaa den privatkapitalistiske Udvikling, der tvinger Arbejderne til i Enighed at stille en Bom for Arbejdsgivernes Udbytningsslyster.“ Under Betegnelsen „de 4 Skruetrækkere“ navngives derefter Citanten, Maskinarbejder Niels Reippurt af Odense og tre af hans Medarbejdere som de fire, der vedblev at arbejde paa Jernstøberiet. Sluttelig anmodes alle Kolleger om at støtte Strejken af al Kraft, idet det udtales, at Ihændeleveren af Jernstøberiet for Tiden har meget Arbejde, og at han ikke vedblivende vil kunne hjælpe sig med den Smule „Skrabsammen“, som han har for Øjeblikket. Da Citanten har fundet de i Artiklen benyttede Udtryk: „Slavenatur“, „Skruetrækker“ og „Skrabsammen“ fornærmelig for sig, har han under nærværende mod Indstævnte Redaktør af „Fagbladet for Smede og Maskinarbejdere“ Vald. Olsen

anlagte Sag paastaet, at disse Udtryk mortificeres, at Indstævnte anses med en klækkelig Bøde efter Strlfs § 216 eller eventuelt § 217, og at Indstævnte tilpligtes at betale ham Sagens Omkostninger. Indstævnte har paastaet sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger. Da samtlige de benyttede Udtryk maa anses at angaa Citanten og at indeholde Forhaanelser imod ham, ville de være at mortificere og Indstævnte at anse efter Strlfs § 217 efter Omstændighederne med en Statskassen tilfaldende Bøde paa 100 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 14 Dage, hvorhos Indstævnte vil have at tilsvare Citanten Sagens Omkostninger med 60 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

De ovennævnte for Citanten, Maskinarbejder Niels Reippurt af Odense fornærmelige Udtryk bør være døde og magtesløse og bør Indstævnte, Redaktør af „Fagbladet for Smede og Maskinarbejdere“ Vald. Olsen til Statskassen bøde 100 Kr. eller i Mangel af Bødens fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 14 Dage. Saa betaler Indstævnte og til Citanten Sagens Omkostninger med 60 Kr.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Tekniske Meddelelser.

Til Slibning, der fordrer stor Finhed, anvendes sædvanlig Olie. Et tysk Fagblad anbefaler i Stedet for Olie at anvende 3 Dele Glycerin og 1 Del Alkohol. Til mindre Ting dog kun Glycerin.

Middel mod haard Hud. „Mekaniske Arbe-taren“ anbefaler følgende Salver hertil: en Blanding af 50 Gr. Lanolin, 0,1 Gr. Vanilin, 1 Draabe Rosenolie eller 100 Gr. Lanolin, 25 Gr. flydende Parafin, 0,1 Gr. Vanilin og 1 Draabe Rosenolie.

Regneopgave.

En Beholder har tre Tilløbsrør, a, b og c, og to Afløbsrør, d og e.

a kan fylde Beholderen i 5, b i 7 og c i 9 Timer. d kan tømme Beholderen i 4 og e i 6 Timer.

1. Hvor lang Tid vil det være for at fylde Beholderen, naar a, b og e er aabne?
2. Naar a, b og d er aabne?
3. Naar b, c og d er aabne?
4. Naar a, c og e er aabne?
5. Naar alle Rør er aabne?

Hvorledes stiller Forholdet sig, hvis Beholderen i flydende Maal rummer 263 Tønder?

Foreningsmeddelelser.

Ny Afdeling af Forbundet. Vore energiske aarhusianske Fagfæller har ved deres Agitation atter skabt et nyt Led i vor Organisation, nemlig en Forbundsafdeling i Esbjerg. Mødet, ved hvilket Afdelingen blev dannet, var udmærket godt besøgt og afholdtes den 5te Oktober i Esbjerg. Kedelsmed P. Hansen, Aarhus, aabnede Mødet og overtog Hvervet som Ordstyrer. Formanden for Afdelingen i Aarhus, Maskinarbejder O. Hansen indledede Mødet med et Foredrag om Nyttens af den faglige Organisation, gennem hvilken de fælles Interesser bedst kan fremmes og sluttede med at opfordre de Tilstedeværende til at danne en Afdeling af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. Opfordringen modtoges med stærkt Bifald. P. Hansen omtalte herpaa, hvorledes Kapitalisterne organiserede sig for at fremme deres Interesser, Arbejderne maatte nødvendigvis gøre det samme. Et Forslag om at danne en Afdeling vedtoges enstemmig og samtlige Tilstedeværende indmeldte sig. Man valgte en af 5 Medlemmer bestaaende Bestyrelse. Maskinarbejder Caben, Jyllands-gade, blev Formand.

Oplysninger angaaende „Skruebrækkere“ kan d'Hr. Medlemmer erholde i enhver af Afdelingerne.

Dansk Smede og Maskinarbejder Forbunds Kongres vil efter foreløbig Bestemmelse finde Sted den 27.-28. Marts 1891 i Odense. Nærmere vil følge i næste Numer.

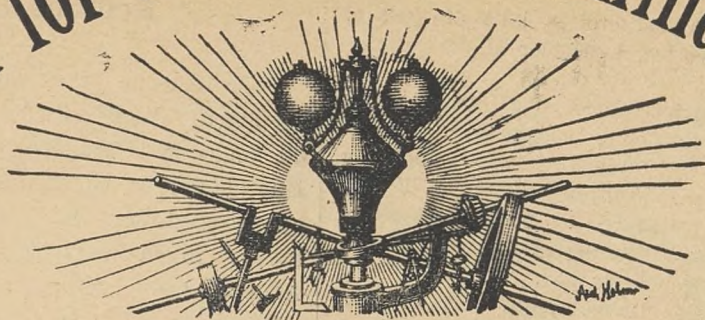
Forslag til Rejse- og Understøttelseskasse for Medlemmer af Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund vil blive optaget i Fagbladet for Novembsr. Som det vil erindres blev det paa sidste Kongres paalagt Hovedbestyrelsen at fremkomme med Forslag til Oprettelsen af en saadan Kasse. Det er dette, der nu vil komme til Drøftelse blandt Medlemmerne før Kongressens Afholdelse.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund har Afdelinger i følgende Byer: København, Aarhus, Helsingør, Odense, Randers, Varde, Kolding, Aalborg, Horsens, Frederikshavn, Viborg, Nykøbing paa Mors og Esbjerg. Alle Meddelelser og Forespørgsler vedrørende Forbundet bedes tilsendt F. Hurop, Raadmandsgade 23, København L, der for Tiden er Formand for Hovedbestyrelsen.

Aalborg.

Smede og Maskinarbejdernes Fagforening i Aalborg indvier Onsdagen den 29. ds.. Aften Kl. 8, sine nye Lokaler paa Algade (forh. Dramatiken) med en sel-skabelig Sammenkomst, bestaaende af Koncert og Foredrag. Alle Medlemmer med Damer anmodes om at komme tilstede præcis. Bestyrelsen.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 2

November 1890

3. Aargang

Rejse- og Understøttelseskasse.

Som tidligere berørt paahviler det Hovedbestyrelsen paa Kongressen i Odense at forelægge et Udkast til Dannelsen af en Rejse- og Understøttelseskasse for Medlemmerne af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Idet vi herved fremlægger et foreløbigt Udkast skal vi kun bemærke, at det efter at være blevet drøftet i Forbundets forskellige Afdelinger, i Begyndelsen af Februar 1891 vil blive taget op til fornyet Drøftelse i Hovedbestyrelsen sammen med de Ændringer og Tilføjelser, der til den Tid er indkommet fra Afdelingerne. Ved paa den Maade at tage det videst mulige Hensyn til de Anskuelse, der rører sig ude blandt Medlemmerne, haaber vi at kunne møde frem i Februar med det endelige Forslag i en saadan Form, at det foruden at danne et godt Grundlag for Behandlingen, tillige kan faa praktisk Betydning for Medlemmerne.

Med Reisekassen er forbundet en dobbelt Hensigt, i første Række at give tilrejsende Medlemmer en Understøttelse, i anden at give Oplysninger om Arbejdsforholdene i Byerne, anvise gode Logier, Spisesteder o. s. v. saaledes, at de som oftest smaa Midler kan faa den mest fornuftige Anvendelse.

Med Understøttelseskassen har vi tænkt os at støtte de gifte Medlemmer, saa at de ikke som nu i saa høj Grad er afhængig af den enkelte Arbejdsgivers Forgødtbefindende.

Vi anmoder derfor d'Hrr. Medlemmer at overveje og de ærede Afdelinger at drøfte

Forslag

til

Love for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbunds Rejse- og Understøttelseskasse.

§ 1. Kassens Formaal er at yde Medlemmerne Understøttelse, der kan hæves i enhver af Forbundets Afdelinger under fornødent Hensyn til Bestemmelserne om Opholdets og Understøttelsens Varighed.

§ 2. Berettigede til Understøttelse er kun de:

- a) hvis Kontingentrestance ikke er større end tilladt i den Afdeling, hvoraf Paagældende er Medlem!
- b) der har været Medlem uafbrudt i de sidst forløbne 12 Maaneder eller er indtraadt som Medlem senest 10 Dage efter Lærebrevets Udstedelse eller efter stedlig Afdelings Oprettelse. (Bestemmelserne i Punkt b gælder dog kun for de Medlemmer, der er optaget senere end Slutningen af Marts Maaned 1891).
- c) der foreviser et af Hovedbestyrelsen udstedt Legitimationskort forsynet med Afdelingens Paategning og Stempel.

§ 3. Udbetaling sker til rejsende Medlemmer den Dag de ankommer til en By, hvor der findes Afdeling. Til arbejdsløse Medlemmer begynder Understøttelsen 1 Uge efter at Arbejdsløsheden er indtraadt. Gifte Medlemmer kan oppebære Understøttelse indtil 10 Uger i et løbende Aar og er ikke forpligtede til at forlade den By, hvor de var Medlemmer ved Understøttelsens Begyndelse.

Ugifte Medlemmer kan erholde Understøttelse i den By, hvor de var Medlemmer ved Understøttelsens Begyndelse indtil 1 Uge i Provinsbyerne og 4 Uger i København. Tilrejsende Medlemmer kan erholde Understøttelse i Provinsbyerne for indtil 3 Dage i hver By og indtil 3 Uger i København.

Ophold udover den Tid støttes ikke af Kassen. Saafremt Rejsen fortsættes, indtræder Understøttelse paany.

Rejseunderstøttelse, iberegnet stedlig Understøttelse, gives ikke udover 70 Dage for et løbende Aar.

§ 4. Tid og Sted for Understøttelsens Udbetaling fastsættes af Afdelingen. Kontrolsystemet og Understøttelsens Størrelse fastsættes af Hovedbestyrelsen. I hvert Nr. af Fagbladet bekendtgøres Understøttelsens Størrelse for den paafølgende Maaned.

§ 5. Kassens Midler tilvejebringes ved, at Medlemskontingentet i alle Afdelinger forøges saameget, at Forhøjelsen svarer til 5 Øre for hvert Medlem om Ugen.

§ 6. Kassens Virksomhed ledes af Hovedbestyrelsen og hver Afdeling indbetaler til Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, samtidig med Maanedskontingentet, Bidraget til Rejse- og Understøttelseskassen paa følgende Maade: Juli, August, September og Oktober 25 Øre maanedlig pr. Medlem og Aarets øvrige Maaneder 20 Øre.

§ 7. Indbetalingen til Kassen tager sin Begyndelse 1. Juli 1891.

§ 8. De sidste fire Maaneders indbetalte Bidrag danner altid Garantifondet og maa hverken helt eller delvis benyttes paa anden Maade end udtrykkelig tildelt af sidst afholdte Kongres. Understøttelsen begynder 1. Novbr. 1891.

§ 9. Afdelingerne indsender samtidig med Kontingentet Kvitteringerne for udbetalt Understøttelse i samme Maaned. Opgørelse finder Sted saavidt muligt samtidig.

I hvert Fagblad skal findes en Opgørelse for den samlede Virksomhed i den næstforegaaende Maaned samt Numrene paa de Medlemmer, for hvem Kvittering om modtaget Understøttelse er indsendt til Hovedbestyrelsen.

Anmærkning. Naar Hovedbestyrelsen har foreslaaet, at den bestemmer Understøttelsens Størrelse, saa er det for at sikre Kassens Bestaaen, som den mener skal bæres ved egne Midler. Vi formener, at man i dette Tilfælde helst bør prøve sig frem, da Erfaringen har vist at det er farligt efter nogen Tids Forløb at indstille en Virksomhed, Medlemmerne har sat sin Lid til. Bekendtgørelsen i Fagbladet om Understøttelsens Størrelse og Kassens Virksomhed skal tjene som Kontrol mellem Kassen, Afdelingerne og Medlemmerne.

Vi anmoder nu Afdelingerne om at underkaste Forslaget en nøje Drøftelse og i Løbet af Januar Maaned 1891 at tilsende Hovedbestyrelsen deres Betænkning. Naar Tidsfristen for Drøftelsen er saa stor, er det for at give hver Afdeling Lejlighed til eventuelt at lade Forslaget behandle i et Udvalg.

København, i November 1890.

Bestyrelsen
for

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Moderne Fabriksliv.

Arbejderne er og har altid været Samfundets Stedbørn, Magthaverne og Privatkapitalisterne de onde Stedforældre, der altid har Riset i Haanden, rede til at straffe, naar et af Stedbørnene forser sig. Paa ægte Stedmodervis taales ingen selvtagen Frihed, Nydelse eller Adspredelse. Arbejderen er lanket til Skruestikken, som Prometheus til Klippen, et Blik eller et Ord til Sidemanden, en $\frac{1}{2}$ Bajer eller 5 Minutter for sent paa Plads og Fabrikens vrede Zeus møder med Lynstraalen og straffer Misdæderen. For ham er Arbejderen ikke et frit og ligebyrdigt Individ, tværtimod han tror at vise en Naade ved ej at diktere hvilke Forænger, Blade og Personer, der skal have Arbejdernes Sympati. Han glemmer fuldstændig, at han selv kun er et Menneske og at hans „usle Mammon“ kun er skabt ved offervillige Arbejderes Flid.

Medens man i det offentlige Liv fordømmer og bekæmper Despotismen, blomstrer denne frodigt indenfor Fabriksmurene, hvor smaa og store Tyranner ved deres selvlavede Love stadigt udvide Kløften mellem sig og Arbejderne, og dog klager de samme bornérte Herrer over Arbejdernes Umedgørlighed. Heldigvis er det ikke alle Arbejdskøbere, der har antaget „Herrens“ Rolle og tildelt Arbejderen „Slavens“. Et Blik, selv om det er flygtigt, vil hurtigt overbevise lagttageren om, at paa de Fabriker, hvor Friheden og Humaniteten sidder til Højbords, er Produktionsdygtigheden og -evnen adskillige Procent større end hvor den efter Guld tørstende Arbejdsherre holder et Arbejdsreglement paa hver Pille og en Slavefoged i hver Krog.

Man kender disse moderne Slaveanstalter straks man træder indenfor Porten. Hver Mand har sit Numer, som om de blev sat paa Assistentshuset for en Dag ad Gangen, ingen Sang, intet Smil afbryder Arbejdet, kun af og til en nervøs Skælven hos Enkelte, naar Værkførereren paa sin hovne Maade mønstrende maaler Dagværket. Dannelsen svarer fuldstændig til Anstalten. Sprogets „Blomster“ er Ord som „tykhovedet“, „driver over det“, „snøvler“, „kludrer“ eller „sover i 'et“, deles ud i Flæng og Spræng til Unge og Gamle for til Slutning at kulminere i

et „Skrup a' med sig“. Lønnen svarer til „Herrens“ Velstand, jo større denne er jo mindre er Lønnen og selv de Kroner, der er Arbejderens Frugt af Ugens Slid, underkastes endnu en Behandling ved at Herrens Sugepumpe af et Mulktssystem sættes til. Men naar alt er opgjort kan man ogsaa være sikker paa, at Arbejderen ikke forlader Fabriken som en Crösus. Lønnen er spist op samme Dag, som den er udbetalt, den er delt mellem Høker, Husvært og Pante-laaner. Det er derfor Arbejderen møder ved Fabriksporten næste Morgen, Fattigdommen tvinger ham derhen, han gav Fabriken Døden og Djæveln, naar kun han øjnede en anden Udvej for sin Eksistens. Aar efter Aar haaber han og Aar for Aar er han bleven skuffet og imens hans mere lykkelige Medborgere synger „her er skønt at leve, tungt at dø“, sukker han „her er tungt at leve, skønt at dø“. Hans Ungdom og Mandom er mørk, men hans Alderdom som Regel sort; det vil være en Lykke for ham, om Døden henter ham paa Fabriken og skaaner ham for den Mellemstation, vort „menneskekærlige“ Samfund kalder Fattigaarden.

De gamle Slægter slides op og ny træder til, Fabrikslovene, eller som de hedder Arbejdsreglementerne bliver skærpede efterhaanden som Pengeposen bliver tungere. Kravet til den enkelte Mands Ydeevne bliver større og større, man spænder Buen til den brister. Det hele vil kulminere i Arbejdernes Vægning ved kun at leve for at slide sig op til Fordel for enkelte egoistiske og hjerteløse Medmennesker.

Saa raabes der paa Magten, den civile og den militære, som den frelsende Engel. Men ak! Man vil da savne salig Frederik den femte, som i sin Tid „behagede“ at skrive Arbejdsreglementer. Som Prøve paa denne Konges Folkelighed tjener følgende Brudstykke af et kongeligt Reglement af 21. November 1749:

„De Svende, som under nogen Slags Paa-skud lader sig lyste, enten at rejse, for at op-hidse deres Kammerater med sig at følge, eller at gjøre et eller andet Oprør, og følgelig sig til sammenrotter og holder sig tilbage, indtil de i en eller anden deres formentlige Fordring eller Besværing kunde blive føjede, fra at gøre noget Arbejde eller selv i Hobetal udtræder fra Arbej-

det, og hvad mere deslige indfaldende rebelliske Utilbørligheder være kan; deslige Oprørere skal ikke alene med Fængsel, Rasphus og Arbejde i Fæstningen, men endog efter Omstændighedernes Beskaffenhed, og ligesom de befindes vidt at have drevet deres Ondskab og virkelig foraarsaget Skade og Ulempe, paa Livet straffes.“

Samme Aktstykke forbød Alle og Enhver at huse eller paa anden Maade støtte en strejkende Svend, ligesom ogsaa Politiet fik Instruks om nøje at efterspore og paagribe Synderen.

Naar man har talt saa højlydt om de gode gamle patriarkalske Forhold, saa taler ovenstaaende absolut imod, at et saadant har eksisteret; tvætimod synes Forholdet imellem Arbejdskjøber og Arbejder at have været i høj Grad spændt, siden saa strænge Straffebestemmelser har kongelig Stadfæstelse. Der er vel næppe Tvivl om, at der endnu findes enkelte stupide Fabriksherrer, hvis Ideal af en Fabrikslov stærkt nærmer sig Fr. d. V.s, til Trods for, at saadanne Bestemmelser mere end noget andet bidrager til at sætte dem ud af Spillet.

Arbejdsreglementer.

Brudstykke af Aktieselskabet „Jochumsen, Nøddelund & Co.s Arbejds-Reglement:

Alle Fabrikens Arbejdere er pligtige at holde sig efterstaaende Bestemmelser efterrettelige.

Følgende Forseelser vil i Almindelighed have Afskedigelse til Følge:

3. Drukkenskab, slet Opførsel, Genstridighed eller Foraarsagelse af Forstyrrelse i Fabriken.

4. Udeblivelse fra Arbejdet én eller flere Dage uden derfor at kunne give fyldestgørende Grund.

Følgende Mulfter bliver at erlægge:

1. Uden gyldig Grund og Tilladelse at fjerne sig fra sit Arbejde eller paa anden Maade forberede sig til at forlade sit Arbejde før Signal til Ophør er givet. 25 Øre.

2. Tobaksrygning i Arbejdstiden. 25 Øre.

3. Den Arbejder, som forsømmer at holde den Maskine han benytter i Orden eller, om fornødent, at rense den ved Arbejdets Ophør. 20 Øre.

4. For at lade en Maskine løbe til Unytte. 20 Øre.

5. Det er enhver Arbejders ufravigelige Pligt, naar han opdager en Fejl ved Materialet, han forarbejder, straks at melde dette til sin Formand. Undladelse heraf straffes med 1 Kr., og i graverende Tilfælde med Afskedigelse.

6. Gentagende upaaagtet Advarsel vil have en Mulkt af indtil 2 Kr. eller Afskedigelse fra Fabriken til Følge.

7. Enhver Arbejder, som kommer for sent Morgen, Frokost eller Middag erlægger for hver paabegyndt 10 Minutter, der er forløben efter Arbejdets Paabegyndelse, 10 Øre.

8. Mulkterne vil gennemgaaende efter Driftsbestyrerens Skøn tilfalde Fabrikken Sygekasse.

9. Enhver af Fabrikken Arbejdere maa underskrive dette Reglement, hvorved tillige kvitteres for et ligelydende Eksemplar.

Cigararbejdernes Lønkamp.

Cigar- og Tobaksarbejderne i København har i de sidste Maaneder virket for en gennemgaaende Lønforhøjelse, som ogsaa uden Strejke er bleven gennemført paa et større Antal Fabrikker. Enkelte Steder har man maattet nedlægge Arbejdet og deriblandt paa en Fabrik, der beskæftiger over 100 Arbejdere.

Cigararbejderne, der paa et af de samvirkende Fagforeninger afholdt Møde redegjorde for deres Fordringer, fik dér fuldstændig Anerkendelse og Tilsagn om Støtte. Vi behøver næppe at minde om, at Cigararbejderne altid har været i forreste Rækker, hvor det gjaldt om at hæve Arbejdernes Eksistensminimum og derfor fortjener de nu i deres egen Kamp særlig Støtte. Glem derfor ikke de strejkende Cigararbejdere førstkommende Lønningsdag.

Bidrag bedes tilstillet F. Hurop, Raadmandsgade 23, eller Gustav Olsen, Rømersgade 22 (Smede- og Maskinarbejdernes Forbund).

Naar Forbundet staar bagved.

I 1885 blev der mellem Aktieselskabet H. Rudolf Kofoed & Co. indgaaet en Overenskomst, hvorved der blandt andet blev fastsat, at ved Akkordarbejde garanteres Timelønnen udbetalt. Da et Medlem, som var kommet i Arbejde paa Fabrikken, indberettede til Afdelingen, at denne Bestemmelse ved et af ham ndført Akkordarbejde var bleven omgaaet, besluttedes det at sende to Repræsentanter til Selskabets nuværende Direktør Hr. Hauberg for at erfare, hvorvidt man agtede at overholde Overenskomsten eller ej. Til dette Hvert valgtes V. Stilling og F. Hurop.

Direktøren, der forud var underrettet om Beskaffenheden af Repræsentanternes Ærinde, modtog dem med den Forsikring, at Overenskomsten fremtidig skulde blive nøje overholdt og at det ovenomtalte Medlem naarsomhelst kunde faa det omstridte Beløb udbetalt.

Løsning af Regneopgaven

i Fagbladets Nr. 1 for Oktober 1890.

1.	Rørene a, b og c	fylder Beholderen i	5	Tim. 40	Min.
2.	"	a, b og d	"	10	" 46 "
3.	"	b, c og d	"	252	" " "
4.	"	a, c og e	"	6	" 55 "
5.	"	alle Rørene tilsammen	"	26	" 48 "

(Brøkdeler af Minutter er ved Beregningen bortkastet.)

Forholdet stiller sig, naar Beholderen rummer 263 Tdr., akkurat ligesom for et hvilket som helst andet Antal Tdr.

Rigtig løst af „Pythagoras“, der til Gengæld har stillet følgende Spørgsmaal:

„Men hvor lang Tid varer Fyldningen, naar henholdsvis a, d og e, b, d og e, c, d og e, a, b, d og e og b, c, d og e endelig a, c, d og e er aabne?“

Svar. Hvis Hr. „Pythagoras“ muligt sysler med Konstruktionen af et „Perpetuum mobile“ vil det, naar han har løst denne Opgave, altid være tidsnok at se efter om det har begyndt at fylde i Beholderen.

—r—

Samfundet og Arbejdet.

„Arbejdsudbyttet fordeles nutildags næsten i omvendt Forhold til Arbejdet; den største Andel tilfalder dem, der slet ikke arbejder, den næststørste dem, hvis Arbejde næsten er nominelt og saaledes — i nedadstigende Skala — skrumper Lønnen sammen i Forhold til, som Arbejdet bliver haardere og ubehageligere, indtil omsider det mest trættende og mest opslidende legemlige Arbejdes Udførelse næppe med Sikkerhed kan gøre Regning paa at erhverve sig det allernødvendigste til Livets Ophold.“

John Stuart Mill.

Forskelligt.

Fagblade ønskes. De ærede Medlemmer saavel som Afdelingerne, der er i Besiddelse af Fagbladene Nr. 1—12 af 1ste Aargang og Nr. 4 af 2den Aargang bedes venligst tilsende Redaktionen disse under Adresse: F. Hurop, Raadmandsgade 23, København L.

Bopælsforandringer. Bestemmelsen i vore Love om Anmeldelse af Bopælsforandring er sjældent bleven overholdt. Vi anmoder derfor d'Hr. Medlemmer saa snart de har læst denne Notits om fornødent straks at meddele Kassereren deres nuværende Adresse.

Et stort Stykke Værktøj. Ved Aarets Begyndelse blev paa Tøjhuset i Lyon, i Frankrig, opstillet en hydraulisk Presse af kæmpemæssig Dimension. Dens Vægt er ikke mindre end 6 Millioner Pund. Desværre benyttes dette kostbare Værktøj kun til Fabrikationen af — Projektiler.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund

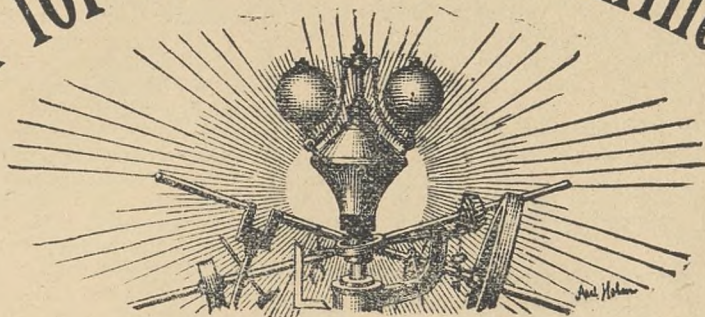
har Afdelinger i følgende Byer: København, Aarhus, Helsingør, Odense, Randers, Varde, Kolding, Aalborg, Horsens, Frederikshavn, Viborg, Nykøbing paa Mors, Esbjerg, Køge og Roskilde. Alle Meddelelser og Forespørgsler vedrørende Forbundet bedes tilsendt F. Hurop, Raadmandsgade 23, København L, der for Tiden er Formand for Hovedbestyrelsen.

Oplysninger angaaende „Skruebrækkere“ kan d'Hr. Medlemmer erholde i enhver af Afdelingerne.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Behms Tryk, Ole Suhrsg. 5, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 3

December 1890

3. Aargang

Minimallønnen.

Hvor høj den mindste Timeløn bør være har Hovedbestyrelsen ikke dristet sig til at foreslaa, hvorfor Afdelingerne bedes tage Spørgsmaalet op til Drøftelse og snarest mulig, senest i Januar, at indsende Resultatet. Foreslaas der forskjellig Minimalløn for Fagets forskellige Brancher, bedes Forslaget indsendt skriftligt motiveret, dog saa kort, klart og tydeligt som muligt. Den sidste Anmodning er grundet paa den indskrænkede Plads, Hovedbestyrelsen raader over i vort Fagblad.

Forslag til Omordning af Arbejdsforholdene i Provindserne.

Vi har tidligere omtalt her i Bladet, at det er vort Hensigt at søge Arbejdstid, Arbejdsløn, Akkordarbejde, Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde m. m. ordnede paa en mere tidssvarende Maade end nu. Forinden vi tager Spørgsmaalet op til eventuelt Samarbejde med Mester- og Fabrikant-Foreninger, maa vi nødvendigvis vide, hvorledes vore Kolleger rundt i Provindserne stiller sig til Forslaget og hvorvidt dette skal udvides til ogsaa at omfatte København. Hovedbestyrelsen har tænkt sig at fremsætte Forslaget som særligt vedrørende Provindserne, og haaber, at specielt Mesterforeningerne vil indrømme, at en forhøjet Løn og en forkortet Arbejdstid vil være en Gevinst ogsaa for Smaamestrene, hvis indbyrdes Konkurrence derved reguleres paa naturlig Maade.

I de fleste Tilfælde arbejder Mesteren personlig med i Værkstedet og hans Arbejde har som Regel da samme Værdi for ham, som en Svends Arbejde: Indtræder der t. Eks. ved den ny Ordning en gennemgaaende Forhøjelse for Svendene af 50 Øre pr. Dag, indbringer Mesterens Arbejde, foruden Mestersalæret,

ligeledes 50 Øre mere pr. Dag, samtidig med, at han ved Tilbud om Levering af Arbejde altid kan gøre Regning paa, at hans Konkurrenter maa betale de samme Arbejdspriser som han, en Fordel, som han destoværre nu savner. Udentvivl vil der opstaa private Diskussioner mellem Mestre og Svende om dette Forslag før det paa vort Delegeretmøde i Odense endelig behandles. Vi anmoder derfor vore Medlemmer om udtrykkelig at præcisere, at det ikke er vort Hensigt at skade Mestrenes økonomiske Stilling og at de ligesom vi er interesseret i en mere ensartet Betaling for Arbejdet, og endelig, at de i Stedet for at bekæmpe Forslaget bør ved Samarbejde med os og mellem dem selv indbyrdes søge at naa et for begge Parter gunstigt Forhold.

Vi fremsætter efter disse Forudbemærkninger
Forslaget.

a. 1. Juli 1891 træder efterfølgende Regler i Kraft for alt Arbejde i Smede- og Maskinfaget overalt i Provindserne.

b. Lønnen udbetales altid i rede Penge. Udbetalingen sker for en Uge ad Gangen og senest hver Fredag Aften Kl. 6.

(Som Følge heraf vil det nu brugelige Kost- og Logisystem bortfalde samtidig.)

c. Ved alt Akkordarbejde skal Timelønnen være garanteret, saaledes at Minimumsfortjenesten ved Akkordarbejdet ikke bliver mindre end hvis Arbejdet blev udført for Dag- eller Timeløn.

d. Arbejdstiden er fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften med $\frac{1}{2}$ Time Frokost og $1\frac{1}{2}$ Time Middag. (Hovedbestyrelsen maa for at undgaa Misforstaaelse erklære, at den fuldtud sympatiserer med Indførelsen af en 8 Timers Arbejdsdag, men har af praktiske Hensyn i dette Tilfælde foretrukket den successive Forkortning af Arbejdstiden.)

e. Arbejde udover den ovenomtalte Arbejdstid betales paa følgende Maade:

Arbejde paa Søndage fra Kl. 6—9 Aften betales med $1\frac{1}{2}$ Times Løn for hver Times Arbejde.

Arbejde fra Kl. 9 Aften til Kl. 6 Morgen betales med 2 Timers Løn for hver Times Arbejde.

Arbejde paa Søn- og Helligdage fra Kl. 6 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag betales med $1\frac{1}{2}$ Times Løn for hver Times Arbejde.

Arbejde paa Søn- og Helligdage fra Kl. 4 Eftermiddag til paafølgende Dags Morgen Kl. 6 betales med 2 Timers Løn for hver Times Arbejde.

Ved Akkordarbejde, der udføres i de i dette Punkt nævnte Tider, betales den ovenfor fastsatte Forhøjelse uden delvis eller tilsvarende Afkortning i den akkorderede Pris ved den endelige Opgørelse. Ved akkorderet Pris forstaaes enten Priskuranten eller den ved Arbejdets Begyndelse fastsatte Pris for Udførelsen, dog i alle Tilfælde med fornødent Hensyn til Bestemmelserne i Punkt c.

f. Ethvert Medlem, der bevislig maa forlade Arbejdet, fordi ovenstaaende Regler ikke overholdes, støttes af Forbundet.

g. Ethvert Medlem er forpligtet til under Forbundsret af sin Medlemsret at overholde ovenstaaende Regler.

Vi anmoder Medlemmerne om at møde fuldtallig ved de Møder, hvor dette og lignende Forslag behandles, for at Mødets Beslutning kan blive et saa fyldigt Udtryk som muligt for Medlemmernes Anskuelse.

Afdelingerne bedes drøfte Forslaget saa betids, at Resultatet kan være Hovedbestyrelsen i Hænde senest med Udgangen af Januar Maaned 1891.

Med kollegial Hilsen.

Hovedbestyrelsen
for

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Forslag

om Tilføjelser til Lovene for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Afdelingerne.

§ 12. Afdelingernes Opgave er indenfor den Kreds, hvorfor de er dannede, at søge fremmet Smedenes og Maskinarbejdernes fælles Interesser i Overensstemmelse med Forbundets Formaal.

§ 13. Som Medlem kan Afdelingerne optage enhver, der arbejder som Svend ved Smede- eller Maskinfaget og som anerkender Forbundets Formaal.

Hvor Retten til Optagelse i Afdelingen kan bestrides, afgøres Spørgsmaalet ved en Generalforsamling. Medlemmer, der overfor Forbundet eller Afdelingen har handlet uhæderligt, kan Afdelingens Bestyrelse med Hovedbestyrelsens Samtykke foreslaa udelukket af Forbundet. Beslutning om eventuel Udelukkelse tages da ved en Generalforsamling i vedkommende Afdeling. Samtidig bestemmes, for hvor lang Tid Udelukkelsen er gældende.

Et udelukket Medlem har mistet alle de Rettigheder, der tilkom ham som Medlem, og han kan ikke optages i nogen anden Afdeling af Forbundet.

§ 14. Kontingentets Størrelse bestemmes ved en Generalforsamling. Afdelingen fastsætter Tidsfristen for Medlemmernes Indbetalinger, der i intet Tilfælde maa overskride 3 Maaneder.

§ 15. Arbejdsløse Medlemmer er kontingentfri, naar personlig Henvendelse derom sker til Kassereren en Gang ugenlig.

(Denne Del af §'en bortfalder forsaavidt der oprettes en Rejse- og Understøttelseskasse.)

Rejsehjælp og Understøttelse maa kun udbetales, naar saavel Kontingent som eventuel Gæld til Forbundet eller Afdelingen fuldtud, uden nogen Restance er indbetalt.

(Denne Del af §'en er kun gyldig, hvis der oprettes en Rejse- og Understøttelseskasse.)

Er et Medlem ved Bortrejse fra en Afdeling forud med Bealigen af sit Kontingent, regnes dette ham til gode i den ny Afdeling han tiltræder.

§ 16. Bopælsforandringer bør altid meddeles Kassereren. Har Forsømmelse heraf medført Skaar i Med-

lemmernes Rettigheder, kan Afdelingen eller dens Bestyrelse ikke gøres ansvarlig herfor.

§ 17. Afdelingens Bestyrelse skal bestaa af 1 Formand, 1 Kasserer og mindst 1 Repræsentant. Repræsentanternes Antal kan forøges, naar Afdelingens Medlemsantal taler herfor, men maa ikke overstige 15.

Til at føre Kontrol med Afdelingens Regnskaber vælges mindst 2 Revisorer.

Ovenanførte Tillidsmænd vælges for et Aar ad Gangen paa de ordinære Generalforsamlinger i Januar og Juli. I Januar vælges Kasserer og den større Halvdel af Repræsentanter og Revisorer. I Juli vælges Formand og den mindre Halvdel, Har Afdelingen kun en Repræsentant, udløber Mandatet hvert Halvaar.

Valgene foretages ved hemmelig Afstemning.

De Medlemmer, der har størst Stemmeantal efter de valgte Tillidsmænd, er Suppleanter, i Rækkefølge efter Stemmeantal. Deres Mandat er kun gældende for $\frac{1}{2}$ Aar.

§ 18. Bestyrelsen leder Afdelingen i Overensstemmelse med Kongres- og Generalforsamlingsbeslutninger. Under fornødent Hensyn hertil fastsætter den iøvrigt selv sin Forretningsorden.

§ 19. Kassereren fører Afdelingens Regnskaber. Han har at føre en Kassebog, der nøjagtig angiver enhver Udgift og Indtægt med vedføjet Dato. Regnskabet fremlægges senest 2 Uger efter det sidst forløbne Kvartal efterhaanden til Godkendelse for Bestyrelsen, Revisorerne og Generalforsamlingen. Udebliver han med Regnskabet eller det er i Uorden, kan Bestyrelsen straks suspendere ham ved en Majoritetsbeslutning. Der vælges i saadant Tilfælde straks et Medlem af Bestyrelsen til at varetage hans Hværv, indtil nyt Valg har fundet Sted.

Kassererens øvrige Pligter fastsættes i Forretningsordenen.

§ 20. Formanden besørger den daglige Ledelse af Afdelingens Anliggender. Ledelsen skal altid være i Overensstemmelse med Lovene og de af Afdelingen og Bestyrelsen truffne Bestemmelser.

§ 21. Ordinære Generalforsamlinger afholdes i Januar, April, Juli og Oktober.

Ekstraordinære Generalforsamlinger kan indvarsles af Bestyrelsen efter eget eller efter $\frac{1}{3}$ af Medlemmernes Initiativ. En Begæring herom undertegnet af 50 Medlemmer er ogsaa tilstrækkelig.

I de sidstnævnte Tilfælde tilstilles Bestyrelsen en skriftlig Motivering af den Sag, der ønskes behandlet.

Generalforsamlinger indvarsles mindst syv Dage før Afholdelsen ved Tilsigelse eller ved Avertering. Generalforsamlinger angaaende Arbejdsnedlæggelser kan om fornødent sammenkaldes med to Dages Varsel.

Dagsordenen for Generalforsamlingen skal bekendtgøres med tydelig Angivelse af den eller de Sager, der skal behandles.

Ethvert Spørgsmaal afgøres ved Stemmeferlighed.

Skriftlig Afstemning skal finde Sted, naar en Fjerdedel af Forsamlingen forlanger det.

§ 22. Bliver Arbejderne paa et Værksted enige om og finder det nødvendigt at nedlægge Arbejdet, har disse, før Arbejdsnedlæggelsen maa finde Sted, samlede eller ved et Udvalg skriftlig derom til Bestyrelsen at indgive en Beretning med alle fornødne Oplysninger vedrørende Sagen og forsynet med samtlige Deltageres Underskrifter. Strejke kan ikke godkendes, naar ikke mindst $\frac{3}{4}$ af samtlige Arbejdere paa Værkstedet har underskrevet. Kan Bestyrelsen ikke blive enige med Arbejderne om en eventuel Strejkes Berettigelse eller mener Bestyrelsen, at Tiden ej er heldig valgt, indkaldes med to Dages Varsel en ekstraordinær Generalforsamling, hvor Sagen forelægges og afgøres, dog under fornødent Hensyn til § 9.

§ 23. Afdelingerne har Ret til for deres lokale Virksomhed at vedtage og benytte særlige Bestemmelser. der dog ikke maa være i Modstrid med nærværende Love.

§ 24. Disse Love kan kun forandres eller ophæves paa en Kongres.

Anmærkninger til foranførte Forslag. Hovedbestyrelsen tilsigter med Forslaget, at skabe ensartede Regler for Arbejdet i alle Afdelinger af Forbundet. Vi formener, at naar Forslaget forenes med de nuværende Love for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, vil Bestemmelserne være saa fyldige for den enkelte Forening, at den ikke behøver særskilte Love. Lokale Bestemmelser, som kan være nødvendige og forskellige for Afdelingerne, kan da vedtages af Afdelingen og opslaaes i Lokalet til Efterretning for Medlemmerne. Vi har derfor troet det rigtigst, kun at foreslaa Bestemmelser, hvorefter alle Afdelinger vil være i Stand til at arbejde og saa iøvrigt overlade hver enkelt Afdeling at fastsætte Bestemmelserne for Indbetalinger, Arbejdsanvisning, Moders Afholdelse m. m. efter de lokale Forhold. Set fra et pekuniært Standpunkt vil det være besparende for Afdelingerne at faa Lovene gennem Forbundet i Stedet for selv at lade trykke Love. Vi anmoder nu Medlemmerne om at overveje og Afdelingerne om at behandle Forslaget og at indsende Resultatet til Hovedbestyrelsen i Løbet af Januar Maaned 1891. De indkomne Betænkninger vil da blive sammenarbejdede til det endelige Forslag,

Hovedbestyrelsen
for

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Laase.

Trangen til at tjene Penge eller rettere Frygten for intet at tjene tvinger Mennesket til under den nuværende vilde Konkurrence at anstrenge Hjernen og Haanden for om muligt at være et Hestehoved foran sin Konkurrent. Skal der konkurreres gælder det først og fremmest om at kunne rappe sig. Enhver Bevægelse skal være nyttig, ja det er ikke overdrevent at paastaa, at der bogstaveligt skal arbejdes baade med Arne og Ben, hvis man ved det saakaldte „Millionarbejde“ vil leve.

Til denne Art Arbejde hører det almindelige Laasearbejde. Den Tid er forlængst forbi, da man ved adstadigt Arbejde lavede sine seks Laase om Ugen og betragtede dette som et Bevis paa Flid.

For 25—30 Aar siden var det at lave en Laas Haandarbejde og Klejnsmedens vigtigste Arbejde. Han lavede det Stykke for Stykke, „smedede af“ og „gjorde den færdig ved Bænken“.

Betalingen var nogenlunde i Forhold til Arbejdet, en almindelig indstukken Dørlaas med Sækkefalde, smedet Falderør og Rigle (Nøgler havde man allerede den Gang pressede) betales med 2 à 3 Kroner pr. Stk. Ligeledes blev i den Tid endnu lavet mindre Laase (Møbellaase og lign.), nu indføres alle Smaalase fra udenlandske Fabrikker.

Den i Tyskland opvoksende Storindustri lærte dog hurtigt Danskerne at lægge den gamle Arbejds metode paa Hylden. Det gjaldt om at være med og lidt efter lidt tilegnede de sig Storproduktionens Kunstgreb. Pressen og Formemaskinen afløste efterhaanden Smedehamren, Meislen og Filen, paa samme Tid som Laasefabrikkerne efterhaanden afløste Smaaværkstederne. Nu indskrænker Klejnsmedemesteren sig som oftest til at lave de Laase, der ikke føres af Fabrikanten eller Gros-sisten. Laase af almindelige Former er det en Fordel for Mesteren at købe i Stedet for at lave.

Den nyere Produktion fremkaldte en fuldstændig Forandring i Laasenes Konstruktion, ogsaa tildels i de ydre Former. De gamle Laase med smedet Tilbehør, loddet Besætning og Sækkefalde kendes nu næsten slet ikke. Nu bruges støbt Falderør og støbt Vinkel-falde, der vandrer i en støbt Stol, der tillige er Stopper for Falderøret. For ogsaa at kunne bruge støbte Rigler og Tilholdere har disse faaet en anden Form. Tilholderen er flad og ligger ovenpaa Riglen (Schubske System), begge bruges støbte om end ikke saa hyppigt, som de til Falden hørende Dele. Riglen og Tilholderen laves dog ogsaa af Baandjærn. Støbte Nøgler haves vel, men bruges sjældent. Brugen af støbte Laasedele spiller under den nuværende Produktion en betydelig Rolle; man har Laase, hvor alt lige fra Stolper og Blikker til den mindste Stift er støbt færdigt og bruges i aldeles raa Tilstand.

Med Hensyn til de danske Laases Godhed og Kvalitet i Almindelighed, maa det dog erkendes, at de nu for Tiden er betydelig bedre end for nogle Aar siden.

At fastsætte hvormange Laase, der kan betragtes som Normen for en Svends ugenlige Arbejde, er vanskeligt, da Svendenes Arbejde i mange Tilfælde indskrænker sig til at samle Laasen. Laasens Tilbehør leveres ham støbt, klippet og udstandset. Lærlinge har afpuddet de enkelte Dele saaledes, at han kun har at „sætte Laasen op“, som det hedder i Smedesproget.

Det gælder som sagt om at faa Arbejdet billigt og derfor er Lønnen heller ikke stor. Der skal Øvelse til for at tjene 3½ à 4 Kr. daglig ved Laasearbejde.

Sophus Olsen.

Cigararbejdernes Lønkamp.

Cigar- og Tobaksarbejderne i København arbejder for en gennemgaaende Lønforhøjelse, som ogsaa uden Strejke er bleven gennemført paa et større Antal Fabrikker. Enkelte Steder har man maattet nedlægge Arbejdet og deriblandt paa en Fabrik, der beskæftiger over 100 Arbejdere.

Vi behøver næppe at minde om, at Cigararbejderne altid har været i forreste Rækker, hvor det gjaldt om at hæve Arbejdernes Løn og derfor fortjener de nu i deres egen Kamp særlig Støtte. Glem derfor ikke de strejkende Cigararbejdere førstkommende Lønningdag.

Bidrag bedes tilstillet F. Hurop, Raadmandsgade 23, eller Gustav Olsen, Rømersgade 22 (Smede- og Maskinarbejdernes Forbund).

Tekniske Meddelelser.

Hejseapparat for Lygter. Fra Viggo C. Eberth's internationale Patent-Bureau meddeles, at der er patenteret et Hejseapparat for Lygter og Kandelabre, hvori der til Belysning er anbragt Petroleumslamper. Hidtil har man maattet benytte en Stige, naar Lampen skulde renses, tændes eller slukkes. Ved det af Opfinderen konstruerede Apparat kan man sænke Lygten eller Armene saaledes, at en paa Jorden eller Gulvet staaende Mand bekvemt kan komme til den og naar Rensningen etc. er udført atter med Lethed hejses paa Plads. Balancen er tilvejebragt ved en i en Kæde anbragt Kontravægt (et ved Hængelamper og Gaskandelabre gammel kendt System), saaledes at Bevægelsen sker med ringe Kraftanvendelse. En Klemskrue tjener til at holde Lygten i den ønskede Stilling.

Til Lodning af Genstande, der ikke taaler en meget høj Varmegrad, anbefales følgende Komposition: Man ryster en Oplosning af svovlsut Kobber med granuleret (smaatkornt) Zink. Oplosningens Temperatur stiger derved betydeligt og det metalliske Kobber uofælder sig i Form af et brunagtigt Pulver. 20—30—36 Dele af dette Kobberstøv, i Henhold til den Haardhed, man ønsker, at Kompositionen skal besidde, anbringes i en Jærn- eller Porcellænmorter og blandes omhyggeligt med Svovlsyre af Vægtfylde 1.85. Til denne Dejs sætter man nu under stadig Omrøren 70 Vægtdele Kviksølv, blander det dygtigt og vasker derpaa dette Amalgam (Blanding) med varmt Vand for at fjerne al Syre, hvorpaa man sætter det hen til Afkøling. Efter 10 eller 12 Timers Forløb er det saa haardt, at man kan gøre Mærker med det i Tin. Naar det skal anvendes opvarmer man det til en Temperatur af 375 Gr. Celsius (omtrent lig den Varmegrad, hvorved Bly smælttes) og ælter det i en Jærnmorter, hvorved det bliver blødt som Voks. I denne Tilstand paaføres det de Flader, der skal forbindes, og efterhaanden som det afkøles og hærdes, fæstner det sig med stor Haardnakkethed til disse og forbinder dem uopløseligt. Skal kunne benyttes til Metal, Glas og Porcellæn. (Efter „Vulkan“)

Samfundet og Arbejdet.

„Det arbejdende Folk er et Æsel, men den Tid vil komme, da dette Æsel forvandler sig til en Løve, der sønderriver sine Drivere.“

Victor Hugo.

Foreningsmeddelelser.

Ny Afdelinger af Forbundet. I Løbet af Maanedene er indmeldt følgende Afdelinger i Forbundet: Grovsmedenes Fagforening, København, Smede- og Maskinarbejderforeningerne i Hillerød, Holbæk, Slagelse, Vejle og Fredericia samt Kedelsmedeforeningen i København. Forbundet tæller altsaa nu 23 Afdelinger. Oprettelse af ny Afdelinger saavel som alle Forespørgsler Forbundet vedrørende bedes tilstillet F. Hurop, Raadmandsgade 23, København L.

Fagblade ønskes. De ærede Medlemmer saavel som Afdelingerne, der er i Besiddelse af fagbladene Nr. 1—12 af 1ste Aargang og Nr. 4 af 2den Aargang, bedes venligst tilsende Redaktionen disse under Adresse: F. Hurop, Raadmandsgade 23, København L.

Møder for Smede- og Maskinarbejdere i Provindserne. Den 22. November afholdtes Møde for Smede- og Maskinarbejdere i Hillerød, den 23. November i Helsingør og samme Dags Aften i Holbæk, den 29. November i Vejle og den 30. November i Fredericia og i Slagelse. Ved Møderne i Vejle og Fredericia var O. Hansen og P. Hansen, Aarhus, tilstede, de øvrige Møder afholdt F. Hurop, København.

Protokol over Forhandlingerne paa Kristianiakongressen kan bestilles à 5 Øre Stykket gennem Afdelingerne og disse kan forsaavidt de ikke har Oplag rekvirere til samme Pris gennem Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Grovsmedeforeningen af 1873, der i sin Tid oprettedes for at modarbejde Fagforeningsbevægelsen, har ved en Generalforsamling den 11. ds. besluttet at

indordne sig i Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund under Navn af Grovsmedenes Fagforening.

Meddelelse om Arbejdsforholdene i Provindserne vil som Regel altid kunne faas ved Henvendelse til vedkommende Afdelinger. At søge saadanne Oplysninger maa absolut anbefales for man i det Hele taget reflekterer paa Tilbud om Arbejde.

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Hovedbestyrelsen: Formand F. Hurop, Raadmandsgade 23, København L.

København: Smede- og Maskinarbejdernes Forbund: Formand H. Petersen, Rømersgade 22, 1. Sal, Opgang i Gaarden nærmest Porten.

— Klejnsmedesvendeforeningen: Formand Carsten Mortensen, Sofievej 18, 4. S.

— Grovsmedenes Fagforening: Formand H. P. Hansen, Prinsessegade 3 A., 2. Sal.

— Kedelsmedeforeningen: Formand Jacob Sørensen, Frederik den 7des Gade 12, Kæld.

Aalborg: Formand Harald Petersen, Danmarksgade 16, 2. Sal o. G.

Aarhus: Formand O. Hansen, Søgade Nr. 8.

Frederikshavn: Formand A. F. Jensen, Adresse Gæstgiver Grested.

Helsingør: Formand Ferd. Andersen, Sudergade Nr. 1.

Horsens: Viceformand P. Andersen, Frederiksgade 48 B., 1. Sal.

Kolding: Formand Th. Due, Bjerggade.

Nykøbing paa Mors: Formand Schønning, Færkenstræde Nr. 7.

Odense: Formand P. Larsen, Jens Benzonsgade 8, 1. Sal.

Randers: Formand J. C. Andersen, Mariagervej.

Varde: Formand H. P. Hansen, Adresse Markussen, Kræmmergade.

Viborg: Formand K. Jensen, Lille Peterstræde 14, over Gaarden.

Fredericia: Formand J. Jørgensen, Norgesgade 12.

Esbjerg: Formand Caben, Jyllandsgade.

Kjøge: Formand Olaf Larsen, Adresse: Smedemester Larsen.

Roskilde: Formand F. Mortensen, Ulvehjærgsvænget.

Hillerød: Formand Wilh. Weber, store Kannikegade Nr. 195.

Slagelse: Formand V. Nielsen, Adresse: Fabrikant Lillelund.

Holbæk: Formand A. Mohr, Blegstræde.

Vejle: Formand K. Svendsen, Vissingsgade 426 A.

Meddelelser og Forespørgsler vedrørende Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund bedes tilstillet F. Hurop, Raadmandsgade 23, København L.

Oplysninger angaaende „Skruebrækkere“ kan d'Hrr. Medlemmer erholde i enhver af Afdelingerne.

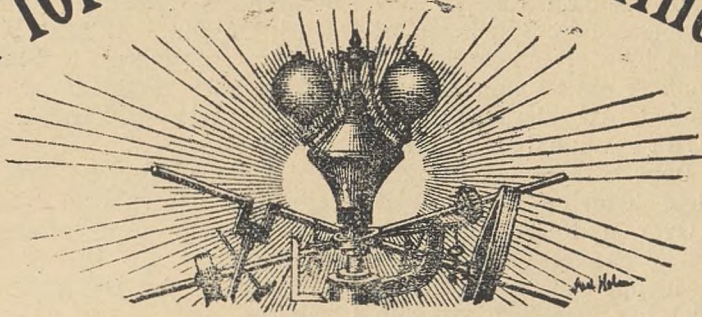
Brevkasse.

Pythagoras. Løsningen af Deres Regneopgave maa af Mangel paa Plads vente til næste Nr.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Böhms Tryk, Ole Suhrsg. 5, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 4

Januar 1891

3. Aargang

1890.

Motto. Vi er Smaafolk! ja vel — men
der slaar i vor Barm
dog et Hjerte for alt som er
godt.

Vi er Smaafolk! ja vel — men
en mylrende Flok
og vi arbejde alle som En.
Vi er Smaafolk! ja vel — men
vi evner det nok
selv at løfte den tungeste Sten.

Vi er Smaafolk, et Folkefærd, der kun undtagelsesvis paaagtes af Nutidens toneangivende Aander. Vor Samtid tager kun Hensyn til „De Store“, derfor har vi udenfor vor egen Lejr kun vakt liden Opmærksomhed i det forløbne Aar. Medens Nutidspressen med minuties Nøjagtighed gjengav Menuen fra de fineste Borde og Telegrafan bragte Bud Verden rundt om Noteringen paa de af Arbejderne skabte Værdier, arbejdede vi i Stilhed paa at skabe et nyt og stærkt Led i den store internationale Arbejderbevægelse. Vort Arbejde er ikke fuldendt, men det nærmer sig Maalet med smaa og sikre Skridt. Vi, Samfundets Smaa, ere i Færd med at danne en Stormagt, ikke ved Siden, men over de nuværende Stormagter. Vort Rige er ikke afstukket ved Grændsepæle eller delt af de store Have, det strækker sig over alle fem Verdensdele. I Kalifornien, Caplandet og Australien har Arbejderne organiseret sig som hos, efter de samme Principper og med samme Maal, og den Tid er næppe fjærn, da det, der ved gammel Fordom, Uvidenhed og Tyranni er bleven hinanden fremmed og fjendtlig, vil indgaa et Broderskab, som ikke brydes paa Fyrstebud.

Det var dette Broderskab, der besjælede Australiens Arbejdere, da de skænkede de strej-

kende engelske Dokarbejdere en Million Kroner, og det var det samme Broderskab, der foranledigede at det fjærne Vestens Arbejdere støttede de danske Smede og Maskinarbejdere under Lock-ouden i 1885.

Bestræbelserne for at knytte internationale Broderforbund har næppe tidligere været drevet med saa stor Kraft, som i 1890. Grunden til Samarbejdet blev lagt ved de i de foregaaende Aar afholdte internationale Kongresser i London og Paris, paa hvilke ogsaa Danmark var repræsenteret.

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund har, som tidligere omtalt her i Bladet, sat sig til Opgave at knytte en mere regelmæssig Forbindelse med Udlandet og eventuelt at fremme Dannelsen af et internationalt Forbund, saa at det enkelte Medlem, hvorhen det end kommer hjemme eller i det fremmede, kan finde Brødre rede til at støtte og vejlede ham.

For imidlertid at kunne stille Krav til Udlandets Kolleger, maa vi ogsaa herhjemme kunne opvise et Resultat paa Organisationens Omraade og vi kan da med en vis Tilfredshed sé tilbage paa Aaret 1890. Vi begyndte Aaret med 8 Afdelinger og sluttede det med 23, fordelte paa Danmarks største Byer. Vi har i 1890 arbejdet paa at danne en gensidig Rejse- og Understøttelseskasse, som vi haaber i 1891 at kunne bringe ud i Livet som en fuldbragt Kendsgerning. Paa samme Tid haaber vi at naa en Forkortelse af Arbejdstiden, en Forhøjelse af Arbejdslønnen og en Forbedring af Arbejdsforholdene.

Vi begyndte Aaret med Strejker i Odense og Randers, vi tabte dem begge. Nederlaget har ikke svækket Organisationen, men kun lært os at være bedre forberedte før vi angriber og fremfor alt at holde Tilgangen borte. I Kjøben-

havn har vi haft flere Konflikter, der dog alle ere endte med Sejr for os. En Strejke hos Smith & Mygind angaaende Bygningen af en Jernbanebro til Slagelse blev efter kort Strejke vunden. En senere Konflikt om samme Arbejde blev ved Voldgift afgjort i Arbejdernes Favør. Maskinarbejderne paa Carl Lunds Fabrikker gennemførte, efter én Dags Strejke, Fordringen om 35 Øre som mindste Timeløn og forhøjet Betaling for Søndags-, Over- og Natarbejde. Paa to Fabrikker forhindrede Forbundet en paataenkt Lønreduktion. Der er næppe nogen Tvivl om, at Frygten for Forbundet har været en virksom Hæmsko paa Lysterne til at trykke Lønnen endnu dybere ned. Jo større vort Forbund bliver, jo større Respekt vil det indgyde og desto lysere vil Udsigten være til, at fremtvinge Forbedringer uden Strejke. Vi takke enhver Forbundsfælle, der i det forløbne Aar har bidraget til at bringe vor fælles Sag fremad og vi haabe, at alle vore Medlemmer hver i sin Kreds vil tage fat med fordoblet Energi, for at bringe vort Forbund saa nær Maalet som muligt i det nye Aar.

Hovedbestyrelsens Forslag.

De i foregaaende Numre af Fagbladet fremsatte Forslag fra Hovedbestyrelsen om Rejse- og Understøttelseskassen, Arbejdsforholdenes Ordning, Minimalløn og Tillæg til Love har bevirket en ret livlig Diskussion i Afdelingerne, og saa vidt man allerede nu kan dømme om det endelige Resultat af Forhandlingerne, synes Forslagene i deres Hovedtræk at vinde almindelig Tilslutning.

S. M. F. Kjøbenhavn afholdt den 16. December Medlemsmøde, hvor Forslagene behandledes og sluttelig henvistes til Drøftelse i Foreningens Repræsentantskab*), hvis Betænkning skal være afgiven saa betids, at Forslagene 2den Behandling kan foretages paa Generalforsamlingen den 27. Januar.

Repræsentantskabet afholdt den 30. Decbr. Møde og efter en udførlig Diskussion om Forslagene valgtes et Udvalg paa syv Medlemmer til at overveje og fremkomme med Forslag til Betænkning om Rejse- og Understøttelseskassen, samt to Udvalg hver paa fem Medlemmer til Forslagene om Arbejdsforholdenes Ordning og Minimalløn samt Tillæg til Love.

S. M. F. Randers havde Fredag den 9. Januar indvarslet et Møde for Medlemmerne og

*) Repræsentantskabet, der bestaar af Tillidsmænd valgtes paa Værkstederne i Forhold til det derværende Medlemsantal, diskuterede de Spørgsmaal, om hvilke det særligt gjælder at samle Medlemmerne.

Mestrene i Faget, for at drøfte det af Hovedbestyrelsen fremsatte Forslag om Arbejdsforholdenes Ordning. Efterat Mortensen havde oplæst og motiveret Forslagets enkelte Punkter, diskuteredes disses Betydning. Det besluttedes at indvarsle til endnu et Fællesmøde om samme Sag.

S. M. F. Varde har meddelt Hovedbestyrelsen, at den fuldtud slutter sig til de fremsatte Forslag. Som mindste Løn blev foreslaaet at fastsætte 26 Øre pr. Time paa Smaaværkstederne og 28 Øre paa Jernstøberierne og Fabrikkerne.

Grovsmedien paa Helsingørs Skibsværft.

Lov af 23. Maj 1873 § 21. Det paaligger Sundhedskommissionerne eller, hvor saadanne ikke findes, Stedets Politimester at føre Tilsyn med at Fabrikker og større Værksteder holdes rene, have tilbørligt Luftskifte og ikke overfyldes med Arbejdere.

Hvorledes de vedkommende Myndigheder i Helsingør opfylder deres Pligter vidner følgende Skrivelse om:

Helsingør, d. 15. Dec. 1890.

Til
Direktionen for Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri
fra Arbejderne i Grovsmedien.

Vi undlade ikke endnu en Gang at anmode de ledende Mænd for Helsingørs Skibsværft om at forbedre Smedeværkstedet med at afskaffe den for vor Sundhed saa skadelige Kulrøg og Støv, der bliver staaende i Værkstedet. Da det har vist sig, at hvad der tidligere er bleven gjort, ikke har været til nogen Nytte, anmoder vi om der maa blive gjort grundige Forandringer med Hensyn til det direkte Optræk og større og direkte Afløb for Røgen. Da det ikke er os muligt at udholde det længere i dette Helvede, ønsker vi, at der maatte hurtigst muligt blive gjort Foranstaltninger til den ovennævnte Forandring. Lægen siger, naar vi kommer til ham: „De maa se at komme bort fra dette Værksted; De kan ikke holde det ud længere at være der.“ Men saa maa man spørge, hvad vil da Værftet med dette Værksted, da Folk ikke kan leve der.

I Forventning at Direktionen vil høre og tage denne vor Anmodning til Følge

tegner vi os med Agtelse
Samtlige Arbejdere i Grovsmedien.

NB. Svar udbedes i Løbet af 8 Dage.

Af en Skrivelse fra Forbundets derværende Afdeling om samme Sag skal vi fremsætte følgende Uddrag:

„Der har saa længe Værftet har staaet været ført Klage over den utaalelige og helbedsnedbrydende Røg og Støv i Grovsmedien. Følgerne har jo ogsaa vist sig idet 3 gode og raske Kammerater i en endnu ung Alder har maattet bukke under og forskellige Andre har Udsigt til snart at følge efter. Man kan derfor ikke undre sig over, at Smedene tidt har søgt at paatale dette. Ifjor lod Værftet efter adskillige Henvendelser fra Arbejdernes Side en mellem Støberiet og Grovsmedien værende halvvejs opført Mur fuldt opføre, da man mente, at dennes Opførelse kunde have Indflydelse

paa ovennævnte Ulæmper, men Tilstanden er hverken bleven bedre eller værre . . . det blege og hnløjede Udseende af vore Grovsmæde taler fuldtud for Berettigelsen af deres Fordring."

Sagen, der er overgivet Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund vil nu blive forfulgt med størst mulig Energi, og formentlig vil det lykkes at fremkalde den ønskede Forbedring uden at gribe til Strejke.

Beskyttelse.

Hvilke Urimeligheder der kan avles i protektionistiske Hjørner beviser følgende Brudstykker, hentede fra en Artikel af Grosserer Peschcke Køedt i Tidsskriftet „Toldreformen“:

„Interessenterne i en ny oprettet Fabrik (2 Væve) af Gardintøjer nedlagde ifjor i det nationale Arbejdes Navn en Protest imod Nedsættelsen af Gardintolden fra 1 Krone til 42 Øre Pundet. I Aar har de to Væve sejret. Tolden er i det ny (Regerings) Forslag forhøjet til 1 Krone. Der er i Mellemtiden kommet endnu en Fabrik med to Væve til. De fire Væve kan aarlig tilsammen producere ca. 150,000 Pund Gardintøjer. Hvis disse blev indførte fra Udlandet vilde de give Finanskassen en aarlig Indtægt af 150,000 Kroner. Finansministeren kunde gjøre en meget lukrativ Forretning ved at pensionere de ved disso 4 Væve beskæftigede Arbejdere med Officersgager og standse Vævene, efter at have indløst hele den i Fabrikationen staaende Kapital. Men, som sagt, ogsaa denne Kvist af det nationale Arbejde har sejret — og Samfundet maa betale.“

Om Chokoladen hedder det i samme Artikel: „I Aar har Regeringen nedsat Tolden paa Raa-materialet til 10 Øre, men samtidig forhøjet Tolden paa Chokolade til 30 Øre (pr. Pund). Et vittigt Medlem af Rigsdagen udtalte i den Anledning: Hvis det Forslag gaar igennem, vil det blive en fortjenestefuld Virksomhed at lave Chokolade for Fædrelandet.“

Vi skal hertil kun knytte et Par Bemærkninger. Forudsætter man, at Driften af de ovenomtalte 4 Væve er aarlig 4000 Kr. dyrere end for den udenlandske Konkurrent, saa vil Fabrikanterne dog aarlig kunne stikke 146,000 Kroner i Lommen som en ved Beskyttelsen skabt Ekstra-indtægt. Det er i denne Anledning at man foreslaar Eder at betale én Krone mere for hvert Pund Gardintøj, I kjøber.

Man har sagt om Chokoladen, at den som Drik var sund og nærende. Hvis dette er Tilfældet ligger det langt nærmere at ophæve Skatten saavel paa Raa-materialet som det færdige Produkt for at gøre Varen saa billig som mulig, end at skaffe nogle velhavende Chokoladefabrikanter en endnu større aarlig Indtægt.

Red.

Sverrig.

Stockholm, d. 9. Jan. 1891.

Svensk Jern- og Metalarbejder-Forbund afholdt mellem Jul og Nytaar sin anden Kongres. Herved repræsenteredes Stockholm af 18, Eskilstuna af 4, Skaane af 2, Gefle og Arboga hver af 1 Delegeret.

Ifølge Aarsberetningen bestaar Forbundet af 23 Afdelinger (deraf 8 i Stockholm og 15 i Provindserne) med tilsammen 2400 Medlemmer. De største Foreninger er:

„Norra Jernarbetarefackforeningen“ i Stockholm 800 Medlemmer, „Eskilstuna Jern- og Metallarbetare“ 400, „Stockholms Formere“ 200, „Malmø Jernarbetare“ 250, „Södra Jernarbetarefackforeningen i Stockholm“ 240 Medlemmer o. s. v.

Indtægten har i det forløbne Aar været 3274 Kr. og Udgiften 2780 Kr., hovedsagelig til Smaastrejker og Agitation.

Blandt de Beslutninger, som vedtoges paa Kongressen, skal her nævnes: Ansættelse af en lønnet Forretningsfører for Forbundet, regelmæssig Udgivelse af et Fagblad, livligere Forbindelse med Fagforeningene i andre Lande, Forhøjelse af Kontingentet til Forbundet fra 5 til 10 Øre maanedlig pr. Medlem og endelig en Opfordring til Afdelingerne om at forhøje Kontingentet til det mest mulige.

Lønningerne for Forbundets Tillidsmænd fastsattes for Forretningsføreren til 900 Kr. aarlig, fri Rejser og under disse et Tillæg af 1 Kr. 50 Øre pr. Dag, for Kassereren 150 Kr. aarlig, Ordfører og Sekretær hver 25 Kr. aarlig.

Til Forretningsfører valgtes F. O. Bjørckmann, til Ordfører K. V. Ericksson, til Kasserer P. A. Gylling, til Sekretær Karl Hedberg og til Viceordfører A. Friberg.

Efter alt at dømme er vort Forbund i sikker Tilvækst og vi haaber, at det i Aar skal skyde endnu raskere frem.

Til vore Kammerater i Danmark skal jeg bringe vort Forbunds hjerteligste Hilsen og vort inderligste Ønske om at staa i nær Forbindelse med Eder for desto sikrere at staa enige og broderligt sammensluttede i Kampen mod Kapitalismen, som en Gang alvorligere end hidtil vil blive at udkæmpe.

F. O. Bjørckman.

Til Regneopgaven i Nr. 4.

Da jeg ikke anser en Vits for at være nogen passende Løsning paa en Regneopgave, fremsendes herved Løsning paa de af Undertegnede stillede Spørgsmaal. Der var stillet 6 og nedenstaaende Resultater er opført i samme Orden som Spørgsmaalene, altsaa:

Rør			
1) a d e	÷	4 Tim. 39 Min.	
2) b d e	÷	3 " 39 "	
3) c d e	÷	3 " 16 "	
4) a b d c	÷	13 " 33 "	
5) b c d e	÷	6 " 9 "	
6) a c d e	÷	9 " 29 "	

eller, da alle Resultaterne er negative, vil det fyldte Kar tømmes i det angivne Antal Timer ved Aabning af de paagældende Rør.

Pytagoras.

Svar. Hr. Pytagoras bærer selv Skylden for at hans Spørgsmaal blev opfattet som en Vits og besvaret overensstemmende dermed. Spørgsmaalet lød nemlig: „hvor lang Tid varer Fyldningen. En Fyldning paa den angivne Maade var umulig og derfor blev Spørgsmaalet besvaret med en Spøg. Havde Spørgsmaalet været stillet som ovenfor, hvor hurtigt vil det fyldte Kar tømmes“, var Spørgsmaalet ikke blevet misforstaaet.

Red.

Fremad

har altid været organiserede Kampfællers Løsen, men sjældent har man med en saadan Tilfredshed som vi kunnet pege tilbage paa den af Sløvhed. Ligeegyldighed og haabløse Kampe saa rig Fortid og dog sige, vi er kommet Fremad! ja langt Fremad!

For 5 $\frac{1}{2}$ Aar siden rettede de rige kjøbenhavnske Fabrikanter et forbittret Angreb paa vor Organisation. Vi førte den 18 Ugers lange Kamp, der kostede Arbejderne omtrent $\frac{1}{4}$ Million Kroner. Af Forbundets 2300 Medlemmer var der kun 13, der svigtede Fanen, Resten af de 400, Fabrikanterne havde skrabet sammen, var samlet blandt vore uorganiserede Kolleger i Sverrig og i de danske Provindser.

Vi stod den Gang med 6-7 Foreninger i Danmark og Sverrig, nu har vi 46.

Skal vi atter blive tvungen til at optage en Kamp med Fabrikanterne, saa er det os og ikke dem, der har Forbundsfællerne i Sverrig og i de danske Provindsbyer.

Det er dette, der er betegnende for vort Fremad.

Fra alle Lande.

En Indsender skriver i det dansk-amerikanske Blad „Dannebrog“: „Blandt Indianerne er der ingen, der lider Nød, før Alle lider Nød. Der er Ingen, som svøber sig ind i 6-7 uldne Tæpper og lader sin Nabo ligge i Pjalter.“

Hvis dette er sandt bor der i Indianerne en ædel Natur i Modsætning til vore kristelig-civiliserede Samfundsstøtter.

Arbejderne i Japan har begyndt at organisere sig som Parti. For at vække Interessen for Arbejderspørgsmaalet har Regeringen - opløst deres Forening.

Sadelmagerne i Lyon, Frankrig, har 9 Timers Arbejdstid med en Løn af Kr. 3,60-5,04.

Fra St. Gallen i Schweiz meddeles, at Lønnen i vort Fag er temmelig ringe.

Frankfurt er meget bekendt som Industriby; fremfor alt har Maskinindustrien i de sidste Aar taget et betydeligt Opsving. I Kunstsmederi og Pengekabsfabrikation er de betydeligste Firmaer: Gebr. Armbrüster, Franz Garny, Val. Hammeran, B. Löffler, H. Schultheis, O. Blindenhöfer osv. I Dampkjedelfabrikationen: J S Fries & Sohn, C. Ranke & Söhne, Wiesche & Scharffe, L Rohnstadt og J. F. Mack. I Landbrugsmaskiner: P. H. Mayfarth & Co., H. Weil jun., Joh. Rauschenback og Gebr. Weismüller. I Maskiner for Sko- og Læderindustrien er de eneste i Tyskland: Müller & Andreae, Aug. Schick og C. F. Larrabee & Co. I Strikkemaskiner: Bernh. C. Reutlinger. I Symaskiner: Jos. Wertheim og A. Sandrock. I Velocipeder: Heinr. Kleyer, W. A. Opel og Spohr & Krämer. I elektriske Maskiner: H. G. Moehring. Enkelte af disse Firmaer er Specialister og overtræffes ikke af noget andet tysk Firma.

(Efter „Trækfuglen“)

Skotland. Storartede Skibsbyggerier begynder ved Glasgow og ligger Side om Side langs med Floden the Clyde lige ned til Greenock (en Strækning paa 22 engl. Mil).

Paa disse Værfter er der næsten altid fuldt op at bestille og man faar derfor meget let Arbejde paa enhver Tid af Aaret. Danske Jærnskiibsbyggere og Maskinarbejdere bliver gjerne taget i Arbejde paa disse Værfter.

Arbejdstiden er fra 6 Morgen til 5 $\frac{1}{2}$ Aften med 2 Timers Spisetid, og Lønnen er gennemsnitlig 8 Pence i Timen (60 Øre), dog tjener Jærnskiibsbyggerne endel mere paa Akkord.

Følgende Værfter er at anbefale: The Fairfield Shipbuilding Company, Govan; Løbnitz, Son & Co. (dansk), Rønfrew; I. Thompson & Co., Clydebank; W. Denny & Brother, Dumbarton; Russel & Co., Port Glasgow; Scot, Momme & Co. (dansk), Greenock.

I Glasgow bør man henvende sig til vor Landsmand Hr. Carl Reimers, 457, Paisley Road, South Side; han er en overmaade venlig og tjenstgjørende Mand imod alle Landsmænd. Der findes ingen skandinavisk Forening i Glasgow paa Grund af at der findes saa faa skandinaviske Haandværkere i denne Del af Landet. (Efter N. A. Bolbjerg i „Trækfuglen“).

Forskelligt.

Nyt Haandværkerblad, der væsentlig er Haandværksmestrenes Organ, har optrykt vort Forslag om Arbejdsforholdenes Ordning. Vi har Grund til at tro, efter Optagelsen at dømme, at Bladet billiger vort Forslag.

Organisternes Forening i Kjøbenhavn afholdt forleden et talrigt besøgt Møde. Udtalelser om større Frihed, bedre Løn og Solidaritet i faglige Spørgsmaal fandt stærk og ubetinget Tilslutning - akkurat som hos os.

Fagblade ønskes. De ærede Medlemmer saavel som Afdelingerne, der er i Besiddelse af Fagbladene Nr. 1-12 af 1ste Aargang og Nr. 4 af 2den Aargang, bedes venligst tilsende Redaktionen disse under Adresse: F. Hurop, Raadmandsgade 23, København L.

Nutidens største Drivrem. En Kæmperem er nylig forfærdiget af Firmaet Ch. A Schiron & Co. i New-York, Ferrystreet. Den er 49 M lang og 1,8 M bred og har to Huders Tykkelse. Til denne Rem er anvendt Huden af 175 Dyr. Paa Forarbejdningen har 20 Mand arbejdet i 2 Maanedes. Svingjulet, som denne Rem er bestemt til, er 8,6 M. i Diameter og 1,83 M. bredt. Prisen for Remmen er 35,600 Kr. (Vulkan.)

Husk, at Betænkningen over de af Hovedbestyrelsen stillede Forslag skal indsendes inden denne Maanedes Udgang for at komme i Betragtning ved Affattelsen af det endelige Forslag.

Alt Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund vedrørende bedes tilsendt F. Hurop, Raadmandsgade 23, Kjøbenhavn L.

Oplysninger angaaende „Skruebrækkere“ kan d'Hrr. Medlemmer erholde i enhver af Afdelingerne.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Behms Tryk, Ole Suhrsg. 5, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 5

Februar 1891

3. Aargang

Afgjørelsen.

Paaskedagene 1891 vil blive Mærkedage i vort Forbunds Historie. Ikke fordi vi benytte dem til Afholdelsen af en Kongres, men fordi vi muligt staar overfor en Kamp, der kan blive mere haardnakket og langvarig end den i 1885 — men sikkert ogsaa mere frugtbringende. Vi ere i Færd med at begrave den gamle Taktik med dens endeløse Strejker og i samme Grav at lægge en anelig Portion af Arbejdskøbernes Æresord og Underskrifter. Det er 17 Aar siden vor første Forening blev stiftet; i disse 17 Aar har vi forsøgt alt, hvad der stod i vor Magt for at forbedre Forholdene. Vi har strejket mange Gange og sejret de fleste; vi har faaet Æresord og Underskrifter en masse, men var stadig lige vidt. Vi har anset enhver Arbejdsgivers Ord for et Evangelium og været „Troende“, men desværre viste det sig snart, at vi blot havde været godtroende. Derfor søge vi en ny Grund at bygge paa, en Grund, der er solidere, nemlig

vor egen Solidaritet.

Vi vil gjøre hver enkelt af vore Kolleger medansvarlig for at Lønnen holdes oppe. Har vi én Gang naaet at faa bestemte Regler gennemførte paa en Arbejdsplads, saa forlange vi af hver enkelt Kollega, at han skal respektere dem; bydes der ham daarligere Betingelser, bør det være hans uafviselige Pligt at fordre Reglerne overholdte, og hvis denne Fordring ikke indrømmes, da at forlade Arbejdet. Kun de Kolleger, der vil staa fast om dette, kan være Medlem af Forbundet. Der er ingen Mening i, at føre lange og kostbare Strejker for nogle faa Kollegers Skyld, som Arbejdskøberne kan jøde hvad de vil.

Vi ere ikke blinde for, at der blandt vore Medlemmer vil være nogle, hvorn Arbejdsløshed har trykket saa dybt i økonomisk Henseende, at de ofte nødes til

at arbejde paa Betingelser, som de under normale Forhold vil vægre sig ved; men dem er det, vi byde

Understøttelseskassen,

hvis Opgave det skal være, at yde det enkelte Medlem en ugentlig Understøttelse, som kan holde den værste Nød fra Dørene og bidrage til, at han ikke, som ofte nu er Tilfældet, udelukkende skal være henvist til at søge en kostbar Hjælp hos Pantelaanere og Aagerkarle. Vort Forslag gaar ud paa at yde en Understøttelse af indtil 50 Kroner i et løbende Aar. En lignende Hjælp hos en Pantelaaner vil næppe som Regel kunne faas uden at maatte betale 15 à 20 Kroner i Rente, og altsaa langt overstiger den Sum, der vil blive at indbetale til Understøttelseskassen, selv om Bidraget sættes til 10 à 15 Øre pr. Uge. Men Understøttelsen har ogsaa en anden og mere betydningsfuld Virkning, og det er den, at den bidrager til at forringe Konkurrencen paa Værkstederne og derved let bidrager til, at Lønnen kan holdes 3–5 Øre højere pr. Time, eller med andre Tal Kr. 1,80 — Kr. 3,00 pr. Uge. Kassen bliver da en Gevinst selv for dem, der yde til Kassen uden at nyde. De fleste Arbejdere sikre sig mod Sygdom, Ildsvaade osv.; men er der ikke ligesaa god Grund til at sikre sig mod Konkurrencen og Arbejdsløsheden, hvis skrækkelige Følger vi ikke behøve at skildre — de ere jo desværre altfor velkendte. Det er dog ikke ved Understøttelseskassen alene, at vi vil modarbejde Arbejdsløsheden; vi vil energisk tage Kampen op for en

kortere Arbejdstid.

Vi gjør Begyndelsen ved at forlange den normale Arbejdstid over hele Landet indskrænket til mindst 10 Timer daglig og vi har gjort Skridt til, at Spørgsmaalet ved Samarbejde med andre Landes Forbund kan blive bragt sin Løsning saa nær som muligt. I den Anledning har vi indbudt Repræsentanter for omliggende Lande til at deltage i en Konference den 29. Marts i Odense. Hertil er for kort Tid siden udsendt Indbydelser

til Sverrig, Norge, Tyskland, England og Frankrig, hvoraf Tyskland allerede har meldt Deltagelse. Konferencen skal iøvrigt kun være forberedende for et udvidet internationalt Samarbejde, saaledes at et Medlem af det danske Forbund overalt paa sin Rejse i Udlandet kan blive broderligt modtaget. Foreløbig vil vi være henviste til, at etablere den for Indlandet foreslaaede

Rejsekasse,

der vel ikke er en ganske ny Tanke, men dog forsaavidt ny, som den tilsigter at tilvejebringe en livligere Forbindelse mellem Kjøbenhavn og Provindserne. Hidtil har man for Provindserne haft en almindelig Rejsekasse for alle Fag, dog uden Filialer i Kjøbenhavn. Følgen deraf var, at Kjøbenhavnerne ingen Understøttelse fik i Provindserne og Provindsianerne ligesaalidt i Kjøbenhavn, et Forhold, der absolut er skadelig saavel med Hensyn til faglig Uddannelse som i kollegial Henseende. Rejsekassen bringer tilrejsende Kolleger til at henvende sig til Forbundets stedlige Afdeling, og derved bliver man i Stand til at advare mod at søge Arbejde paa Steder, hvor Forholdene ere af den Beskaffenhed, at intet Forbundsmedlem bør arbejde, ligesom man ogsaa kan advare mod Tilbud om Arbejde fra andre Byer, hvor Tilbudet kun er en Følge af Konflikter med Arbejderne.

Rettesnoeren for, hvad Lønforholdene angaar, vil vi søge ved at fastslaa en

Minimalløn,

hvis Størrelse ikke bør være mindre end i andre Fag, hvor der i en Aarrække har været Grændser for Minimallønnen, eller for at bruge et korrektere Udtryk, dens Lidenhed.

Minimallønnen Størrelse er, som det vil ses af omstaaende Tabel, foreslaaet forskjelligt fra Provindsafdelingerne. Vi skal ikke her komme ind paa at dømme Parterne imellem, men vi vil dog advare mod, i Lønspørgsmaalet at være altfor beskedne. Arbejdet i vort Fag er haardt og kræver mindst ligesaa megen Uddannelse som andre Fag og der er derfor ingen særlig Grund til at nøjes med Bagateller. Skal Buen spændes, saa lad det endelig mærkes, at det er Smede, der har fat i Strengen.

Hovedbestyrelsen vil af yderste Evne befitte sig paa at lægge alt tilrette, saa en heldig Gjennemførelse paa Forhaand kan anses for sikret; men den gjør da ogsaa Regning paa, at ingen af Forbundets Afdelinger griber forstyrrende ind ved paa egen Haand at iværksætte

planløse og uoverlagte Strejker,

hvorved ikke alene betydelige Beløb uden Resultat bortkastes, men ogsaa det store og virkelig reformerende Arbejde hæmmes i sin Udvikling.

Vi maa bert fra Guerilla-Krigen; Kampen maa kun føres af en stor, velorganiseret og veldisciplineret Hær. Kun da har vi Udsigt til virkelige Sejre. Det er navnlig ogsaa af den Grund, at vi foreslaar, at der i alle Afdelinger fremtidig arbejdes efter ensartede Love.

Vi har nu i korte Træk gjort Rede for vor Opfat-

telse. Det bliver nu Repræsentanternes Opgave at overveje, om vi har Ret. Vi beder [derfor hver Enkelt om at gjøre sig Situationen bevidst og handle derefter. Den paa Kongressen valgte Hovedbestyrelse vil Hvervet at gennemføre Kongressens Beslutninger paahvile. Men den maa da ogsaa kunne gjøre Regning paa energisk Støtte og Solidaritet fra alle Sider.

Afgjørelsen er foreløbig lagt i de Repræsentanternes Hænder, der møder paa Kongressen den 27. Marts i Odense. Lad os haabe, at deres Arbejde maa bære Frugt.

Med kollegial Hilsen

I Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund:

N. Larsen. N. P. Nielsen. Carsten Mortensen.
Sofus Olsen. F. Hurop.

Dagsorden

for Kongressen den 27. Marts 1891.

1. Mandaternes Prøvelse. 2. Valg af Ordstyrere og Sekretærer. 3. Fastsættelse af Kongressens Forretningsorden. 4. Beretning om Forbundets Virksomhed siden sidste Kongres. 5. Regnskabet. 6. Forslag om Oprettelsen af en Rejse- og Understøttelseskasse. 7. Forslag til Ordning af Arbejdsforholdene. 8. Fastsættelse af Minimallønnen. 9. Forslag om Tilføjelser til Lovene for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund. 10. Fagbladet. 11. Forslag om Deltagelse i en eventuel international Kongres for Smede og Maskinarbejdere. 12. Fastsættelse af Formandens Løn. 13. Valg af Hovedbestyrelse. 14. Forslag om Oprettelse af en Begravelseskasse. 15. Eventuelle Forslag. 16. Fastsættelse af Afdelingernes Kontingent til Forbundet. 17. Bør der i en By være mere end én Forbundsafdeling? 18. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.

(I næste Numer af Fagbladet vil findes nøjagtige Oplysninger om Kongressens Mødetid og Lokale i Odense, saavel som de Delegeredes Indkvartering, Forplejning m.v.)

Ændringsforslagene.

Til Rejse- og Understøttelseskassen

foreslaar Afdelingen i Holbæk, at § 2a bør lyde: „som ingen Kontingent-Restance har“;

at § 3 affattes saaledes, at stedlige og tilrejsende Medlemmer nyde Understøttelse indtil 3 Dage i Provindsbyerne og 2 Uger i Kjøbenhavn.

Afdelingen i Horsens foreslaar, at § 2b forandres Bestemmelsen 12 Maaneder til 3 Maaneder og at Tidsfristen „Slutningen af Marts Maaned 1891“ forandres til 1. Juli 1891.

Afdelingen i Randers foreslaar, at stedlige Medlemmers Understøttelse i Provindserne fastsættes til 2 Uger istedetfor som i Forslaget til 1 Uge.

Til § 6 foreslaas, at Indbetalingen bliver fastsat til 50 Øre pr. Maaned i Juli, August, September og Oktbr. og til 35 Øre pr. Maaned den øvrige Tid af Aaret.

Afdelingen i Esbjerg foreslaar, at Bestemmelsen i § 3 om 4 Ugers Understøttelse i Kjøbenhavn nedsættes til 3 Uger.

Afdelingen i Odense foreslaar til § 3, 2det Stykke, at tilrejsende og stedlige ugifte Medlemmer i Kjøbenhavn understøttes i indtil 14 Dage.

Smede og Maskinarbejdernes Forbund Kjøbenhavn foreslaar:

at Indbetalingen forhøjes fra 5 til 10 Øre pr. Uge, for derved at sikre fornøden Kapital til Understøttelsen; at Strejkende ikke maa oppebære Hjælp af Understøttelseskassen, da de ved Strejker foranledigede Udgifter bør udredes paa anden af Kongressen anvist Maade;

at Maximum af Understøttelse foreløbig ansættes til 5 Kr. pr. Uge;

at den Tillidsmand, der har foranlediget uberettiget Udbetaling af Rejse- og Understøttelseskassens Midler, forpligtes til at erstatte Kassen det fulde Beløb, der af den Grund er bleven udbetalt i hans egen eller andre Afdelinger.

Den Afdeling, der har valgt Tillidsmanden, staar som Garant for at Beløbet uopholdelig indbetales til Hovedkassen;

at Bestemmelsen i § 3 om at Understøttelsen begynder 1 Uge efter at Arbejdsløsheden er indtraadt forandres til 1 Uge efter at Arbejdsløsheden er anmeldt og at Tidsrummet for tilreisende Medlemmers Understøttelse i Kjøbenhavn sættes til 2 Uger i Stedet for 3. Forslagets øvrige Talangivelser bliver eventuelt at forandre i Overensstemmelse hermed.

Afdelingen i Helsingør foreslaar:

§ 2. Berettiget til Understøttelse er kun:

a. De, som ikke staar til Restance med Kontingent i den Afdeling, hvoraf Paagældende er Medlem.

§ 3. 2det Stykke forandres saaledes:

Ugifte Medlemmer kan erholde Understøttelse i den By, hvor de var Medlemmer ved Understøttelsens Begyndelse: indtil 3 Dage i Provindserne og 2 Uger i Kjøbenhavn. Tilreisende Medlemmer kan erholde Understøttelse i Provindsbyerne indtil 3 Dage i hver By og indtil 9 Dage i Kjøbenhavn.

§ 5 kommer til at lyde: Kassens Midler tilvejebringes ved at Medlemskontingentet i alle Afdelinger forhøjes saameget, at Forhøjelsen svarer til 10 Øre for hvert Medlem om Ugen.

§ 6. Som Følge af Forhøjelsen i forrige Paragraf foreslaas, at Bidraget afkræves Afdelingerne med 40 Øre maanedlig.

§ 8 forandres i 1. Linie „fire Maaneder“ til „6 Maaneder“. I sidste Linie forandres „1. Novbr. 1891“ til „1. Januar 1892“.

Afdelingen i Aarhus foreslaar:

1. At der ikke bør oprettes Særkasser af den omhandlede Art for det enkelte Fag, men at der tværtimod bør tilstræbes en „Rejse og Understøttelseskasse“ for alle Fagarbejdere.

2. At der for at kunne realisere det forelagte Forslag, vil udkræves langt større Beløb end Arbejderne med deres nuværende Ydeevne er istand til at kunne udrede.

3. At der som Følge heraf bør stilles Krav til det Offentlige (Stat og Kommune) om Understøttelse til en saadan Kasse.

4. Da det maa formodes, at en saadan offentlig Understøttelse lettere vil kunne opnaas gennem de allerede bestaaende Rejseforeninger, anbefaler Udvalget Forbundsmedlemmerne at slutte sig til disse.

For det Tilfælde Kongressen beslutter noget andet, foreslaas følgende Ændringer:

§ 3, 1ste Stykke efter „10 Uger i et løbende Aar“ tilføjes: „hvorved forstaas Kassens Finantsaar“. 2det Stykke foreslaas affattet saaledes: Ugifte Medlemmer kan erholde Understøttelse i den By, hvor de vare Medlemmer ved Understøttelsens Begyndelse indtil 2 Uger i Provindserne osv.

Tilreisende Medlemmer kan erholde Understøttelse i Provindserne for indtil 4 Dage i hver By og indtil 10 Dage i Kjøbenhavn.

§ 5 foreslaas affattet saaledes: Kassens Midler tilvejebringes ved at der ydes et Medlemskontingent af 20 Øre pr. Medlem.

§ 6 „indbetales til Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund samtidig med Maanedskontingentet Bidraget til Rejse- og Understøttelseskassen med 20 Øre maanedlig.

Saafrømt det vedtages at oprette Kassen, foreslaar Udvalget, at Forbundskontingentet nedsættes til 10 Øre maanedlig pr. Medlem (ellers ikke), saaledes at den samlede Sum til Indbetaling afrundes til 30 Øre maanedlig.

Da den projekterede Rejse- og Understøttelseskasse hovedsagelig vil komme de yngre Medlemmer af Organisationen til gode, foreslaar Udvalget, at der oprettes en frivillig Begravelseskasse indenfor Forbundets Ramme. (Se andetsteds i Bladet).

Obs. Da Hovedbestyrelsen efter de ovennævnte Ændringsforslag har Grund til at ansé sit oprindelige Forslag som et godt Grundlag for Kongressens Forhandlinger, fremlægges dette paa Kongressen.

Arbejdsforholdenes Ordning.

Afdelingen i Holbæk foreslaar, at den normale Arbejdstid fastsættes til 10½ Time og at Kjøbenhavn inddrages under Ordningen.

Afdelingen i Odense foreslaar, at Over- og Søndagsarbejde betales med 1¼ Times Løn pr. Time og Natarbejde med 1½ Times Løn pr. Time.

Afdelingen i Helsingør foreslaar:

Punkt b kommer til at lyde saaledes: Mindste Løn for udlærte Arbejdere i Smede og Maskinfaget er 30 Øre pr. Time. Lønnen udbetales altid i rede Penge osv.

Punkt e tilføjes følgende: Arbejde udenfor Værkstedet, men dog i samme By, betales med 3 Øre mere pr. Time (for Arbejde om Bord i Skibe 5 Øre Timen). Arbejde ¼ Mil og derover udenfor Byen betales med 5 Øre mere pr. Time samt Kosten paa Arbejdsstedet eller denne betalt af Arbejdsgiveren.

Smede- og Maskinarbejdernes Forbund Kjøbenhavn foreslaar, at der i Pkt e sidste Stykke indskydes Ordet „extra“, saaledes at Sætningen lyder: „betales extra den ovenfor fastsatte“ osv.

Til Lovene.

Afdelingen i Odense foreslaar, at Fristen for Indvarsling af Generalforsamlinger (se § 21) bør rettes efter de lokale Forhold og Bestyrelsens Skjøn.

Smede- og Maskinarbejdernes Forbund Kjøbenhavn foreslaar, at Fristen for Restancer med Kontingent i alle Afdelinger indskrænkes fra 3 til 2 Maaneder.

Løvrigt har forskellige Afdelinger reserveret sig til Kongressen.

To Forslag om Oprettelsen af en Begravelseskasse.

Fra Helsingør stilles følgende af Maskinarbejder Eckstrand fremsatte Forslag om Oprettelsen af en Begravelseskasse som et Forslag til Kongressen:

1. Foreningens Formaal er at sikre en Pengehjælp til afdøde Medlemmers Efterladte.

2. Ethvert Medlem og Medlems Ægtefælle kan blive optaget i Foreningen, dog ikke efter det fyldte 55de Aar.

3. Ved Indmeldelsen betales Indskud efter følgende Aldersskala:

Indtil 25 Aar	1 Kr. 00 Ø.	Indtil 45 Aar	3 Kr. 00 Ø.
— 30 —	1 — 50 —	— 50 —	3 — 50 —
— 35 —	2 — 00 —	— 55 —	4 — 00 —
— 40 —	2 — 50 —		

samt et første Bidrag af 20 Øre, der holdes til Disposition ved første indtrædende Dødsfald.

4. Bidraget ansættes til 20 Øre pr. Medlem for hvert Dødsfald og udbetales hver Gang et Medlem dør.

5. Ved indtrædende Dødsfald udbetales Hjælpen i Forhold til Medlemstallet med 20 Øre for hvert Medlem, forsaavidt Vedkommende har været Medlem af Foreningen i fulde 6 Maaneder. (Ulykkestilfælde dog fraregnet).

Ovenstaaende Forslag er af Maskinarbejder Eckstrand foreslaaet indsendt og Indsendelsen er billiget af Afdelingen.

Fra Aarhus Afdeling stilles følgende Forslag:

§ 1. Kassens Formaal er at yde en Pengehjælp til de Efterladte efter et Medlem, som afgaar ved Døden.

§ 2. Bidraget ansættes til 25 Øre pr. Medlem, der indbetales hver Gang et Medlem afgaar ved Døden, senest 4 Uger efter Udskrivningen. Hjælpen udbetales i Forhold til Medlemsantallet med 25 Øre for hvert Medlem, dog saaledes at Hjælpen ingensinde kan overstige 300 Kroner. Af Hjælpen udbetales 200 Kr. senest 8 Dage efter Forevisning af Dødsattesten; Resten senest efter 8 Ugers Forløb. Det Overskud, der ved Opkrævningen af et Bidrag indkommer udover 300 Kroner, henlægges. Naar de henlagte Overskud have naaet en saadan Størrelse, at der deraf kan udbetales den fastsatte Hjælp af 25 Øre pr. Medlem, dog ikke over 300 Kr., anvendes Beløbet til saadan Hjælps Udbetaling ved første Dødsfald. I saadanne Tilfælde opkræves der intet Medlemsbidrag.

§ 3. Hjælpen, som anvises i Tilfælde af Dødsfald, udbetales til den Afdødes efterlevende Ægtefælle, hvis en saadan findes, ellers til den Afdødes Børn, naar disse have naaet Myndighedsalderen. Indtræffer det Tilfælde, at den Afdøde skulde begraves af det Offentlige, besøger Afdelingen Begravelsen; Omkostningerne herved afdrages da i Beløbet.

§ 4. Berettiget til Hjælp er ethvert Medlem, som regelmæssig har betalt sit Kontingent til en af Forbundets Afdelinger i det sidst forløbne Aar. Ligeledes kan ethvert Medlems Hustru blive Medlem af Kassen imod at svare et ligelydende Beløb til Kassen som Manden. Enker kan vedblive at være Medlemmer af Kassen efter Mandens Død, naar hun svarer sit Kontingent til Kassen; dog ikke naar hun paany indtræder i Ægteskab med en Ikke-Fagfælle.

§ 5. Kvindens Medlemsret indtræder ligesom Mandens først efter at have betalt Bidrag til Kassen i 12 paa hinanden følgende Maaneder. I Løbet af 1891 gives der ethvert Medlems Hustru Lejlighed til at indtræde i Kassen. Efter 1. Januar 1892 maa et Medlems Hustru indmelde sig inden 6 Maaneder efter Ægteskabets Stiftelse.

§ 6. Naar et Medlem flytter fra en Afdeling til en anden, maa Vedkommende strax melde sig til Afdelingens Kasserer og sammen med sit Medlemskort forevise den sidste Kvittering for det opkrævede Begravelsesbidrag.

§ 7. Begravelseskassen styres og ledes i sin Helhed af Hovedbestyrelsen. Hver Afdelingsbestyrelse vælger ud af sin Midte et Udvalg paa 3 Medlemmer til at udføre det med Kassens Virksomhed forbundne Arbejde.

§ 8. Der udstedes Blanketter til Udfyldning og Underskrift som Kvittering paa Afdraget paa Begraveshjælpen. Ligeledes udstedes der Blanketter til Udfyldning med Medlemmets Navn, Numer samt Dødsfaldets Løbenummer som Kvittering for det opkrævede Beløb.

§ 9. Kassens Administrationsudgifter udredes af samme Medlemsbidrag. Ved Kassens Ikrafttræden samt ved ethvert nyt Medlems Indmeldelse erlægges det første Bidrag, som danner Kassens Grundfond.

§ 10. Ethvert indtræffende Dødsfald bekendtgjøres

i det førstudkommende Numer af Fagbladet, med Angivelse af, hvorvidt der opkræves Bidrag eller ej.

§ 11. Skulde der opstaa Tvivlsspørgsmaal, afgjøres saadanne af Kongressen, der i alle Kassens Anliggender har den højeste Myndighed. Intet som helst vedrørende Kassen kan indtænkes for Domstolene.

§ 12. Kassens Virksomhed træder i Kraft den 1. Juli 1891.

Minimallønnen.

Afdelingene i følgende Byer foreslaar:

Varde 26 Øre hos Smaamestre og 28 Øre paa Fabriker og Jernstøberier.

Randers foreslaar det samme.

Hillerød 30 Øre paa alle Værksteder.

Kjøge 25 Øre paa Smaaværksteder og 30 Øre paa Fabriker og større Værksteder.

Esbjerg 25 Øre paa alle Værksteder.

Roskilde foreslaar det samme.

Odense foreslaar det samme.

Helsingør 30 Øre paa alle Værksteder.

S. & M. F. Kjøbenhavn foreslaar principalt 30 Øre, subsidiært under særlige lokale Forhold mindre, dog ikke under 27 Øre pr. Time. I enkelte Brancher af Faget maa selv 30 Øre anses for at være for lav.

Klejnsmedevendeforeningen Kjøbenhavn foreslaar 30 Øre paa alle Klejnsmedeværksteder i Kjøbenhavn og 27 Øre i Provindserne. Dog saaledes, at der i det første Aar efter udstaaet Læretid kan dispenseres herfra.

Vælg Delegerede.

I Henhold til Forbundets Love § 4, hvis Bestemmelser om Valg af Delegerede lyder saaledes: „Til Kongressen har enhver af Forbundets Afdelinger Ret til at sende 1 Delegeret for indtil og med 100 Medlemmer, 2 for indtil 300 og 3 for over 300“, opfordres Afdelingerne til snarest muligt at foretage Valg og indsende de Valgtes Navn og Bopæl til Forbundets Formand F. Hurup, Raadmandsgade 23, Kjøbenhavn L.

Med Hensyn til Repræsentationsudgifterne bestemmes i Forbundets Love § 4: „Rejse- og Tærepengene udbetales de Delegerede af Forbundets Kasse, dog kan disse Udgifter af Hovedbestyrelsen paalignes de enkelte Afdelinger.“ I Henhold hertil vil Rejsseudgifterne til Jernbane og Dampskib blive betalt af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, hvorimod de enkelte Afdelinger selv vil have at afholde Udgifterne ved deres Repræsentanters Ophold i Odense under Kongressen.

Enhver Delegeret

maa for at faa Ret til at deltage i Kongressens Forhandlinger, møde med et af hans Afdeling udfærdiget Mandat (Bevis) for at han er lovlige valgt. Mandatet affattes saaledes:

Medlem Nr. ....
af Afdelingen i.....
er ved Generalforsamlingen den.....1891
valgt til at repræsentere Afdelingen ved Kongressen
den 27. og 28. Marts i Odense.
.....d.....1891.

Mandatet underskrives af Afdelingens Formand og 2 Bestyrelsesmedlemmer. Er Formanden valgt som Delegeret, underskriver et Bestyrelsesmedlem i hans Sted.

Naar Forbundet staar bagved.

Grovsmedien paa Helsingørs Skibsværft har, som vi i sidste Numer omtalte, hidtil været et meget ubehageligt Arbejdssted, da Luften næsten altid er fyldt med Kulrøg og Støv.

Klager fra Arbejdernes Side har været jævnlige, men desværre, som i saa mange andre Tilfælde, upaaagtede.

Den 15. December f. A. indgav Arbejderne i Grovsmedeværkstedet in pleno den i sidste Fagblad citerede Skrivelse til Direktionen, hvori de til Direktørens Forargelse betegnede Grovsmedien som et „Helvede“.

Vi nærer selvfølgelig den dybeste Respekt for Direktør Holms Kløgt; kun synes vi, at den i dette Tilfælde har svigtet ham. Han fik nemlig den fixe Idé, at Skrivelsen af 15. December var „anonym“; tildrods for, at den tydelig og bestemt tilkendegav sit Ophav ved Underskriften: „Samtlige Arbejdere i Grovsmedien“.

Hr. Direktøren tager nu en Gang ikke Hensyn til anonyme Skrivelser; og „samtlige Arbejdere“ kunde han alt-saa efter sin Mening heller ikke tage Hensyn til. Som Følge deraf tav han stille. Værksted, Røg, Kulstøv, alt blev ved det gamle.

Dette blev dog Grovsmedene for hensynsløst, hvorfor de henvendte sig til den stedlige Afdeling af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, der, efter at have drøftet Sagen, lod den gaa videre til Formanden for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund. Der blev da fra ham under 15. Januar d. A. tilstillet Direktøren følgende Skrivelse:

Kjøbenhavn, 15. Jan. 1891.

Hr. Grosserer M. C. Holm,

Direktør for Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri.

Fra samtlige Arbejdere i Grovsmedien paa Helsingørs Skibsværft har Undertegnede, der for Tiden er Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, modtaget en Gjenpart af en til Dem rettet Anmodning, dateret 15. December f. A.

Anmodningen gaar ud paa, at faa tilvejebragt tilbørligt Luftskifte i Grovsmedien saaledes, at den for Arbejdernes Sundhed generende Kulrøg fjærnes.

Arbejderne henvise til, at flere Dødsfald blandt deres Kammerater utvivlsomt ere en Følge af Opholdet i Værkstedets usunde Luft og henvise ligeledes til Lægens Erklæringer om, at de for Sundhedens Bevarelse nødvendigvis maa forlade Grovsmedien.

Det Forsøg, som Direktionen for ca. 1 Aar siden lod foretage for at fjærne Røgen, har efter Arbejdernes Udsagn aldeles ikke gjort nogen Nytte, og da der siden den Tid intet er foretaget, ligger det nær at antage, at Direktionen anser en Forbedring af Værkstedets Forhold for umulig.

Hvis dette er Tilfældet, er Værkstedets Benyttelse i bestemt Modstrid med Lov af 23. Maj 1873, og vil i saa Tilfælde de Autoriteter, hvem Tilsynet med Sundhedsforholdene paa større Værksteder paahviler, blive opfordret til i Spørgsmaalet om Grovsmediens Benyttelse at skaffe Lovens Bestemmelser Respekt.

Haabende at Direktionen uophødelig vil imødekomme Grovsmedenes Anmodning, udbeder jeg mig Direktørens ærede Svar.

Med Højagtelse

ærb.

F. Hurop,

f. T. Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Adr.: Raadmandsgade 23, Kjøbenhavn. L.

Skrivelsen maa ikke have været Direktøren særlig behagelig efter følgende at dømme:

Kjøbenhavn d. 17. Januar 1891.

Herr. F. Hurop.

herst.

I Svar paa Deres Skrivelse af 15de dennes, om uophødelig at imødekomme Grovsmedenes Anmodning

om Forandring i Smedeværkstedet i Helsingørs Jærnskibs og Maskinbyggeri, skal jeg som Director for nævnte Selskab tillade mig at meddele Dem, at alle vore Arbejdere, ere frie Mænd, og har de noget at klage over, har jeg aldrig nægtet at høre rolig paa deres fremførte Klager, og rette mig derefter naar Klagerne vare begrundede. Men derimod tager jeg aldrig Notice af anonyme Skrivelser, hvad enten de ere skrevne, i samme Tone som den anonyme Skrivelse af 15de f. M. De omtaler, eller i en høfligere.

Deres Trusler om Autoriteternes Indblanding i denne Sag, skræmmer mig aldeles ikke, thi hvad der kan gøres for at hjælpe paa enhver Ulempe for Arbejderne bliver gjort, men kun naar Arbejderne selv paataaler samme, og ikke indblander Uvedkommende, som jeg betragter Dem.

Med Agtelse

M. C. Holm.

Endelig fandt da Direktøren paa at tale med Arbejderne om Sagen, og nu kommer endelig den længe ønskede Forandring: 1 Skorsten for hver 2 Ilde (hidtil har der kun været 1 Skorsten for 10 Ilde).

Direktøren forsikrer vel, at det aldeles ikke var fordi „Socialisterne“ (d. e. Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund) var bleven blandet ind i Sagen, at Forbedringen blev foretaget. Tro ham, hvem der vil.

Men vi skal dog, for at undgaa Misforstaaelser, gjøre opmærksom paa, at Formanden for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund er Repræsentant for Smedene paa Skibsværftet paa samme Maade som Hr. Direktør M. C. Holm repræsenterer Selskabet, der ejer Værftet.

Naar Hr. Holm gaar Selskabets Ærinde til Trediemand, vil han næppe synes om at blive betegnet som „Uvedkommende“.

I Forbundet er vi nu heldigvis ikke saa sensible overfor saadanne Formfejl i Udtryksmaaden, som vi nærmest tilskrive Mangel paa Forstaaelse hos Vedkommende. Vi er derfor til Tjeneste, naar det atter gjælder om at fremme berettigede Ønsker blandt Arbejderne paa Helsingørs Skibsværft.

Minimallønnen i andre Fag.

Til Sammenligning med den af vore Organisationer foreslaaede Timeløn, anføres her nogle Exempler paa den mindste Timeløn i kjøbenhavnske Fag.

Hustømrrerne 40 Øre, Malerne 33 Øre (almindeligst 40 Øre), Murerne 36 Øre, Murarbejdsmændene 33 Øre, Formørerne 32 Øre (arbejde for Tiden paa at bringe Timelønnen op til mindst 35 Øre), Møbelsnedkerne 30 Øre (Mestrene arbejde for Tiden paa at nedsætte den til 25 Øre og om det lykkes dem, vel endnu lavere).

Der er ingen som med Rette kan paastaa, at Smedene ere fordringsfulde, naar de se paa vore Fordringer til Time-lønnen.

Forskelligt.

Typograferne i Kjøbenhavn har oprettet et Arbejdsanvisningskontor og samtidig ophævet den hidtil-værende personlige Henvendelse om Arbejde paa Trykkerierne. — Vi ønske Typograferne til Lykke med Foretagendet i Haabet om snart at kunne gjøre ligesaa.

En Arbejdsdag paa 8 Timer, har som bekendt, blandt alle Arbejderpartiets Modstandere fremkaldt en endeløs Række af Paastande om Frihedstvang, Misbrug af Friheden, økonomisk Tab og Elendighed for Arbejderne o. s. v. o. s. v. Især har „Arbejdernes økonomiske Tab“ været en yndet Farve for de Fugleskræmsler, man har opstillet mod en forkortet Arbejdstid.

Der er imidlertid et gammelt Ord, som siger: „Blind Høne finder ogsaa et Korn,“ og et saadant har 8 Timers Arbejdsdagens svorne Fjende, gamle „Berlingske Tidende“ fundet i det engelske Blad „Standard“, hvorefter det citerer:

— — — „Naar der findes et Land, hvor det organiserede Arbejde kun behøver at fordrø for at opnaa omtrent hvad det vil, saa er det Australien. Man har tildels med Rette betegnet det som Arbejdernes Paradis. Den australske Arbejder ind- og afsætter Cabinetter, og fylder de lovgivende Forsamlinger med sine Delegerede. Han har mange Penge tilovers for Strejker og anden Luxus.“ — — —

Vi forstaar saa godt, at „Berlingske Tidende“s gamle Redaktør, med de australske Forhold ser lidt betænkelig paa 8 Timers Arbejdsdagens Indførelse her hjemme. Vi andre skal imidlertid erindre ovenanførte Citat, naar der atter spilles de gamle Melodier om 8 Timers Arbejdsdagens skadelige Følger for Arbejderne.

Enhver Beslagsmed

gjøres opmærksom paa, at den mindste Betaling for Arbejdet i Følge Overenskomsten i Januar 1885 i Kjøbenhavn, Forstæderne, Frederiksberg og Sundbyerne skal være:

I. 30 Øre pr. Time i den normale Arbejdstid.

II. Arbejde i Tiden Kl. 6—10 Aften og Søndagsarbejde fra Kl. 6 Morgen til 4 Eftmd., 45 Øre pr. Time. Søndag Eftmd. fra Kl. 4—10 og hvert Døgn fra Kl. 10 Aften til 6 Morgen 60 Øre pr. Time.

III. Den normale Arbejdstid er fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften, med $\frac{1}{2}$ Time Frokost og 1 Time Middag.

Hvis Arbejdet udføres i Akkord, gjælder følgende Priser:

100 Stk. Sko at smede af nyt Jern . . . Kr. 9,00.

100 » do. at pakke . . . . . — 3,00.

100 » do. at smede af Pakker . . . . . — 11,00.

100 Spidser at smede . . . . . — 2,00.

100 Stumphager at smede . . . . . — 1,35.

100 Spidser af Staal at skære . . . . . — 0,66.

100 Stumphager at skære . . . . . — 0,50.

Paalægning af Sko 10 Øre pr. Stk., naar Arbejdet udføres i Værkstedet eller hertil hørende Gaardsplads.

Tilretning af Sko og andet forefaldende Arbejde udføres i Timeløn.

Det er en Æressag for hver enkelt Beslagsmed, at denne Pris betales.

Tekniske Meddelelser.

(Efter „Vulkan“).

Et Hus af Jærn er i Trier opført af en Smedemester. Væggene, Taget, Trappen, ja selv Gadedøren er af Jærn. Huset har tre Etager og ser i arkitektonisk Henseende meget stadseligt ud. Væggene bestaar af Jærnplade, Taget af bølgeformet Plade; i Stedet for Bjælker er anvendt Dragere af T. Jærn. Af Tre er kun Gulvet og de indven-

dige Døre, da Jærndørene er for svære at haandtere. Hvad Omkostningerne angaar, skal de ikke have været større end ved et lignende Hus af Sten.

Fortinning af hærdet Staal. F. H.

Wendham angiver følgende Maade til at fortinne hærdet Staal etc. Først anføres, at et Bad af smeltet Tin hverken vil skade Hærdningen eller materielt blødgjøre hærdede Staaloverflader, idet Tin smelter ved 442 Gr. F. (= 228 Gr. C.), medens hærdet Staal antager straagul Anløbning ved 460 Gr. F. (= 238 Gr. C.) — Jærn- eller Staalgjenstanden maa først befries for Skæl, hvis saadanne forefindes, hvad enten de skrives sig fra Støberiet eller fra Essen, ved at man skrubber dem med fortyndet Svovlsyre og en Kradsbørste eller Sand. — Dersom Gjenstanden er af Staal og har været anløbet eller hærdet i Olje maa ethvert Spor af denne fjernes ved at man dypper Gjenstanden i kogende Sodalud. Dernæst maa Overfladen gjøres kemisk ren, idet selv den tynde Oksydhinde, der viser sig som en bleg, straagul Anløbning, vil forhindre Tinnets tilbørlige Vedhængen paa Staal. Man tillaver et Bad, bestaaende af 1 Del Saltsyre og omtrent 20 D. Vand, fastholder Gjenstanden med en Tang og rører i et Par Sekunder omkring med den i Badet, tager den op og dypper den derpaa øjeblikkelig, medens den endnu er vaad, i en Digel med smeltet Tin, hvis Overflade maa holdes fri for at oksydere ved at holde den bedækket med god, ren, smeltet Talg. Naar man efter et halvt Minuts Forløb tager Gjenstanden op vil den vise sig at være ganske fortinnet. Man maa naturligvis passe paa ikke at gjøre Tinet for hedt, men sørge for at holde det ved Smeltningstemperaturen.

Kit til Befæstelse af Kautschuk paa

Metal kan tillaves paa følgende Maade: Godt pulveriseret Schellak udrides i den tidobbelte Mængde stærk Salmiakspiritus, hvorved man faar en gjennemsigtig Masse, hvilken i 3 til 4 Uger forbliver flydende uden Anvendelse i varmt Vand. Dette Fluidum gjør Kautschuken blød, medens det, naar Salmiakspiritussen forflygter, bliver haardt og ugjennemtrængeligt for Gasser og Fluidummer.

Kit til Befæstelse af Metalbogstaver

paa Glas faas ved en Blanding af 35 D. Fyrreharpiks, 7 Kolophonium, 4 Terpentin og 8 brændt Gibs.

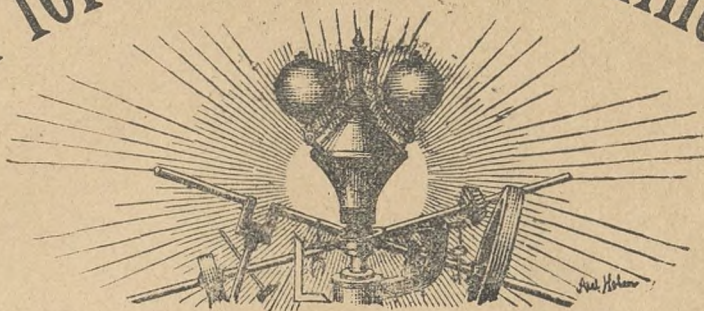
Papir til Afpudsning af Staal- og

Jærnvarer fremstilles paa følgende Maade: Pimpsten glødes, afkjøles i Vand, pulveriseres fint og blandes med Linolje. Med denne Blanding bestryges flere Gange efter hinanden stærkt Papir, der, efter at være tørret i Luften, glattes imellem Glattepap.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Bøhms Tryk, Ole Suhrsgade 5, Kjøbenhavn.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 6

Marts 1891

3. Aargang

Den internationale Konference.

Som tidligere meddelt er der ved Hovedbestyrelsens Initiativ til Kongressen i Odense indbudt Repræsentanter for andre Landes Smede og Maskinarbejdere. Hensigten er at konferere om, paa hvilken Maade et virksomhedsfuldt Samarbejde kan iværksættes, med Udsigt til, i nær Fremtid at gennemføre noget af det, vi i en Aarrække har agiteret for. Konferencen vil i Følge sin Sammensætning kun blive et forberedende Skridt til en tør vort Fag storslaaet international Organisation, mod hvilken Modstanderne forjæves vil rette deres Angreb.

Hvor Planen i Ind- og Udland har været drøftet, har den vundet udelt Sympathi, der er den bedste Borgen for, at den vil blive realiseret.

Paa Konferencen vil følgende Spørgsmaal blive behandlede:

I. Dannelsen af et internationalt Forbund for Smede og Maskinarbejdere.

II. Fælles Efterretningssystem.

III. Gjensidig Rejsehjælp.

IV. Arbejdstidens Forkortelse ved Forbundets Initiativ.

V. Afholdelse af en international Kongres for Smede og Maskinarbejdere i Bryssel i August d. A.

Til Punkt I. Hovedbestyrelsen foreslaar, at de Lande, der repræsenteres ved Konferencen, paabegynder Samarbejdet, saaledes at de Bestemmelser, der her træffes, søges gennemførte i hvert Land, hvor de endnu ikke ere gjældende. Efterhaanden som Fællesbestemmelserne tiltrædes, indtræder Gjensidigheden. Det internationale Forbund gives en Fællesbetegnelse, der af praktiske Hensyn helst maa være saa kort som muligt, t. Ex. „Jernringen“.

I hvor stort Omfang Udlandene vil indtræde i Forbundet, kan endnu ikke afgøres. Men Faget er organiseret saa godt som overalt i Europa, stærkest i det

vestlige og svagest i det østlige. I Rusland, Tyrkiet og Grækenland eksisterer vist næppe noget Samarbejde mellem Fagfællerne i de forskellige Byer, men Forstaaelsen vil efterhaanden vaagne og Strømmen rive dem med. Der er Udsigt til, hvis den paatænkte Kongres i Bryssel kommer i Stand, at Forbundet til en Begyndelse vil komme til at omfatte Sverrig, Norge, Danmark, Tyskland, Holland, Belgien, England, Frankrig, Spanien, Portugal, Amerika og Australien, idet Organisationerne i disse Lande ere forenede i et Forbund. Det internationale Samarbejde kan allerede anses for utvivlsomt.

Til Punkt II. Paa Konferencen vil et fuldstændigt System for gjensidige Efterretninger blive forelagt. Systemet er saa omfattende, at vi ikke paa Grund af Pladsen i Fagbladet kan omtale det udførligt her. Vi skal kun ganske kort meddele, at vi vil søge at formaa Arbejderpressen til, kun at søge sine Oplysninger gennem Forbundet, for at undgaa de mange misvisende Meddelelser, som nu fremkomme gennem Telegrambureauerne. Ligeledes vil blive foreslaaet at udveksle Fagblade, maanedlige Meddelelser om Fagets Forhold, særlig Tilbud og Efterspørgsel om Arbejdskraft.

Til Punkt III. vil blive foreslaet, at Understøttelsen af rejsende Forbundsmedlemmer gjøres international, saaledes at Understøttelse ydes overalt uden Hensyn til Nationalitet. Den naturlige Følge heraf vil være, at al Understøttelse af Ikke-Forbundsmedlemmer ophører samtidig.

Til Punkt IV foreslaas, at der umiddelbart efter Konferencen (eventuelt efter Kongressen i Bryssel) iværksættes en Agitation mellem alle Arbejderne paa Jernskibsbyggerierne for at skabe en fuldstændig Organisation af disse. Saasart denne er solidt funderet, underrettes samtlige Jernskibsbyggeriere om, at Arbejdstiden fra en bestemt Dag at regne vil blive indskrænket til 8 Timer, og Arbejderne opfordres til, under ingen Betingelser at arbejde udover 8 Timer i Døgnet

Der skal ikke gjøres Strejke for at fremtvinge Arbejdskjøbernes Tilladelse til at holde op — hver Mand forlader roligt sit Arbejde. Selv om enkelte Lock-outer kan befrygtes, vil der næppe være Sandsynlighed for, at en Masse-Lock-out vil finde Sted. Vi foreslaa de store Arbejdspladser til en Begyndelse, fordi Sammenholdet og Solidariteten der bedst kan tilvejebringes.

Paa samme Maade gaas frem i Lønsørgsmaalet. Der skal heller ikke gjøres Strejke i dette Spørgsmaal; hver enkelt Arbejder forpligter sig til ikke at arbejde paa billigere Betingelser, end fastsat af Forbundet; hvor disse ikke fyldestgøres for det enkelte Medlem, ophører Arbejdet og han understøttes af Forbundet.

Arbejderne skal opdrages til at forstaa, at Retten til at fastsætte Lønnens Størrelse er deres og ikke en Naade, der vises af Arbejdskjøberen. Naar vi dette, undgaa vi samtidig de lange og kostbare Strejker i Lønkampen.

Til Punkt V. Internationalt Samarbejde i størst mulig Udstrækning er absolut nødvendigt. Derfor maa det i Odense paabegyndte Arbejde fortsættes og derfor foreslaas, at de Lande, der repræsenteres ved Konferencen i Odense, blive Indbydere til en international Kongres, der i August Maaned. afholdes i Bryssel Dagen efter, at den til samme Maaned indvarslede internationale Arbejderkongres er sluttet.

Dette er i Korthed Redegjørelsen for Konferencen. Vi skal kun til Slutning bemærke, at vi anser det for givet, at de Delegerede for de danske Afdelinger forberede sig paa at deltage i den internationale Konferencen den 29. Marts d. A.

Det franske Smede- og Maskinarbejderforbund

har tilsendt Hovedbestyrelsen følgende Skrivelse:

„Vi svarer noget sent paa Deres Brev af 29. Jan., hvori vi indbydes til at deltage i den internationale Konferencen i Odense, men vi ere nødsagede til først at spørge vore Afdelinger tilraads, før vi kan tage Beslutning om Rejser der vare udover en Dag.

Forbundet har vedtaget, ikke at sende nogen Delegeret; men i Betragtning af den store og ubestridelige Nytte, som en international Forbindelse mellem Smede og Maskinarbejderne vil gjøre, saa deltager vort Forbund dog moralsk i Deres Konferencen og vi haabe, at De vil holde os à jour med de Beslutninger, der vil blive taget.

Vi er fuldstændig med til, at afholde en international Kongres for Smede og Maskinarbejdere. Men vi tænke, for at faa det størst mulige Udbytte deraf, er det nødvendigt at afholde Kongressen i et mere centralt liggende Land i Europa, Belgien for Exempel, thi ellers vil det være at befrygte, at Spanien, Italien og Portugal ikke vil kunne lade sig repræsentere. Tillige tror vi, at det vil være højest nødvendigt, at Kongressens Dagsorden bliver fastsat flere Maaneder forud, for at man alvorlig kan sætte sig ind i de Spørgsmaal, der skal behandles.

Det er aldeles afgjort med en virksom Agitation er det muligt, at sammenkalde en imponerende Kongres, som vil øve en heldig Indflydelse paa vore Organisations Fremtid og fastere knytte det internationale Baand som bør forene os.

Vi ønske Eder det størst mulige Udbytte af Kon-

ferencen og vi haabe, at Kongressen (den, hvorom der stilles Forslag i Odense) vil samle hele Verdens Smede og Maskinarbejdere i en fastsluttet Trop, der kan knuse Kapitalisternes Modstand.

Forstaa vi rigtigt at handle med Energi, kan vi maaske opleve den Dag, som lyser over vor Frigjørelse.

Modtag, Borger, vor mest broderlige Hilsen fra de franske Smede og Maskinarbejdere.

Paa Forbundskomiteens Vegne:
Arthur Groussier.“

Kongressen.

De Delegerede gjøres opmærksom paa,

at Kongressen aabnes Fredag den 27. Marts, præcis Kl. 10 Formiddag i Mortensens Sal, Overstræde, Odense.

at hver Delegeret maa medbringe Mandat som Bevis for hans Valg. Paa Mandatet skal anføres den Delegeredes Navn og Nr. i Afdelingen. Mandatet skal være underskrevet af Afdelingens Formand og 2 Bestyrelsesmedlemmer. Hvis Formanden er valgt som Delegeret, underskrives Mandatet af 3 Bestyrelsesmedlemmer.

at de Afdelinger, der ikke har indbetalt Kontingent, i Følge Lovene kan vente deres Repræsentants Mandat kasseret (af Forbundets 23 Afdelinger stod den 16. Marts kun 2 til Restance).

at de Delegerede maa være forberedte paa at kunne give tilfredsstillende Oplysninger angaaende deres Afdelingers Regnskaber, Medlemsantal og Virksomhed.

at Kongressens Arbejde sandsynligvis vil udkræve al den Tid, der af de Delegerede kan ofres den 27., 28. og 29. Marts.

at Udgifterne ved den Delegeredes Befordring med Jernbane eller Dampskib betales af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. De Delegerede bør ved Afrejsen fra Hjemstedet løse Tur- og Returbillet.

at Udgifterne ved den Delegeredes Ophold under Kongressen afholdes af den Afdeling, der har sendt ham og efter Overenskomst med den.

at der vil blive sørget for Logi til de Delegerede, som senest den 21. Marts sender Meddelelse om deres Ankomst til Metaldrejer P. Larsen, Jens Benzøns-gade 8, 1. Sal, Odense.

Nedennævnte Delegerede fra Kjøbenhavn stiller følgende Forslag til Kongressen:

Naar en Strejke i en af Afdelingerne er godkendt af Hovedbestyrelsen eller dens udsendte Repræsentant, skal den støttes af samtlige øvrige Afdelinger fra anden Lørdag efter Strejkens Udbrud, forsaavidt den omfatter et Antal, der overstiger 5% af vedkommende Afdelings samtlige Medlemsantal. Bidraget til Strejken paaligner Hovedbestyrelsen Forbundets forskellige Afdelinger procentvis i Forhold til de forskellige Afdelingers Medlemsantal og til Strejkens Størrelse. Bidraget maa dog ikke overstige 35 Øre pr. Uge pr. Medlem. Den Afdeling, der iværksætter Strejken, understøtter selv et Antal Strejkende, der svarer til 5% af de Ikkestrejkendes Medlemsantal.

Er Maximalbidraget ikke tilstrækkeligt til Understøttelsen, henvender Hovedbestyrelsen sig, forinden Strejkens Udbrud, til de samvirkende Fagforeninger i Kjøbenhavn med Anmodning om offentlig Indsamling.

Valdemar Olsen,
Delegeret for S. & M. F.

Jul. Christensen,
Do.

H. P. Hansen
for Grovsmedenes Fagforening.

Ferd. Knudsen
for Klejnsmedesvendeforeningen.

Forskelligt.

Fra Svendborg skrives til os: Paa Maskinfabriken „Svendborg“ er mindste Løn 18 Øre, højeste 28 Øre pr. Time. Den sidstnævnte Løn er der kun 2 Mand, der faar. Der gives ikke Akkord paa Arbejde, ligesaa lidt som der betales extra for Søndags- og Overarbejde. Kost og Logi faas mod Betaling hos Fabrikanten. Selv om Arbejderne ere paa Udearbejde, maa de dog betale Kosten hos Fabrikanten. Arbejdsmænd besørger tildels Arbejdet ved Drejebænke og Høvlmaskiner for 16 a 18 Øre pr. Time. Desuagtet er det ikke sjældent, at en Del af Lønnen bliver tilbageholdt og først udbetales efter $\frac{1}{4}$ Aars Forløb.

Paa Langes Fabrik er ca. 40 Kakkellovnsmede; Timelønnen er 20 Øre og Arbejdstiden er for Tiden 8 Timer. Det meste Arbejde udføres i Akkord og der kan da med den normale Arbejdstid tjenes ca. 4 Kr. pr. Dag. Mange af disse Smede ere Medlemmer af den konservative Klub og deres Kontingent til denne bliver betalt paa — Fabrikens Kontor.

Paa Axelsens Fabrik er Lønnen 22 Øre pr. Time; det er mest unge Svende, der arbejde der.

Af ovenstaaende vil sés, at en Fagforening for Smede og Maskinarbejdere er særdeles paatrængende nødvendig. De kommer vel ogsaa med, naar deres Standsfæller rundt om i Landet organiserer sig.

Red.

De har lært af os. Følgende læses i Horsens Dagspresse:

„For al løs Lægegjerning paa Søn- og Helligdages Eftermiddage beregner vi os med 50 pCt. forhøjet Taxt, for Nat-Besøg dobbelt Taxt (Natten beregnet fra Kl. 10 Aften til Kl. 6 Morgen).

Samtlige Læger i Horsens og Omegn.“

Den tidligere Afdelingsformand i Vejle,

Hr. K. Svendsen, har tilskrevet Hovedbestyrelsens Formand følgende:

„Jeg vil med nogle faa Ord lade Dem vide, at jeg er fratraadt som Formand for D. S. M. F. i Vejle paa Grund af at jeg afgaar til Amerika 1ste Marts. — — Det er jo for øvrigt sørgeligt, at man skal forlade sit Fødeland og søge andre Verdensdele, for at erhverve sig og sine ordentlige og menneskeværdige Livsvilkaar — — —“

Hr. Svendsen har desværre Ret. Den, der skal arbejde for sit Livsophold, maa forsage, og den gamle Paastand, at „her er godt at være“, er i hvert Tilfælde for Arbejdernes Vedkommende en dundrende Løgn.

Norsk Jern- og Metalarbejderforbund

er Navnet paa en Fællesorganisation, som dannedes den 28. Februar i Kristiania af Formemes, Mekanikernes, Pladearbejdernes og Smedenes Fagforeninger. Nu er Begyndelsen gjort og denne Broderorganisation vil sikkert hurtigt vinde fast Fodfæste i de norske Byer. Forbundet har besluttet, at deltage i Konferencen i Odense og valgt som sin Repræsentant Smed E. Lundblad af Kristiania.

Svenska Jern- och Metallarbetareförbundet

har valgt F. O. Björckmann som Repræsentant ved Konferencen i Odense.

For øvrigt har Forbundet hos en Mester Ekelund i Malmø efter 5 Ugers Strejke gennemført en Løn af 30 Øre pr. Time, med et Tillæg for Natarbejde og Overarbejde af henholdsvis 50 pCt. og 33 pCt.

Den 39. Aarsberetning for det engelske Maskinarbejderforbund (Amalgamated Society of Engineers). Det er interessant at kaste et Blik ind i denne 480 Sider stærke Bog, idet der i denne Bog bliver givet os Beviser paa, hvorledes Arbejderne forstaar at varetage deres Interesser, og den Paastand, at Arbejderne ikke er i Stand til at forvalte deres Ting, bliver paa det bestemteste gendrevet. Beretningen giver statistiske Oplysninger om: Export af Maskiner, Ulykkestilfælde, Dødsfald, Arbejdsløsheden o. s. v., endvidere Regnskab fra hver enkelt Afdeling, General-Regnskab for 38 Aar og et kort Referat over den 8 Timers Arbejdsdag.

Vi komme nu til at se paa selve Beretningen, som er udgivet af Generalsekretæren Mr. R. Austin for Aaret 1889; han siger: „Jeg har al Grund til at lykønske Forbundet til den Position, vi for Øjeblikket indtager; vi har tiltaget i Medlemsantal og i Formue, og det sidste er en Faktor, man skal tage i Betragtning, naar man gaar til en Strejke. Det forløbne Aar har været et af dem, som kan opvise de største Resultater i vor Branche, særlig Skibsbyggerierne; Lønnen steg med 1 Krone pr. Dag og for Overarbejde blev betalt 25 pCt.; hgeledes er der opnaaet Forbedringer i de engelske Maskinværksteder.“ Som Bevis herpaa giver Generalsekretæren et kort Uddrag af Statistiken over Arbejdsløsheden. Endskjøndt der var 7000 nye Medlemmer, som blev indmeldt i 1889, var der kun 13000 uden Arbejde, hvorimod der i 1888 var 27000 Arbejdsløse. Samtidig hermed viser Statistiken, at der blev udført i Export for 46.980.000.000 Kr. Arbejde i de sidste 10 Aar.

Endvidere se vi af den opstillede Tabel følgende interessante Enkeltheder: 1851 var der et Medlemsantal af 11.800 med en Indtægt af 397.226 Kr. og en Udgift af 353.844 Kr.; i dette Aar var de Arbejdsløse 1,6 pCt. 1872 var Medlemsantallet steget til 41.000 og de Arbejdsløses Antal var dette Aar kun 0,8 pCt. 1879 var Arbejdsløsheden højest, idet der ved et Medlemsantal af 41.000 var 13,3 pCt. uden Arbejde.

Hele Forbundet bestaar for Tiden af 469 Adelige, som fordelers sig paa Storbritanien, Irland, de britiske Kolonier, Nord-Amerika og en i Frankrig (den sidste med 20 Medlemmer), saaat Forbundet i 1889 havde et Medlemsantal af 60.730. Heraf døde i det sidste Aar 713, udelukket blev 1.454, ny optagne 9.154. Gjennemsnitsalderen var $23\frac{3}{4}$ Aar, for de Afdøde 49 Aar.

Kassebeholdningen var i 1889 3.790.000 Kr.; der udbetaltes til Strejker, Arbejdsløse og Jernbanefarter 373.197 Kr., i Sygeunderstøttelse og til Medicin 558.000 Kr., i Alderdomsforsørgelse 723.000 Kr., i Begravelshjælp 177.000 Kr., for Tryksager og Porto 55.270 Kr., i Forvaltningsudgifter 172.448 Kr., til Husleje, Kul, Gas og Skat 36.717 Kr. Disse Tal fremstiller de væsentligste Udgifter. Herigjennem faar vi et Bevis for, hvad en god og kraftig Organisation er i Stand til at opnaa. Paa hvilken Maade denne uhyre Kapital bliver sammenbragt, skal vi i en senere Artikel give Oplysning om.

Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri afholdt den 14. ds. sin aarlige Generalforsamling. Af Beretningen fremgaar, at Selskabet i 1890 har beskæftiget gennemsnitlig „rigeligt 1700 Arbejdere“ og at der til disse er udbetalt i Arbejdsløse 1.639.692 Kr. 75 Øre eller gennemsnitlig ca. 18 $\frac{1}{2}$ Kr. pr. Uge. I denne Løn er selvfølgelig indbefattet Betalingen for Nat-, Over-, Søndags- og Udearbejde, men i hvor stort Omfang dette har fundet Sted, sés ikke af Beretningen.

Driftsudgifterne har været omtrent 400.000 Kroner og Netto-Overskuddet 464.613 Kroner 58 Øre. Alderdomsforsørgelseskassen har faaet et Tilskud af 45.904 Kr. 75 Øre og ejer nu 747.765 Kroner.

Paa Nørrebroes Sporvejs Beslagsmedie i Kjøbenhavn har Svendene hidtil faaet Kost og Logi og 7 Kr. ugentlig. Efter Samraad med Grovsmedenes Fagforening fordrede Svendene Beslagsmedenes Lontarif anerkjendt, hvilket Mesteren uden Betænkning gik ind paa. Herefter betales mindst 30 Øre pr. Time, mindst 45 Øre pr. Time for Søndags- og Overarbejde og mindst 60 Øre pr. Time for Natarbejde. Kost og Logisystemet er selvfølgelig dermed ophævet paa dette Værksted.

Konflikten paa Carl Lunds Fabrikker angaaende Minimallønnen er endt med, at Maskinarbejder James Johansen, der arbejdede 8 Øre billigere pr. Time, end fastsat ved Overenskomsten i Maj 1890, er udelukket af Forbundet som Medlem.

Grunden til, at Værktøjsarbejdernes Klub lod Sagen falde med dette Resultat, er, at Johansen ifølge sit eget og Fabrikkens Inspektørs Udsagn var antagen som Aroejdsmand, og de af Klubbens Medlemmer, som arbejde paa Fabrikken, indrømmede, at det Arbejde, han udførte, ikke kunde falde ind under Betegnelsen Maskinarbejde. Johansens ukollegiale Optræden under Sagen medførte hans Udelukkelse.

En Skruebrækker fra Strejken paa Scandia i Randers havde forlagt sin Virksomhed til Hillerød og været fræk nok til at melde sig ind i vor derværende Afdeling. Da de øvrige Medlemmer af Afdelingen opdagede, hvem han egentlig var, foretrak han at vende det utaknemlige Hillerød Ryggen og vil nu forsøge sin Lykke andetsteds.

En „Værnet“. Paa Helsingør Skibsværft kom for en Tid en Smed i Arbejde ved Navn Schwaback. Denne Mand havde før han kom derned, henvendt sig til Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund om Understøttelse og faaet den. Det var da ogsaa ret rimeligt, at han ydedede sit Kontingent til det Forbund, hvor han havde været Nydende. Men saa konsekvent var Manden nu ikke, og dette var sikkert Grunden til, at hans Arbejds-kammerater ved Smaadrillerier gjorde lidt Nar af ham. Imidlertid var disse Ubetydeligheder kommet nogle „Værnere“ for Øre, og de skruede straks Sagen op til et stort Numer. Der blev givet Melding til Politiet om at han var blevet kaldt Skruebrækker og der blev optaget Forhør over 2 Smede, hvilket dog blot indbragte Schwaback en Irettesættelse, fordi hans Beskyldninger overfor de 2 Mand vare usandfærdige. At hans Kolleger efter denne Historie ikke blev venligere stemt overfor ham er en Selvfølge.

Sagen var imidlertid kommen Direktøren paa Skibsværftet for Øre og ganske pludselig bleve 3 Smede afskedigede under Paaskud af, at de havde fornærmet Schwaback. Denne, der nu paa en Gang troede at være bleven en Allerhelvedeskarl og, værnet fra alle Sider, havde faaet Blod paa Tandene og fortsatte nu med Angreb paa Mesteren i Grovsmedeværkstedet, formentlig i Haabet om ogsaa at faa ham bort. Dette blev dog Direktøren for grovt og efter et Par Dages Forløb blev Schwaback afskediget og de førnævnte 3 Smede atter taget i Arbejde. Efterat den „Værnede“ er bleven fjernet, gaar Arbejdet i Grovsmedien atter sin vante rolige Gang.

Den 1. Maj. Med Hensyn til den 1. Maj har den tyske socialdemokratiske Rigsdagsfraktion med alle Stemmer mod 1 vedtaget, at anbefale de tyske Arbejdere at festlig holde den første Søndag i Maj som Demonstrationsdag for 8 Timers Arbejde og for Fremtiden at holde paa samme Dag. Grunden til denne Beslutning var at give alle Arbejdere Lejlighed til at deltage i Festen; for at muliggjøre dette, er en Søndag den

mest passende Dag. Der blev taget i Betragtning, at hver anden Dag i Ugen umuliggjør det for en stor Del Arbejdere at deltage i Festen, fordi der er mange, som i Henhold til Fabriksdriften ikke kan forlade deres Arbejde, samt for at undgaa al mulig Konflikt med Arbejdsgiverne, hvilket i mange Tilfælde er Grunden for Arbejderne til at forhindre dem i at deltage. Fraktionen pegede endvidere hen paa den for Tiden herskende Arbejdsløshed, den lange Vinter og de mange, netop i denne Tid faldende kirkelige Helligdage.

Tekniske Meddelelser.

En Metallegering til Udfyldning af mindre Huller og Ridser i Metalgjenstande faas ved at sammensmelte 9 Dele Bly, 2 Antimon og 1 Wismouth. Under Smeltningen omrøres de enkelte Dele godt mellem hinanden. Denne Legering har den gode Egenskab, at den udvider sig ved Afkølingen, hvorved opnaas en fuldstændig Udfyldning af Hullet. (Vulkan).

Kit paa Damppakninger. Til et Jernkit, anvendeligt til Pakning af Dampprør og lign., blandes 2 Dele Blyvidt, 1 Del Sølvglød og 3 Dele sigtede Jernspaaner, ved tætte Samlinger Jernfilspaaner, og hertil sættes saa megen kogt Olje, at det danner en stiv Dejj. (Vulkan).

Til Hærdning af Staalgjenstande anbefaler „Jernarbetaren“ en Blanding af 4 Dele rent Vand og 1 Del Vitriol. Den Gjenstand, der skal hærdes, holdes under Opvarmningen omhyggelig ren, t. Ex. ved at varme den i Trækul. Naar Rødvarme er opnaaet, neddyppes Gjenstanden i Vædsken, hvorved den bliver flinthaard. Den anløbes derefter til den ønskede Hærdningsgrad.

Samfundet og Arbejdet.

„Det er et af de mest melankolske Karaktertræk i Landets sociale Tilstand, at samtidig med at Folkets Konsumtionskraft aftager og de arbejdende Klassers Elendighed og Savn bestandig tiltager, foregaar der en stadig Ophobning af Rigdomme og Koncentration af uhyre Kapitaler paa Enkeltes Hænder.“

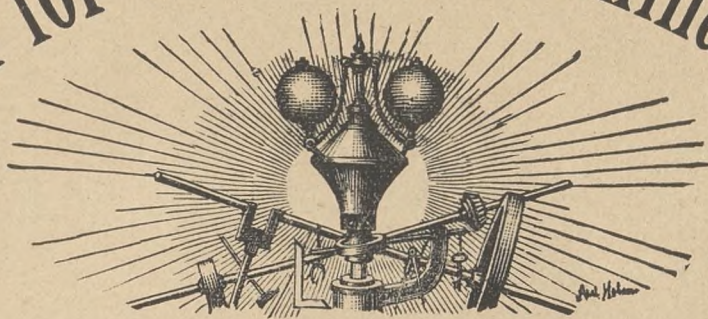
Gladstone.

Alle Meddelelser Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund vedrørende bedes tilstillet F. Hurop, Raadmandsgade 23.

Efter 1. April er Adressen **Rømersgade 22.**

Oplysninger angaaende „Skruebrækkere“ kan d'Hrr. Medlemmer erholde i enhver af Afdelingerne.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 7

April 1891

3. Aargang

Dansk Smede- og Maskinarbejder- Forbunds

Kongres i Odense

den 27. og 28. Marts 1891.

1. Møde.

Forretningsfører F. Hurop aabnede Kongressen og bød de Delegerede Velkommen samt oplæste Navnene paa de Delegerede.

Følgende Afdelinger vare repræsenterede:

Hillerød: W. Weber, Aalborg: P. Nielsen, Smede og Maskinarb. Forb., Kjøbenhavn: Julius Christensen, C. Sørensen, Valdemar Olsen, Kjedelsmedeforeningen i Kjøbenhavn: Chr. Poulsen, Klejnsmedesvendeforeningen i Kjøbenhavn: F. Knudsen, Grovsmedenes Fagforening i Kjøbenhavn: H. P. Hansen, Fredericia: Beck, Helsingør: J. Ericson, C. Rasmussen, Aarhus: J. Nielsen, O. Hansen, Odense: P. Petersen, Horsens P. Andersen, Varde: H. F. Olsen, Vejle: M. P. Sørensen, Randers: C. Lindenstrøm, Roskilde: F. Mortensen, Slagelse: H. C. Jørgensen, Kjøge: N. Petersen, Holbæk: A. Mohr, Viborg: K. Jensen.

Tilstede vare desuden Medlemmerne af Hovedbestyrelsen: F. Hurop, Sofus Olsen, Carsten Mortensen, N. Larsen og N. P. Nielsen.

Hovedbestyrelsen foreslog at nedsætte et Udvalg paa 3 Mand til at prøve Mandaterne, og til dette Udvalg at vælge N. Larsen og C. Sørensen fra Kjøbenhavn og O. Hansen, Aarhus. De tre foreslaaede valgtes enstemmig.

Mødetiden for den 27. Marts fastsattes saaledes: at der holdes Møde fra Kl. 11 til 2 og fra 3¹/₂ til 7 samt fra Kl. 8. Mødet udsattes derefter til Kl. 11.

Mødet Kl. 11.

Medlem af Hovedbestyrelsen N. P. Nielsen oplæste Dagsordenen: 1. Mandaternes Prøvelse. 2 Valg af Ordstyrere og Sekretærer. 3. Fastsættelse af Kongressens Forretningsorden. 4. Beretning om Forbundets Virksomhed siden sidste Kongres. 5. Regnskabet. 6. Forslag om Oprettelsen af en Rejse- og Understøttelseskasse. 7. Forslag til Ordning af Arbejdsforholdene. 8. Fastsættelse af Minimallønnen. 9. Forslag om Tiltøjelser til

Lovene for „Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“. 10. Fagbladet. 11. Forslag om Deltagelse i en eventuel international Kongres for Smede og Maskinarbejdere. 12. Fastsættelse af Formandens Løn. 13. Valg af Hovedbestyrelse. 14. Forslag om Oprettelse af en Begravelseskasse. 15. Eventuelle Forslag. 16. Fastsættelse af Afdelingernes Kontingent til Forbundet. 17. Bør der i en By være mere end én Afdeling af Forbundet? 18. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.

ad 1. Formanden for Udvalget til Mandaternes Prøvelse, N. Larsen, indstillede paa Udvalgets Vegne samtlige Mandater til Godkjendelse. Mandaterne godkjendtes enstemmig.

ad 2. Hovedbestyrelsen foreslog til Ordstyrere at vælge: N. P. Nielsen, Kjøbenhavn, og O. Hansen, Aarhus, og til Sekretærer H. P. Hansen, Kjøbenhavn, og C. Rasmussen, Helsingør. De foreslaaede valgtes enstemmig.

ad 3. Følgende Forretningsorden vedtoges:

Kongressen vælger 2 Ordstyrere og 2 Sekretærer. Hvert Møde ledes af en Ordstyrer med 2 Sekretærers Bistand. Ordstyrerne ordner indbyrdes Ledelsen af Møderne, dog sker der ingen Forandring i Forhandlingernes Ledelse, saalænge Behandlingen af et Punkt vedvarer.

Ved alle Afstemninger gjælder almindelig Stemmerflerhed. Paa Forlangende af mindst 3 Delegerede skal Afstemningen foretages ved Navneopraab. Den ledende Ordstyrer søger, saavidt muligt, at tilendebringe Behandlingen af det foreliggende Punkt inden hvert Mødes Afslutning. Den ledende Ordstyrer kan derfor stille Forslag om Diskussionens Afslutning og om Tidens Begrænsning for Talerne. Forslag herom kan ligeledes stilles af Kongressens øvrige Medlemmer.

Forslag og Ændringsforslag, som stilles, skal indleveres skriftlig til Ordstyreren og være underskrevet med Forslagsstillerens Navn og Navnet paa den Forening, han repræsenterer.

Sekretærerne fører Kongressens Forhandlingsprotokol, der kun skal indeholde Diskussionsæmnerne og de dertil vedtagne Beslutninger.

Møderne begynder til den paa Programmet anførte Tid, uanset de Mødes Antal.

Møderne foreslaas ordnede paa følgende Maade: Møde fra Kl. 11-2, Middag fra Kl. 2-3¹/₂, Møde fra Kl. 3¹/₂-7, Hvil fra Kl. 7-8, Møde fra Kl. 8 til ubestemt Tid.

ad 4. Forretningsfører F. Hurop afgav Beretning om Virksomheden, som enstemmig godkjendtes.

ad 5. Regnskabet, der forelaa hektograferet og

hvoraf tillige et Exemplar var tilsendt de respektive Afdelinger, oplæstes af Forretningsføreren.

Regnskabet, der var revideret og befundet rigtig, godkjendes enstemmig.

ad 6. Forretningsføreren motiverede det af Hovedbestyrelsen i *Fagbladet* Nr. 2 for November Maaned 1890 fremsatte Forslag til en Rejse- og Understøttelseskasse. Kassens Opgave skulde nærmest være, at understøtte Medlemmer, som af en eller anden Grund kommer til at rejse og som vil staa hjælpeløse i en fremmed By, at forhindre at Medlemmer af Forbundet skal være nødt til at tage Arbejde til en hvilken som helst Løn, der bydes; endvidere var det Tanken at gøre Understøttelsen international og derved bevirke, at Medlemmerne ogsaa i Udlandet kan finde fornøden Støtte, og endelig at understøtte gifte Arbejdere, der af en eller anden Grund bliver arbejdsløse og som vanskelig kan forlade den By, hvor de hidtil har arbejdet.

Af den Delegerede for Aarhus, O. Hansen, blev stillet følgende Forslag til Forretningsordenen: „Punkterne 6 og 14 paa Dagsordenen slaas sammen til et Punkt, at disse Punkter vedtages en bloc. Eventuelt at disse Punkter udsættes til næste Kongres.“

Hurop stillede Forslag om, først at drøfte Ønskeligheden om Oprettelsen af en Rejse- og Understøttelseskasse og dernæst Lovene for samme, og senere at drøfte Spørgsmaalet om en Begravelseskasse.

Efter en længere Diskussion stilledes O. Hansens Forslag om Sammenslutning af Punkterne 6 og 14 under Afstemning; Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod 3. Forslaget om at udsætte Spørgsmaalet om Oprettelse af en Rejse- og Understøttelseskasse til næste Kongres, forkastedes med alle Stemmer mod en.

Det vedtoges derefter at søge oprettet en Rejse- og Understøttelseskasse.

Kongressen gik derefter over til at drøfte Lovene for Rejse- og Understøttelseskassen og § 1 i disse sættes under Forhandling. Af Jul. Christensen var stillet følgende Ændring til § 1:

„Kassens Formaal er at yde de Medlemmer Understøttelse, som forlader Arbejdet grundet paa slet og uværdig Behandling og dito Arbejdsforhold og Brud fra Arbejdsgiverens Side saavel paa Akkord som Dagløn.“

Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod 1.

§ 1 vedtoges derefter saaledes: „Kassens Formaal er at yde Medlemmerne Understøttelse, der kan hæves i enhver af Forbundets Afdelinger, under fornødent Hensyn til Bestemmelserne om Opholdets og Understøttelsens Varighed.“

Til § 2, Punkt a) blev af C. Rasmussen, Helsingør, stillet følgende Forslag: „Berettigede til Understøttelse er kun de, som ikke staa til Restance i den Afdeling, hvoraf de ere Medlemmer eller har anden Gjæld til Forbundet.“

„Staar et Medlem til Restance eller har anden Gjæld til Forbundet, tilbageholdes et saa stort Beløb af Understøttelsen, som svarer til Kontingentet for den Tid, Vedkommende efter Lovene har Ret til at staa til Restance i den Afdeling, han tilhører.“

Paa Forslag af Jul. Christensen vedtoges at nedsætte et Udvalg paa 2 Medlemmer til i Forbindelse med Forslagstillerne at tage ovennævnte og andre Spørgsmaal under Overvejelse og fremsætte Forslag i saa Henseende til Kongressen.

Til dette Udvalg valgtes Vald. Olsen, Kjøbenhavn og J. Ericson, Helsingør.

Mødet hævet.

2. Møde den 27. Marts, Kl. 3¹/₂.

Forhandlingsprotokollen fra Formiddagsmødet oplæst og godkendt.

§ 2, Punkt a). Det nedsatte Redaktionsudvalg forelagde det af C. Rasmussen stillede Forslag i følgende

Ordlyd: „Berettigede til Understøttelse er kun de, hvis Kontingentrestance ikke er større, end tilladt i den Afdeling, hvoraf Paagjældende er Medlem. Staar et Medlem til Restance eller har anden Gjæld til nogen af Forbundets Afdelinger, fradrages dette Understøttelsen.“

Punkt b). Vald. Olsen stillede den Ændring, at der istedetfor Lærebrevets Udstedelse kom til at staa Læretidens Udløb, der forkastedes; derefter vedtoges b) uforandret saaledes: „— der har været Medlem uafbrudt i de sidst forløbne 13 Maaneder eller er indtraadt som Medlem senest 10 Dage efter Lærebrevets Udstedelse eller efter den stedlige Forenings Oprettelse. Bestemmelserne i Punkt b) gjælder dog kun for de Medlemmer, der optages senere end 1. Juli 1891.“

Punkt c) „der foreviser et af Hovedbestyrelsen udstedt Legitimationskort, forsynet med Afdelingens Paa-tegning og Stempel.“

§ 3. Udbetaling sker til rejsende Medlemmer den Dag, de ankommer til en By, hvor der findes en Afdeling. Til de arbejdsløse Medlemmer begynder Understøttelse 1 Uge efter at Arbejdsløsheden er anmeldt. Gifte Medlemmer kan oppebære Understøttelse indtil 10 Uger i et løbende Aar og er ikke forpligtede til at forlade den By, hvor de var Medlemmer ved Understøttelsens Begyndelse.

„Ugifte Medlemmer kan erholde Understøttelse i den By, hvor de var Medlemmer ved Understøttelsens Begyndelse indtil 3 Dage i Provindserne og 2 Uger i Kjøbenhavn. Tilrejsende Medlemmer kan erholde Understøttelse i Provindserne for indtil 3 Dage i hver By og 2 Uger i Kjøbenhavn. Ophold ud over denne Tid støttes ikke af Kassen. Saafremt Rejsen fortsættes, indtræder Understøttelsen paany. Rejseunderstøttelsen iberegnet stedlig Understøttelse, gives ikke ud over 70 Dage i et Aar. Naar et Medlem anmelder for en Afdeling at ville rejse, udbetales den første Understøttelse den Dag, Medlemmets Afrejse finder Sted, selv om der ikke er forløben 3 Dage, siden Arbejdsløsheden indtraadte.“

§ 4 vedtoges med 2 af S. og M. F. i Kjøbenhavn stillede Ændringer og kom til at lyde saaledes: „Tid og Sted for Understøttelsens Udbetaling fastsættes af Afdelingen, Kontrolsystemet og Understøttelsens Størrelse fastsættes af Hovdsbestyrelsen, dog at Maximum ikke overstiger 5 Kr. pr. Uge.“

§ 5. Følgende Forslag, stillet af J. Christensen, Kjøbenhavn, vedtoges ved Navneopraab saaledes: „Kassens Midler tilvejebringes ved at Afdelingen svarer et Kontingent til Rejse og Uoerstøttelseskassen af 10 Øre pr. Medlem ugentlig.“

Eor ovenstaaende Forslag stemte følgende: Weber, Hillerød, J. Christensen, S. og M. F. i Kjøbenhavn, C. Poulsen, Kjedelsmedeforeniden Kjøbenhavn, H.P.Hansen, Grovsmedenes Fagforening Kjøbenhavn, Beck, Fredericia, J. Nielsen, Aarhus, Olsen, Varde, Sørensen, Vejle, Mortensen, Roskilde, Jørgensen, Slagelse, Petersen, Kjøge, K. Jensen, Viborg, Lindenstrøm, Randors. Ialt 13 Stemmer.

Imod Forslaget stemte: Nielsen, Aalborg, V. Olsen, Kjøbenhavn, Knudsen, Kjøbenhavn, Rasmussen, Helsingør, O. Hansen, Aarhus, P. Petersen, Odense, J. Andersen, Horsens, Mohr, Holbæk. Ialt 8 Stemmer.

Stemmer ikke: C. Sørensen, Kjøbenhavn, Ericson, Helsingør.

§ 6. Kassens Virksomhed ledes af Hovedbestyrelsen og hver Afdeling indbetaler til Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund samtidig med Maanedskontingentet Bidraget til Rejse- og Understøttelseskassen paa følgende Maade: Juli, August, September og Oktober 50 Øre maanedlig pr. Medlem, de øvrige 8 Maaneder 40 Øre.

§ 7. Indbetalingen til Kassen tager sin Begyndelse den 1. Juli 1891.

§ 8. De sidste 4 Maaneders indbetalte Bidrag danne altid Garantifondet og maa hverken helt eller delvis

benyttes paa anden Maade end udtrykkelig tilladt af den sidst afholde Kongres.

Understøttelsen begynder 1. November 1891. I November og December Maaneder 1891 ydes Understøttelsen indtil 14 Dage. Det løbende Aar regnes derefter fra 1. Januar til 31. December, begge Dage inklusive.

§ 9. Afdelingerne indsender samtidig med Kontingentet Kvitteringerne for udbetalt Understøttelse i samme Maaned. Opgjørelse finder Sted saa vidt muligt samtidig.

I hvert Fagblad skal findes en Opgjørelse for den samlede Virksomhed i den næstforegaaende Maaned samt Numrene for de Medlemmer, for hvem Kvittering om modtaget Understøttelse er indsendt til Hovedbestyrelsen.

§ 10. Strejkende maa ikke oppbære Hjælp af Understøttelseskassen, da de ved Strejker foranledigede Udgifter bør udredes paa anden af Kongressen anvist Maade.

Følgende af Hurop stillede Resolution vedtoges:

„Kongressen anbefaler Forbundets Medlemmer, kun at give Geschenck til Forbunds Medlemmer. Saasnaart Rejse- og Understøttelseskassen begynder sin Virksomhed, ophører al Geschenck.

Mødet hævet.

3. Møde den 27. Marts, Kl. 8.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og der foretoges jorskjellige mindre Rettelser; endvidere forlangte nedestaaende Delegerede følgende Erklæring indført i Forhandlingsprotokollen:

„Undertegnede Delegerede, som stemte „Nej“ til Jul. Christensens af Kongressen vedtagne Forslag angaaende Kontingentet til Understøttelseskassen, er ikke af den Mening, at Kontingentet er for stort, men vor Afstemning var kun Udtryk for, at vi ansaa et andet Forslag i samme Retning, fra Helsingør, for bedre, fordi dette tilsigtede en gjennemgaaende Forhøjelse af Kontingentet.

Knudsen, Kjøbenhavn, Nielsen, Aalborg, Vald. Olsen, Kjøbenhavn, C. Rasmussen, Helsingør, Mohr, Holbæk, Andersen, Horsens.“

Forhandlingsprotokollen godkjendtes derefter enstemmig.

Paa Forslag af Vald. Olsen vedtoges det at behandle et af ham, Jul. Christensen, H. P. Hansen og F. Knudsen, alle af Kjøbenhavn, stillet Forslag, forinden Dagsordenens Punkt 7 behandles. Forslaget er saalydende:

„Naar en Strejke i en af Afdelingerne er godkendt af Hovedbestyrelsen eller dens udsendte Repræsentant, skal den støttes af samtlige øvrige Afdelinger fra anden Lørdag efter Strejkens Udbrud, forsaavidt den omfatter et Antal, der overstiger 5% af vedkommende Afdelings samtlige Medlemsantal. Bidraget til Strejken paaligner Hovedbestyrelsen Forbundets forskjellige Afdelinger procentvis i Forhold til de forskjellige Afdelingers Medlemsantal og til Strejkens Størrelse. Bidraget maa dog ikke overstige 35 Øre pr. Uge pr. Medlem. Den Afdeling, der iværksætter Strejken, understøtter selv et Antal Strejkende, der svarer til 5% af de Ikkestrejkendes Medlemsantal.

Er Maximalbidraget ikke tilstrækkeligt til Understøttelsen, henvender Hovedbestyrelsen sig, forinden Strejkens Udbrud, til de samvirkende Fagforeninger i Kjøbenhavn med Anmodning om offentlig Indsamling.“

Hurop foreslog at henise Forslaget til Redaktionsudvalget, der i Forbindelse med Forslagsstillerne og endnu en Delegeret skulde omredigere det og fremlægge Resultatet ved et senere Møde.

Vald. Olsen foreslog at lade Forslagsstillerne af deres Midte vælge 2 Mand, Kongressen vælge 2, disse i Forbindelse med Medlem af Redaktionsudvalget J.

Ericson udarbejder et Forslag til en bedre Ordning af Indsamling til Strejker.

Vald. Olsens Forslag vedtoges. Til Udvalget valgtes af Kongressen Hurop og Nielsen, Aarhus.

Næste Møde fastsattes til den 28. Marts, Kl. 9.

Mødet hævet

4. Møde den 28. Marts, Formiddag Kl. 9.

Forhandlingsprotokollen fra forrige Møde oplæstes og godkjendtes.

Det paa forrige Møde nedsatte Redaktionsudvalg, der var nedsat for at omarbejde det af 4 kjøbenhavnske Delegerede stillede Forslag om tvungne, ensartede Strejkebidrag, forelagde følgende, der med Forslagsstillerens Samtykke fremlagdes som Udvalgets Forslag.

Sidste Punkt i Lovens § 9 affattes saaledes:

„Naar en Strejke i en af Afdelingerne er godkendt af Hovedbestyrelsen eller dens udsendte Repræsentant, skal den støttes af samtlige øvrige Afdelinger fra 2den Lørdag efter Strejkens Udbrud, dog kun forsaavidt den omfatter et Antal, der overstiger 5 pCt. af Afdelingens ikke strejkende Medlemsantal.

Bidraget til saadanne Strejker kan Hovedbestyrelsen paaligne Afdelingerne i Forhold til deres Medlemsantal. Den Afdeling, der iværksætter Strejken, understøtter selv et Antal Strejkende, der svarer til 5 pCt. af det ikke strejkende Medlemsantal.

Hovedbestyrelsen bestemmer Strejkeunderstøttelsens Størrelse. Overskud fra Indbetalinger til Strejker skal strax efter Strejkens Ophør tilstilles Forbundets Kasse.“

Dette Forslag vedtoges enstemmig.

C. Rasmussen stillede følgende Forslag til Forretningsordenen:

„Det foreslaas vedtaget, at forsaavidt den ledende Ordstyrer ønsker at udtale sig om et eller andet Spørgsmaal, skal han overgive Ordstyrerhvervet til dan anden Ordstyrer saa længe han taler.“ Dette vedtoges.

Kongressen gik derefter over til Dagsordenens Pkt. 7 om Arbejdsforholdenes Ordning i Provindserne, som indlededes af N. Larsen, Kjøbenhavn.

Da Ingen yderligere ønskede Ordet til hele Forslaget, sattes dette Punktvis under Debat. Efter en kort Diskussion vedtoges følgende af Hurop stillet Resolution som en Tilføjelse til Punkt a), der kom til at lyde saaledes:

a) Fra 1. Juli 1891 træder efterhaanden følgende Regler i Kraft for alt Arbejde i Smede og Maskinfaget overalt i hele Landet.

Hovedbestyrelsen bestemmer i Samraad med Afdelingerne Tidspunktet for Reglernes Gjennemførelse.

Vald. Olsen stillede følgende Forslag til Forretningsordenen:

„Da den Affattelse, som Punkt a) har faaet er ensbetydende med at arbejde videre efter den hidtidige Taktik, foreslaas det Kongressen at gaa over til det næste Punkt paa Dagsordenen,“ der forkastedes med alle Stemmer mod 3.

Punkt b) Lønnen udbetales altid i rede Penge. Udbetalingen sker for en Uge ad Gangen og senest hver Fredag Aften Kl. 6. Dette vedtoges enstemmig.

Punkt c) vedtoges uforandret saaledes: „Ved alt Akkordarbejde skal Timelønnen være garanteret, saaledes, at Minimumfortjenesten ved Akkordarbejdet ikke bliver mindre end hvis Arbejdet blev udført for Dag- eller Timeløn.“

Punkt d) vedtoges saaledes: „Den regelmæssige Arbejdstid er 10 Timer daglig.

(Kongressen maa for at undgaa Misforstaaelse erklære, at den fuldstændig sympatiserer med Indførelsen af en 8 Timers Arbejdsdag, men har af praktiske Hensyn i dette Tilfælde foretrukket den suksessive Forkortelse af Arbejdstiden).

Det vedtoges at behandle Punkterne f) og g) forinden man behandlede Punkt e).

Hurop foreslog at standse Behandlingen af alle tre Punkter og henvisse disse til Redationsudvalget, suppleret med 3 Delegerede.

Til Udvalget valgtes: Hurop, Kjøbenhavn, N. Larsen, Kjøbenhavn, J. Nielsen, Aarhus.

Kongressen gik derpaa over til det næste Punkt paa Dagsordenen, Minimallønnen. Afdelingerne i følgende Byer foreslaar: Varde 26 Øre hos Smaamestrene og 28 Øre paa Fabriker og Jernstøberier; Randers foreslaar det samme; Hillerød 30 Øre paa alle Værksteder; Kjøge 25 Øre paa Smaaværksteder og 30 Øre paa Fabrikker og større Værksteder; Esbjerg 25 Øre paa alle Værksteder; Roskilde foreslaar det samme; Odense foreslaar det samme; Helsingør 30 Øre paa alle Værksteder; S. og M. F. i Kjøbenhavn foreslaar principielt 30 Øre, subsidiært under særlige Forhold mindre, dog ikke under 27 Øre pr. Time. I enkelte Brancher af Faget maa selv 30 Øre anses for at være for lav; Klejnsmedesvendeforeningen i Kjøbenhavn 30 Øre paa alle Værksteder i Kjøbenhavn og 27 Øre i Provindserne; dog saaledes, at der i det første Aar efter Læretidens Udlob kan dispenseres herfra; H. P. Hansen, Kjøbenhavn, foreslaar 30 Øre overalt; D. Hansen, Aarhus, foreslaar 30 Øre paa alle Værksteder.

Ferd. Knudsen, Kjøbenhavn, tog den sidste Passus af det af Klejnsmedesvendeforeningen stillede Forslag tilbage.

Jul. Christensen, Kjøbenhavn, foreslog følgende Ændringsforslag: „Undertegnede foreslaar Lønnen fastsat til mindst 30 Øre i Timen, dog at det tillades Smede- og Maskinarbejdere i det første Aar efter udstaaet Læretid og gamle Arbejdere at arbejde for en saadan Løn, som de maa kunne blive enige om med Arbejdskøberne.“

Dette forkastedes med alle Stemmer mod 2. Forslaget fra Helsingør og O. Hansens Forslag om 30 Øre paa alle Værksteder, forkastedes med alle Stemmer mod 3.

Nedennævnte Delegerede stille følgende Forslag om en mindste Løn: „Minimallønnen er 30 Øre paa alle Værksteder i Kjøbenhavn og 27 Øre paa alle Værksteder i Provindserne.“

Ferd. Knudsen, N. S. Nielsen, F. Hurop, N. Larsen, C. Poulsen, C. Sørensen og Vald. Olsen, alle fra Kjøbenhavn, Beck, Fredericia, Lindenstrøm, Randers, M. Sørensen, Vejle, Nielsen, Aalborg, Jensen, Viborg, Olsen, Varde, Veber, Hillerød, Mohr, Holbæk, Jørgensen, Slagelse, Mortensen, Roskilde, Petersen, Kjøge.

Dette Forslag vedtoges med alle Stemmer mod 3. Kongressen gik derpaa over til næste Punkt paa Dagsordenen:

Forslag om Tilføjelser til Lovene for „Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund“.

Det af Hovedbestyrelsen stillede Forslag til Love vedtoges med følgende af O. Hansen, Aarhus, stillede Resolution:

„Det foreslaas, at Lovene bliver vedtagne en bloc, dog med den Tilføjelse, at de nuværende Afdelinger har Ret til at beholde deres Love saa længe de finder det nødvendigt og forsaavidt disse ikke er i Modstrid med Forbundets Love.“

5te Møde d, 28. Marts 1891.

Forhandlingsprotokollen fra forr. Møde oplæst og godkendt.

Det om Punkterne e, f og g i Forslag til Arbejdsforholdenes Ordning nedsatte Udvalg foreslog at affatte og vedtage disse Punkter saaledes:

e. Arbejde udover den ovenanførte Arbejdstid betales paa følgende Maade:

Arbejde paa Søgnedage betales de 3 første Timer udover

den normale Arbejdstid med $1\frac{1}{2}$ Times Løn for hver Times Arbejde.

Arbejde i de derefter følgende Timer indtil den normale Arbejdstids Begyndelse næste Morgen, betales med 2 Timers Løn for hver Times Arbejde.

Arbejde paa Søn- og Helligdage fra Kl. 6 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag, betales med $1\frac{1}{2}$ Times Løn for hver Times Arbejde.

Arbejde paa Søn- og Helligdage fra Kl. 4 Eftermiddag til paafølgende Dags normale Arbejdstids Begyndelse, betales med 2 Timers Løn for hver Times Arbejde. Ved Akkordarbejde, der udføres i de i dette Punkt nævnte Tider, betales extra den ovenfor fastsatte Forhøjelse, uden delvis eller tilsvarende Afkortning i den akkorderede Pris ved den endelige Opgørelse. Ved akkorderet Pris forstaaes enten Priskuranten, eller den ved Arbejdets Begyndelse fastsatte Pris for Udførelsen, dog i alle Tilfælde med fornødent Hensyn til Bestemmelserne i Punkt e.

Det paalægges Afdelingerne og Medlemmerne at gøre alt for at undgaa al Slags Arbejde udover den normale Arbejdstid.

f. Et Medlem, der paa Hovedbestyrelsens og Afdelingens Opfordring forlader Arbejdet, støttes af Forbundet som Strejkende.

g. Ethvert Medlem er forpligtet til, under Fortabelse af sin Medlemsret, at overholde ovenstaaende Regler, hvor disse ere gennemførte.

Tvivilsspørgsmaal afgøres af Hovedbestyrelsen efter Afdelingens og paagældende Medlems Indberetning.

C. Rasmussen, Helsingør, foreslog følgende Tilføjelse til Punkt e: Arbejde udenfor Værkstedet, men dog i samme By, betales med 3 Øre mere pr. Time, (for Arbejde om Bord i Skibe 5 Øre Timen). Arbejde $\frac{1}{4}$ Mil og derover udenfor Byen, betales med 5 Øre mere pr. Time samt Kosten paa Arbejdsstedet, eller denne betalt af Arbejdskøberen.

Udvalgets Forslag vedtoges med den af C. Rasmussen stillede Ændring.

Følgende Forslag om Tilføjelse til Lovenes § 9 vedtoges: Strejkeregnskabers Førelse bestemmes og kontrolleres af Hovedbestyrelsen.

Følgende af C. Poulsen, Kjøbenhavn, stillede Resolution vedtoges: Det anbefales Medlemmerne at modarbejde at Arbejdskøberne tilbageholder mere end højst en Dags Dagløn ved den ugentlige Løndbetaling.

Kongressen gik derefter over til at behandle Dagsordenens Punkt 10 — Fagbladet. Følgende af Vald. Olsen stillede Resolution vedtoges med 16 Stemmer mod 6: „Kongressen bestemmer, at Fagbladet herefter sættes udelukkende med Petit. Naar Fagbladet desuagtet ikke kan optage det foreliggende Stof, udgives tillige et enkelt Følgeblad. Bladet trykkes som hidtil i Kjøbenhavn.“

Følgende af F. Hurop stillede Resolution vedtoges: „Det tillades Hovedbestyrelsen at optage Annoncer i Fagbladet.“

Endvidere vedtoges følgende af O. Hansen stillede Resolution: „Fagbladet skal være tilsendt Afdelingerne senest den 20de i hver Maaned.“

Det vedtoges derefter at henvisse Dagsordenens Punkt 11 til Behandling ved den, den 29. Marts stedfindende internationale Konferenc.

Dagsordenens Punkt 12: Forretningsførerens Løn. Vald. Olsen og O. Hansen foreslog at fastsætte Forretningsførerens Løn til 35 Kr. maanedlig. H. P. Hansen foreslog 50 Kr. Jul. Christensen, Kjøbenhavn, foreslog 40 Kr. maanedlig og endvidere følgende Resolution: „Dog bemyndiges Hovedbestyrelsen til, i fornødent Fald, at forhøje Lønnen.“

Vald. Olsens og O. Hansens Forslag vedtoges. H. P. Hansens og Jul. Christensens Forslag forkastedes.

Punkt 13: Valg af Hovedbestyrelse. F. Hurop foreslog at supplere Repræsentanternes Antal med 2, saaledes at disses Antal blev 6.

Hurops Forslag vedtoges.

Derefter foretoges Valg af Hovedbestyrelse:

Hertil valgtes F. Hurop ved Aklamation som Forretningsfører.

Vald. Olsen foreslog at vælge de 2 nye Medlemmer ved Aklamation og foretage skriftlig Afstemning over de 4.

Olsens Forslag vedtoges.

Som nye Medlemmer af Hovedbestyrelsen valgtes H. P. Hansen af Grovsmedeforeningen i Kjøbenhavn og C. Poulsen af Kedelsmedeforeningen.

Til at optælle Stemmerne for Valget af de øvrige Medlemmer valgtes: J. Eriksen, C. Poulsen og Nielsen, Aalborg.

Resultatet af Valget var, at følgende vare valgte: N. P. Nielsen med 15 Stemmer, Vald. Olsen 14 Stemmer, J. Christensen 14 Stemmer og Sofus Olsen 12 Stemmer. Derefter havde N. Larsen 12 Stemmer, C. Sørensen 8 Stemmer, Carsten Mortensen 7 Stemmer og F. Knudsen 4 Stemmer.

ad 14. Oprettelse af en Begravelseskasse. Fra Afdelingerne i Aarhus og fra Maskinarb. J. Eckstrand i Helsingør var stillet Forslag om, at der indenfor Forbundets Ramme oprettes en Begravelseskasse for at sikre Medlemmernes Efterladte en pekuniær Støtte ved Forsørgerens Død. Efter en Diskussion, hvorunder saa godt som alle Talere ndtalte sig sympathetisk for Forslagene, vedtoges af Hensyn til, at disse ikke var bleven behandlet i de øvrige Afdelinger, følgende af Hurop stillede Resolution:

„Kongressen henviser Forslagene om Oprettelsen af Begravelseskasse og Ydelse af Begraveshjælp til Hovedbestyrelsen og paalægger den paa Grundlag af de foreliggende Forslag at udarbejde et Forslag, der kan drøftes udforlig i Afdelingerne og forelægges til Beslutning paa næste Kengres.

Henviisningen bør betragtes som Nødvendighed for et godt Resultat af Tanken og ikke som en Afvisning.“

ad 15. Eventuelle Forslag.

O. Hansen, Aarhus, foreslaar Følgende:

„Forhandlingsprotokollen trykkes i Særtryk, som da bliver tilsendt hver Afdeling saa hurtigt som muligt.“

Dette Forslag vedtoges.

Følgende af O. Hansen stillede Forslag vedtoges ligeledes: „Kongressen anbefaler Hovedbestyrelsen at udfolde en saa energisk Agitation som muligt for Tilslutning til Forbundet rundt om i Landet.“

Følgende Forslag, stillet af Sofus Olsen, vedtoges: „Ingen Skruebrækker kan optages uden Hovedbestyrelsens Samtykke og efter Afdelingens Indstilling.“

O. Hansen, Aarhus, stillede følgende Forslag: „Naar en Skruebrækker har arbejdet paa et Værksted i et Tidsrum af 2 Aar og han i den Tid har vist sig som en god Kollega, at han da kan optages i enhver Afdeling med dennes Generalforsamlings Samtykke.“

Dette Forslag forkastedes.

ad 16. Fastsættelse af Afdelingernes Kontingent til Forbundet.

Der stillede følgende Forslag: Vald. Olsen og N. Larsen foreslaar Kontingentet forhøjet til 15 Øre maanedlig. Sofus Olsen foreslaar at bibeholde det hidtidige Kontingent, 12 Øre maanedlig.

Sofus Olsens Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 9. ad 17. Bør der i en By være mere end én Forbundsafdeling?

Det vedtoges efter nogen Diskussion at gaa over til næste Sag paa Dagsordenen uden Afstemning over det foreliggende Forslag.

ad 18. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres. Paa Forslag af Nielsen, Aarhus, vedtoges det at afholde næste Kongres i Aarhus.

Paa Forslag af Hurop vedtoges det at afholde næste Kondres i 1893.

Jul. Christensen stillede følgende Tilføjelse til Hurops Forslag:

„Dog at Hovedbestyrelsen har Ret til at indkalde Kongressen tidligere for saa vidt den anser det nødvendigt.“

Forslaget vedtoges.

Den ledende Ordstyrer erklærede hermed Dagsordenen for udtømt, hvorefter Forretningsfører Hurup takkede de Delegerede for det gode Samarbejde og udbragte et af 9 Hurra besvaret Leve for et godt fremtidigt Samarbejde i Forbundets Tjeneste.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes, hvorefter Kongressen erklæredes for hævet.

Chr. Rasmussen,
Sekretær.

H. P. Hansen,
Sekretær.

N. P. Nielsen,
Ordstyrer.

O. Hansen,
Ordstyrer.

Den internationale Konference

aabnedes den 29de Marts (Paaskedag), Formiddag Kl. 10 i Mortensens Lokaler Overstræde, Odense. Delegerede for Tyskland, Sverige og Norge vare fremmodte. For Tyskland: Redaktør Franz Diederich, Hamborg, for Sverige: Maskinarbejder F. O. Bjørckman, Stockholm, for Norge: Smed E. Lundblad, Kristiania.

Forretningsfører F. Hurop aabnede Mødet og mindede i faa Ord om Betydningen af det Arbejde vi nu skulle paabegynde i Forbindelse med det Dagen i Forvejen endte. Han oplæste derpaa Dagsordenen:

I. Dannelsen af et internationalt Forbund for Smede og Maskinarbejdere.

II. Fælles Efterretningssystem.

III. Gensidig Rejsehjælp.

IV. Arbejdstidens Forkortelse ved Forbundets Initiativ.

V. Afholdelsen af en international Kongres for Smede og Maskinarbejdere i Bryssel i August d. A.

N. P. Nielsen, Kjøbenhavn, oplæste et Forslag til Forretningsordenen, som vedtoges saaledes:

„I Betragtning af, at til den internationale Konference har Tyskland, Sverige og Norge kun hver én Repræsentant, vælger Kongressen F. Hurop som sin Ordfører og betragter det som ønskeligt, at ingen af de danske Delegerede tager Ordet, med mindre de ere i bestemt Modstrid med de faldne Udtalelser, eller har særlige Forslag at gøre.“

Til Punkt I foreslog F. Hurop, at forsaavidt de udenlandske Delegerede støttede sig hertil, da at nedsætte et Forretningsudvalg, som sammen med de Delegerede efter Ankomsten til Kjøbenhavn d. 31. ds., skulde træde sammen for at udarbejde Love.

Bjørckman, Stockholm og Lundblad, Kristiania sluttede sig hertil. F. Diederich, Tyskland kunde slutte sig til Tanken om Dannelsen af et internationalt Forbund, men var ikke fuldstændig klar over, om det for Tysklands Vedkommende kunde lade sig gøre for Tiden; dog kunde han fuldstændig slutte sig til Tanken om at nedsætte et Udvalg til at arbejde videre for Sagen.

Det besluttedes at nedsætte et saadant Udvalg, bestaaende af en Repræsentant for hvert Land; hertil valgtes for Danmarks Vedkommende F. Hurop.

II. Hurop foreslog at lade det nedsatte Udvalg udarbejde dette System, naar det den 31. ds. samledes i Kjøbenhavn; han gav dog samtidig en Oversigt over den Nytte, et saadant System kunde gøre, samt en Maade, hvorpaa det efter hans Anskuelser kunde lade sig gøre.

F. Diederich fandt Tanken genial, og kunde ubetinget slutte sig hertil. Han stillede endvidere Forslag om Oprettelsen af Arbejdsanvisning for Organisationerne.

Kongressen vedtog at slutte sig hertil

III. Hurop motiverede dette saaledes, at gensidig Rejsehjælp indtraadte efterhaanden som der oprettedes lignende Kasser indenfor de Lande, som sluttede sig til Forbundet.

Björkman meddelte, at ved sidste Kongres i Sverig havde Spørgsmaalet om Oprettelsen af en Rejsekasse været under Diskussion, men man havde ikke ment at kunne oprette en saadan, derimod havde man besluttet, at rejsende Medlemmer blev betragtet som Medlemmer hele Sverig rundt. Han sluttede sig ubetinget til en international Rejsekasse og anbefalede at overlade Detaillerne om dette Spørgsmaal til Udvalget, og her kun vedtage Principet.

F. Diederich udtalte at de Rejsende i Tyskland, som blev antrufne ved Betleri, blev straffet som Forbrydere og fremhævede det uretfærdige heri. Han kunde slutte sig til Tanken om en international Rejsehjælp, men mente at Administrationen burde være national; han fandt at Tidsfristen, 12 Maaneder, var for lang, hvor der ingen Afdeling fandtes. Løvrigt mente han, at Rejsekasse vilde blive en god Regulator for Arbejdslosheden.

Lundblad gav Tanken sit Bifald, men da det norske Forbund endnu var saa ung, kunde han ikke give noget bestemt Tilsagn om, paa hvilket Tidspunkt Gensidigheden kunde indtræde. Han vilde af al Magt arbejde for at fremme Sagen, naar han kom hjem, og lovede at skaffe Tilslutning.

IV. Hurop motiverede dette saaledes, at man af al Kraft for at skabe en saa stærk Organisation i Skibbyggeriet, at man muligen paa et snarligt og passende Tidspunkt, vilde være i Stand til at indskrænke Arbejdstiden og derved bringe mere Stabilitet i Arbejderforholdene paa Jernskibsbyggerierne.

C. Sørensen supplerede Hurops Udtalelser med at fremhæve det farefulde Arbejde, der fandtes ved Jernskibsbyggeriet, samt de urimelige Forhold, der arbejdedes under, og anbefalede international Sammenslutning.

Lundblad fremhævede at man i Norge paa flere Steder havde faaet indført 10 Timers Arbejdsdagen med samme Daglønns Størrelse som forhen, men man agtede ikke at blive staaende herved, men arbejde ufortrødent videre paa Arbejdstidens Forkortelse, og man vilde ikke vide noget som helst at sige af Nat- og Overarbejde, og havde alt indsat disse Bestemmelser i deres Forbunds-Love.

F. Diederich: Arbejdstidens Forkortelse gaar Haand i Haand med Produktionsmaadens Udvikling. Arbejderkongressen i Paris har allerede udtalt sig imod at indføre 8 Timers Arbejdsdagen i enkelte Lande, da disse Lande vilde blive meget uheldigt stillede i Konkurrencer. Han anbefalede Lovgivningsvejen for i dette Spørgsmaal at naa Maalet. Man maatte gøre Arbejderne forstaaeligt, at man kun kunde slutte sig til et Parti, nemlig Social-Demokratiet, da man ved at slutte sig til andre Partier, vilde komme tilbage til det samme Standpunkt.

Jul. Christensen kunde principielt slutte sig til Spørgsmaalet, men mente at dersom Fagorganisationerne alene skulde magte dette Spørgsmaal, vilde det blive Arbejderne for dyrt; han anbefalede at søge Spørgsmaalet løst ad den politiske Udviklingsvej, ad Lovgivningsvejen.

Hurop forsvarede sit Standpunkt til Løsningen af dette Spørgsmaal ad faglig Vej, og ventede sig ikke noget Resultat i den nærmeste Tid ad Lovgivningsvejen, han mente dog, at havde man ad den Vej arbejdet saalænge, kunde man sideordnet hermed forsøge at løse Spørgsmaalet ad den faglige Vej.

Santlige Delegerede sluttede sig til Tanken om en Forkortelse af Arbejdstiden, og anbefalede af al Kraft at arbejde for dette Spørgsmaals Løsning.

V. Hurop foreslog i Henhold til et fra det franske Smede og Maskinarbejderforbund modtaget Brev, at lade afholde en international Kongres for Smede og Maskinarbejdere i Bryssel, og at afholde denne i August 1891.

Björkman, Sverige, og Lundblad, Norge, kunde tiltræde Tanken om Afholdelse af en saadan Kongres, men mente at deres respektive Forbund af økonomisk Hensyn ikke vilde kunne deltage i denne Kongres.

Diederich, Tyskland vilde varmt anbefale Kongressen.

Da Tanken om en international Kongres var billiget fra alle Sider, sluttedes Diskussionen om dette Spørgsmaal. Derefter vedtog de danske Delegerede enstemmig, af al Kraft

at virke for Afholdelsen af en international Kongres for Smede og Maskinarbejdere.

Da Dagsordenen for den internationale Konference hermed var udtømt, sluttede Konferencen med en af Hurop udtalt Tak til de fremmede Delegerede.

Chr Rasmussen,
Sekretær.

H. P. Hansen,
Sekretær.

O. Hansen,
Ordstyrer.

Forslag

til

Priskurant for Rørarbejde,

fremSAT af Vand- og Gasarbejdernes Fagforening i Kjøbenhavn.

For Lægning af støbte Rør i Jorden under almindelige Forhold indtil 2 Alens Dybde (Opgravningen iberegnet) Betalingen beregnet pr. Alen.	6"	1,00.
	5"	0,85.
	4"	0,70.
	3"	0,60.
	2"	0,45.
	1 1/2"	0,40.

Ovenstaaende Priser forhøjes i ældre Bygninger pr. Alen med 5 Øre.

Ophugning af Betøn og Fundamenter, Riller i Mure eller Lofter til Indlægning af Rør udføres af en Murer eller betales med Timeløn.

For Indhugning af Teer eller Grene i Jordledninger (Opgravningen iberegnet) pr. Stk.	6"	8,00.
	5"	7,00.
	4"	6,00.
	3"	5,00.
	2"	3,00.
	1 1/2"	3,00.

En frostfri Opstander, samtidig medat Ledningen bliver lagt, betales med 3,00.

En frostfri Opstander at reparere: fri Transport, Indsætning af ny Gummisæk og Ventilplader Do Reparation af Rørene Eventuel Opgravning af Samme Do, hvor Langgevind ikke findes

For Indhugning af Skydehaner betales	6"	6,00.
	5"	5,50.
	4"	5,00.
	3"	4,00.
	2"	3,00.
	1 1/2"	3,00.

Anboringshaner, Sætning i Hovedrøret En Stophane med Spindel og Tilbehør Stop og Aftapningshaner for Ledning i Jorden

Stop- og Aftapningshaner

under Oplægning af Ledninger ovenfor Jorden betales pr. Stk.

Forbinding med Langgevind (som leveres af Mesteren) pr. Stk. 0,50.

En Udtrækshane med Tilbehør tillavet og opsættes med almindelig Træk, uden Spiralfjeder, i Muren pr. Stk. 3,00.

Paasætning af Kjøkkenhaner med Hanerør af indtil 12" Længde betales pr. Stk. med henholdsvis 0,35 og 0,50.

Forbinding af Jord- og Husledning, samtidig med at en af Ledningerne lægges, pr. Stk. 0,50.

Sætning af en Skyder til Kloakledning For Oplægning af støbte Vaskerør, i Dimensioner 4" og mindre, saavel til Luft som Afløb, pr. Alen 0,50.

Skæring og Hugning af Huller for Vaskerør	0,50.				
Vandbøssens Paasætning før Vasken er opsat	0,50.				
Efter Vaskens Opsætning efter Overenskomst.					
P Laase med Gulvrst	4,00.				
Afslutning af eventuelle Grene	pr. Stk. 0,25.				
Trukne Rør i nye Bygninger	pr. Alen	3"	0,75.		
		2 ¹ / ₂ "	0,60.		
		2"	0,40.		
		1 ¹ / ₂ "	0,35.		
		1 ¹ / ₄ "	0,30.		
		1"	0,25.		
		3/4"	0,23.		
		1/2"	0,20.		
		3/8"	0,20.		
		1/4"	0,20.		
I ældre Bygninger eller ældre Rør	pr. Alen	2 ¹ / ₂ "	0,65.		
		1 ¹ / ₂ "	0,50.		
		1 ¹ / ₄ "	0,40.		
		1"	0,35.		
		3/4"	0,28.		
		1/2"	0,25.		
		3/8"	0,23.		
		1/4"	0,20.		
		For Afsætning af Teer, samtidig med at Ledningen lægges	pr. Stk.	3"	5,00.
				2 ¹ / ₂ "	4,00.
2"	2,00.				
1 ¹ / ₂ "	1,50.				
1 ¹ / ₄ " og mindre	1,00.				
3"	3,00.				
2 ¹ / ₂ "	2,50.				
2"	1,75.				
1 ¹ / ₂ "	1,50.				
1 ¹ / ₄ "	1,25.				
For Indsætning af Teer paa Gasledninger	pr. Stk.	1"	1,00.		
		3/4"	1,00.		
		1/2"	0,75.		
		3"	1,00.		
		do. over 4 Alen	pr. Alen 0,25.		
		Gennemskæring af Gibsrosetter	0,66.		
		Opsætning af Lygte- og Hjørnearme	2,50.		
		Fladvægsarme	2,00.		
		Forbinding af Husledning til den fra Gaden indlagte Gasstikledning efter Overenskomst eller Timeløn.			
		Montering af et almindeligt Badeværelse med Ovn, Kar, Bruser og Forbinding til Afløbet.	20,00.		
do. med Blandingshaner	25,00.				
Rørene udenfor Badeværelset maales særskildt.					
Opsætning af Vaskekummer med Forbinding til Afløbet	2,50.				
do. med Forbinding til Lufrtrøret	3,50.				
do. Fajancekummer	4,50.				
Lamper og Lampetter at lave:					
2-armet Lampe 1/2" — 1/4" Rør	pr. Styk 1,00.				
Pens Lampe 3/8" — 1/4"	" 0,75.				
3-ledede Lampetter 3/8" — 1/8"	" 1,00.				
2- " "	" 0,66.				
1- " "	" 0,50.				
Trappegangslampetter	" 0,25.				
For Opsætning af Ovenstaaende	" 0,25.				
Paasætning af Slangehaner	" 0,25.				
Alt Materiale og Værktøj leveres paa Arbejdspladsen.					
Ventetid paa Arbejdspladsen eller Transport betales med Timeløn. Arbejderne bør selv være med ved Opmaaling af udført Arbejde. Priserne ere beregnede med Brug af amerikansk Klub. Den mindste Timeløn 35 Øre.					
Overarbejde til Kl. 9 Aften betales med 1 ¹ / ₂ Times Løn pr. Time. Fra Kl. 9 Aften til Kl. 6 Morgen betales 2 Timers Løn pr. Time. Søn- og Helligdagsarbejde til Kl. 4 Eftmd. 1 ¹ / ₂ Times Løn pr. Time. Fra Kl. 4 Eftmd. til næste Dags Morgen Kl. 6 betales 2 Timers Løn pr. Time.					
Alt usædvanligt Arbejde kan udføres paa Timeløn. Timeløn garanteres ved Akkordarbejde.					

Udenbyes Arbejde: fri Rejse og 25 % Tillæg.

Forslag til Ændringer bedes for de københavnske Forbunds Afdelingers Vedkommende tilstillet Afdelingens Formand.

Majdemonstrationen!

Vi staa nu atter overfor en international Arbejderrevue, og den vil vise en stigende Tilslutning til Fordringen om en Forkortelse af Arbejdstiden.

Ikke faa Arbejdere nærer den Tro, at en forkortet Arbejdstid er ensbetydende med en Forringelse af Lønnen. Hvis dette var Tilfældet, maatte Arbejderne være velstillet i de Lande, hvor Arbejdstiden er lang, og i Medsætning hertil føre en elendig Tilværelse i de Lande, hvor Arbejdstiden er kort. Men netop det omvendte er Tilfældet.

Den franske Landøkonom Grandeau skriver i »Le Temps« om Forholdene i Australien:

»Tjenestepiger faar aarlig fra 420—1050 Kr. foruden Kost og Logis, de mandlige Tyende fra 450—1300 Kr. Lønnen paa Avlsgaardene er næsten lige saa høj. Haandværksarbejdernes Løn veksler fra 43—70 Kr. om Ugen, og Gennemsnitsdaglønnen anslaaes til 8 Kr. 75 Øre.«

»Haandlangere, Arbejds mænd tjener fra 5 Kr. og 25 Øre til 7 Kr. om Dagen. I Forhold til Lønnen er Livsopholdet billigt. De første Nødvendigheds genstande, Kød, Mel og Spiritus, koster ikke saa meget som i Evropa, Husleje. Klæder og Luksusgenstande er derimod dyre; men Arbejderne spiser Kød 3 Gange om Dagen, og køber sig et Sæt nye Klæder mindst hvert Halvaar.

Den Organisation af Arbejdet, der er indført af Arbejderforeningerne, er særlig værd at lægge Mærke til. Hvert Aar i April Maaned holdes der en offentlig Fest, »Otte Timers Festen,« til Minde om den Dag, da det ved Lov blev fastslaaet, at Arbejderen kun skylder Arbejdsgiveren 8 Timers Arbejde om Dagen.«

Det er nu ca. 40 Aar siden at 8 Timersdagen indførtes ved Lov i Australien. Som Modsætning fremgaar af en Statistik over Lønningsforhold i Belgien, at i de Professioner, hvor den længste Arbejdstid er **11—13 Timer** om Dagen, er den aarlige Løn **790 Kr.** I de Professioner, hvor den længste Arbejdstid er **12—16 Timer** om Dagen, der naar Lønnen ikke højere end til **525 Kr.** om Aaret.

Har vi da ikke Ret, naar vi siger, at jo kortere Arbejdstiden bliver, jo højere bliver Lønnen — og jo længere Arbejdstid jo lavere Løn?!

Den lange Arbejdstid, for de som beskæftiges, medfører kun, at de Arbejdsløse Skarer forøges, thi Livsgoder skaber den ikke.

Den kortere Arbejdstid medfører, at flere Arbejdere faa Beskæftigelse — og jo mindre Arbejdsløshed jo større Løn. Den engelske Frihandelsmand Cobden har sagt:

»Hvor to Arbejdere løber efter en Mester, der synker Lønnen. Hvor to Mestre løber efter en Arbejder, der stiger Lønnen.«

Han har Ret og ganske simpelt fordi det gaar med Køb af Arbejdskraft som med Købet af enhver anden Vare.

Naar der er stærk Efterspørgsel og ringe Tilbud af Korn, Kød og Kaffe, saa ved vi af gammel Erfaring, at Priserne hurtigt stiger, undertiden til det dobbelte, uden Hensyn til, hvad det har kostet at fremstille Varen. Sælgeren ved, at han kan gøre sig kostbar.

Hvorfor skal vi da ikke fremtvinge Efterspørgsel af den eneste Vare, vi har at sælge — Arbejdskraften? Hvorfor skal vi vedblivende stille 10 Mand udenfor den Fabrik, hvor der kun er Brug for én.

Man har paa det statistiske Bureau i Berlin udregnet, at der for Tiden skal fungere henved 46 Millioner Damphestekraft. En Damphestekraft sættes lig 3 virkelige Hestekræfter, en Hestekraft lig 7 Menneskers. Dampkraften repræsenterer altsaa omtrent en Milliard Menneskers Arbejde eller mer end det dobbelte af, hvad hele Jordens arbejdende Befolkning præsterer.

Regnes hertil et Utal af Gas- og Petroleumsmotorer samt Hjælpemaskiner af den utroligste Art, i alle Fag og til det ubetydeligste Arbejde, saa maa det staa klart for Alle, at det fysiske Arbejde fortrænges, og at der maa sættes Kraft paa Arbejdstidens Forkortelse, vort eneste Middel til at Alle vedblivende kan være Deltagere i Produktionsudbyttet.

Der kan være delte Meninger om man bør demonstrere 1. eller 3. Maj. Men om ét er Meningen udelt indenfor vore Rækker, og det er, at vi sikkert Retten til Arbejde og til at leve.

Vi vil ikke efterlade Arbejdsløsheden som eneste Arv til vore Børn. Derfor møde vi Alle som en ved Majdemonstrationen.

En Værnet. Under denne Overskrift meddelte vi i sidste Nummer af Fagbladet en Historie fra Helsingør. Dette bevirkede, at vi fik følgende Brev:

»Hr. Redaktør!

Da der i Smede og Maskinarbejdernes Organ, Fagbladet for indeværende Marts Maaned findes indrykket en Artikel om mig, som er løgnagtig fra Ende til anden, tillader jeg mig anmode Redaktøren om optage disse Linier og meddele; at ønsker Smede og Maskinarbejder Forbund sit Synderegister offentliggjort, da skal jeg være til Tjeneste.

Helsingør den 31te Marts 1891.

Med Agtelse
A. Schwabach,
Grovsmed.»

Vi henvendte os til vore Hjemmelmænd i Helsingør og fik derfra et Svar, hvoraf følgende Uddrag:

»Ved at læse ovenstaaende Brev maa man uvilkaarlig studse over den Dristighed, hvormed Hr. Schwabach lsynger Ordet »løgnagtig« ud i Verden, og vi maa det saameget mere, som vi ved, at vore Meddelelser i alt væsentligt er korrekte.

Schwabach har faaet Understøttelse af »Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund, han har efter denne Tid ikke villet være ydende til Forbundet, dette var jo Grunden til, at han blev »drillet« i Helsingør. Det blev meldt til Politiet, at Schwabach var kaldt for »Skruebrækker« — har Værnerne ikke besørget dette Stykke Arbejde for Hr. Schwabach — saa har hun selv, og kender vi vore Autoriteter ret, vilde de 2 Mand næppe være sluppet uden Straf, hvis denne Sigelse havde været sand,

Endvidere stod der i Artiklen, at 3 Smede bleve afskedigede, fordi de havde fornærmet Schwabach; dette blev udtrykkelig sagt dem ved Afskedigelsen at være Grunden, om Schwabach, eller andre har meddelt Direktøren Sagen hører ikke herhen, Artiklen er altsaa paa dette Punkt fuldstændig sand.

Endelig stod der i Artiklen, at Schwabach fortsatte med Angreb paa Mesteren i Grovsmedeværkstedet. Hr. Schwabach vil vel hertil ikke benægte, at han har skrevet et Brev til Direktør Holm, hvori han udtaler, at Formanden i Grovsmedien havde fortjent Prygl. Skulde Hr. Schwabachs Hukommelse svigte ham paa dette Punkt, tvivler vi ikke om, at kunne faa Hr. Holm til at bevidne dets Rigtighed.

Man maa i det Hele ved at sammenholde Hr. Schwabachs ovenstaaende Brev med de faktiske Forhold, faa en underlig Mening om denne Herre, og vi vil raade ham til for Eftertiden at være lidt mere forsigtig, med at benytte Ordet »løgnagtig«, det kunde let blive ham en dyr Spas.»

Saa vidt vore Hjemmelmænd i Helsingør. Med Hensyn til Synderegistret imødeser Forbundet Schwabachs »Mysterier« med største Ro.

Red.

Helsingør!

Medlemmerne af Forbundet gjøres opmærksomme paa, at Jernskibsbyggeriet i Helsingør jævnlig afskediger Folk paa Grund af Forretsningsløshed. Da der ikke synes at være Udsigt til forøget Arbejde i den nærmeste Tid, vil det ikke være klogt for arbejdsløse Medlemmer, at spille Tid og Penge paa at søge Arbejde i Helsingør.

Afdelingens Formand er, C. Rasmussen, Lundegade 4, St. o. G. træffes hver Aften Kl. 7—8.

Kassererens Adresse: O. Jensen, St. Annagade 54, St. Budet Walgren bor Hestemøllestræde 2, Kjælderen.

En Konflikt hos Glud og Marstrand

(København) udbrod den 9. April. Grunden var, at Værktojsarbejderne fandt Hr. Gluds Optræden hensynsløs, idet han pludselig og uden synlig Anledning, opfordrede Formanden til at afskedige 3 Mand. Da disse imidlertid helst ønskede at blive fri for videre Samarbejde med Hr. Glud, endte Konfikten, uden at Forbundet rettede nogen Henvendelse, hverken til Hr. Glud, eller hans mere stilfærdige og høfligere Kompagnon.

Smede og Maskinarbejdernes Forbund, København, afholder ordinær Generalforsamling Tirsdag den 21. April, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, i Rømersgade 22, Stuen.

D'Hr. Afdelingsformænd bedes venligst indsende Meddelelser om Løn- og Arbejdsforhold i deres By.

København. I de to sidste Uger er der paa Jernskibsbyggeriet og nogle Maskinfabrikker foretaget Afskedigelser i større Maalestok paa Grund af Forretningsløshed. Det kan derfor ikke tilraades at rejse til København for at søge Arbejde.

Varde. Afdelingen underhandler for Tiden om Gennemførelsen af den nye Arbejdsordning. Man advarer derfor mod at frekventere paa Tilbud om Arbejde fra nævnte By.

Til Afdelingernes Bestyrelse. Hovedbestyrelsen retter en indstændig Anmodning om, forinden man iværksætter nogen Bevægelse for Gennemførelsen af Odenseprogrammet, da at konferere med Hovedbestyrelsen. Det gælder nu mere end nogensinde om at handle planmæssigt og sikkert.

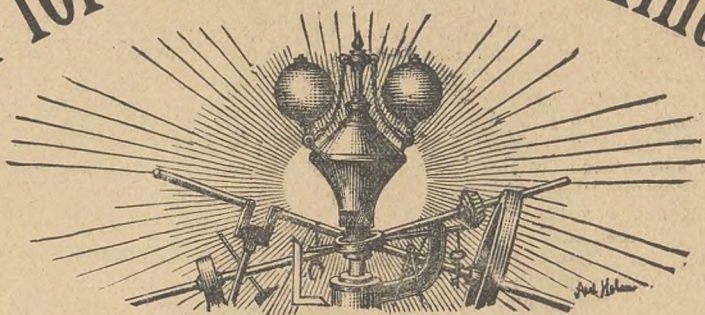
Den internationale Kongres. Gennem danske Blade er udspredd den Meddelelse, at de tyske Metalarbejdere har nægtet at deltage i den paatænkte internationale Kongres for organiserede Smede og Maskinarbejdere. Denne Meddelelse er i høj Grad forhatet. Hovedbestyrelsen korresponderer for Tiden med det tyske Metalarbejderforbund om Sagen, og der er god Grund til at tro paa gensidig Forstaaelse.

Forøvrigt skal Modstanderne ikke hovere for tidligt, men mærke sig det gamle Ord: »Den der lær sidst, lær bedst«.

Redigeret af F. Huop.

Rud. Bøhms Tryk, Ole Suhrsgade 5, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 8

Maj 1891

3. Aargang

Vil vi?

Man fortæller om den fra Historien bekendte Frederik den Anden af Prøjsen en Anekdote, som mulig kan være lærerig for vore hjemlige „Smaakonger“, Fabrikanterne i Jernindustrien, i hvert Fald vil vi anbefale den til nøjere Overvejelse.

Anekdoten er i Korthed følgende: Frederik den Anden var, som bekendt, Militær til Fingerspidserne og hans Yndlingsbeskjæftigelse var personlig at lede militære Øvelser. En Dag var han beskjæftiget med dette mere moderne end just nyttige Arbejde. Soldaterne udførte med stor Præcision enhver af ham befalet Svingning, Frontforandring, Opmarsch og hvad det ellers i det militære Sprog kaldes. Paa en Vej, der førte forbi Øvelsespladsen, stod en Bondemand og saa til. Pludselig opdager Kongen, at der foer et meget bredt Smil over Bondemandens Ansigt. Smil ad Kongen kunde man den Gang, lige saa lidt som nu gjøre uden at blive afæsket nærmere Forklaring, og Frederik den Anden afkrævede ogsaa paa staaende Fod Bondemanden en Motivering til hans sælsomme Smilen. Bondemanden svarede: „Jeg stod og tænkte paa, hvad Deres Majestæt vilde gjøre, hvis nu Soldaterne ikke ville.“

Kongen blev Svaret skyldig. Soldaternes Vilje var en Faktor, han ikke havde regnet med, vel nærmest af den Grund, at han ikke hidtil havde kjendt noget, der hed Soldatervilje.

Der er en vis Lighed mellem Prøjserkongen og vore forenede Fabrikanten i Jernindustrien; de ere hidtil blevne adlydte. Som Soldater har Arbejderne stillet paa Pladsen og nøje efterkommet enhver dem givne Befaling. Det er derfor aldrig faldet d'Hrr. ind at spørge sig selv: „Hvis Arbejderne nu ikke ville, hvad saa?“ Og dog kommer d'Hrr. til for Fremtiden at regne med vor Vilje,

hvor haardt det end kan blive at skulle bøje de stive, stolte Rygge.

Specielt gjælder dette om det paa en Del af Kjøbenhavns Fabriker opslaaede Reglement. D'Hrr. Fabrikere har i deres Iver glemt at spørge saavel Arbejderne som Arbejdernes Organisationer om de nu ogsaa ville, en Glemsomhed, der vil bevirke, at d'Hrr. i nær Fremtid vil blive nødtvungne til atter at fjærne Reglementet eller give det en forandret Affattelse.

Reglementets Ordlyd er:

„Forening af Fabrikanten i Jernindustri.
Fælles Værkstedstregler.

(Vedtægter).

§ 1. Den normale Arbejdstid er fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften med ikke under 2 Timers Spise- og Hviletid.

§ 2. Overarbejde beregnes saaledes for de paa Fabrikkerne arbejdende Svende:

Fra Kl. 6–10 Aften betales med $1\frac{1}{2}$ Gange Timeløn, fra Kl. 10 Aften til 6 Morgen betales med dobbelt Timeløn. Arbejde paa Søn- og Helligdage beregnes som følger: fra Kl. 6 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag betales med $1\frac{1}{2}$ Gange Timeløn, fra Kl. 4 Eftermiddag til 6 Morgen betales med dobbelt Timeløn.

Som Helligdage regnes: Nytaarsdag, Skærtorsdag, Langfredag, 2. Paaskedag, 2. Pintsedag, Store Bededag, Christi Himmelfartsdag samt 1. og 2. Juledag. Ved Opgjørelsen af Overarbejdet fradrages den til Spise- og Hvil medgaaende Tid, ligesom ogsaa forsømt Tid af den normale ugentlige Arbejdstid fradrages Overtiden.

En Svend maa altsaa have arbejdet Fabrikens fulde ugentlige Arbejdstid, førend der kan blive Tale om Overarbejde. I Tilfælde, hvor Arbejdsgiveren af Mangel paa tilstrækkelig Arbejde eller anden lignende Grund forkorter Arbejdstiden, vil dog den samme Beregning som ellers være at anvende for Arbejdet efter Kl. 6.

§ 3. Udearbejde betales Svendene med 3 Øre mere pr. Arbejdstime, saavel for Overarbejde, som for normalt Dagarbejde.

§ 4. Naar en Arbejder er paa Rejse, o: paa Grund af Udearbejde maa overnatte paa et fremmed Sted, beregnes derimod Arbejdstiden og Betalingen ikke efter

Regler i § 3, men som naar han arbejder paa Fabriken. Rejsetiden betales ham som normal Arbejdstid, dog ikke udover 12 Timer i Døgnet — dette regnet fra det Tidspunkt, da han forlader Fabriken for at træffe de til Rejsen nødvendige Forberedelser. Han erholder endvidere Befordringsudgifterne godtgjorte og for saa vidt han ikke faar Kost og Logi paa Arbejdsstedet, godtgøres der ham tillige Udlaget hertil pr. Døgn, regnet fra 6 Morgen til 6 næste Morgen med 1,75 Øre.

§ 5. For Akkordarbejde erholder enhver Arbejder som Forskud udbetalt den sædvanlige Timeløn, hvorved Reglerne i Følge § 2 ogsaa komme til Anvendelse. Naar Arbejdet er afleveret og antaget, opgøres den eventuelle Forskjel den paafølgende Lønningsdag.

§ 6. Naar en Arbejder, der staar i Fællesakkord, forlader Fabriken, udbetales hans Andel i det mulige Overskud til de ved Akkordens Fuldførelse og Opgjørelse tilbageværende Deltagere i Akkorden. Har Vedkommende maattet forlade Fabriken af en ham utilregnelig Aarsag, saasom Sygdom eller Indkaldelse til Militærtjeneste, har han Ret til at deltage i Overskudet.

§ 7. Ved Afgang fra Fabriken erholder enhver Arbejder et Afskedsbevis med Angivelse af den Tid, han har arbejdet i Fabriken.

En Arbejder, som sidst har været i Arbejde hos et af Foreningens Medlemmer, maa ikke antages, uden at forevise Afskedsbevis fra dette.

§ 8. Enhver Lærling erholder efter udstaaet Læretid et af Foreningens almindelige Lærebrev.

Det mest stødende i Reglementet er den Lønreduktion, som tilsigtes i Følge Reglementets § 5. Den almindelige Kotume har jo hidtil været, at Daglønnen i alle Tilfælde udbetales ved Akkordarbejde og et eventuelt Overskud var et Ækvivalent for forøget Anstrængelse og speciel Færdighed ved Arbejdets Udførelse. Dette Princip vil Fabrikkerne nu kaste over Bord. Det hedder saa forsigtigt: „opgøres den eventuelle Forskjel den paafølgende Lønningsdag.“ Meningen hermed er, at det oventuelle Underskud skal dækkes af Arbejderen, uden Hensyn til, om det er ham eller Fabrikanten, der har fastsat Akkordbetalingens Størrelse.

Har t. Ex. en Arbejder, hvis Timeløn er 30 Øre, havt et Arbejde i Akkord til en Pris af 25 Kroner og paa dette Arbejde anvendt 2 Uger (126 Timer), saa udbetales ham første Uge efter Timelønnen Kr. 18.00. Naar Akkorden næste Uge opgøres, vil han i Stedet for Kr. 18.00 blive afspist med Kr. 6.10.

Vi véd meget godt, at d'Hrr. Fabrikanter vil indvende, at en Akkord er en Akkord og det er urimeligt af Arbejderne at forlange Timelønnen garanteret. Men vi skal dog paa Forhaand erindre d'Hrr. om, at de saakaldte Akkorder sjælden er en mellem Fabrikant og Arbejder akkorderet Pris. Det er i de fleste Tilfælde en af Fabrikanten vilkaarlig fastsat Pris og det er lidet hensynsfuldt af ham tillige at forlange af Arbejderen, at han skal bære Tabet ved Akkorderne. Det var jo en ganske anden Sag, hvis det var Arbejderen, der fastsatte Akkordprisen. Det eneste, der kan berettigede Fabrikanten til at forlange Bestemmelsen om Timelønnens Garanti hævet, er der hvor Arbejdet udføres efter en af Fagets Arbejds-kjøbere og Arbejdere gjensidig anerkjendt Priskurant.

En saadan Priskurant har vi trods givne Løfter ikke i vort Fag, og vi viger derfor ikke en Tomme i Kravet

paa Timelønnens Garanti ved Akkordarbejde, saa kan d'Hrr. gjøre hvad de vil. Saa vidt vi véd, har Hr. Direktør Hauberg i Fabrikantforeningen, stillet Forslaget om at Garantien skal bortfalde. Det er saa meget mere mærkeligt, som det Aktieselskab, han repræsenterer, ved Kontrakt er bunden til at garantere Arbejderen Timelønnen ved Akkordarbejde. Hvorvidt en Konflikt med Smede- og Maskinarbejdernes Forbund er Hr. Hauberg velkommen, ved vi ikke, men ét ved vi med Bestemthed, at hvis han paatvinger Forbundet en Konflikt, vil dette samtidig stille Fordring om Lønforhøjelse og kortere Arbejdstid, foruden den forømtalte Garanti.

D'Hrr. taler saa ofte om, at der bør herske et fordrageligt Forhold mellem Fabrikkerne og Arbejderne og at det er Arbejderorganisationerne der skaber Utilfredsheden. Her er et soleklart Bevis for det modsatte. Foreningen for Fabrikanter i Jernindustrien burde netop vist Fordragelighed ved at forhandle med Arbejdernes Organisation om Vedtagelsen af Fællesbestemmelser, i Stedet for paa en saa bydende Maade at paatvinge Arbejderne en Lønreduktion, en Fremgangsmaade, der kun kan være egnet til at fremkalde Utilfredshed og Mistillid i Arbejdernes Rækker.

Vi afvente hvorledes Forholdet videre udvikler sig. Formodentlig vil d'Hrr. Fabrikanter være kortsynede nok til at holde paa deres vil; herimod sætter vi et bestemt vi vil ikke.

I Provindserne

arbejdes for Tiden ret energisk for Gjennemførelsen af den ny Arbejdsordning, og det skal siges til vore der-værende Kollegers Ros, at de til Trods for Organisationens Ungdom arbejder for Sagen med en Enighed og Alvor, der bør være et lysende Exempel for de, heldigvis kun faa Steder, hvor man endnu ikke har over-staaet Organisationens Børnesygdomme — Vrøvlet og det personlige Kævleri.

Den største Part af Mestrene i Provindserne synes at være gunstig stemt for en Omordning af Forholdene, der jo forøvrigt ogsaa, ret beset, vil bringe Mestrene Fordele. Vi skal i Korthed omtale enkelte Byer, for at vore Medlemmer kan faa et Overblik over, hvorledes Situationen i Øjeblikket er.

Vejle.

Byens største Arbejds-kjøber, Hr. Fabrikant Hess, har forhøjet Timelønnen til mindst 27 Øre. Man maa anerkjendte Hr. Hess' Imødekommenhed overfor sine Arbejdere, saa meget mere som der ikke endnu var indledet Underhandling fra Afdelingens Side.

Hos Smaamestrene i Byen arbejdes endnu paa Kost og Logi og Lønnen er 4—7 Kr. pr. Uge. Arbejdstiden er fra Kl. 6 Morgen til Kl. 7 Aften.

Afdelingen vil nu indlede Forhandling med Smaamestrene for at faa vor nye Arbejdsordning godkjendt.

Holbæk.

Underhandlingen her er endnu ikke begyndt, men formentlig vil man, naar den om et Par Uger paabegyndes, let opnaa Enighed. Jernstøber Petersen har uopfordret forhøjet Lønnen med 3 Øre pr. Time, saa Timelønnen for hans Svende nu er 30 Øre. Paa L. Frandsens Støberi er Lønnen 27—32 Øre pr. Time og

paa en tredje Fabrik er Lønnen 26-30 Øre pr. Time. En Kleinsmedmester betaler 16 Kroner om Ugen. De øvrige Mestre giver en 6 Kr. om Ugen samt Kost og Logi.

Varde.

Den derværende Afdeling var blandt de Første, der paabegyndte Underhandling med Mestrene om Forbedring af Forholdene og med en Undtagelse nær har Mestrene ogsaa vi sig ret imødekommende overfor Svendene, ihvorvel de jo nok kunde have strakt sig noget videre.

Undtagelsen er Jernstøber Birch. Nævnte Mand, der beskæftiger 3 Smede og Maskinarbejdere, følte sig mærkværdigt nok stødt over, at Svendene gennem deres Afdeling indbød ham til Underhandling, og det endte sluttelig med, at de alle 3 bleve udelukkede. Saa vidt vi véd er Hr. Birch ikke selv Smed, og da han til Trods for Lock out'en alligevel skal have udført Smedearbejde, forlangte han en Arbejdsmand, der i mange Aar har arbejdet for ham, til at forsøge sig i Smedehaandværket. Da Arbejdsmanden ikke vilde indlade sig herpaa, blev ogsaa han udelukket. Hr. Birch søger andetsteds Arbejdskraft, men hidtil forgæves og vi gad da forøvrigt ogsaa nok set den Mand, der vil række Birch en hjælpende Haand under saadanne Forhold. At en Smedesvend er mindst 27 Øre værd pr. Time, derpaa vidner mere end noget andet Hr. Birchs Velstand. De Arbejdere, han har lukket ude, har alle i en lang Aarrække arbejdet for ham og hans Interesser. Som Tak herfor er de nu lukket ude. Hr. Birch venter sandsynligvis at Arbejderne skal bede om Naade og Lov til at begynde igjen paa Betingelser efter hans Recept. Vi kan imidlertid forsikre Hr. Birch, at dertil nedværdiger intet Medlem af Forbundet sig.

Smedemestrene i Varde har været mere humane i deres Tænkemaade og de har tilbudt Svendene følgende Fordele:

Fagforeningen anerkjendes, Kost- og Logisystemet ophæves,

Arbejdstiden indskrænkes til 10 Timer, Over- og Helligdagsarbejde betales efter Odense Kongressens Regler.

Minimallønnen sættes til 25 Øre pr. Time og forhøjes til 27 Øre saasnart der foreligger et lignende Resultat fra andre Kjøbstæder.

Der er i Varde kun en Smedesvend, der ikke er Medlem af Forbundets derværende Afdeling. Han arbejder som Smed for en Kærtmager og har vel en Art Fornemmelse af, at ogsaa han er „Mester“.

Esbjerg.

Her findes en Maskinfabrik, der beskæftiger 20-25 Smede- og Maskinarbejdere. Lønnen er 21-30 Øre pr. Time. Arbejdstiden er 11 Timer. Hos Mestrene i Byen beskæftiges 4 Svende. For disses Vedkommende er paabegyndt Underhandling om den ny Arbejdsordnings Indførelse. Med Undtagelse af et Par Stykker er samtlige Smede og Maskinarbejdere i Esbjerg Medlemmer af Forbundet.

Viborg.

Afdelingens Bestyrelse henvendte sig den 27. April til Mestrene med en Skrivelse, hvori de gengav den paa Kongressen i Odense vedtagne Beslutning om Arbejdsforholdenes Ordning og forlangte 30 Øre pr. Time. Mestrene gav følgende Svar:

„Deres ærede Skrivelse af 27de modtaget og Indholdet bemærket.

Vi skulle som Svar derpaa meddele, at det er os bekjendt, at en lignende Prisansættelse ikke er gennemført noget andet Sted her i Landet. Saalænge dette ikke er Tilfældet, se vi os ikke i Stand til at gaa ind paa de stillede Fordringer, da det vil blive os umuligt

at konkurrere, naar vi skulle betale højere Løn end vore Kolleger.

Viborg, 29de April 1891.

Brems. Højer. Schneevoigt.“

Svendenes Svar herpaa var:

„I Følge Deres ærede Skrivelse af 29de f. M. undlade vi ikke at gjøre d'Hr. Arbejdsgivere bekjendt med, at Kongressen har besluttet at gennemføre det enkeltvis i Provindserne, og vi ere ikke de første, da det allerede er paabegyndt flere Steder og i en ganske nær Fremtid vil blive gennemført overalt, og da vi ved, at Viborg staar som en af de lavest lønnede, anmode vi d'Hr. Arbejdsgivere at efterkomme vore Fordringer, da vi i modsat Fald henvende os til Forbundet. Svar udbedes i Løbet af et Par Dage.

Viborg, 2den Maj 1891.

Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening.“

Paa denne Skrivelse fik Svendene intet Svar, hvorimod Mestrene den 8de Maj lukkede deres Værksteder, altsaa iværksatte en Lock-out. Mestrene har i „Viborg Amtstidende“ søgt at give det Udseende af, at Svendene ikke havde tilbudt Forhandling, en noget mærkelig Opfattelse, da de vexlede Skrivelser jo maa anses for Indledning til Forhandling. Forholdene synes efter alt at dømme, dog snart at kunne blive ordnede, og formentlig til gjensidig Tilfredshed.

I Følge seneste Meddelelse fra Afdelingen, har Mestrene ikke faaet Skruetrækkere. I Viborg er ialt 13 Smede og Maskinarbejdere, hvoraf de 11 ere Medlemmer af Forbundet. De to, som ikke ere Medlemmer, arbejdede sammen paa ét Værksted og bleve ikke udelukkede. Deres Løn er 16 Øre pr. Time; muligvis tror de heller ikke at kunne tjene mere og Forbundet sætter i saa Tilfælde heller ikke særlig Pris paa at tælle dem blandt sine Medlemmer.

For de øvrige Svendes Vedkommende har Time-lønnen været 22-27 Øre. Kost og Logis blev ikke givet hos Mestrene i Viborg.

Arbejdstiden har hidtil været 11 Timer.

Der hersker udmærket Sammenhold blandt Svendene.

Fredericia.

I denne By er 19 Smede og Maskinarbejdere, hvoraf 18 ere Medlemmer af Forbundet. Den ene, der ikke er Medlem, er et ungt Menneske, der for kort Tid siden har faaet Arbejde i Byen.

Den laveste Løn i Faget er for Tiden 15 Kroner for 66 Timers ugentlig Arbejde. Den højeste Løn er 30 Øre pr. Time. Der er kun meget faa Svende, der har under 27 Øre pr. Time. Da Mestrene har stillet sig meget velvillig til den ny Arbejdsordning, tror Afdelingen, at denne kan gennemføres uden at afløde nogen Konflikt.

I flere andre Byer vil efterhaanden Kravet om den nye Arbejdsordning blive rejst, og vi anmode de ærede Bestyrelser for alle Afdelinger om i dette Spørgsmaal at handle med størst mulig Klogskab og ikke uden Hovedbestyrelsens Vidende og Billigelse at iværksætte Arbejdsnedlæggelser. Vi anmode enhver Smed eller Maskinarbejder om at bidrage sit til at der ingen Tilgang af Arbejdskraft finder Sted til de Byer, hvor der er Konflikter eller hvor der plejes Underhandlinger med Mestrene.

Husk fremfor Alt, at Enighed gjør stærk og at det her drejer sig om Alles Interesser. Vort Maal er jo at skaffe Alle Arbejde og en bedre Løn. Derfor anmode vi om Alles Støtte og Sympati i vor Kamp.

Odense Programmet.

a) Fra 1. Juli 1891 træder efterhaanden følgende Regler i Kraft for alt Arbejde i Smede og Maskinfaget overalt i hele Landet.

Hovedbestyrelsen bestemmer i Samraad med Afdelingerne Tidspunktet for Reglernes Gjennemførelse.

b) Lønnen udbetales altid i rede Penge. Udbetalingen sker for en Uge ad Gången og senest hver Fredag Aften Kl. 6.

c) Ved alt Akkordarbejde skal Timelønnen være garanteret, saaledes, at Minimumsfortjenesten ved Akkordarbejdet ikke bliver mindre end hvis Arbejdet blev udført for Dag- eller Timeløn.

d) Den regelmæssige Arbejdstid er 10 Timer daglig. (Kongressen maa for at undgaa Misforstaaelse erklære, at den fuldstændig sympatiserer med Indførelsen af en 8 Timers Arbejdstid, men har af praktiske Hensyn i dette Tilfælde foretrukket den suksessive Forkortelse af Arbejdstiden).

e) Arbejde udover den ovenanførte Arbejdstid betales paa følgende Maade:

Arbejde paa Sogndage betales de 3 første Timer udover den normale Arbejdstid med $1\frac{1}{2}$ Times Løn for hver Times Arbejde.

Arbejde i de derpaa følgende Timer indtil den normale Arbejdstids Begyndelse næste Morgen, betales med 2 Timers Løn for hver Times Arbejde.

Arbejde paa Søn- og Helligdage fra Kl. 6 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag betales med $1\frac{1}{2}$ Times Løn for hver Times Arbejde.

Arbejde paa Søn- og Helligdage fra Kl. 4 Eftermiddag til paafølgende Dags normale Arbejdstids Begyndelse, betales med 2 Timers Løn for hver Times Arbejde. Ved Akkordarbejde, der udføres i de i dette Punkt nævnte Tider, betales extra den ovenfor fastsatte Forhøjelse, uden delvis eller tilsvarende Afkortning i den akkorderede Pris ved den endelige Opgjørelse. Ved akkorderet Pris forstaaes enten Priskuranten eller den ved Arbejdets Begyndelse fastsatte Pris for Udførelsen, dog i alle Tilfælde med fornødent Hensyn til Bestemmelserne i Punkt c.

Det paalægges Afdelingerne og Medlemmerne at gjøre alt for at undgaa al Slags Arbejde udover den normale Arbejdstid.

Arbejde udenfor Værkstedet, men dog i samme By, betales med 3 Øre mere pr. Time, for Arbejde om Bord i Skibe 5 Øre Timen. Arbejde $\frac{1}{4}$ Mil og derover udenfor Byen betales med 5 Øre mere pr. Time samt Kosten paa Arbejdsstedet eller denne betalt af Arbejdskjøberen.

f) Et Medlem, der paa Hovedbestyrelsens og Afdelingens Opfordring forlader Arbejdet, støttes af Forbundet som Strejkende.

g) Ethvert Medlem er forpligtet til, under Fortabelse af sin Medlemsret, at overholde ovenstaaende Regler, hvor disse ere gennemførte.

Tvilsprogsmaal afgjøres af Hovedbestyrelsen efter Afdelingens og paagældende Medlems Indberetning.

I Provindserne betales Svendene med mindst 27 Øre pr. Time og i Kjøbenhavn med mindst 30 Øre pr. Time.

Vi opfordre Smede og Maskinarbejderne til, overalt, hvor de faa Arbejde og Lønnen bestemmes, da at holde fast ved ovennævnte Betingelser. For de ældre og dygtigere Svende bør Lønnen være betydelig højere.

Mestrenes Løn.

Det er som bekendt ikke altid et Slaffenliv at være Mester, fordi Borgerskabet alene ikke er i Stand

til at føde sin Mand. Saa meget mere glædeligt er det for os at notere, at der hist og her begynder at vise sig Symptomer paa et større Sammenhold blandt Mestrene for at skabe mere ensartede og naturlige Priser for Arbejdet. Mestrene i Varde og Randers har afholdt Møder for at forhandle om Afkaffelse af det for Faget absolut forkastelige Underbydningsystem. Vi hilse dette med Glæde, fordi det aldrig har været vor Hensigt at bekæmpe Mestrenes økonomiske Interesser. Kun tillade vi os at anmode Mestrene om ogsaa at enes om, at Svendenes Løn samtidig forhøjes til det, som vi ved vort Delegeretmøde i Odense har fastslaaet. Vort Ønske er berettiget, fordi vore Fordringer ere beskedne, og Mestrene vil aldrig være i Stand til at opnaa nogenlunde ensartede Priser for deres Arbejde. førsaavidt de ikke vil tage Bestemmelser om Svendenes Løn op i deres gensidige Overenskomst. Muligt vil enkelte Mestrene være kortsynede nok til at tro, at dette er ensbetydende med deres egen økonomiske Ruin. Til deres Beroligelse skal vi henlede Opmærksomheden paa de københavnske Murmestre, der i mange Aar har arbejdet med bestemte Priser for Svendenes Arbejde. Vi betænker os ikke, naar vi paastaar, at Murmestrene gennemgaaende sidder mere lunt inden Døre end Smedemestrene. Det kan de takke Svendenes Priskurant for.

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Hovedbestyrelsen: Formand F. Hurop, Rømersgade 22, København K.

København: Smede- og Maskinarbejdernes Forbund:

Formand F. Hurop, Rømersgade 22,

1. Sal, Opgang i Gaarden nærmest Porten,

træffes Ugens fem første Dage 6-8 Aften.

Klejnsmedesvendeforeningen: Formand

Carsten Mortensen, Sofievej 18, 4. S.

Grovsmedenes Fagforening: Formand H.

P. Hansen, Prinsessegade 3 A., 2. Sal.

Kedelsmedeforeningen: Formand Jacob

Sørensen, Frederik den 7des Gade 12,

Kæld.

Aalborg: Formand Harald Petersen, Danmarksgade 16, 2. Sal o. G.

Aarhus: Formand J. Christensen, Kirkegaardsvej 3.

Helsingør: Formand Chr. Rasmussen, Lundegade

4, St. o. G.

Horsens: Viceformand P. Andersen, Fugholm 21.

Kolding: Formand Th. Due, Bjerggade.

Nykøbing paa Mors: Formand Schønning, Færken-

stræde Nr. 7.

Odense: Formand S. Nielsen, Adamsgade 32.

Randers: Formand Jensenius Nielsen, Trangstræde

7, Stuen.

Varde: Formand H. P. Hansen, Adresse N. Hansen,

Spigerborggade.

Viborg: Formand K. Jensen, Lille Peterstræde 14,

over Gaarden.

Fredericia: Formand N. Beck, Bjerggade 2.

Esbjerg: Formand Markussen.

Kjøge: Formand Oaf Larsen, Adresse: Smedemester

Larsen.

Roskilde: Formand F. Mortensen, Uvehjærgsvænget.

Hjllærød: Formand P. Jørgensen, Frederiksborg Nyhuse

Sagase: Formand V. Nielsen, Fruegade 134.

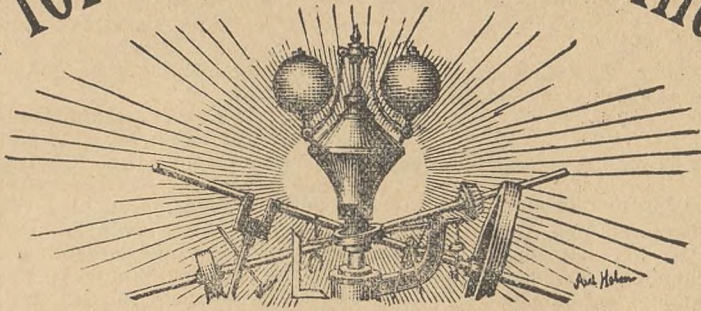
Holbæk: Formand A. Mohr, Begstræde.

Vejlø: Formand M. P. Sørensen, Koldingvej.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Böhms Tryk, Ole Suhrsg. 5, København

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 9

Juni 1891

3. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i
Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

Værkstedesreglementet i Kjøbenhavn.

Som Følge af de Beslutninger, Bestyrelsen og Repræsentantskabet tog overfor det i sidste Nr. omtalte Reglement afsendtes følgende Skrivelse:

Til
Foreningen af Fabrikanter i Jernindustri.

I Anledning af et af den ærede Forening paa endel Fabriker opslaaet Reglement (Fælles Værkstedesregler) tillader Smede- og Maskinarbejdernes Forbund sig at bemærke, at dette Reglement, forsaavidt det gennemføres, i Virkeligheden griber saaledes ind i Lønforholdene, at Svendene ikke ere sikrede en efter Livsforholdene passende Fortjeneste, hvorfor Forbundet tillader sig at foreslaa, at der i Stedet for det af Fabrikanternes Forening opslaaede Reglement træder følgende Bestemmelser i Kraft:

§ 1. Den normale Arbejdstid er ikke over 10 Timer daglig.

§ 2. Overarbejde beregnes saaledes for de paa Fabrikerne arbejdende Smede og Maskinarbejdere:

Paa Søgnedage betales de tre første Arbejdstimer udover den normale Arbejdstid med $1\frac{1}{2}$ Times Løn for hver Time Arbejde. Derefter betales hver Time indtil den næste Dags normale Arbejdstids Begyndelse med 2 Timers Løn for hver Time.

Arbejde paa Søn- og Helligdage beregnes som følger: Fra Kl. 6 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag betales med $1\frac{1}{2}$ Times Løn pr. Time. Fra Kl. 4 Eftermiddag til næste Dags normale Arbejdstids Begyndelse betales med 2 Timers Løn pr. Time.

Som Helligdage regnes: Nytaarsdag, Skærtorsdag, Langfredag, begge Paaskedage, Store Bededag, Christi Himmelfartsdag, begge Pintsedage, 5. Juni og begge Juledage.

Ved Opgjørelsen af Overarbejde fradrages den til Spise og Hvile medgaaende Tid.

§ 3. Udearbejde betales med 3 Øre mere pr. Arbejdstime, saavel for Overarbejde, som for normalt Dagarbejde. For Arbejde ombord i Skibe betales mindst 5 Øre mere pr. Time.

§ 4. Naar en Arbejder er paa Rejse og paa Grund af Udearbejde maa overnatte paa et fremmed Sted, beregnes derimod Arbejdstiden og Betalingen som Arbejde paa Fabriken med et Tillæg af 25 pCt. Han erholder Befordringsudgifterne godtgjorte og for saa vidt han ikke faar Kost og Logi paa Stedet, godtgøres ham Udlæget hertil med 1,75 Øre pr. Dag. Rejsetiden betales ham med Timeløn efter Reglerne i § 1 og 2 og beregnes fra det Tidspunkt, han forlader Fabriken for at træffe Forberedelser til Rejsen.

§ 5. Hvor der ikke bestaar Priskuranter, der ere anerkjendte saavel af Foreningen for Fabrikanter i Jernindustri som af Smede og Maskinarbejdernes Forbund, skal der ved Akkordarbejde i det mindste udbetales Timelønnen efter Reglerne i §§ 1 og 2, eventuelt ogsaa efter §§ 3 og 4. Naar Arbejdet er afleveret og antaget, udbetales det eventuelle Overskud den paafølgende Lønningdag.

§ 6. Naar en Arbejder, der staar i Fællesakkord, forlader Fabriken, udbetales hans Andel i det mulige Overskud til de ved Akkordens Fuldførelse og Opgjørelse tilbageværende Deltagere i Akkorden. Har Vedkommende maattet forlade Fabriken af en ham utilregnelig Aarsag, saasom Sygdom eller Indkaldelse til Militærtjeneste, har han Ret til at deltage i Overskudet.

§ 7. Enhver Lærling erholder efter udstaaet Læretid et af Foreningens almindelige Lærebreve.

§ 8. Lønnen er i den normale Arbejdstid mindst 30 Øre pr. Time med Tillæg efter Bestemmelserne i ovenførte §§.

§ 9. Lønnen udbetales hver Fredag senest Kl. 6 Aften.

Forsaavidt den ærede Forening ikke anerkjender de

af os her opstillede Regler, foreslaar vi, at der nedsættes et Fællesudvalg til Forslagets nærmere Overvejelse.

Svaret paa nærværende Skrivelse bedes snarest muligt og inden 6. Juni tilstillet Smede og Maskinarbejdernes Forbund.

Kjøbenhavn, den 22. Maj 1891.

For Smede og Maskinarbejdernes Forbund:
Med Højagtelse ærbødigst
F. Hurop."

Paa denne Skrivelse har vi modtaget følgende Svar:

Foreningen for Fabrikanter i Jernindustrien.

Kjøbenhavn, den 8. Juni 1891.

Ved Skrivelse af 22. f. M. har det ærede Forbund indbudt os til nærmere Forhandling af et samtidigt indgivet Forslag til reglementariske Bestemmelser for Faget — „i Anledning af“, som det i nævnte Skrivelse hedder, at Foreningens „Fælles Værkstedsregler“ „i Virkeligheden gribe saaledes ind i Lønforholdene, at Svendene ikke ere sikrede en efter Livsforholdene passende Fortjeneste.“

I Gensvar herpaa skal Bestyrelsen til Forbundets behgl. Underretning ikke undlade hoslagt at fremsende et Eksemplar af disse Værkstedsregler, hvoraf det vil ses, at de i Virkeligheden kun indeholde ganske de samme Bestemmelser, som siden 1885 have været gældende under Navn af „Vedtægter“ (jfr. vedlagte Eksemplar) — hvorfor denne Betegnelse er tilføjet paa de nye Opslag —, og som saadanne ere blevne fulgte af Foreningens Medlemmer, uden at nogen Misfornejelse dermed fra Arbejdernes Side er bleven os bekendt. Ved den nye Ophængning er der endogsaa saa langt fra til sigtet, endsig gennemført nogen virkelig Forandring paa noget Punkt, at den oprindelige Ordlyd endogsaa et Par enkelte Steder yderligere er bleven tydeliggjort, hvorved afgørende er søgt fastslaaet Udtrykkenes naturlige Mening, saaledes som denne uden Modsigelse er bleven forstaaet og gennemført i de forløbne 5—6 Aar. Det vil næppe heller kunne undgaa Forbundets Opmærksomhed, at de skete Tilføjelser ligeledes kun tjene til yderligere at præcisere de allerede i Forvejen gældende Bestemmelser, og i det tilsendte Forslag have vi da ogsaa bemærket, at nogle af disse Tilføjelser, som maaske rent formelt kunde betegnes som noget nyt, ere optagne i Forbundets eget Forslag.

Da der saaledes fra vor Side intet Øjeblik har været paatænkt eller vil blive gennemført noget som helst Indgreb i de nuværende Lønforhold, men man netop tværtimod kun har ønsket yderligere at fæstne det bestaaende Grundlag, og da vi fremdeles føler os overbeviste om, at det ærede Forbund efter denne vor utvetydige Erklæring og efter en nærmere Granskning af de tilsendte Værkstedsregler ogsaa maa føle sig fuldt beroliget i saa Henseende, bortfalder saaledes hermed den angivne Anledning til eller Forudsætning for en Forhandling som den ønskede, der heller ikke ses at være naturlig begrundet i de for Tiden herskende Arbejdsforhold i og for sig selv. —

Samtidigt ønsker man dog at benytte Lejligheden til at henlede det ærede Forbunds Opmærksomhed paa Foreningens nye Love, hvoraf Eksemplarer medfølge. Som det vil ses henvise disses § 4 fremtidige Uenigheder mellem en Arbejdsgiver og hans Arbejdere, under nærmere angivne Betingelser, til Forhandling mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes respektive Organisationer, og herved er der altsaa bl. a. ogsaa aabnet Arbejderne Adgang til at paatale saadanne Enkelttilfælde, hvor der formenes at foreligge en Anvendelse af Reglementet, der fjerner sig fra den hidtil fulgte — som vi tro at turde hævde — humane sædvansmæssige Behandling. — Det er i det hele disse Loves almindelige Princip, at overlade Ordningen af Arbnjdsforholdene i den enkelte Virksomhed saa lang og saa vidt muligt

til den enkelte Arbejdsgiver og hans Arbejdere, men derimod, saa snart et opstaaet Fagspørgsmaal fra en af Siderne henvises til Vedkommendes Organisation, eller saa snart det antager en almindelig, hele Faget omfattende Karakter, da straks og ubetinget at lade dets Behandling og Afgørelse gaa over til Arbejdsgiver- og Arbejder-Organisationernes indbyrdes Drøftelse og Overenskomst.

I fuld Overensstemmelse hermed ere vi altsaa til enhver Tid villige til at forhandle med Arbejdernes Associationer om ethvert berettiget Ønske, der maatte ligge Arbejderne paa Hjærte, — og da selvfølgelig ogsaa i dette Tilfælde. Kun maa vi til vor Beklagelse hævde, at vi i det fremsendte Forslag, der uden Nødvendighed og uden begrundet Anledning optager gamle, forlængst afgjorte Stridspunkter, ikke med vor hedste Vilje kunne se et passende Grundlag for en saadan Forhandling. Muligvis ligger imidlertid kun en Misforstaaelse til Grund for dette Forslags lidt udæskende Karakter, og idet vi som Følge heraf tro at kunne bortse fra denne, undlade vi ikke sluttelig at meddele, at Bestyrelsens Formand eventuelt vil være villig til, om dette skulde ønskes, gennem personlig Samtale med Forbundets Formand nærmere at erfare, om der ikke bagved Fremsendelsen af det vidtgaende Forslag i Virkeligheden kun skulde ligge en ugrundet Ængstelse eller dog i hvert Fald Ønske af en saadan Art, at en virkelig frugtbar Forhandling kan blive iværksat.

I Bestyrelsen, Kjøbenhavn,

P. B. V.

Bjørn Stephensen,
Formand.

Julius Schovelin.

Til

Smede og Maskinarbejdernes Forbund.

Som det ses af Fabrikantforeningens Svar, har man ikke ved Reglementet søgt at fremtvinge en Strid, medens man paa den anden Side heller ikke har gjort Forbundet direkte Indrømmelser.

Da Spørgsmaalet ikke endnu er uddebateret i Smede og Maskinarbejdernes Forbund, skal vi ikke i dette Nr. af Fagbladet komme nærmere ind paa Sagen.

Skruerbrækkeren.

Til alle Tider har det at svigte sine naturlige Forbundsfæller været betragtet som en Skændsel. I blandt alle Folkeslag har Døden været Straffen for den, som forraadte sine Landsmænd eller for den, som i Kampens Stund svigtede Fanen og deserterede over i Fjendens Rækker, for at kæmpe mod sit eget Hjem. Selv om Straffen ikke ramte Forræderer, saa har han, om han end nok saa ofte fortrød sine Handlinger, om han end nok saa ofte tryglede om Tilgivelse, aldrig kunnet opnaa sine Medborgeres Agtelse, han vedblev at være den Foragtede, selv om han blev taalt. Forræderiet var som et Modermærke, der spottede saavel den fineste Sæbe som den skarpeste Lud. Selv blandt de, i hvis Sold Forræderen bar Vaaben mod sine Brødre, har han aldrig opnaaet Hæder. Man har brugt ham, saalænge man havde Brug for hans Hoved eller Arm. Naar den Tid var omme, søgte man blot en Lejlighed til at blive

ham kvit, fordi man foragtede ham og fordi man aldrig fæstede Lid til hans Troskabsløfter.

Det samme Syn, som fulgte Forræderen under Nationernes blodige Kampe, det samme Syn følger Forræderne i Arbejdernes Kampe. Vé den, som i et Øjeblik Ufornuft har ladet sig lokke af de blanke Kroner og stillet sig i Fjendens Rækker. Hans Medborgeres Agtelse er for stedse tabt. Han føler sig tilmode som en Forbryder og skjuler omhyggelig ethvert Spor, der kan henlede hans Omgivelsers Opmærksomhed paa Forræderiet.

Han lyver sig fra Gjerningen, fordi han ved, den ikke har Nogens Sympathi; han truer med Domme og Bøder hver Gang han kaldes for Skruebrækker, fordi han trods alle Forsikringer ved, at det ikke er noget Hædersnavn.

Den Dag Kampen var endt, var Naadens Sol slukket og mangen en Skruebrækker har forbandet hin Time, da han lod sig lokke til, at medarbejde sine Kammerater. Hans Principal, som under Blokaden smigrede ham, kjender ham nu næppe; han føler sig tilsidesat og ignoreret og naar han paa Grund af Afsked eller skuffede Forventninger søger bort fra Gjerningsstedet, følger den onde Samvittighed ham overalt. Spørg Enhver, der har været Skruebrækker, og der findes næppe en, som har høstet Guld og Glæde ved sit Værk.

En Fynbo lod sig ifjor i Jylland hverve som Skruebrækker. Efterat Kampen var sluttet, blev han tillige med mange Andre af samme Kaliber afskediget. Han har siden den Tid vandret rundt fra By til By, overalt gjenkjendt, forgjæves søgt Optagelse i deres Rækker, han i sin Tid bekæmpede, — overalt vendte man ham Ryggen med Foragt. Samarbejdet blev ham utaalelig og kun arbejdende faa Dage paa hvert Sted, vandrer han nu som den evige Jøde hjemløs omkring. De Rigmænd, i hvis Sold han stod under Striden og hvem det burde paahvile at sørge for hans Fxistens, har svigtet ham. Som det gaar ham, saaledes gaar det næsten Alle, som er taabelige nok til at svigte deres Stand; derfor bliv — i hvor haard Kampen end kan være — aldrig Skruebrækker!

Resultaterne.

Vi omtalte i sidste Nr. af Fagbladet, at der blandt vore Kolleger i Provinserne arbejdedes ret energisk for at faa gennemført Odenseprogrammet og at Fabrikanter i forskellige Byer uden Opfordrning havde forøget Arbejdernes Løn. Vi kan denne Gang melde om Sejre fra 3 forskellige Byer og haaber at kunne forøge Tallet til næste Maaned.

Varde.

Afdelingen har den 30. Maj ved et Fællesmøde med Mestre og Fabrikanter faaet følgende anerkjendt fra 1. Juni at regne:

1 Lønnen udbetales altid i rede Penge. Udbetalingen sker for en Uge ad Gangen og senest hver Fredag Aften Kl. 6.

2. Ved alt Akkordarbejde skal Timelønnen være garanteret, saaledes, at Minimumsfortjenesten ved Akkordarbejdet ikke bliver mindre end hvis Arbejdet blev udført for Dag- eller Timeløn.

3. Den regelmæssige Arbejdstid er 10 Timer daglig.

4. Arbejde udover den ovenanførte Arbejdstid betales paa følgende Maade:

Arbejde paa Søn- og Helligdage fra Kl. 6—9 Aften betales med $1\frac{1}{2}$ Times Løn for hver Times Arbejde.

Arbejde fra Kl. 9 Aften til Kl. 6 Morgen betales med 2 Timers Løn for hver Times Arbejde.

5. Arbejde paa Søn- og Helligdage betales med $1\frac{1}{2}$ Times Løn for hver Times Arbejde. Fra Kl. 4 Eftermiddag til paafølgende Dags normale Arbejdstid betales med 2 Timers Løn for hver Times Arbejde.

6. Ved Akkordarbejde, der udføres i de i forrige Punkt nævnte Tider, betales extra den ovenfor fastsatte Forhøjelse, uden delvis eller tilsvarende Afkortning i den akkorderede Pris ved den endelige Opgjørelse.

7. Arbejde udenfor Værkstedet, men dog i samme By, betales med 3 Øre mere pr. Time. Arbejde $\frac{1}{4}$ Mil og derover udenfor Byen betales med 5 Øre mere pr. Time samt Kosten paa Arbejdsstedet eller denne betalt af Arbejdskjøberen.

8. Minimal- eller mindste Løn er 27 Øre pr. Time.

Altsaa Odenseprogrammet i sin Helhed.

(For Mestrenes Vedkommende er den midlertidige Affattelse af § 8 dog saaledes:

Minimal- eller mindste Timeløn er 27 Øre, men indtil denne er gennemført i de nærmest liggende Byer, sættes efter fælles Overenskomst Minimallønnen til 25 Øre pr. Time.)

Jernstøber Birch, der som meddelt i forrige Nr. af Fagbladet havde udelukket sine Arbejdere, har nu underskrevet Odenseprogrammet. Arbejdet er altsaa fuldstændig gjenoptaget i Varde.

Hillerød.

Fabrikant P. Nielsen, der beskjæftiger 30—35 Smede og Maskinarbejdere, har efter Underhandling med Arbejderne og efter $3\frac{1}{2}$ Times Strejke underskrevet Odenseprogrammet. Tillige har han indrømmet de Arbejdere, der forud havde 27 Øre og derover pr. Time, en saadan Forhøjelse i Timelønnen, at deres ugentlige Fortjeneste bliver ligesaa stor paa den nu forkortede Arbejdstid, som den før var paa den lange Arbejdstid.

Viborg.

Ved et Møde af Medlemmerne af Smede og Maskinarbejdernes Fagforening i Viborg og Mestrene i samme Fag vedtoges følgende Overenskomst:

1. Fordringen om en Minimumsløn af 27 Øre pr. Time og 10 Timers Arbejdsdag gennemføres fra 1. Juli d. A. eller tidligere, saafremt en af Byerne Aarhus, Randers eller Horsens eller 3 mindre Byer i Jylland, hvis samlede Folkemængde udgjør ligesaameget som en af de nævnte Byers, forinden maatte have gennemført samme Fordringer.

2. For Overarbejde betales 50 pCt. højere Løn og for Natarbejde 100 pCt.

3. Indtil nævnte Dato arbejde Svendene som hidtil, dog med den Forandring, at Arbejdstiden sættes til 10 Timer og Lønnen forhøjes med 2 Øre pr. Time.

Altsaa fra 1. Juli er ogsaa 27 Øre som Minimalløn og 10 Timers Arbejdsdagen gennemført i Viborg.

Der har i Varde, Viborg og Hillerød været et ganske fortrinligt Sammenhold mellem Smede og Maskinarbejderne og dette har været afgjørende for Sejren.

Der søges Skruebrækkere til Esbjerg.

Fabrikant Poulsen, Esbjerg, har til et Svendehjem sendt følgende Skrivelse:

„Jeg har Brug for nogle Smede og Maskinarbejdere (ikke Fagforeningsmedlemmer) og beder Dem venligst at henvise Arbejdssøgende af ovennævnte Fag til mig; her ønskes dog kun ædruelige og pæne Folk. Skriftlige eller telegrafiske Forespørgsler blive besvarede.

Med Højjagtelse
N. J. Poulsen.“

Til Forstaelse af ovenstaaende skal vi meddele følgende:

Mandag den 1. Juni kaldte Poulsen de hos ham beskæftigede Smede og Maskinarbejdere en for en ind paa sit Kontor og forlangte, at de enten skulde forlade Arbejdet paa hans Fabrik eller udmelde sig af deres Fagforening. Kun 3 af Arbejderne føjede ham i hans Forlangende, hvorimod 11 nægtede at udmelde sig, en (Fagforeningens Kasserer) var forud afskediget, og et Medlem, der er syg, nægter ligeledes at udtræde. Hr. Poulsen gjorde da Alvor af sin Trusel og iværksatte en Lock-out.

Fagforeningen tilkaldte da Formanden for „Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund“, F. Hurop, for at søge en Overenskomst mellem Hr. Poulsen og de Udelukkede opnaaet, hvilket dog efter en Konference med Hr. Poulsen viste sig at være haabløst. Dette passerede Tirsdag den 9. Juni og samme Dag indvarslede Fagforeningen Beboerne i Esbjerg til et offentlig Møde for der at gjøre Rede for Grunden til dette grove Brud paa Arbejdernes grundlovmæssige Foreningsret. Til dette Møde var Hr. Poulsen skriftlig indbudt. I Stedet for at møde henvendte han sig til Herredsfogden og fik nedlagt et Forbud mod paa Mødet at omtale hans Fremfærd overfor Arbejderne.

Mødet blev trods Forbudet alligevel afholdt og var overordenlig godt besøgt. Hurop gjorde udførlig Rede for, hvad der var Forbundets Opgave at faa gennemført saavel i Esbjerg som andre Byer og hvor lovstridigt det var at afskedige Arbejdere, fordi de var Medlemmer af en Fagforening. Til Slutning vedtoges enstemmig en Resolution, der udtalte Sympathi for Svendene og Tilsagn om Støtte. Ved Mødets Slutning indkom omtrent en Snes Kroner til de Udelukkede.

Grunden til at Hr. Poulsen afskedigede Fagforeningsmedlemmerne, maa sandsynligvis søges i hans Frygt for at de vilde forlange 27 Øre som mindste Timeløn og Arbejdstiden forkortet til 10 Timer daglig samt de øvrige Bestemmelser i Odenseprogrammet anerkjendte.

Hr. Poulsen befinder sig beføjet til i Skrivelsen at pointere, at han kun vil have „ædruelige og pæne Folk“. Vi kan imidlertid trøste Hr. Poulsen med, at ædruelige og pæne Folk holder sig for gode til at være Skruebrækkere, saameget mere, som de anerkjende Forbundets Fordringer for at være saa rimelige, at enhver Arbejdskjøber med lidt god Villie kan underskrive dem.

Til Strejkerne og Lock-outerne i vore Provinsafdelinger er indbetalt:

ved Smede og Maskinarbejdernes Forbund	
	i Kjøbenhavn Kr. 180.05
Grovsmedenes Fagforening Kjøbenhavn	25.75
Afdelingen i Helsingør	98.28
Do. Vejle	12.00
Do. Roskilde	3.00
Do. Fredericia	4.50
Do. Horsens	13.30
Do. Holbæk	4.00

Ialt Kr. 340.88

Medlemmerne og Afdelingsbestyrelserne gjøres op-

mærksomme paa, at Indbetaling til Strejker sker i Forhold til Medlemsantal ifølge Lovenes § 9. Man bedes derfor nøje paase, at hver Afdeling hurtigst muligt indbetaler sine Bidrag.

Maanedsbetretninger.

De ærede Formænd for Afdelingerne bedes hver Maaned tilsende Under tegnede Meddelelse om, hvorledes Arbejdsforholdene ere i de respektive Byer, særlig om Tilbudet af Arbejdskraft er større end Efterspørgslen, om der paa Fabrikerne arbejdes med forkortet Arbejdstid, med fuld Dag- eller med Over- og Søndagsarbejde. Ved gennem Fagbladet at bringe dette til Medlemmernes Kundskab vil kunne forhindres, at de spille Tid ved at søge Arbejde i Byer, hvor det paa Forhaand er givet, at ingen ledige Pladser findes.

F. Hurop,
Rømersgade Nr. 22.

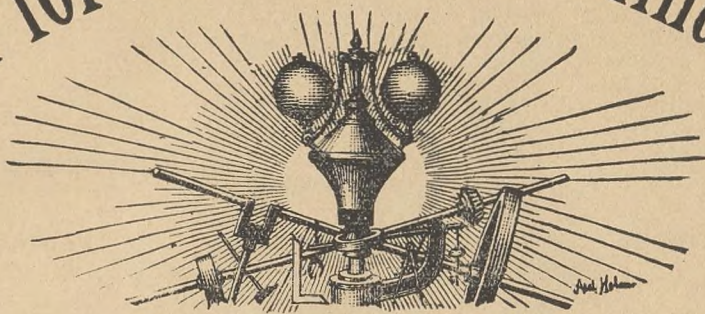
Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

- Hovedbestyrelsen: Formand F. Hurop, Rømersgade 22, København K.
 København: Smede- og Maskinarbejdernes Forbund: Formand F. Hurop, Rømersgade 22, 1. Sal, Opgang i Gaarden nærmest Porten, træffes Ugens 5 første Søndage 6-8 Aft.
 Klejnsmedesvendeforeningen: Formand Carsten Mortensen, Sofievej 18, 4. S.
 Grovsmedenes Fagforening: Formand H. P. Hansen, Prinsessegade 3 A., 2. Sal.
 Kedelsmedeforeningen: Formand Jacob Sørensen, Frederik den 7des Gade 12, Kæld.
 Aalborg: Formand Harald Petersen, Danmarksgade 16, 2. Sal o. G.
 Aarhus: Formand J. Christensen, Kirkegaardsvej 3.
 Helsingør: Formand Chr. Rasmussen, Lundegade 4, St. o. G.
 Horsens: Viceformand P. Andersen, Fugholm 21.
 Kolding: Formand Th. Due, Bjergegade.
 Nykøbing paa Mors: Formand Schønning, Færkenstræde Nr. 7.
 Odense: Formand O. Jørgensen, Grønnegade 29.
 Randers: Formand Jensenius Nielsen, Trangstræde 7, Stuen.
 Varde: Formand H. P. Hansen, Adresse N. Hansen, Spigerborggade.
 Viborg: Formand K. Jensen, Lille Peterstræde 14, over Gaarden.
 Fredericia: Formand N. Beck, Bjergegade 2.
 Esbjerg: Formand Markussen, Skolegade.
 Kjøge: Formand Olaf Larsen, Adresse: Smedemester Larsen.
 Roskilde: Formand F. Mortensen, Ulvehøjsgården.
 Hillerød: Formand P. Jørgensen, Frederiksborg Nyhus.
 Slagelse: Formand V. Nielsen, Fruegade 134.
 Holbæk: Formand A. Mohr, Blegstræde.
 Vejle: Formand M. P. Sørensen, Koldingvej.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Bøhms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 10

Juli 1891

3. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i København, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

Fabrikant N. J. Poulsen i Esbjerg.

Ovennævnte Fabrikant har, som meddelt i sidste Nummer af Fagbladet, afskediget de Smede og Maskinarbejdere, der nægtede at efterkomme hans Fordring om at udtræde af Smede og Maskinarbejdernes Fagforening i Esbjerg.

Hr. Poulsen stillede dem Valget mellem Arbejdsløshed, med alle dens Savn, eller Opgivelse af Foreningsretten. Hr. Poulsen er en dristig Mand, han bryder sig Pokker om moralsk og juridisk Ret, naar kun han naar sit Maal, at tvinge Arbejderne ud af deres Organisation. Den moralske Ret krænktes, fordi Arbejderne, naar de udføre det Arbejde, de har paataget sig, tilfredsstillende, selvfølgelig har Ret til at benytte deres Fritid og deres surt fortjente Penge paa hvilken Maade, og i hvilke Øjemed, de vil. Jeg véd ikke, om Hr. Poulsen er Medlem af nogen Forening, men jeg er overbevist om, at han vilde have følt sig i høj Grad indigneret, hvis Arbejderne havde stillet den Fordring, at han med sit Navns Underskrift skulde bekræfte, at han udmeldte sig af en bestemt Forening.

Et saa vanvittigt Forlangende er de organiserede Arbejdere heldigvis fornuftige nok til ikke at møde op med.

Hr. Poulsens Handlemaade er lovstridig, dels fordi den er en Krænkelse af Privatlivet, og dels fordi den er i Strid med Grundlovens § 87, der hjemler Landets Borgere Ret til, uden foregaaende Tilladelse, at indgaa Foreninger i ethvert lovlig Øjemed. Selv Regeringen er, i Følge Grundloven, uberettiget til at fordre

af Arbejderne i Esbjerg, at de skulde udtræde af Foreningen.

En Forening kan, mod Medlemmernes Ønske, kun ophæves ved Dom.

Det er Hensigten med disse Lovbestemmelser, at Landets Borgere sikres Retten til i Forening uhindret at varetage deres Interesser. Naar denne Ret er sikret mod Regeringens og Øvrighedens vilkaarlige Indgriben, saa er det selvfølgelig langt fra lovligt, at en Privatmand, som Poulsen, griber ind i et ham aldeles uvedkommende Forhold.

Det vil nu vise sig, hvorledes Myndighederne vil stille sig i denne Sag. Vil de sætte Poulsen under Tiltale, fordi han har tilegnet sig en ham ikke tilkommende Myndighed? Vi faar at se.

Med Hensyn til Hr. Poulsens Stilling til Forbundet, saa er den i Øjeblikket saa klar som mulig. Poulsen vil ikke beskæftige Medlemmer af Forbundet, og Forbundsmedlemmerne vil ikke arbejde for Poulsen, fordi:

- 1) han ikke anerkjender deres Foreningsret;
- 2) fordi Arbejdslønnen er dem for lille;
- 3) og fordi Arbejdstiden er dem for lang.

Hr. N. J. Poulsen i Esbjerg, Fabrikant af de ikke ukjendte Vindmotorer, søger Arbejdskraft Landet rundt.

Medlemmer af Dansk Smede og Maskinarbejderforbund kan Hr. Poulsen ikke bruge, og de som **ikke ere** Medlemmer af Dansk Smede og Maskinarbejderforbund kan forhaabentlig heller ikke bruge Hr. Poulsen.

Indtil videre er der altsaa Kamp mellem Hr. Poulsen og Forbundet, den kan muligt vare aarevis; men Forbundet opgiver derfor næppe Kampen og haaber i den at blive støttet af rettænkende Mænd Landet over.

Jeg fraraader i hvert Fald enhver Smed eller Maskinarbejder at søge eller modtage Tilbud om Arbejde hos Hr. Poulsen, saalænge han ikke har underskrevet den samme Løntarif, som de øvrige Mestres i Esbjerg.

Kjøbenhavn, d. 16. Juli 1891.

F. Hurop.

Fagmøde.

Smede og Maskinarbejdernes Fagmøde, som afholdtes paa Hotel Rosen i Aarhus, var besøgt af ca. 100 Deltagere, hvoraf Halvdelen var Fremmede fra Aalborg, Randers og Horsens.

Mødet aabnedes af Formanden, Smed J. Christensen af Aarhus, der bød de Fremmede et hjærteligt Velkommen med Ønsket om et godt Resultat af Fagmødet.

Smed P. Andersen, Horsens, valgte til Dirigent. Smed L. Sørensen af Aarhus indledede Mødet om Dagsordenen: „Forbundets fremtidige Maal og Midlerne til at naa samme“. Taleren bragte Forsamlingen en Tak for den store Tilstutning, der var et Bevis paa, at Forstaaelsen af Arbejderspørgsmaalet bredte sig mere og mere blandt Arbejderne, og at disse trængte sig stedse længere frem i Kampen for bedre Kaar. Aarsagen til vor daarlige økonomiske Stilling maa søges i den kapitalistiske Produktionsmaade. Maskinkraften tog Overhaand over Haandens Arbejde. Kapitalen har taget de tekniske Hjælpemidler i sin Tjeneste, og derved er den „døde Kapital“ bleven Herre over den levende Arbejdskraft.

Hver Gang der paa en Værktøjsfabrik laves en ny Maskine, maa Arbejderne være bekymrede, thi de véd, at denne vil gjøre mange Arbejdere brødløse, mens de, der lavede Maskinen, som oftest kun fik en Sulteløn derfor.

Spørgsmaalet bliver da: Vil vi afskaffe Maskinerne? Nej! Men vi vil søge at udnytte Maskinkraften saaledes, at den bliver en Lettelse for Arbejderne, og at Udbyttet tilfalder den, som frembringer Produktet. Men for at dette kan ske, maa den privatkapitalistiske Produktionsmaade erstattes af Fællesproduktion.

Taleren omtalte de Spørgsmaal, som der nu kæmpes for, og et af disse var Normalarbejdsdagen, som vilde bidrage til at skabe Lykke iblandt Arbejderne. Men for at Arbejderne kan gennemføre sine Krav, kræves en stærk Organisation, og vort fælles Forbund er et godt Middel i den Retning. Et af Midlerne, som vi brugte til at samle vor Kolleger med, var den nylig oprettede Rejse- og Understøttelseskasse indenfor Fagets Ramme. Kassen vil blive et godt Middel til at holde den arbejdsløse borte fra Fabriksporten. Og naar først vi kan umuliggjøre, at Kapitalisten spekulerer i Arbejdsløsheden, saa vil vi have let ved at gennemføre de Fordringer, vi stiller.

Taleren paapegede de Beslutninger, som var tagen paa Kongressen i Odense, og sluttede med at anbefale en stærk Organisation.

Derefter fulgte en livlig Diskussion, hvori deltog Elias Petersen, J. Christensen og O. Hansen, Aarhus; Nielsen, Aalborg; Jensen, Randers og le Fevre, Horsens. Alle Talerne udtalte sig i Tilstutning til Indlederen.

En Resolution, stillet af Elias Petersen, vedtoges enstemmig. Den lød saaledes:

„De ved Smede og Maskinarbejdernes Fagmøde i Aarhus den 12te Juli forsattede Kolleger, beslutter

af al Kraft at virke for Gjennemførelsen af det paa Kongressen i Odense vedtagne Program.“

Derefter sluttede Dirigenten det vellykkede Møde med et kraftigt besvaret Leve for Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund.

Maanedsbetretninger.

Helsingør.

Arbejdsforholdene her ere for Tiden saa daarlige, at det ikke kan anbefales Smede og Maskinarbejdere at søge hertil, her hersker for Tiden en Standsning i Jernskibsbyggeriet, som har bevirket, at en Masse Smede ere blevne afskedigede og har forladt Byen. Grunden hertil er ikke Mangel paa Arbejde, men paa Materialier, og da Værftet har Bestilling paa 3 Skibe, vil der sikkert i Løbet af 5 à 6 Uger blive Arbejde at faa.

Paa de øvrige Værksteder er ganske godt at bestille, men alle Pladser ere optagne.

Lønnen i Helsingør er for Øjeblikket fra 22—32 Øre pr. Time, (i enkelte Tilfælde 35 Øre), 22 Øre bydes som Regel kun saadanne unge Mennesker, som efter en kortere Læretid have taget Maskinistexamen, og som derefter søger hertil, for mulig at komme til at sejle, samt unge Smede, særlig fra Jylland, som hjemme have været vant til 15 à 16 Øre pr. Time, og som derfor ere sjæleglade ved her at faa 22 Øre. Gjennemførelsen af Odenseprogrammet i Jylland vil vel efterhaanden bevirke, at dette Forhold forandres. Nærmere Meddelelse i Fagbladet, naar det kan betale sig at søge Arbejde i Helsingør.

Esbjerg.

Den 18. Juni blev Arbejdet nedlagt hos Smedemestrene i Esbjerg. Svendenes Fordringer var Gjennemførelsen af Odenseprogrammet. Strejken varede dog kun til den 30. Juni, da Mestrene underskrev og Arbejdet blev gjenoptaget.

For at undgaa Misforstaaelser gjøres udtrykkelig opmærksom paa, at Fabrikant Poulsen ikke har underskrevet og at hans Fabrik vedblivende er lukket for Medlemmer af Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund.

Kjøbenhavn.

Hvor stor Arbejdsløsheden er vil vanskeligt bestemt kunne afgøres. Den synes dog at være betydeligt mindre end de foregaaende Aar, da kun nogle ganske faa af Foreningernes Medlemmer ere ledige. For Tiden arbejdes paa i Forbindelse med „Foreningen af Fabrikanter i Jernindustri“ at tilvejebringe gjensidig anerkjendte Regler for Arbejdet og dets Betaling. Hvorvidt Samarbejdet vil bære nogen Frugt eller afføde Strejker, er endnu ubestemt. Kun et kan nu med Bestemthed siges, at det under en eventuel Strejke neppe vil lykkes Fabrikanterne at skaffe sig Arbejdskraft, dertil er Solidaritetsfølelsen heldigvis bleven udviklet. Smede- og Maskinarbejdernes Forbund afholdt den 13. Juli en extraordinær Generalforsamling, hvor Spørgsmaalet om en Arbejdsnedlæggelse drøftedes. Efter en lang og livlig Forhandling vedtoges følgende Resolution:

„Generalforsamlingen bemyndiger Bestyrelsen til at foretage de Skridt den anseer for egnet til i størst mulig Grad at fremme Gennemførelsen af Odenseprogrammet og om fornødent at erklære Arbejdsnedlæggelser, naar Lovens Bestemmelser derom overholdes.“

Forbundet i Kjøbenhavn har som bekjendt fra 1. Juli forhøjet sit Kontingent til 30 Øre ugentlig pr. Medlem. Der blev da spaaet, at Forhøjelsen vilde have en Nedgang i Medlemsantallet til Følge. Det modsatte viser sig dog at være Tilfældet; Tilgangen af Medlemmer er større end før, og paa én Aften indmeldte sig ikke mindre end 54 nye Medlemmer.

Verdensudstillingen i Chikago.

Til Verdensudstillingspladsen er en prægtig og derfor fortrinlig egnet Landstrækning paa fulde 1000 Acre, smukt beliggende langs Bredden af Michigansøen, bestemt for Udstillingen. Jackson Park, der ligger i den sydlige Part af Byen, er valgt til Hovedsædet for Udstillingen. „Lake front“, i Byens Midte, vil blive indrettet til en Park, som skal danne en Slags Indgang. Washington Park tilligemed den smukke Boulevard, kaldet „the Midway plaisance“, som forbinder den med Jackson Park, er reserverede for Biafdelinger af Udstillingen. Hele Jacksons Park er allerede inddelt for Udstillingen. Den kultiverede nordlige Part vil danne en smuk Indgang, medens den sydlige, endnu ukultiverede Del er udlagt til Byggegrunde. Jordarbejderne ere allerede i fuld Gang, og Landets bedste Arkitekter ere i Arbejde med at sikre Udstillingen arkitektonisk smukke Bygninger. Det første Spadestik for Verdensudstillingen gjordes den 27. Januar 1891. Byggearbejderne paabegyndtes i dette Foraar og fortsættes med saadan Energi og Arbejdskraft, at Bygningerne kunne staa færdige til den bestemte Tid (12. Oktober 1892) for at indrettes til Modtagelse af Udstillingsgjenstandene.

Maskinhallen opføres større end nogen anden ved tidligere Verdensudstillinger, og vil ikke alene give Rum til Maskinerne, men blandt andet ogsaa rumme en stor aagen Plads i Midten, paa hvilken Samfærdselsmidler af forskjellig Slags udstilles. En Skinnøvej anlægges for de svære Maskiner og sættes i Forbindelse med de forskjellige Jernbaner, som fører til Udstillingspladsen. Maskinhuse for Dampkraften og Ophedningsanlæg opføres i Forbindelse med denne Bygning.

Lige overfor denne Bygning vil der komme til at staa to forskjellige Bygninger, den ene indrettet for Bjærgværksdrift og Smelterier, den anden for Elektricitet. Fra den sidstnævnte leveres ikke alene Drivkraften for det elektriske Lys og for elektriske Maskiner i Almindelighed, men den er tillige Samlingsplads for alt muligt elektrisk Tilbehør og elektriske Frembringelser. Denne Bygning vil i sig selv danne en baade ved Dag og Nat i elektrisk Lys straalende Seværdighed. Bygningsmaterialet vil hovedsagelig bestaa af Jern, Staal, Glas og Murværk, og Terrakotta anvendes til ydre og indre Forsiringer.

Blandt de mange forskjellige i sig selv enestaaende Attraktioner, som Udstillingen vil frembyde, fortjener at nævnes et Taarn paa 1492 Fods Højde, et underjordisk anlagt Bjærgværk, i hvilket Landets Jordrigdom anskueliggjøres, et svømmende Bade- og Forfriskningshotel ude i Søen, en springende kalifornisk Vinkilde, et Kulpalads, et Kornpalads, et Vandpalads, Indianerlandsbyer, Efterligninger af de japanesiske, kinesiske, ægyptiske og persiske Gader og Basarer.

Oplysningen af Udstillingen vil foregaa ved elektrisk Lys og hvor det lader sig gjøre vil Drivkraften udgaa fra elektriske Motorer. Der skal træffes særlige Foranstaltninger for det elektriske Lys's Anvendelse og Anbringningen under Springvand, Kilder, langs Udstillingskanalen og, hvis muligt, paa og i Søen. (Vulkan.)

Udflugten til Roskilde

finder Sted den 2. August. Afrejsen fra Kjøbenhavn sker Kl. 9 $\frac{1}{2}$ – 10 Formiddag. Medlemmer af de under Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund indordnede Organisationer kan ved snarest muligt at henvende sig til F. Hurup, Rømersgade 22, erholde Jernbanebilletter (Tur og Retur) samt Fæsttegn for ialt 1 Krone. Vi anbefale Deltagelse i Udflugten, der bliver ikke alene billig, men ogsaa interessant, idet vi føle os overbeviste om, at Fæstudvalget vil gjøre Alt for at skaffe Deltaerne en nydelsesrig Dag.

Til Smede og Maskinarbejderne i Kjøbenhavn og paa Sjælland.

Søndag den 2. August afholdes et større Arbejdermøde med Fæst i Roskilde. Samme Dag vil, i Lighed med de jyske Arbejdermøder, blive afholdt Fagmøder. Smedene og Maskinarbejderne samles Kl. 2 Eftermiddag paa Hotel „Prindsen“, Indgang fra Olsgade. Ved dette Møde vil blive forhandlet Spørgsmaal, der kan have Betydning for vor faglige Organisation.

Vi opfordre vore Kolleger, specielt fra Sjælland, at give talrigt Møde.

Indbetalingen til Rejse- og Understøttelseskassen.

De ærede Medlemmer gjøres opmærksomme paa, at Indbetalingen til Rejse- og Understøttelseskassen sker fra 1. Juli at regne, og at de nøje bør passe at indbetale Kontingent i rette Tid for ej at miste Retten til Understøttelse. Man maa hellere være forud med Betalingen end altid staa paa Grændsen af Udslettelse. Iøvrigt henvises til Lovenes Bestemmelser angaaende Kontingentets Indbetaling og Kasserernes Pligter overfor Kассens Midler.

Hver Afdeling skal til Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund indbetale for Juli Maaned 12 Øre som Kontingent og 50 Øre til Rejse- og Understøttelseskassen eller ialt 62 Øre pr. Medlem.

En Afdeling, der til Exempel tæller 35 Medlemmer, skal da indbetale 21 Kr. 70 Øre.

For ej at fremkalde Forstyrrelser i Forretningsgangen eller forarsage at der senere skal rejse sig Tvivl om en Afdelings Rettigheder, bedes Lovenes §§ 2 og 9 nøjagtigt fulgte.

Hovedbestyrelsen
for

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Understøttelse af strejkende og udelukkede Medlemmer.

Ifølge Lovenes § 9 fastsætter Hovedbestyrelsen Strejkehjælpens Størrelse og for de i Sommer førte Strejker og Loch-outer i Provindserne har Hjælpen været fastsat til ugentlig for
ugifte Medlemmer 9 Kroner,
gifte Medlemmer 10 —
med tillæg af 1 Krone for hvert af de første Børn og 50 Øre for hvert Barn over 2.

Efter denne Beregning vil altsaa et gift Medlem med 6 Børn erholde i ugentlig Understøttelse 14 Kr., et gift Medlem med 1 Barn 11 Kr. osv.

Indbetalingen til Strejkekassen har fra følgende Afdelinger været ialt (altsaa iberegnet de i sidste Nr. offentliggjorte Beløb):

ved Smede og Maskinarbejdernes Forbund i Kjøbenhavn	Kr. 517.50
Grovsmedenes Fagforening Kjøbenhavn	75.75
Kleinsmedesvendeforeningen i Kjøbenhavn	62.00
Afdelingen i Helsingør	212.47
Do. Aarhus	50.00
Do. Slagelse	9.85
Do. Varde	7.85
Do. Odense	10.11
Do. Vejle	12.00
Do. Fredericia	4.52
Do. Holbæk	4.00
Do. Horsens	13.30
Do. Roskilde	3.00

Ialt Kr. 982.35

Udbetalingen har været:

til Lock-ouden i Varde	Kr. 362.00
" do. i Viborg	354.38
" do. og Strejken i Esbjerg	679.00

Ialt Kr. 1395.38

Som det ses af ovenstaaende, er det Hovedbestyrelsen umuligt at fortsætte med Gjennemførelsen af Odenseprogrammet, forsaavidt Afdelingerne ikke indbetale noget flinkere. Jeg haaber dog, at det er tilstrækkeligt at minde de sendrægtige for at faa Beløbene ind. Den nuværende Periode er overordentlig gunstig for Gjennemførelse af Odenseprogrammet og bør ikke gaa ubenyttet hen. Midlerne kan tilvejebringes, og jeg haaber det vil ske ved fra alle Sider at tage kraftigt fat paa at fremme vor Sag.

Kjøbenhavn, den 17. Juli 1891.

F. Hurop,

En nødvendig Statistik for vort Fag.

De ærøde Afdelingsbestyrelser bedes tilvejebringe tilstrækkelige Oplysninger indenfor deres Virkekreds, der belyser følgende Forhold: Antallet af Jernstøberier, Maskinfabriker, Kjedelsmedier, Vognsmedier, Beslagsmedier, Klejnsmedier, Jernskibsbyggerier og Forretninger, der drive Specialiteter. Disse Arbejdssteders Antal af Arbejdere i hver Branche, Arbejdstidens Længde, Timelønnens Størrelse, Løntariffen ved Akkordarbejde, om hvorvidt Fortjenesten ved dette Arbejde er begrænset og hvis dette er Tilfældet, da hvormange Procent det tillades at tjene ud over Dag- eller Timelønnen, og endelig om Timelønnen er garanteret ved Akkordarbejde. Arbejderne grupperes efter Arbejdet som Smedere paa Fabriker, Smedere paa Smaaværksteder, Kjedelsmede, Skruestikarbejdere (Drejere), Værktøjsarbejdere, Borere, Høvlere, Smede ved Beslag af Kakkellovne og Komfurer, ved Hestebeslag, ved tyndt Pladearbejde osv. Arbejdslønnen for Lægning af Gas-, Vand- og Dampledninger, Vægte, Instrumenter osv. osv.

Fællesudvalg om Arbejdsforholdene i Kjøbenhavn.

Som Resultat af den mellem Smede og Maskinarbejdernes Forbund og Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien førte Korrespondance, er det første Fællesudvalgsmøde berammet til Torsdag d. 21. ds., Kl. 10 Em. Fabrikantforeningens Repræsentanter er d'Hr. Bjørn Steffensen (Foreningens Formand), P. Marstrand og S. Hauberg. Svendenes Repræsentanter var ved Bladets Slutning endnu ikke valgte.

Smede og Maskinarbejdernes Forbund afholder Generalforsamling

Tirsdag den 28. Juli, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, i Rømersgade 22. Da meget vigtige Spørgsmaal foreligger til Afgjørelse, bør Medlemmerne møde talrigt.

Forslag

til Oprettelse af en fælles Strejkekasse, stiftet af Bestyrelsen for Bygningssnedkernes Fagforening i desamvirkende Fagforeninger i Kjøbenhavn.

1.

Naar en Strejke er godkendt af Udvalget for de samvirkende Fagforeninger, eller paa et Fællesmøde af disse Bestyrelser, paalignes der Foreningerne et tvungent ugentligt Kontingent.

2.

Hvert Aars 1ste Januar skal der fra samtlige under Organisationen hørende Fagforeninger tilstilles de samvirkende Fagforeningers Kasserer en skriftlig Opgivelse af hver Forenings samlede Medlemsantal samt Oplysning om Fagets Gjennemsnitsfortjeneste i et Aar.

Foreningerne yde Kontingent for det fulde opgivne Medlemsantal. Med Hensyn til Kontingentets Højde og Understøttelsens Størrelse henvises til nedenstaaende Tabel:

Naar et Fags Gjennemsnitsfortjeneste udgjør indtil:

A.	B.	C.
20 Kr.	16 Kr.	10 Kr.

bliver Kontingentet eftersom det er fornødent

1	10 Øre	8 Øre	5 Øre
2	20 -	16 -	10 -
3	30 -	24 -	15 -
4	40 -	32 -	20 -
5	50 -	40 -	25 -

og de Strejkende erholde en Understøttelse af

10 Kr.	8 Kr.	6 Kr.
--------	-------	-------

3

Saasnaart en Strejke er anerkendt, skal Udvalget tilstille samtlige under Organisationen hørende Foreninger en Meddelelse om, hvor højt et Kontingent der er paalignet den Lønningsklasse, hvorunder de henhøre. Kontingentet bliver da at indbetale i en samlet Sum om Torsdagen i den først paafølgende Uge og saa fremdeles hver Torsdag, indtil Strejken erklæres for hævet. Udvalget har Ret til at forhøje eller nedsætte Kontingentet efter de Strejkendes Antal og efter Størrelsen af de ved frivillige Bidrag indkomne Beløb.

Udeblivelse med Kontingentet har den vedkommende Forenings Udslettelse af de samvirkende Fagforeninger til Følge, og Foreningen kan ikke gjenoptages, forinden den har indbetalt den paaløbne Restance.

4.

Et muligt Overskud ved Strejkens Afslutning ind sættes i et solidt Pengeinstitut, under Udvalgets Kontrol.

Pladsen tillader ikke en udførlig Omtale af Forslaget, kun skal vi her bemærke, at Forslaget tilfredsstillende ikke

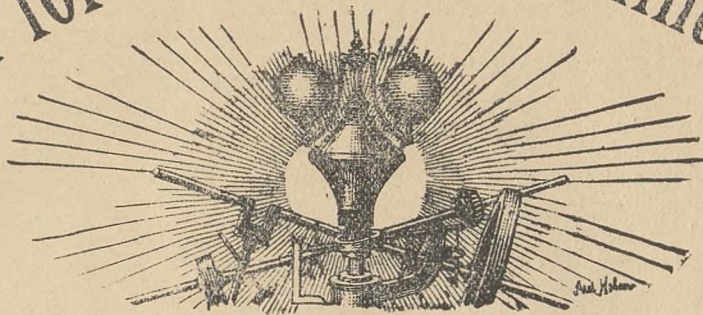
Redaktionen.

Til Kjedelsmed Christian Christensen, Randers, og Maskinarbejder Carl Frydenborg, henligger Brev paa Smede og Maskinarbejdernes Forbund, Rømersgade 22.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Bøhms Tryk, Rømersgade 23, Købehavn.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 11

August 1891

3. Aargang

Advar enhver Kollega mod at rejse til Aarhus, Roskilde eller Esbjerg, hvor vi har Strejker.

Enhver Kollega bør, hvor han end kommer i Arbejde, forlange mindst Minimallønnen, der ved vor Kongres fastsattes til 30 Øre i Kjøbenhavn og 27 Øre i Provindserne for hver Times Arbejde i den normale Arbejdstid.

Husk! jo højere Løn jo sjældnere Strejke.

En god Løn er ingen Naade, men en Ret.

Arbejdsnedlæggelse paa Statsbanernes Centralværksted i Aarhus.

Onsdag den 19de August blev Arbejdet nedlagt af samtlige 22 Kedelsmede paa ovennævnte Værksted. Grunden var at en oftere gjentagen Henvendelse om Forhøjelse af Lønnen til 2 Kr. 70 Øre pr. Dag, for de 14 Kedelsmedes Vedkommende, blev nægtet. Lønnen var for de 13 2 Kr. 50 Øre og for den ene 2 Kr. 40 Øre pr. Dag. Arbejdstiden er 10 Timer daglig (Lørdag dog kun 8), altsaa var Forlangendet kun 2 Øre mere pr. Time. En saa rimelig Fordring under den nuværende Dyrtid blev afslaaet, ikke fordi at Administrationen er bunden ved Bestemmelser, der forbyde en Lønforhøjelse, men formodentlig fordi d'Hrr. Administratorer troer at miste noget af deres Værdighed ved at imødekomme en Fordring, der stilles af Arbejderne.

Det bureaukratiske System er vel endnu raadende i Ledelsen af vore Statsværksteder, men den Nimbus, hvormed den tidligere var omgivet, forsvinder mere og mere og giver Plads for den sunde og naturlige Opfattelse, at det ikke bør være Bureaukratens Villie, der er afgørende for de Underordnedes økonomiske Kaar, men ethvert Spørgsmaal, ligegyldig hvorfra det rejses, bedømmes retfærdigt og uden Hensyn til hvilken Stilling Vedkommende indtager.

Paa denne Maade maa selvfølgelig ogsaa Kedelsmedenes Fordring betragtes.

Livsfornødenhederne og særlig Brødet er i den sidste Tid fordyret i en saa overordentlig Grad, at i flere af Kedelsmedenes Hjem vilde den ønskede Lønforhøjelse ikke kunne opveje det Beløb, hvormed Brødet er fordyret. Man vil naturligvis, som i mange andre Tilfælde skyde sig ind under, at Fordringen er den rene og skære Socialisme og den kan da en loyal dansk Embedsmand umulig gøre nogen Indrømmelse. Man har da Sløret, hvormed d'Hrr. dækker deres hensynløse Afvisning af Arbejdernes beskedne Fordring.

Det skal imidlertid ikke lykkes at slippe fra Spørgsmaalet paa den Maade, saameget mere som Fordringen om Løntillæg paa Grund af Dyrtid saa ofte har lydt fra d'Hrr.s egne Rækker, saa ofte er bleven hørt af deres Venner og saa ofte bleven betalt af den Kasse, hvortil Arbejderne bidrager saa overordentlig meget — nemlig Statskassen. Arbejderne vil man gjerne slippe lidt billigere, der har man i Stedet for Dyrtidstillæg en Anvisning paa Sparsommelighed, ja man er ikke langfra at fordre at Arbejderne i Tilgift til deres Slid og Slæb skal vise baade Taknemlighed og ubetinget Lydighed.

Man taler i varme og rørende Ord om, at Arbejderen bør være pligtopfyldende, stræbsom og flittig; men — man glemmer altfor ofte at Flidsbelønningen ogsaa bør være et til Livsopholdet svarende Udbytte af Arbejdet. Vi véd ikke, hvem der bærer Skylden for at Kedelsmedenes Fordring blev afvist, men vi antager at det er Indenrigsministeren, da vi neppe kan tro, at hans Underordnede paa egen Haand har turdet drive Sagen paa Spidsen, da de umuligt kunde være blinde for at en vedvarende Afvisning vilde have en Strejke til Følge.

Det kan umuligt være d'Hrr.s Mening, principielt at stille sig imod Indførelsen af Minimalløn paa Statens Værksteder, saameget mere, som de principielt vil modsætte sig at deres egne Bestillinger bleve overdragte til de Lavestbydende.

Regjeringen kan ikke være bekendt, at der udbræder Strejke paa Statens Værksteder af den Art, som den her omtalte, fordi man kan forlange at Statens Arbejde betales mindst ligesaa høit som de private Værksteders. Konkurrencen trykker jo ikke Statsproduktionen og Sparsommelighed synes i andre Retninger heller ikke at være Statstyrelsens Særkjende.

Vi skal villig indrømme, at endél af Statsværkstedernes Arbejdere ved Akkordarbejde tjener, en efter vore nuværende Forhold, ret god Løn. Men det hjælper saare lidt de Arbejdere, der jevnlige maa arbejde for Dagløn. Man vil muligvis fremdrage Arbejdernes Aarsfortjeneste som et Bevis for hvor godt Arbejderne ere lønede og hvor lidet Berettigelse Strejken har. Men vi beder da enhver uheldet Læser om at erindre at Fordringen kun var mindst 2 Kr. 70 Øre for Daglønssarbejde, en Løn, som Staten baade kan og bør betale som Minimalløn.

De næringsdrivende Borgere, hvis Existens er betinget af Arbejdernes Købeevne, bør heller ikke se ligegyldigt til, for dem er lav Løn ensbetydende med lille Omsætning. De bør derfor som gode Borgere, sammen med Arbejderne, bære Kravet frem om bedre Lønforhold og energisk støtte dem som nu med en længere Kamp for Øie har kastet sig i Breschen for Tilvejebringelsen af bedre økonomiske Kaar for Arbejderne ogsaa — paa Statens Værksteder.

Nogle Betragtninger over Fagmødet i Roskilde.

Der er mellem Fagfæller sandsynligvis kun en Mening om, at saadanne Fagmøder, som det nu fornyligt, i Forbindelse med Arbejderfesten i Roskilde, afholdte har en stor Betydning for Udviklingen af Kollegialiteten mellem Fagets Udøvere, selv om man ad anden Vej skal blive tvungen til at anerkende, at kun naar man staar enige, samlede og solidariske om bestemte Fordringer, er man istand til at gennemføre noget, der kan have Varighed.

Saadanne Fagmøder har jo ogsaa i Løbet af de sidste Aar med Held været afholdte i andre Egne af Landet og endskjønt man endnu efter saa kort Tids Forløb ikke bestemt er istand til at paapege store positive Resultater deraf, saa kan man dog med temmelig stor Sikkerhed paaregne, at den Opmærksomhed og Energi, der er lagt deri fra de Organisationers Side, som har arrangeret disse, nok i en nær Fremtid skal sætte Frugt i en forøget Tilgang af Medlemmer, en mere ensartet Maade at føre Kampen paa for bedre Lønnings- og Arbejdsbetingelser og mere Stabilitet i de enkelte Fagfællers Forhold til Organisationerne. Naar man er enige om dette, saa bliver det næste Skridt at paavise paa, hvilken Maade man er istand til, i saa stor Udstrækning som muligt, at opnaa det man tilsigter.

Jeg savner Kendskab til, paa hvilken Maade man i Jylland har arrangeret disse Fagmøder, som der har været afholdte; men hvad jeg ikke savner Kendskab til er dette, at dersom man ved de fremtidige Fagmøder her paa Sjælland skal styrke Interessen for disse og i saa stor Udstrækning som mulig naa op til de Resultater, som foran i Artiklen nævnt, saa maa de være arrangeret paa en anden Maade, end det nu i Roskilde afholdte. Dette er ikke sagt som nogen Forkleinelse

af det Arbejde, de har lagt deri, som har forestaaet Ledelsen af dette sidste, thi det er forklarligt og undskyldeligt at man overfor et saadant første Forsøg staar famlende og usikker; men det er sagt, fordi at man i Fremtiden kan være istand til at arrangere andre uden at løbe den Risiko, at bringe et ligesaa tarveligt Resultat ud deraf, som af det i Aar afholdte; thi det maa dog Enhver indrømme, naar han upartisk tænker derover og ærligt indrømmer, hvad han tænker nemlig at Resultatet for de flestes Vedkommende blev en Skuffelse. Hvor benyttelsesværdig en Leilighed havde der ikke været til at klargøre for Mange, der ikke havde Leilighed til at være tilstede ved Kongressen i Odense, de Grunde, der fremkom for Oprettelsen af den Reise- og Understøttelseskasse, der nu snart skal træde i Virksomhed, og som efter min Formening er det største Experiment der endnu er foretaget inden for Dansk Smede og Maskinarbejderforbund i Retning af at styrke Organisationen gennem Understøttelse til de Kolleger, der ved nedadgaaende Konjunkturer eller usle og uværdige Arbejdsbetingelser tvinges ud i Arbejdsløshedens usikre Existens og derved mangen Gang, i alt Fald for en Tid mistes for Organisationen.

Jeg maa dog hertil bemærke, at jeg ikke mener at man hverken der eller senere ved andre Fagmøder skulle begynde at diskutere om Hensigtsmæssigheden af noget en Gang vedtaget, men jeg tog dette Exp., fordi denne Sag fra et Par Sider blev berørt, dog ikke paa en saadan Maade at den Omtale den fik tilfredsstillende mig, og jeg har netop Erfaring for, at der i denne Sag, i hvert Fald inden for den Kreds, hvor jeg virker, raader en hel Del Uklarhed over paa hvilken Maade den skal praktiseres ud i Livet, og noget lignende er temmelig sikkert til Stede paa flere Steder, og man havde da den Dag haft noget bestemt at holde sig til, hvis ikke andet og mere nødvendigt forelaa.

Derfor mener jeg, at det bliver absolut nødvendigt ved fremtidige Fagmøder at fastsætte en bestemt Dagsorden, og denne maa da helst bestemmes af Hovedbestyrelsen, fordi denne til enhver Tid har det bedste Overblik over Stillingen; men kan naturligvis ogsaa indsendes fra Afdelingerne, dog saa betids at den kan drøftes i Hovedbestyrelsen og Resultatet bekendtgøres i Fagbladet. Dernæst maa man søge at faa noget mere Tid til Diskussionen, mindst 3, helst 4 Timer, da det jo er en komplet Umulighed i Løbet af saa kort en Tid, som var levet til det nu afholdte, at faa en Sag af Betydning tilstrækkelig uddebatteret og opnaa Klarhed over, hvilke Veje der hurtigst og med størst Udsigt til Opnaelse af de tilsigtede Resultater bør gaaes, og endelig mener jeg at burde foreslaa, at for Fremtiden kun Medlemmer af D. S. og M. F. tilstedes Adgang saaledes, at det bliver et Slags Medlemsmøde i det store, idet jeg nemlig ikke tillægger Fagmøder nogen væsentlig agitatorisk Betydning, thi vil man gaa den Vej og tror man at burde lægge an paa Agitation paa disse Møder, da turde Resultatet let blive at man faar en urolig Forsamling uden tilstrækkelig Interesse for Sagen og sandsynligvis ogsaa, som i Roskilde, en hel Del Mænd og Kvinder fra andre Fag, der af Feiltagelse kommer til Stede; men mener at burde blive der, for dog at være et Sted, naar de ikke kan finde deres eget Fagmøde.

H. P. Hansen,
København.

Undertegnede, der havde anmodet Afdelingen i Roskilde om at arrangere Fagmødet er ikke saa ganske enig med Hr. Hansen om Betydningen af dette saameget mere som Provindsianerne specielt med Hensyn til Forstaaelsen af Rejsekassens Nytte og Virksomhed utvivlsomt er forud for Københavnerne. Det Spørgsmaal, der for Tiden er mest brændende er Odenseprogrammets gennemførelse og Nødvendigheden

af til dette Spørgsmaals Fremme, at staa solidariske, særlig naar det gjælder om at tilvejebringe de fornødne Midler og dette var utvivlsomt Grunden til at Diskussionen kom ind paa denne Bane. Hr. Hansen, hvem jeg kjender som en dygtig og energisk Repræsentant i vor Organisation, der netop forstaaer fra en Talerstol at fremsætte sin Mening, burde derfor fremkommet med det, der laa ham paa Hjerte, istedetfor som Tilfældet var at forholde sig tavs, saa var en Del af Anken mod Mødet bortfaldt.

Et andet Spørgsmaal bliver det, om man oftere skal sætte vore Fagmøder i Forbindelse med almindelige Arbejderfester; thi jeg tror ikke at man ved en saadan Lejlighed, særlig hvis Dagen byder et smukt Sommervejr, samler Flertallet af vore deltagende Kolleger til 3-4 Timers Diskussion. Hr. Hansens Udtalelser giver jo ihvertfald Stof til Overvejelse inden næste Fagmøde og dermed er jo forøvrigt Hensigten naaet.

F. Hurop.

Statistik.

(Efter „Deutsche Metall-Arbeiter-Zeitung“ ved N. Lumbye).

I 1890 undersøgte man Forholdene blandt Blikkenslagerne i Berlin og Omegn. Der blev fra Fagforeningen udsendt 1000 Schemaer til Udfyldning, hvoraf 565 bleve udfyldte.

Resultatet udviste, at 148 ikke tilhørte nogen Organisation, hvorimod 324 tilhørte Blikkenslagerens Fagforening og 93 Metalarbejderforeningen. Arbejde var i størst Udstrækning erhvervet ved at forespørge fra Værksted til Værksted. Paa denne Maade havde 324 erholdt Arbejde, 132 havde erholdt Arbejde gennem Bladene, 104 gennem Organisationen og 5 gennem kristelige Herberger. „Deutsche Metall-Arbeiter-Zeitung“ gjør med Rette opmærksom paa det ødelæggende i at gaa fra Dør til Dør og spørge om Arbejde, da dette foraarsager Tryk paa Lønforholdene, og henviser Arbejderne til at søge Arbejde gennem Organisationens Arbejdsanvisningskontor.

Med Hensyn til Arbejdets Stadighed oplyses, at Schemaernes Udfyldere paa den Tid Udfyldningen fandt Sted havde arbejdet paa de respektive Værksteder i følgende Tidrum:

276 under 1/4 Aar	17 indtil 7 Aar
47 indtil 1/2 —	4 — 8 —
79 — 1 —	2 — 9 —
39 — 2 —	5 — 10 —
23 — 3 —	5 — 15 —
34 — 4 —	1 — 16 —
20 — 5 —	1 — 18 —
12 — 6 —	

Arbejdsløsheden udviste at være for et Aar:

13 1 Uge	6 11 Uger
20 2 —	12 12 —
19 3 —	22 13 —
27 4 —	8 14 —
11 5 —	6 16 —
18 6 —	10 18 —
3 7 —	4 20 —
20 8 —	6 22 —
6 9 —	1 24 —
17 10 —	3 26 —

Alderen paa de Arbejdende stillede sig saaledes:

Indtil 20 Aar 64
= 25 — 157

Indtil 30 Aar	177
— 35 —	77
— 40 —	43
— 50 —	28
over 50 —	6

Den højeste Alder var 60 Aar. Gjennemsnitsalderen var 30 Aar 1 Uge 2 Dage. Gifte vare 240, Ugifte 325. Arbejdstiden var i Gjennemsnit 60 Timer pr. Uge.

I 5 Værksteder var den længste Arbejdstid 66 Timer, i 2 Værksteder 48 Timer, 120 Værksteder har en daglig Arbejdstid af 10 Timer, dog er Sæsonarbejderen (som arbejder til Butiker) ofte nødt til at arbejde halve Nætter. Den bedste Arbejdsperiode indtræffer særlig for Bygningsarbejde i Maanederne August til November, de øvrige bedste Tid er fra Februar til Mai.

Hviletiderne er i

19 Værksteder	2 1/2 Time.
123 do.	2 —
1 do.	1 —

Arbejdslønnen opgives for

2 pCt. 17 1/2 — 26 1/4	Øre pr. Time
63 — 26 1/4 — 35	” —
35 — 35 — 44	” —

Gjennemsnitsfortjenesten bliver 31 9/10 Øre pr. Time.

I 84 Værksteder med 285 Svende bliver udelukkende arbejdet i Akkord, i 69 med 280 Svende er Timeløns- og Akkordarbejde delt. Den højeste Akkordfortjeneste angives for 5 Svende til 61 1/2 Øre pr. Time, dog er dette kun Tilfældet naar Overtimer med forhøjet Løn regnes med. Enkelte angive deres Akkordfortjeneste til 18 Øre pr. Time.

Husleje for de gifte Svende er gennemsnitlig aarlig 222 Kr. Den højeste Leje er 580 Kroner, den laveste er 83 Kroner.

Skatten for de gifte Svende er i Gjennemsnit 14 Kroner, den højeste er 40 Kroner, den laveste 5 1/2 Kroner. (Hertil maa dog udtrykkelig bemærkes, at den ovennævnte Skat kun er den direkte, da den indirekte Skat, der i Tydskland er meget høj, for de mere velstillede Arbejdere, udgjør vel henimod 100 Kroner aarlig. Her i Danmark er den indirekte Skat gennemsnitlig mindst 85 Kroner aarlig, nemlig den Afgift, som alle Borgere maa svare af deres Forbrug. Red. Anm.) „Deutsche Metall-Arbeiter-Zeitung“ gjør opmærksom paa, at disse Oplysninger betragtes som grundet paa Oplysninger fra de bedrestillede Arbejdere.

Aarsfortjenesten kan beregnes, naar Aaret beregnes til 300 Arbejdsdage og derfra drager 20 3/4 Dages Arbejdsløshed og 7 1/2 Dages Sygdom) 271 3/4 Dage med 10 Timers Arbejde og en Arbejdsløsheds af 31 9/10 Øre til ca. 864 Kroner. Naar herfra regnes Husleje, direkte Skat, Alderdoms-, Invalids- og Sygekassebidrag bliver der 1 Kr. 66 Øre daglig tilbage til at leve for, Klæder, Vask osv.

Sygestatistikken gav følgende Resultat: af 562 var 109 Syge. Sygdommen kom gennemsnitlig paa 6 1/2 Uge og opviste følgende Sygdomme:

Lungesygdomme	18 Mand	3 —	24 Uger syge
Bryst —	10 —	1 —	130 —
Rheumatiske —	6 —	1 —	6 —
Hals —	6 —	3 —	8 —
Øien —	4 —	1 —	7 —
Blykolik	2 —	7 —	18 —
Underlivssygdomme	4 —	4 —	10 —
Tyfus	3 —	6 —	10 —
Influenza	16 —	1 —	6 —
Forskjellige Sygdomme	40 —	1 —	26 —

Samfundets Formaal

bør være at sørge for Alles Velfærd og ikke for Nøgles, at fremhjælpe den hele Befolkning og ikke enkelte Klasser, at lindre dem som lide, og ikke blot forøge deres Vel, som nyde. Dette Formaal er Arbejderorganisationernes Grundlov.

Haandværket i gamle Dage.

(Fr. Krebs „Det gamle og det nye Samfund“).

Slaverne blev brugte i den romerske Husholdning ikke alene til Opvartning og til almindelig Tyendegjæring; men Herren fandt sin Regning ved at lade sine Slaver oplære i alle mulige Haandværk og Haandteringer. I en saadan rig Romers Hus blev alt, hvad Familien behøvede og brugte udført af Slaver. Der var ikke ét Haandværk, ikke en Haandtering, som ikke udoledes af Slaver. Det stemmede med Herrens Fordel, at give sine Slaver den bedst mulige Uddannelse og Arbejdsdygtighed, thi han skulde jo betjenes af dem og til at udfylde en Forelæser, en Haandskrivers, en Arkitekts Plads udkrævedes ikke saa ganske lidet. Dog var dette alligevel et Bihensyn. Sagen var, at Romerne spekulerede i deres Slaver, som man spekulerede i enhver anden Handelsgjenstand og den Capital, der var anbragt i Slaverne, skulde forrente sig. Romeren, der eiede flere Slaver end han behøvede til sin egen Betjening, lejede dem ud snart i store Hold, snart enkeltvis. Undertiden lejede han Slaven ud til ham selv, det vil sige, Slaven maatte svare ham en vis Afgift og kunde saa arbejde for egen Regning.

Industri og Familieliv.

Den præjisiske Handelsminister har offentliggjort en Statistik over Kvinder og Børns Arbejde. Denne Statistik viser, hvorledes den industrielle Udvikling mere og mere ødelægger Familielivet og hvorledes denne Udvikling med Naturnødvendighed af sig selv maa omforme Familielivet.

Det samlede Antal gifte Koner, som i Midten af August forrige Aar var beskæftiget i den tyske Industri (herfra er endda Spindrierne og Teglværkerne udelukkede) androg 103,798. Af disse falder de 42,761 paa Prøjsen og 61,037 paa de øvrige Forbundsstater.

Indenfor Prøjsen beskæftiges det største Antal gifte Kvinder, i Distrikterne Breslau 5130, Liegnitz 5119, Düsseldorf 4000, og Frankfurt ved Odern og Berlin henholdsvis 3737 og 3513.

Derefter kommer Sachsen med 21,900, Bayern 11,164, Baden 6918. Elsass-Lothringen 5065, Württemberg 4201 og de thüringske Stater 5329.

Desforuden beskæftiges paa samme Tid i det tyske Rige 18,211 gifte Kvinder i Spindrierne og 8070 i Teglværkerne.

Det samlede Antal, indbefattet de ved Teglværker og Spindrier beskæftigede gifte Kvinder, beløb sig derefter til 130,079.

Hvor talende er dog ikke disse Tal og i hvor høj Grad oplyser de os ikke om Kapitalisternes Profitjageri. Om en Indskrænkning af Arbejdstiden til ti Timer for de gifte Kvinders Vedkommende, med Bibeholdelse af en Elve-Timers Dag for de øvrige kvindelige Arbejders Vedkommende, vil disse hjærtensfromme Sølvslugere ikke høre Tale. Industrien — deres Rovbegjærighed — kan ikke taale det.

Som et Revis paa, hvorledes Kapitalisterne værner om det hellige Familieliv, oplyser Borgmesteren i Langenberg at af 32 gifte Kvinder, som er beskæftiget

i de derværende Fabriker, de 11 ikke har egen Husstand, men bo hos paarørende, 18 ere barnløse og 3 lever skilte fra deres Mænd.

Forskjelligt.

Voldgiftsret i Kjøbenhavn.

Til at afgøre Tvistepunkter mellem Fabrikanten og Svende er efter Forhandling mellem Forening af Fabrikanten i Jernindustri og Smede og Maskinarbejdernes Forbund i Kjøbenhavn nedsat en Voldgiftsret, bestaaende af 4 Medlemmer. Svendene har valgt F. Hurop og Julius Christensen. Fabrikanten har valgt B. Steffensen og Helveg. Fremkommer en Konflikt paa en af de sidstnævnte Fabriker tiltræder S. Hauberg Voldgiftsretten.

Odenseprogrammets Gjennemførelse foretages hos Fog & Larsen (Roskilde Vognfabrik), N. I. Poulsen, Esbjerg, og Caroc & Leth, Aarhus. Vi anmode samtlige Kolleger i Landet om paa det kraftigste at støtte os i Kampen. Bidrag modtages gennem Afdelingerne og af F. Hurop, Rømersgade 22, Kjøbenhavn.

Opgjørelsen over Ind- og Udbetaling af Strejkepenge vil findes i næste Nr. af Fagbladet og forøvrigt i nærmeste Dage blive tilsendt hver enkelt Afdeling til foreløbig Underretning.

Nye Afdelinger ere oyrættede i Kallundborg, Ribe og Svendborg.

Om Beskyttelse af Boliger for Lyden af de i Nabolaget arbejdende Maskiner har der været Tale i Polytechnischen Gesellschaft i Berlin. Det blev der fastslaaet, at den ved Maskinerne frembragte Støj for det meste skyldes en Feil ved Bygningerne. Fremfor alt kan det anbefales at mure Grundrum, hvor Maskiner skulle arbejde med Asfalt og ikke med Cement, hvilket første betydelig formindsker den generende Støj. For at forhindre eller formindskede Lydbølgernes Indtrængning i tilstødende Vaaninger foresloges to forskjellige Hjælpemidler. Den brunsvigske Elektrotekniker Prof. Vogel raadete til at opføre en Væg foran den, der skulde beskyttes og fylde Mellemmrummet med Kokes, hvorved man samtidig opnaaede en fortrinlig Varmeisolation. Fra anden Side raades derimod til at beklæde Væggene med Madrasser, en Fremgangsmaade, der allerede ofte anvendes i Telefonvæsenet. Fordelagtigst er det i saa Tilfælde at anbringe Madrasserne paa den Side, Lyden kommer fra.

En Maskine til Produktion af Fodtøj vækker stor Opsigt i New York (J. Pattens Patent). Maskinen er meget simpelt konstrueret, kan bruges til alle Størrelser og Lædersorter og er i Stand til med en Mands Betjening at levere 600 Par Sko i — 8 Timer. Patentet er solgt til en Kapitalist i England for henved 2 Millioner Kr.

Forbundsmedlemmerne bedes undskylde at Fagbladet denne Gang er forsinket. Grunden er at Under tegnede i flere Dage har opholdt sig i Aarhus i Anledning af de derværende Konflikter.

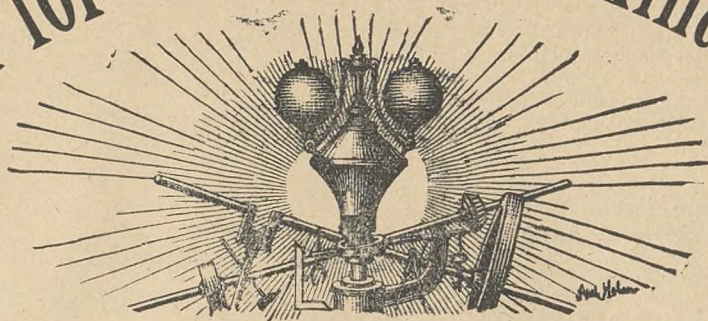
Kjøbenhavn, den 22de August 1891.

F. Hurop.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Bøhms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 12

September 1891

3. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

Strejkerne.

Paa Statsbanernes Centralværksted.

Arbejdet blev, som meddelt i forrige Nummer, nedlagt af Kedelsmedene for at opnaa en Forhøjelse af Daglønnen til mindst 2 Kr. 70 Øre. Da der ikke udefra kom Skruebrækkere, søgte man saadanne i de andre Værksteder.

Den første, man henvendte sig til, var et af Fagforeningens ældste Medlemmer, en Grovsmed, der i 15 Aar havde arbejdet paa Værkstedet. Selvfølgelig nægtede han at være Skruebrækker, og Nægtelsen medførte straks hans Afsked. Da Ledelsen heller ikke vilde indrømme de øvrige Arbejdere paa Værkstedet Fritagelse for at være Skruebrækkere, lige saa lidt som den vilde tage ovenomtalte Afsked tilbage, blev Arbejdet ogsaa nedlagt paa Grovsmedeværkstedet.

Men Ledelsen gik videre for om muligt at finde Skruebrækkere, og de fandt nogle villige Sjæle mellem Lokomotivpersonalet, 1 Lokomotivfører og 4 Fyrbødere til at udføre Kedelsmedenes og Grovsmedenes Arbejde. 1 Fyrbøder var Smeder, Lokomotivføreren Hjælper, og Resultaterne deltes i lige store Dele mellem Maskinforvaltningen og Brokkassen. For udvist Lydighed — ikke Duelighed — fik hver af Skruebrækkerne foruden deres sædvanlige Gage et Tillæg af 3 Kroner pr. Dag. Under saadanne Forhold er man jo altid flotte Betalere.

Lokomotivføreren og Fyrbødernes Ansettelse i Smedeværkstederne efterlod imidlertid Huller, som skulde udfyldes ved Maskinarbejdernes Hjælp, dette følte de sig brøstholdne ved og sendte en af 2 Kolleger bestaaende Deputation til Generaldirektoratet og Indenrigsministeren for om muligt at faa disse 2 Myndigheder til at gribe ind til Fordel for Kedelsmedene og fremfor alt at fritage Maskinarbejderne for at udføre Skruebrækkerarbejde.

Resultatet var desværre en Skuffelse. Man havde troet, at Indenrigsministeriet og Generaldirektoratet var de øverste Myndigheder, men det viste sig, at hele

Magten var i Maskinchefens Haand. Han var altsaa den afgjørende Faktor i Statsbanernes Lønforhold, og ham havde Arbejderne forgæves henvendt sig til.

Da Maskinarbejdernes Bestræbelser for at undgaa en Arbejdsnedlæggelse saaledes vare bristede og Skruebrækkerarbejdet hang dem over Hovedet, forlod ogsaa de Arbejdet og Strejken havde herved faaet et saa betydeligt Omfang, at de økonomiske Vanskeligheder begyndte at udvikle sig. Imidlertid foregik noget, som i høj Grad paaskyndede Strejkens Opgivelse. Det var nemlig, at 20—25 Kolleger, efter at have afholdt hennemellige Møder og uden Tvivl i Forstaaelse med Maskinforvaltningen, truede med at bryde ud af Rækkerne og optage Arbejdet. Forretningssførereren for Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund, som var tilstede og som forøvrigt straks ved første Begyndelse havde fraraadet Strejken, tilraadete nu, at der skete en fornyet Henvendelse til Indenrigsministeren, hvilket vedtoges. Imidlertid var denne Henvendelse ligesaa ørkesløs som den første, hvorfor det ved et Møde Fredag den 11. September besluttedes ved hemmelig Afstemning med 60 Stemmer mod 52 at hæve Strejken.

Det var jo Statens Ledere, man kæmpede mod og der havde jo enhver Appel saavel med Hensyn til Dyr-tid, som mindelig Bilæggelse af Striden været frugtesløs. Det er jo saa let at skære en bred Rem af Andenmands Ryg — Bureaukratiet fortsatte derfor Krigen og lader Borgerne betale Gildet.

Som foran nævnt blev Strejkerne paa Statsbanerne opgivet paa Grund af Forræderi blandt Arbejderne og Myndighedernes Hensynsløshed. Men selv efter Kampens Afslutning var det Hr. Maskinchef Busse om at vise sin uindskrænkede Magt. Arbejderne skulde sorteres, Faarene skilles fra Bukkene. Det kom ikke an paa, om Staten havde været tjent med de Strejkende som Arbejdere. Det var blot, om Arbejderne for Fremtiden vilde være Nikkedukker, føjelige Væsener uden Selvbestemmelsesret, hvis ikke, saa fik selv anerkendte dygtige Arbejdere deres Afsked — vi kunde næsten fristes til at sige paa „graat Papir“.

En meget stor Del, vel omtrent 100 af vore Fagfæller, er brødløse; de har ganske vist nedlagt Arbejdet

uden at Forbundet har givet sit Samtykke. Men de ere behandlede hensynsløst og derfor er vort Ønske, at der overalt iværksættes den mest energiske Indsamling af Bidrag for at holde Nøden fra de Udelukkede Døre. Modstanderne ere hensynsløse til at gøre deres til, at Sulten kan brede sig saa meget som muligt. Lad os gøre det modsatte — indskrænke den til det mindst mulige.

Maskinfabrikanterne Caroc & Leth og H. P. Jensen & Co. i Aarhus

har nægtet at underskrive Odenseprogrammet og dette bevirkede, at 54 Smede og Maskinarbejdere nedlagde Arbejdet. Da Strejken paa Statsbanerne blev sluttet, formaaede disse Firmaer kort efter nogle af deres tidligere Arbejdere til at optage Arbejdet paa Betingelser t. Eks. at de ikke maatte være Medlemmer af Forbundet. Det er altsaa en Udelukkelse af Medlemmerne af Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund, akkurat som hos Fabrikant

N. J. Poulsen i Esbjerg.

Stillingen til Forbundet er i Øjeblikket saa klar som mulig. D'Hrr. vil ikke beskæftige Medlemmer af Forbundet, og Forbundsmedlemmerne vil ikke arbejde for Caroc & Leth, H. P. Jensen & Co., Aarhus, og N. J. Poulsen, Esbjerg,

1. fordi Foreningsretten ikke anerkendes.
2. fordi Arbejdslønnen er for lille.
3. og fordi Arbejdstiden er for lang.

Medlemmer af Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund kan d'Hrr. altsaa ikke bruge, og de, som ikke er Medlemmer af Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund, kan forhaabentlig heller ikke bruge Caroc & Leth, H. P. Jensen & Co. og N. J. Poulsen.

Indtil videre er der altsaa Kamp — den kan muligt vare i aarevis; men Forbundet opgiver ikke Kampen og haaber i den at blive støttet af rettænkende Mænd Landet over.

Man averterer Landet rundt om Smede og Maskinarbejdere. Vi haabe for Smedenes egen Skyld, at Fabrikkanterne averterer forgæves. Fremfor alt Sammenhold, saa bliver Sejren vor!

Arbejdsnedlæggelsen paa Roskilde Vognfabrik er sluttet

med følgende Overenskomst:

1. Kost- og Logisystemet hæves og Lønnen udbetales i rede Penge.
2. De i sidste Halvdel af August d. A. paa Fabriken arbejdende Svende tages ikke paany i Arbejde.
3. Fabriken tiltræder Odenseprogrammet, saasnart dette forelægges til Gennemførelse hos samtlige Mestre i Roskilde.

(Vi skylder Fabrikkanterne Fog & Larsen, Roskilde Vognfabrik, at tilføje, at Svendene forlod Fabriken uden at oppebie Fabrikkanternes endelige Svar og derved bidrog til, at en Overenskomst uden Strejke ikke blev tilvejebragt.)

Svendborg.

Det bringes herved til samtlige Medlemmers Kundskab, at Arbejdet er nedlagt af Smedene og Maskinarbejderne paa Maskinfabriken „Svendborg“, Fabrikant Andersen. Fordringerne ere 3 Øre mere pr. Time.

Vi haaber, at han forgæves maa vente paa Skruebrækkere.

Hillerød.

Medlemmerne fraraades at reflektere paa Tilbud om Arbejde fra Hillerød, da Afdelingen fortiden underhandler med Mestrene om Odenseprogrammets Indførelse.

Det maa dog udtrykkelig bemærkes, at der infet er til Hinder for at tage Arbejde hos Fabrikant P. Nielsen, Hillerød, der alt i lang Tid har betalt efter Odenseprogrammet.

Metalarbejdernes internationale Konference i Bryssel.

Som bekendt har Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund rejst Spørgsmaalet om internationalt Samarbejde mellem Metalarbejdernes Organisationer i alle Lande. Det første Forsøg blev gjort ved Afholdelsen af en Konference i Odense i Marts Maaned d. A.

Som en Fortsættelse heraf skulde følge en større international Metalarbejderkongres i Brüssel, i hvilken Anledning Indbydelser sendtes til alle Lande. Det viste sig dog hurtigt, at selv om Tanken overalt fandt Anerkendelse, saa var der dog ikke faa Vanskeligheder at overvinde, særlig da der blandt de tyske Metalarbejderorganisationer var højst delte Meninger om Kongressen.

Forarbejderne til en Kongres, der skal give et virkeligt Udbytte, er meget omfattende, og da Enighed om Metalarbejderkonferencens Afholdelse i Brüssel først opnaaedes kort Tid før den fandt Sted, var Udbyttet heller ikke fuldt ud tilfredsstillende. Begyndelsen er imidlertid gjort og derved er Vejen aabnet for bedre Resultater.

„Deutsche Metalarbeiter-Zeitung“ skriver om Metalarbejderkonferencen i Brüssel:

„Som bekendt har de danske Metalarbejdere tilskyndet en international Forbindelse af Fagfæller og har oprindeligt haft til Hensigt at afholde en Kongres med dette Formaal for Øje.

Afholdelsen af en Kongres er, af Hensyn til Omkostningerne og fordi Organisationerne i enkelte, hovedsagelig i Betragtning kommende, Lande ere ved at blive forandrede, ikke funden formaalstjenlig. Man indskrænkede sig til at tilvejebringe Forstaaelse imellem de Fagfæller, der besøgte den internationale Arbejderkongres, og da undersøge, hvorvidt der er Stemning for en international Forening.

De belgiske Fagfæller har ladet udgaa Indbydelser, der blev talrigt efterkommet; ca. 40 Repræsentanter for Metalarbejderorganisationer samlede den 18. August i „Maison du Peuple's store Sal. Repræsenterede vare Belgien, Østerrig, Frankrig, England, Amerika, Tyskland og Danmark (vort Forbund repræsenteredes af de samvirkende Fagforeningers Repræsentant, Hr. Sigvald Olsen, og Snedkerforbundets Repræsentant, Hr. Martin Olsen. Red. Ann.)

Adamy (Belgien) bød Velkommen og aabnede Konferencen. Derpaa dannedes et Sekretariat. Pjerron valgtes som Formand.

Derpaa blev forelagt følgende Forslag, stillet af Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund:

1. Oprettelse af en gjensidig Rejseunderstøttelseskasse, der støtter ethvert Forbundsmedlem, uden Hensyn til Nationalitet.
2. Gjensidige Meddelelser angaaende alle Bevægelser inden for Faget. Da Sproget meget ofte volder Vanskeligheder ved at sende Meddelelser til fremmede Nationer foreslaas, at det Kongressen tilsendte Forslag om internationalt Efterretningssystem antages. Man vil da uden Vanskelighed, og uden at besidde

nogen Sprogkundskab, kunne fra et enkelt Land sende Meddelelse Verden rundt og overalt blive forstået. Tillige anbefales Udveksling af Fagets Organer.

3. For at tilvejebringe en virksom Blokade, hvor Arbejdet er nedlagt foreslaas:

Ved større Strejker og Lock-outer spærres, paa Forlangende af Forbundsbestyrelsen, for al Tilgang af Arbejdskraft fra Udlandet. Ved mindre Konflikter afspærres paagældende Provins eller By for Tilgang saavel fra Ind- som Udland. Ethvert Forbundsmedlem er forpligtet til, under Fortabelse af sine Rettigheder, at efterkomme de Bestemmelser, Forbundsbestyrelsen træffer Blokaden vedrørende.

4. Arbejdstidens Længde bør fremtidig fastsættes af Forbundet (Arbejderorganisationerne). Der iværksættes derfor en energisk Agitation for at rodfæste den oven for nævnte Opfattelse hos Metalarbejderne og specielt rettes Agitationen blandt Arbejderne paa Jernskibsbyggerierne. Naar disse Arbejdere anses for tilstrækkeligt organiserede, vedtager Forbundet efter en international Conference hvor lang Arbejdstiden maa være. Besluttes t. Eks. 8 Timer, forlader Arbejderne, med eller uden Arbejdskjøberens Tilladelse, hver Dag Arbejdet efter de 8 Timers Forløb. Strejke for at opnaa Anerkjendelse af den indskrænkede Arbejdstid fraraades, da Gjennemførelsen af de forkortede Arbejdstid maa bygges paa Arbejdernes principielle Vægning ved at arbejde ud over den af Forbundet bestemte Tid. Naar Jernskibsbyggerierne ere valgte til Forsøget, er det fordi de ere de færreste og største Arbejdspladser, hvor Enighed sandsynligt lettest opnaas.

5. Vi forvente, at Kongressen vil tage Initiativ til snarest muligt, t. Eks. i Juli 1892, at indvarsle til en alle Lande, saavel i den gamle som den nye Verden, omfattende Kongres, der praktisk kan organisere et virkeligt og betydningsfuldt Samarbejde.

Vi gjør den sidste Bemærkning fordi vi haabe, at den Tanke ogsaa besjæler vore Brødre, at der bag Beslutningerne bør være Handling.

Zumburg (Østerrig) meddelte, at Organisationen af Metalarbejderne i Østerrig skrider rask frem og nu tæller ca. 13000 Medlemmer. Det er Hensigten at samle de forskellige Foreninger i et almindeligt Metalarbejderforbund.

Segitz (Tyskland) anbefalede internationalt Samarbejde og gjensidig Støtte under Strejker, saavel ved at holde Tilgangen borte som ved pekuniære Tilskud.

Sluttelig foreslog han Nedsættelsen af et Udvalg til at forme de forskellige Forslag til Vedtagelse.

Sigvald Olsen gav en Redegørelse for de danske Metalarbejderes Organisation.

Efter nogen Diskussion nedsattes et Udvalg, der den følgende Dag udarbejdede et Forslag, som ved et Møde den 20. August blev forelagt til Godkendelse:

Den vedtagne Resolution lyder saaledes:

1. I hvert Land have Metalarbejderne at vælge en Tillidsmand, som har den Opgave at varetage og ordne den internationale Forbindelse af Fagfællerne.
2. Tillidsmanden skal ikke være Formand for eller Leder af en fast Organisation.
3. I hvilken Form Tillidsmanden skal vælges, overlades til hvert enkelt Lands Fagfæller.
4. Tillidsmanden er forpligtet til hver 3. Maaned at afgive en skriftlig Beretning til samtlige Tillidsmænd i de forskellige Lande.

Beretningen skal udtale sig om:

- a) Antallet af de i vedkommende Land beskæftigede Metalarbejdere.
- b) Antallet af de organiserede Fagfæller og Organisationens Form.
- c) Den gennemsnitlige Arbejdstid.

d) Gennemsnitslønnen.

e) Den faglige Presses Tilstand.

f) Over mulige Bevægelser og deres Forløb.

g) Over Tilstanden af Arbejdsgivernes Organisation og deres Forholdsregler imod Fagfællerne.

Disse Beretninger er at affatte i vedkommende Lands Sprog. Tillidsmændene have at sørge for Oversættelsen og at bringe Beretningerne til Offentliggørelse i Fagbladene.

5. Foruden disse regelmæssige Beretninger har Tillidsmændene straks at berette, naar en omfangsrig Arbejdsnedlæggelse eller anden Bevægelse kommer til Udbrud, for at holde Tilgangen borte fra det truede Sted. Ogsaa disse Beretninger skal optages i Fagbladene.

Til Affattelse af disse Beretninger betjener Tillidsmændene sig af et inellem dem aftalt Tegnesprog, hvorved en tidsspildende Oversættelse gøres overlødig.

Er Fagfællerne i de enkelte Lande ikke i Stand til, ved Arbejdsnedlæggelser, Lock-outs o. s. v. at tilvejeskaffe den nødvendige Understøttelse ved egen Hjælp, saa er alle Tillidsmænd forpligtet til at sørge for materiel Understøttelse til de Kæmpende. Til dette Formaal forsender den Tillidsmand, i hvis Land Bevægelsen er udbrudt, Mærker af 20 og 50 Centimers Værdi. Tillidsmændene sørge for disse Mærkers Afsætning og har ufortøvet, senest inden 4 Uger, at sende Beløbet til den Tillidsmand, der har udsendt Mærkerne.

De ved denne Organisationsplans Gjennemførelse opstaaende Omkostninger have de enkelte Landes Fagfæller selv at bære. Hvert Lands Fagfæller har at vaage over, at de af dem valgte Tillidsmænd opfylder deres Funktioner punktligt og samvittighedsfuldt.

Segitz stillede derefter et Forslag om at overdrage Komiteens Medlemmer det Hverv at sørge for, at Sekretæren eller Tillidsmanden i de enkelte Lande bliver valgt inden 3 Maaneder, saa at Beslutningerne kan faa praktisk Betydning.

Ogsaa dette Forslag blev enstemmig vedtaget og derpaa blev Konferencen sluttet med et tredobbelt Leve for den internationale Arbejdsbevægelse.

En af ca. 100 Mand bestaaende Arbejdersangforening sang til Slutning nogle prægtige Sange, som paa en værdig Maade afsluttede Metalarbejdernes første internationale Sammenkomst.

Efter at Komitemedlemmerne endnu havde udvexlet deres Adresser, skiltes man med et kraftigt Haandtryk.

De Tillidsmænd eller Sekretærer, som nu skal vælges, maa indbyrdes forhandle om Afholdelsen af senere Konferencer eller eventuel en Kongres.

Lidt om faglig Uddannelse.

Man hører ofte udtale, at man skal værne om Fagets Interesser, og det er selvfølgelig ogsaa fuldstændigt rigtigt; men Sagen er, at gjøre det paa den rette Maade. Vi maa nemlig først huske paa, at vort Fag saavel som andre fra at være Haandværk gaar over til Storindustri. Det man tidligere lavede med Haanden og som udkrævede en betydelig Uddannelse i Faget, er mere og mere gaaet over til at blive Maskinproduktion; dette medfører, at det Arbejde, der tidligere fordrøede en duelig Svend, nu kun behøver en Maskinpasser, og dertil behøves ofte ikke lang Tidsøvelse. Denne Sandhed skulde man tro, alle organiserede Arbejdere var klare over; men dette er langt fra Tilfældet, man kan tværtimod meget ofte høre Udtalelser, som viser at man

slet ikke forstaar, hvordan Udviklingen gaar for sig, og som vidner om en Art Fagstolthed, hvor den slet ikke er paa sin Plads, en Maskinarbejder f. Eks. holder sig for mere end en Smed og en af disse føler sig mangen Gang højest indigneret over at blive forvekslet med en Skræder, Skomager eller Arbejdsmand. Dette medfører et vist Had mellem de forskjellige Fag, der i Stedet for at knytte alle Arbejdere fastere sammen til en Magt, kun gjør dem fjendtlige og fremmede for hinanden. Den, som har arbejdet paa større Værksteder og Fabrikker, vil have gjort en Del Erfaring i saa Henseende.

Paa større Værksteder gjælder det om at uddanne hver enkelt Arbejder til Specialist, og man benytter sig af Arbejdsmandenes i mange Tilfælde beskednere Fordringer til at oplære dem i enkelte Grene af Faget. Naar saa en Mand har arbejdet en Række af Aar paa Fabrikken, har han ofte opnaaet en stor Færdighed ved et bestemt Arbejde, og kan altsaa udføre samme Arbejde som en Svend.

Nu er Spørgsmaalet, hvad skal man gjøre ved en saadan Mand, skal man søge at knytte ham til Organisationen eller ikke? Ofte staar en saadan Mand slet ikke i nogen Organisation, han mener sig ikke pligtig at tilhøre Arbejdsmandenes, men i Stedet for berettiget til Optagelse i Smedenes. Jeg mener vi maa optage ham, og ikke støde ham bort med Anvisning paa andre Organisationer, vi maa søge at gjøre en god Kammerat af ham, thi i modsat Fald kommer vi til ved en eventuel Konflikt at regne med ham som en, der kan skade os meget mere end mange vil tro.

Jeg har ogsaa hørt andre Meninger om disse Folks Behandling, og det var at søge dem fjernede fra Værkstederne eller ligefrem forbyde dem at „fuske“ i Faget; men at dette ikke lader sig gjøre, tror jeg nok, vi alle kan være enige om. Sagen er, at vi, for at vinde fremad, maa gaa med Udviklingen, og ikke imod den; thi det er det samme søm at give sig i Kamp med Vejrmøller. Lad det blive os klart, at med Tiden bliver vi alle slet og ret — Fabrikarbejdere.

Det skulde glæde mig, om disse Linjer kunde gjøre noget for at aabne Øjnene paa de af mine Kolleger, som endnu ikke har frigjort sig for en gammeldags Fagstolthed, som lader dem tro sig selv en god Del bedre end andre. Lad os være enige om først og fremmest, at indenfor vor egen Organisation er Alle lige, hvad enten man er Maskinarbejder, Smed eller andet i Faget, saa naa vi nok saa vidt en Gang at vi indse, at alle vi Arbejdere i det Store og Hele har fælles Interesser og da ophører al dum Strid om Rangforskjellen.

J. Ericson,
Helsingør.

Akkordarbejde.

Den lave Timeløn, som udbetales i vort Fag, er ofte Gjenstand for mindre velvillig Omtale af Fagets Udøvere, og det er derfor i høj Grad berettiget, naar der ved enkelte Lejligheder gjøres Forsøg paa, ved Hjælp af Organisationen's Magt at opnaa større Løn og bedre Arbejdsforhold. Imidlertid er der hos Smedene — som vel hos de fleste andre Fag — en Tilbøjelighed til at hænge fast ved en Arbejds metode, der er i høj Grad skadelig for Arbejderen, nemlig Akkordsystemet. Dette System er bygget paa et for Arbejderne meget ugunstigt Grundlag, nemlig: det mest mulige Arbejde udført i den kortest mulige Tid og til den mindst mulige Pris. Er et Stykke Arbejde første Gang det skal udføres i Akkord, blevet sat saa højt, at dets Udover kan tjene noget mere end den sædvanlige Timeløn, saa kan man ogsaa være vis paa, at det næste Gang vil hedde fra Fabrikanten: „vi kan ikke give saa meget for det Arbejde, da vi saa ikke kan tjene noget derved, fordi

andre Fabrikanten har sat Prisen saa langt ned“, og Følgen bliver da, at jo større Konkurrence Fabrikanten driver, desto mindre skal Arbejderen have for Arbejdet, og desto mere Arbejde skal han yde for den samme Betaling, kort sagt: Arbejderen skal have Tabet for Arbejdsgivernes altfor frie Konkurrence. — Undertiden siger man ogsaa til Arbejderen: „ja nu maa De kunne lave det billigere, nu da De har faaet Øvelse i Arbejdet.“ Man lader simpelthen Arbejderen uddanne sig til Specialist, og medens en Mands Øvelse og Færdighed ved Udførelsen af Arbejdet rettest burde komme ham selv til gode, som en Lettelse ved Arbejdets Udøvelse, udbytter Fabrikanten ikke alene Mandens fysiske Kraft, men ogsaa hans Opfindsomhed og Snille. Resultatet af Akkordarbejde er da for Arbejderen at han ved overanstrengende og aandsnedbrydende Arbejde skaffer sig mangen en Sygdom paa Halsen, som ved normalt Arbejde og en passende Arbejdstid vilde udeblive, ligesom den altfor tidlige Død, der er Manges sørgelige Lod, for en meget væsentlig Del skyldes de samme Grunde.

Ved Akkord bliver Arbejdet i Reglen udført hurtigere end ved Dagløn, meget ofte uforholdsmæssigt hurtigt. Hvis alt Arbejde blev udført i Dagløn, vilde der blive Brug for flere Kræfter, hvilket vilde have til Følge, at Arbejdsløsheden vilde blive væsentlig formindsket, og samtidig som de Arbejdsløses Konkurrence med de Arbejdende aftager, saa vil ogsaa Timelønnen stige, om ikke just i alle Tilfælde af sig selv, saa dog uden saa store Ofre, som det nu ofte koster Arbejderne at faa gennemført en ringe Lønforhøjelse; de i høj Grad ustadige Arbejdsforhold har imidlertid en meget stor Skyld i, at Akkordsystemet bliver opretholdt og vel i mange Tilfælde hævdet fremfor Dagløn. Naar en Mand har været arbejdsløs i nogen Tid og da faar Arbejde, saa gjælder det for ham at oprette lidt af, hvad han er sat tilbage under Arbejdsløsheden, og han griber da ganske naturlig Lejligheden til ved Akkord at tjene lidt mere end Daglønnen; men man overser da, at naar man er færdig med det Arbejde, som er blevet forceret ved Akkord, saa er man igjen arbejdsløs og har da faktisk ikke noget Udbytte af Akkorden, idet man maa gaa ledig i den Tid, som ellers vilde være medgaaet til Arbejdets Udførelse, naar det var blevet udført i Dagløn.

Mange Ulykker følger Arbejderne gennem Livet under de nuværende Forhold og Akkordsystemets Afskaffelse vil selvfølgelig ikke kunne afvende eller forhindre Ulykker, men vil dog medføre en Indskrænkning og gjøre Arbejdsforholdene mere stabile end de ere nu for Tiden. Principet maa derfor være Afskaffelse af Akkordarbejdet og Indførelse af en garanteret rimelig Timeløn og dertil maa alle bevidste Arbejdere yde deres Medvirkning.

N. L.

Indbetalingen til Strejkekassen har fra følgende Afdelinger været ialt (altsaa iberegnet de i sidste Nr. offentliggjorte Beløb), dog maa der udtrykkelig bemærkes at heri er kun beregnet de Bidrag der ere tilsendte Undertegnede:

Smede- og Maskinarbejdernes Forbund, København 968.90, Kleinsmedesvendeforeningen i do. 77.50, Kedsmedeforeningen af 1890 i do. 100.30, Grovsmedenes Fagforening i do. 173.60, Afdelingen i Helsingør 494.62, do. i Aarhus 175.00, do. i Horsens 65.55, do. i Veile 52.15, do. i Roskilde 27.90, do. i Slagelse 16.57, do. i Fredericia 10.02, Holbæk 28.84, do. i Varde 7.85, do. i Odense 20.75, do. i Hillerød 37.50, do. i Svendborg 6.50, do. i Randers 25.00, do. i Nykøbing (Mors) 20.00, do. i Aalborg 80.00.

Ialt 2388 Kr. 55 Øre.

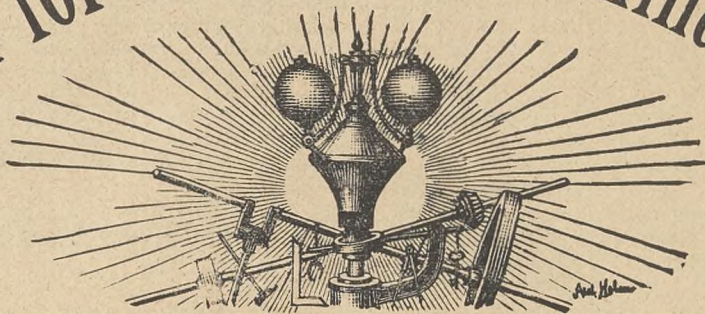
København d. 19. September 1891.

F. Hurop.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Bøhms Tryk, Rømersgade 23, København 1.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 1

Oktober 1891

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i København, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

Klubber.

Det er jo en Selvfølge, at vi med alle til vor Raadighed staaende Midler maa søge at hæve vort Fag det mest mulige.

Jeg tillader mig derfor at tilraade mine ærede Kolleger i Provindserne Oprettelsen af Værkstedsklubber i Lighed med de i København. Der kan mulig være den Mening, at saadanne Klubber ingen Betydning har for Provindserne, men jeg er af modsat Anskuelse. Naar Arbejderne paa en større Fabrik samles en Gang eller to om Maaneden og drøfte deres egne Arbejdsforhold og hvad dermed staar i Forbindelse og i det hele taget søge saa godt Samarbejde paa Fabrikken som muligt, saa vil der kunne opnaas et større positivt Resultat end nu og mange Spørgsmaal vil faa en hurtigere og heldigere Løsning, ved først blandt vedkommende Fabriks Arbejdere at behandle foreliggende Spørgsmaal. Det er ikke min Mening, at Afdelingerne ikke er i Stand til i tilstrækkelig Grad at varetage Medlemmernes Interesser, men jeg forudsætter, at Bestyrelsernes og Afdelingernes Arbejde i høj Grad vil lettes, naar Arbejderne indsende Spørgsmaalene i en af dem behandlet og motiveret Form. Man kan ved at sé tilbage i Tiden før Klubbernes Oprettelse i København bedst danne sig en Mening om disses Nytte.

Mange Stridsspørgsmaal ere ordnede til Arbejdernes Tilfredshed igjennem Klubberne uden at det har været nødvendigt at tilkalde Afdelingens Assistance.

Endvidere er der ved Klubbernes Agitation blevet indmeldt et ganske betydeligt Antal Medlemmer i Afdelingerne. Den gode kammeratlige Aand, som der bør være blandt Arbejderne indbyrdes, vil ved Klubbens Sammenkomster netop blive fremmet.

Paa Odensekongressen, hvor jeg havde den Ære at være Repræsentant, omtalte jeg netop denne Sag og den blev modtaget med Sympathi af de tilstedeværende Delegerede.

Kunde disse Linjer bidrage til at Tanken om Oprettelsen af Værkstedsklubber blev taget op rundt om i Provindserne, vil det være til stor Gavn for Organisationen.

Afskrift af kjøbenhavnske Klublove skal jeg paa Forlangende gjerne tilsende.

Med kollegial Hilsen

Chr. Sørensen.

Prinsessegade 69 St., København C.

Ret og Pligt.

I Nutidssamfundet er Begreberne om Ret og Pligt i høj Grad forskjellige. Enkelte maale alene Retten efter Besiddelsen af jordisk Gods og kommer sluttelig til det Resultat, at den Besiddelsesløse er fuldstændig blottet for alle Rettigheder, men har da Gjængæld saa mange flere Pligter.

Disse Enkelte er det, som ved enhver given Lejlighed hensynsløst bekæmpe ethvert Krav paa Rettigheder der rejses af de Besiddelsesløse. I deres Sjæls Inderste betragte de Arbejderne som Kapitalens Livegne, af hvem de ansé det for en Pligt at kræve ubetinget Lydighed, uanset om det naturlige Retsbegreb derved krænkes nok saa dybt. I den Presse der staar til deres Raadighed, fremstilles de organiserede Arbejdere som en Flok viljeløse og vildledte Individuer, der kun vil leve paa Kapitalisternes Bekostning og som ovenikjøbet ere utaknemmelige nok til at glemme de Velgjerninger, som Arbejdskøberne og Kapitalisterne i Aarenes Løb har overøst dem med. Enhver Fordring om Livsvilkaarenes Forbedring betegnes derfor som et frækt Angreb paa Samfundslivet, og i Stedet for Indrømmelser møder de med Fogedforbud, Erstatningskrav, Polititilhold og Slavereglementer.

Man gjør sig aldrig den Ulejlighed at undersøge Fordringens Berettigelse, netop fordi man ikke anerkjender en saadan Mulighed, det gjælder kun om at slaa vilkenskommelst Fordring ned. Har man ved forenede

Anstrengelser slaaet Arbejdernes Frihedsbestræbelser til Jorden, knust deres Organisation og skabt gjensidig Had og Bitterhed i Arbejdernes Rækker, saa anstrenger opfindsomme Hjerner sig for at finde Midler, der for lang Tid kan baandlægge Arbejdernes Lyst til at opponere mod det bestaaende, medens Kapitalisten uforstyrret vedbliver at malke Kapitalens Guldko — Arbejdet. Allerhelst saa dog disse sneverhertede egoistiske Mennesker, at der blev lagt en alvorlig Kapsun paa Arbejderne, saa at disse for Fremtiden betragtede enhver Røvelse og enhver Lidelse som en Himlens Tilskikkelse.

Et Bevis for hvilke Ideer der kan skabes i en bornert, af Pengeinteresser opfyldt Hjerne, afgiver Tyskeren Büeck (Generalsekretær for den tyske Centralfabrikantforening), som i en Artikel i et tysk Blad skriver følgende:

„Vi (altsaa Fabrikanterne) gaar en skrækkelig Fremtid i Møde, naar der ikke snart bliver slaaet ind paa andre Baner og det bliver gjort Arbejderen klart, at han er født som Træl og som saadan maa han fuldende sit Levnedsløb. Det, han indbilder sig at kunne betragte som sin retmæssige Arbejdsfortjeneste, er kun noget, der ydes ham af Naade, og for hvilket han bør vise sig taknemmelig“.

Der er ingen Tvivl om, at Büeck i denne Opfattelse har mange Meningsfæller, der som han ansér Kapitalisten skabt i Guds Billede og Arbejderne som Mennesker af 2. Klasse, for hvem der er fuldt op af Pligter men ingen Rettigheder.

De, som fra Fødselen har været omgivet af Guld og lydige Tjenere med det uundgaelige Paahæng af Øjenskalke og Spytstikkere, har som Regel intet Begreb om Arbejdernes Kamp for Tilværelsen og nærer ofte den barnagtige Tro, at de ved en Gang om Aaret at give en Fest eller en Skovtur for Arbejderne med egen personlige Deltagelse som Tilgift, har gjort alt, hvad der kan forlanges af en hensynsfuld Arbejdskjøber. En dybere Forstaaelse af Arbejdernes Rettigheder og af at Naturens Goder ikke er bestemt for nogle Enkelte, men for den hele Menneskehed, savne de, fordi de ved Opdragelsen ligesom Büeck er bleven bibragt den Lære, at Arbejderne bør være taknemlige, fordi det forundes dem at bære Guld til Herrens Skatkammer.

Vi har Alle lagt Mærke til, hvilken Syndflod af Bebrejdelser der væltes ud over Arbejderne, blot de forlange nogle faa Øre mere pr. Arbejdstime. I Selskab med Bebrejdelserne følger Formaninger om Taalmodighed, Nøjsomhed og Flid, netop disse tre sidste Egenskaber vil sikre Arbejderne udelst Sympathi saavel hos Kapitalisten som i hans Presse. Vi tro det saa gjerne, fordi Taalmodigheden, Nøjsomheden og Fliden har dækket saamangen Pengemands Kistebund med skinnende Guld.

Men hvorfor skal Arbejderne være nøjsomme og aldrig ytre Utilfredshed med deres Kaar, naar Forsagelsesprædikanternes hele Liv er en Kjæde af Utilfredshed.

Embedsmanden higer stadig efter Forfremmelse, højere Gage og stor Pension, Fabrikanten efter stor Beskyttelse, stor Omsætning og, om muligt, større Avance, Præsterne efter de fedeste Embeder og det største Offer. Den selvsamme Higen gaar gennem alle Samfundets Klasser, hvorfor skulde da Arbejderne forsage Livets Goder, i hvilke netop de har den mindste Andel. Det vilde være urimeligt. Kapitalisterne vil forøvrigt indenfor deres egne Rammer anse Nøjsomheden og Forsagelsen som latterlige Egenskaber og Indehaveren som en Abnormitet.

Netop fordi alle Mennesker har lige og naturlig Ret til Samfundets Goder, opfordre vi ogsaa Arbejderne til at gjøre deres Krav som Mennesker gjældende. Frie Mænd, der ikke lader sig binde i vindesyge Medmenneskers Ledebaand, Mænd, der erkjender Pligten til at

være nyttige Medlemmer af Samfundet, men ogsaa fordrer Retten til at nyde Udbyttet af Arbejdet, saaledes skal Arbejderne være. Men saaledes er de desværre ikke alle, og derfor gaar Arbejderne endnu som nøjsomme og forsagende Væsener i Kapitalens Trædemølle, bærende Pligterne, udelukket fra Rettighederne.

Indenrigsministeren

og

Smede og Maskinarbejderne.

Alene Ordet Indenrigsministeren kan muligt faa en eller anden af Medlemmerne (hvis politiske Anskuelser er forskellige fra mine) til at rynke Panden og i en alt anden end sympathetisk Tone udbryde: „skal vi nu ogsaa politisere i vort Fagblad?“

Disse mine ærede Kolleger skal jeg oplyse om, at Indenrigsministerens Standpunkt overfor vor Fagorganisation ikke var bleven kritiseret i nærværende Blad, naar ikke det gjaldt om at værne Forbundsmedlemmernes Ret.

Anledningen er nemlig, at der i Folkethinget, under Finanslovbehandlingen rejste sig en Diskussion om Smedenes og Maskinarbejdernes Arbejdsnødløggelse paa Statsbanernes Centralværksted i Aarhus, og i Diskussionen herom hævdede Indenrigsministeren blandt andet, at Minimallønnen for Strejken var højere end den Løn, Arbejderne forlangte og hvorfor de gjorde Strejke, at Strejken var iværksat udefra og at Statsbanerne ikke fremtidig kunde være tjente med at beskæftige Fagforeningsmedlemmer.

Det er disse Hovedpointer i Indenrigsministerens Fremstilling jeg ser mig nødsaget til at imødegaa.

Den første Paastand om, at Lønnen var højere end den af Arbejderne forlangte, er enten Frugten af en Misforstaaelse eller ogsaa en ualmindelig naiv Forestilling om Arbejdernes Dømmekraft. Arbejderne, det vil sige 999 af hvert 1000, ved saa overordentlig godt hvad de fortjene, og hvorvidt en Lønforandring vil bringe Tab eller Fordel.

Misforstaaelsen skriver sig dog rimeligvis fra en af Maskinforvaltningen i Aarhus udarbejdet Oversigt over Arbejdernes Fortjeneste i de tre sidste Aar.

Oversigten er et summarisk Uddrag af Aarsfortjenesten, iberegnet den udenfor Daglønnen ekstraordinære Fortjeneste ved Akkordarbejde, Overarbejde, Natarbejde, Udearbejde med mere. Men denne Oversigt, der ikke giver tilstrækkelig Oplysning om den virkelige Dagløn, bliver altsaa vildledende istedenfor vejledende for Indenrigsministeren.

Der var som bekendt 22 Kedelsmøde der strejkede for Lønspørgsmaalet (Grovsmedene og Maskinarbejderne forlod Arbejdet for ikke at blive Skruerbrækkere), og Kedelsmedenes Dagløn var før Strejken:

for 1 2 Kr. 40 Øre

„ 13 2 — 50 —

og „ 8 2 — 70 — til 3 Kr. 20 Øre.

beregnet for 10 Timers dagligt Arbejde i Ugens fem første Dage og 8 Timers Arbejde om Lørdagen. Fordringen var en Forhøjelse af de førstnævnte 14's Løn til 2,70 i Dagløn, men dette har Maskinforvaltningen altsaa ikke meddelt Indenrigsministeren.

Den summariske Fremstilling kan gjerne være rigtig; men Talstørrelserne er kun fremkommen ved Hjælp af Ekstrafortjeneste.

Jeg skal anføre et Eksempel: Kedelsmed A. Olsen, hvis Dagløn var 2 Kr. 80 Øre, altsaa efter almindelig Beregning 28 Øre pr. Time, kom ofte ud paa Jernbane-

linien for at foretage Reparationsarbejder. Blev han til-
sagt at udføre Arbejde i Skanderborg. saa rejste han
fra Aarhus Kl. 5.25 om Morgenen og vendte tilbage Kl.
12.15 Nat; med Ekstratillæget (der forøvrigt er mindre
end det, private Arbejdsgivere betaler), blev Lønnen for
dette Døgn 6 Kr. 65 Øre eller lig 2 $\frac{3}{8}$ Dags Løn. Er
denne Mands Løn nu i Oversigten beregnet til 66.5 Øre
pr. Time eller hvorledes? Hvis A. Olsen under lignende
Forhold havde arbejdet for et Medlem af den køben-
havnske Fabrikantforening, vilde hans Løn være bleven
beregnet saaledes:

10 Timer	à 28 Øre	= 2,80
4 Overtimer	à 42 "	= 1,68
3 Nattimer	à 56 "	= 1,68
Tillæg for Udearbejde		= 0,51

Kr. 6,67

I Natpenge vilde han have erholdt 1,75, hvorimod
Centralværkstedet kun betaler 1,50.

Den københavnske Fabrikant vilde paa Forespørgsel
straks have erklæret: Timelønnen er 28 Øre. I Aarhus
„dividerer“ man den paa en anden Maade.

Paa Centralværkstedet er Minimallønnen for Kede-
smede (herunder ogsaa forstaaet Hjælpere) 2,40—2,50, i
København og paa en Del Provinsværksteder 2,70—3,00
for samme Arbejdstid og med større Tillæg for Ekstra-
arbejde. Betragtningerne gjør sig selv.

Med Hensyn til Akkordarbejde er Centralværkstedet
heller ikke forud for de slettest betalende private Arbejds-
købere og virker efter ganske de samme Principer, det
størst mulige Kvantum Arbejde for den mindst mulige
Betaling. Akkorder, der før betaltes med 50 og 40 Kr.,
ere nedsatte til henholdsvis 20 og 12 Kr. Der maa saa-
ledes paa Akkord ikke tjenes mere end 50 Procent ud
over Daglønnen. Der er Grund til at antage, at Akkord-
fortjenesten i Oversigten ogsaa er beregnet ind under
Begrebet „almindelig Dagløn“, noget man kun gjør,
hvor det gælder om at fremstille en Sag saa fordelagtig
som muligt. Man kan forøvrigt vende og dreje Sagen
som man vil, saa var Kedelsmedenes Hensigt en Løn-
forhøjelse og næppe nogen har troet, at der strejkedes
for at opnaa en Lønreduktion.

Med Hensyn til, at Strejken var iværksat udefra,
saa rammer denne Paastand i alt Fald ikke Dansk
Smede og Maskinarbejder-Forbund og ligesaalidt
Undertegnede.

Forbundets Hovedbestyrelse har ikke anerkendt
Strejken og Undertegnede tilraadede gentagne Gange
Kedelsmedenes Udvalg til at undlade Arbejdsnedlæggelse
og først forelægge Indenrigsministeren Sagen. Raadet
blev ikke fulgt, fordi man hævdede, at Henvendelser
var sket saa ofte uden nogetsomhelst Resultat, at man
kun havde Strejken tilbage. Strejkens Aarsag bør der-
for søges hos Maskinforvaltningen og Generaldirektoratet,
hvis uvillige og afvisende Holdning er den rette Aarsag.

At Statsbanerne ikke kan være tjent med at benytte
Fagforeningsmedlemmer er uforstaaeligt, da disses Ar-
bejdsevne fuldt ud staar paa Højde med Ikke-Fagfor-
eningsmedlemmer.

Skal det være et Forsøg paa at kue Organisationen,
tror jeg paa Forhaand at kunne sige, at det vil mis-
lykkes. Tør Arbejderne ikke aabenlyst være Medlemmer
af Organisationen, er de det hemmeligt, og det tror jeg
Indenrigsministeren er enig med mig om, at det ikke
er mere betryggende for Staten.

Forøvrigt er det, at der af Arbejderne forlanges Op-
lysning om, hvilke Foreninger de ere Medlemmer af, ikke
alene en Krænkelser af Privatlivet, men ogsaa af den
grundlovsmaessige Foreningsret. Det er nemlig mere
berettiget at danne Fagforeninger for at fremhjelpe Ar-
bejdernes økonomiske Kaar, end at danne Ringe for at
tjene Kapitaler paa Befolkningens Bekostning.

Det er i hvert Fald Regeringens Pligt at værne om
Foreningsretten i Stedet for at angribe den.

F. Hurup.

Streiker og Konflikter.

Maskinfabrikant Jensen, Banevejen, Hillerød.

Svendene har nedlagt Arbejdet hos ovennævnte
Fabrikant, fordi han har nægtet at godkende Odense-
programmet og fordi Udbetaling af Ugelønnen har været
saa ubestemt, at Arbejderne ofte har maattet vente
flere Dage ud over Lønningsdagen paa deres Løn.

Hr. Jensen søger nu forgæves Arbejdskraft over-
alt, vi haaber, at han vedvarende maa søge forgæves.

Naar Forholdene ere ordnede, skal det blive bragt
til vore Fagfællers Kundskab gennem nærværende Blad.

Lock-oute paa Maskinfabriken „Svendborg“

i Svendborg er endt med Foreningsrettens Anerkjøn-
delse og samtlige Udelukkes Genantagelse.

Maskinfabrikanten Andersen & Blom, Nordvestvej 13, Kjøbenhavn,

har ved Underskrift forpligtet sig til at betale enhver hos
dem arbejdende Smede og Maskinarbejder efter Odense-
programmet samt at betale Akkordarbejde efter de før
den 1. Oktober d. A. gældende Akkordpriser.

N. J. Poulsen, Esbjerg,

der som bekendt den 1. Juni d. A. udelukkede Mem-
merne af Smede og Maskinarbejdernes Forbund, har
stadig siden den Tid søgt Arbejdskraft saavel i Indlandet
som i Udlandet. Et Tilbud om Forholdenes Ordning,
som han gav den derværende Afdeling af Dansk Smede-
og Maskinarbejder-Forbund blev funden uantagelig, fordi
Hr. Poulsen nægtede at antage nogen af de Udelukkede
i Arbejde igen.

Caroc & Leth og H. P. Jensen & Co., Aarhus.

Ved et Afdelingsmøde i Aarhus besluttedes det at
overlade Arbejderne paa de respektive Fabriker Afgør-
elsen om de vilde fortsætte Strejken eller ej. Arbejderne
besluttede at ophæve Strejken og dette er saaledes
godkendt af Afdelingen.

Vi skal ikke her komme ind paa, hvorvidt et bedre
Resultat kunde være naaet, kun skal vi beklage, at
Hovedbestyrelsens Samtykke ikke forud har været
indhentet, forinden man iværksatte og ophævede
Strejker. Havde Hidsigheden været lidt mindre og Sa-
gerne behørigt behandledes forinden Strejkerne paabe-
gyndtes, var Resultatet utvivlsomt blevet meget bedre.

Nu at strides om hvem der er Skyld i Nederlaget,
er unyttigt. Det er Lærepenge til næste Gang; men
Pokkers dyre Lærepenge.

Arbejdsløshed i Hillerød.

Den eneste betydelige Fabrikvirksomhed i Hillerød
er Fabrikant P. Nielsens, og da denne Fabrik saagodt
som hver Uge foretager Afskedigelser, ogsaa blandt de
Arbejdere, der i lang Aarrække har arbejdet paa Fabri-
ken, saa advares alle Arbejdssøgende mod at spille Tid
og Penge paa at rejse til Hillerød.

An die

Metallarbeiter in Deutschland!

Da für den Augenblick mehrere Arbeitseinstellungen und Aussperrungen in der Metallarbeiterbranche in Dänemark vorherrschen, warnen wir vor der Annahme von Arbeitsangeboten, welche dänische Fabrikanten in deutschen Blättern erlassen. Weiter rathen wir den arbeitssuchenden Collegen, bis auf weiteres Dänemark zu meiden, da hier gegenwärtig ein bedeutender Arbeitsmangel herrscht.

To the

metallists of all the countries.

As in the present time there are more strikes and lock-outs in the trade of the blacksmiths and engineers, the workers are besought not to take notice of the offers of working, which by danish masters are inserted in the foreign newspapers.

Besides the work is here in Denmark very scarce for the metallists.

Aux

ouvriers en métaux de tous les pays.

Comme à présent il-y-a de plusieurs grèves et lock-outs dans la branche des forgerons et machinistes en Danémarc, on est adverti de n'avoir pas en vue les offres de travail que font les patrons Danois de cette branche dans les gazettes étrangères.

D'ailleurs il-y-a en Danémarc une considerable manque d'ouvrage entre les ouvriers en métaux.

Forskjelligt.

Hvormeget høstes der i Danmark. Ifølge Danmarks Statistik blev der i 1888 indhøstet 963,897 Tdr. Hvede, 3,973,191 Tdr. Rug, 5,949,477 Tdr. Byg, 9,526,519 Tdr. Havre, 181,060 Tdr. Boghvede, 285,713 Tdr. Erter og anden Bælgssæd, 2,008,361 Tdr. Blandsæd, 2,904,713 Tdr. Kartoffler, 6,287,863 Tdr. andre Rodfrugter, 16,353 Tdr. Raps, 908,778 Læs Agerhø (à 1000 Pund), 1,165,493 Læs Enghø. Høstens Værdi var med runde Tal 265 Millioner Kr. Rughøsten svarer til 1 Pd. Rug daglig pr. Individ, men da der anvendes store Kvantiteter til Kreaturfodring, vil Landets Befolkning næppe kunde brødfødes ved sin egen Rugavl.

Forebyggelse af Vibration. I en af Sukkerfabrikerne i Philadelphia er en Mængde smaa Dampmaskiner i Brug, af hvilke en Del ere boldtede til Bjælkelagene i 3. og 4. Etage. I visse Tilfælde have disse Maskiner voldet meget Besvær, idet de have foraarsaget Vibrationer i Bjælkelagene, og for at forhindre dette, har Ingeniørerne fundet paa at ophænge tunge Vægte under Maskinerne. Disse Vægte hænge ganske frit i Luften, men med deres Tyngde modvirke de Maskinernes Vibra-

tioner lige saa fuldstændigt, som om disse vare placerede paa selve Jorden.

Værdien af et Centner Jern i dets forskellige Produkter er følgende:

Som Erts	0,27 Øre
„ Raajern	2,67 „
„ Støbegods	8—14,00 „
„ Stangjern	8,00 „
„ Plade	9—14,00 „
„ Traad	11,00 „
„ Støbestaal	66,00 „
„ Knivsblade	1335,00—1869,00 „
„ fineste Uhrfjedre	5.340.000,00 „

Understøttelsens Størrelse

er for **November** Maaned **70 Øre** daglig og i Henhold til de Bestemmelser, som findes i Bøgerne, der senest den 30te Oktober vil være tilsendt enhver berettiget Afdeling.

Hovedbestyrelsen.

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Hovedbestyrelsen: Formand F. Hurop, Rømersgade 22, København K.

København: Smede- og Maskinarbejdernes Forbund:

Formand F. Hurop, Rømersgade 22, 1. Sal. Opgang i Gaarden nærmest Porten, træffes Ugens 5 første Søndage 6—8 Aft.

— Klejnsmedesvendeforeningen: Formand Carsten Mortensen, Solitudevej 14, 3. Grovmedenes Fagforening: Formand O. Eggert, Kontor Suhmsgade 5, aabent Tirsdag og Lørdag Aften.

— Kedelsmedeforeningen: Formand Jacob Sørensen, Frederik den 7des Gade 12, Kæld.

Aalborg: Formand Harald Petersen, Kajerødsgade 16, 2. Sal o. G.

Aarhus: Formand J. Christensen, Kirkegaardsvej 3. Helsingør: Formand Chr. Rasmussen, Lundegade 4, St. o. G.

Horsens: Viceformand P. Andersen, Fugholm 21.

Kolding: Formand Th. Due, Bjergegade.

Nykøbing paa Mors: Formand Schønning, Færkenstræde Nr. 7.

Odense: Kasserer P. Petersen, Nørregade 53.

Randers: Formand Jensenius Nielsen, Tvergade 2.

Varde: Formand H. P. Hansen, Adresse N. Hansen, Spigerborggade.

Viborg: Formand H. Horn, Gravene 31.

Fredericia: Formand N. Beck, Bjergegade 65.

Esbjerg: Formand Markussen, Skolegade.

Kjøge: Formand Olaf Larsen, Adresse: Smedemester Larsen.

Roskilde: Kasserer F. Mortensen, Uglebjærgsvænget. Hillerød: Formand P. Jørgensen, Frederiksborg Nyhus.

Slagelse: Kasserer H. Jørgensen, Fruegade 134.

Holbæk: Formand A. Mohr, Blegstræde.

Vejle: Formand M. Jørgensen, Ribevej 18 C.

Kallundborg: Formand A. Berg.

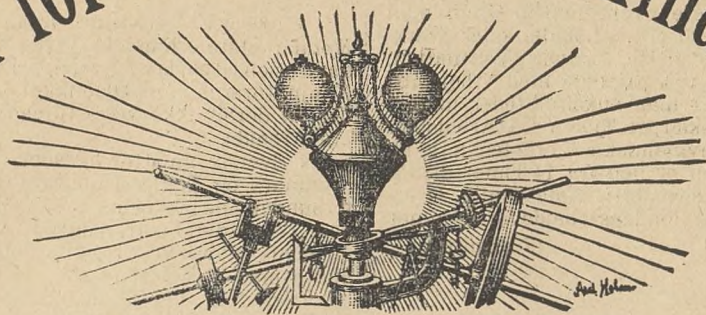
Ribe: Formand J. Hellner.

Svendborg: Formand Chr. Jensen, Pasop.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Bøhms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 2

November 1891

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

En Forening mod Arbejdernes Organisationsret.

Søndag den 8de November dannedes i Aarhus en Forening, hvis Formaal blandt Andet skal være at udelukke Medlemmerne af de faglige Organisationer fra Arbejdet. Mødet var sammenkaldt af aarhusianske Fabrikker og Mestre. Indbydelsen var dog kun rettet til Næringsdrivende i Jernindustrien udenfor Kjøbenhavn; at man ikke har rettet Indbydelsen til de kjøbenhavnske Mestre og Fabrikker ligger formøntlig i, at disse ikke har villet deltage i et Møde, hvis Formaal var i Modstrid med den Overenskomst, den kjøbenhavnske Forening af Fabrikker i Jernindustrien har med Smede og Maskinarbejdernes Forbund.

Foreningens Medlemsantal er efter Meddelelserne i Bladene c. 100, hvilket efter Forholdene maa betragtes som meget lille. Men forøvrigt er der heller ingen Grund til at antage, at Foreningen i nogen synderlig Grad vil øve Indflydelse paa vor Organisation naar blot Medlemmerne overalt vil staa fast.

Da Fabrikkerne ikke kan undvære Arbejderne, vil de formøntlig betænke sig to Gange før de iværksætter en Lock-out, der mulig vil medføre en aarelang Kamp med stort pekuniært Tab, uden dog at skade Organisationen. Det vil tillige være meget vanskeligt for Fabrikkerne at kontrollere hvorvidt Arbejderne ere Medlemmer eller ikke, og naar de trænge til Arbejdskraft vil de uden tvivl antage de, som melde sig, uden nogen nærmere Undersøgelse.

I Kjøbenhavn oprettedes 1885 det saakaldte „Arbejdernes Værn“ med samme Formaal, nemlig at bekæmpe Fagforeningerne. „Værnet“ har tiltrods for alle sine Bestræbelser ikke formaaet at gjøre nogensomheist Skade for Fagforeningerne, der blive Dag for Dag stærkere. De Arbejdskøbere, der lede Værnet, beskæftige nu som tidligere Fagforeningsmedlemmer. Smede- og Maskinarbejderforeningen af 1885, der ogsaa dannedes

som en Modvægt mod Forbundet, fører ligeledes en temmelig stille Tilværelse og er som faglig Organisation uden al Betydning.

Vi skal derfor ikke opholde os længere ved den i Aarhus dannede Forening, men kun benytte Lejligheden til at tage dobbelt saa kraftigt fat for at udstrække vor Organisation over hele Landet og at drage alle Fagfæller ind i den, og hertil vente vi kraftig Medvirkning af alle Kolieger.

Maskinindustrien i Svejts.

(Efter Deutsche Metallarbeiterzeitung ved N. Lum by.)

For 2 Aar siden udkom fra Fabriksinspektør, Dr. Schuler samt Docent i Hygiejne ved Universitetet i Basel, Dr. Burckardt, et Skrift, hvori de fremstillede Forholdene i Maskinindustrien med særlig Henblik paa dennes Udvikling samt Sundhedsforhold. Der findes i Svejts 151 Fabrikker i Maskinindustrien, som arbejder med tilsammen 3,583 Hestekraft og beskæftiger 11,489 Personer. Det største Tilskud af Arbejderbefolkningen til ovennævnte Industri giver Kanton Zürich, idet $\frac{1}{6}$ eller ca. 16 pCt. af denne tilhører Maskinindustrien, der efter repræsenteres Kanton Thurgau med 12 pCt. og Basel med 9 pCt. Maskinindustrien i Svejts er ikke gammel; Aaret 1830-31 gjorde den sig først bemærket, særlig ved Forfærdigelse af Spindler og Cylindre til Bomuldsspindemaskiner, hvorved Industrien fik en betydelig Fremgang. Til Eksempel kan anføres, at Firmaet Sulzer i Wintherthur i Aaret 1834 begyndte med et lille Støberi og slog sig særlig over Ornamentstøbing, som den Gang var næsten ukendt, samt Bygning af smaa Maskiner. 20 Aar senere (Aar 1854) paabegyndte de Bygning af Dampmaskiner og Aaret efter anlagde de Gasbelysning, som jo i Datiden var et stort Skridt; derved forøgedes Arbejdernes Antal med 600 Mand. Andre Virksomheder i samme Branche kom hurtigt efter. 1855 talte Kanton Zürich 1706 Arbejdere i Maskinindustrien, men hurtig forøgede dette Antal sig. Støberier, Værktojsfabrikker, Lokomotivfabrikker, b'øve anlagte og Til-

gangen fra 1830 og 31 til 1855 var fra 350 til 1706 Arbejdere, altsaa vil Arbejderantallet i de derefterfølgende Aar tage til i en endnu mere overordentlig Grad, man mener en Tilgang af 25-30 pCt. Lokale- eller Værkstedforholdene ere meget slette, daarlig Ventilation, daarlig Belysning samt for tæt pakkede med Arbejdere; først nu i de senere Aar har man enkelte Steder indført elektrisk Lys og ved et skærpet Tilsyn fra Arbejdsinspektoratet forbedret de hygiejniske Værkstedforhold. Med Hensyn til Arbejdstiden er den fra 14 Timer daglig reduceret til 10, enkelte Steder 10½ Time daglig. Overarbejde er meget sjældent og Søndagsarbejde forekommer kun i yderste Nødtilfælde.

(Fortsættes.)

Fra Tyskland.

I Dresden har 85 Metaltrykkere og 86 Indlæggere nedlagt Arbejdet. Grunden hertil er en Lønningsreduktion af 20 pCt., og dette til Trods for, at Lønnen alt i Forvejen har været meget lav.

— Formernes Strejke hos Firmaet C. Beissel i Ehrenfeld er endt, mne Tilgang af Formere dertil bedes forhindret.

Hos Firmaet Randel (Indehaver Böttcher) i Magdeburg er der udbrudt en Strejke, hvorfor Tilgang af Filehuggere og Slibere bedes forhindret.

— Ligeledes bedes holdt Tilgang borte af Blikkenslagere til Paraply-Fabrikken i Celle (de andre Brancher paa denne Fabrik er ikke berørt af Differencerne), og Formere fra Peine (Hannover).

Fürth (Bayern), 6. Novbr. 1891.

Martin Segitz,
Tillidsmand for
de tyske Metalarbejdere.

Virkingen af forkortet Arbejdstid.

Kapitalisternes Presse har saa ofte paastaet, at en Forkortelse af Arbejdstiden vil forringe den daglige Fortjeneste. Efter forudgaaet statistisk Undersøgelse har New-York Haandværkerselskab oplyst følgende om Lønningsforholdene før og efter Forkortelsen af Arbejdstiden:

	for 10	Timer	1885	14	Kr.	58	Øre.
Murere	"	9	"	1886	14	"	98
Murerarbejdsmænd	"	10	"	1884	9	"	17
	"	9	"	1887	10	"	9
Tømrere	"	10	"	1885	10	"	9
	"	9	"	1886	11	"	93
Klejnsmede	"	10	"	1885	7	"	70
	"	9	"	1886	8	"	32
Malere	"	10	"	1885	11	"	1
	"	9	"	1887	12	"	84
Møbelpolerere	"	10	"	1885	6	"	43
	"	9	"	1887	8	"	75
Beslagsmede	"	10	"	1885	9	"	17
	"	9	"	1887	11	"	1
Formere	"	10	"	1885	10	"	9
	"	9	"	1887	11	"	1
Bødkere	"	10	"	1885	9	"	17
	"	9	"	1887	11	"	1

I andre Lande, hvor man har undersøgt Lønforholdene, har Virkingen af forkortet Arbejdstid vist sig at være den samme.

Sverrig.

I „Jernarbetaren“ Organ for „Svenska Järn- och Metalarbetareförbundet“ gives en Redegjørelse for Organisationsarbejdet i Sverrig, hvoraf det fremgaaer, at Konjunkturerne for Øjeblikket ere meget daarlige, og det vil derfor ikke være tilraadeligt at søge til Sverrig om Arbejde.

I Sverrig omfatter ligesom i andre europæiske Lande (Danmark og England undtagen) Jern- og Metalarbejderforbundet alle Brancher af Arbejdere i Metalindustrien, som Følge deraf sorterede en i Eskilstuna blandt Kobbersmedene udbrudt Strejke under Forbundet. Striden endte med at Mestrene efter 14 Ugers Strejke underskrev en Priskurant, der foreløbig gælder til Juli 1892.

32 Drejere paa Kochums mekaniske Værksted i Malmø forlangte en Forhøjelse i Lønnen af 2 Øre pr. Time, da Direktøren ikke vilde gaa ind herpaa blev Sagen foreløbig stillet i Bero, da man ikke i Øjeblikket ikke fandt Strejke tilraadelig.

I Landskröna er nu for tredje Gang dannet en Fagforening. Den synes efter Tilslutningen at dømme endelig nu at være levedygtig.

Streiker og Konflikter.

N. J. Poulsen, Esbjerg,

der som bekjendt den 1ste Juni d. A. udelukkede Medlemmerne af Smede og Maskinarbejdernes Forbund, har stadig siden den Tid søgt Arbejdskraft saavel i Indlandet som i Udlandet.

Maskinfabrikant Jensen, Banevejen, Hillerød,

Svendene har nedlagt Arbejdet hos ovennævnte Fabrikant, fordi han har nægtet at godkjennde Odenseprogrammet og fordi Udbetaling af Ugelønnen ikke har været præcis.

Arbejdsforholdene i Helsingør

ere vedblivende meget daarlige og der er ingen Udsigt til at de i en nær Fremtid ville blive bedre. Paa Jernskibsbyggeriet afskediges stadig Folk og paa de øvrige Værksteder er heller Intet at bestille, det maa derfor bestemt fraraades Fagfæller at rejse hertil. Bliver Forholdene bedre, skal det blive meddelt i Fagbladet. Understøttelse af Rejsekassen udbetales hver Søndags Aften hos Afdelingens Formand: C. Rasmussen, Lundegade 4, Stuen o. G., fra Kl. 6½-7½. Paa givne Anledning meddeles, at Formanden kun er at træffe i sin Bopæl og ikke paa Fabriken, hvor han arbejder.

Medlemmer, som skulle rejse fra Byen og som ere berettigede til Understøttelse gjøres opmærksom paa, at de forinden Afrejsen skulle henvende sig til Formanden C. Rasmussen, Lundegade 4, for at faa deres Rejsebøger udleveret. Gifte Medlemmer, som ikke agte at forlade Byen, bedes melde sig sammesteds den Dag, de ere blevne arbejdsløse.

Formanden træffes sikrest hver Aften Kl. 6½-7½.
Bestyrelsen
for Afdelingen i Helsingør,

Forskjelligt.

Magnet til at udtage Jernsplinter af Øjet.

Paa Udstillingen „for Forebyggelse af Ulykkestilfælde“ i Berlin var udstillet en lille Magnet, hvis Bestemmelse er at tjene til Udtagelse af Jernsplinter af Øjet og af Saar. Som bekendt sker det ofte ved Bearbejdelsen af Jern og Staal, at smaa Jerndeale afspringer og med forholdsvis stor Kraft trænger ind i Huden eller Øjet. Da Udtagelsen af slige indtrængte Legemer ved Hjælp af Pinset eller Tang kun kan foretages af en Læge, er Magneten et udmærket Redskab i Arbejderens Haand, da der ikke fordres særlig Øvelse til dens Benyttelse. Desuden kan Magneten bortfjerne Jernkorn, som befinder sig under Øjelaaget, uden at dette behøver at ombøjes. Den udstillede Magnet var fremstillet i en til Formaalet passende Form, idet Enderne af en Hestesko-Magnet danne tynde afrundede Spidser, der nære sig temmelig tæt til hinanden og besidde forholdsvis stor Kraft. Magneten, der er poleret og forniklet, er saaledes let at holde ren.

Sølvfarve paa Messing. For at frembringe en smuk Sølvfarve paa Messing uden at fornikle det, kan man forsyne det med et Overtræk af Britannia Metal. Fremgangsmaaden er følgende: I en godt glaceret Beholder opløses 46 Gr. pulv. Vinsten og 4 Gr. Brækvinsten i 1 Liter varmt Vand og hertil sættes 50 Gr. Saltsyre. 125 Gr. granuleret eller endnu bedre pulveriseret Tin og 30 Gr. pulv. Antimon. Det hele opvarmes derefter til Kogning og man dypper nu Gjenstandene deri. Efter 15–30 Minutters Kogning er disse forsynede med et glinsende Overtræk, der er baade haardt og varigt.

Et Opløsningsmiddel for Jernrust er Tinklorid. Den rustne Gjenstand anbringes i en temmelig mættet Opløsning af Tinklorid, hvori man alt efter Rustlagets Tykkelse lader det forblive 12–24 Timer, afskyller det derefter først med Vand og senere med Amoniak, hvorefter det hurtigt aftørres. Overskud af Syrer i Badet maa undgaas, da disse angribe Jernet selv. Til Forhindring af ny Rustdannelse kan det anbefales at indsmøre Gjenstanden, der ved denne Behandling faar et Udseende som mat Sølv, med Vaselin.

(Vulkan.)

Bortfjernelse af Oliefarve. Man blander 5 Dele Vandglas med 1 Del 40 pCts. Natronlud og 1 Del Salmiakspiritus. Denne Blanding opløser saavel Lak-som Oliefarvelaget indtil Grunden. Man venter efterat det er paatrøget nogle Dage, fugter det derefter dygtigt med Vand og kan saa bekvemt afvaske den gamle Farve. Man kan ogsaa sammenrøre 23 Dele Vand med 4 Dele Mel, 1 Del Boraks eller Alun, 4 Dele grøn Sæbe, 11 Dele Ætsnatron og 11 Dele Ætskali, overstryge Gjenstanden med denne Blanding og lade den henstaa i nogen Tid. Man kan endelig ogsaa overtrække Gjenstanden med et tykt Lag grøn Sæbe og lade dette virke i tre Dage. Oliefarvelaget bliver deraf blødt og lader sig let afskrabe.

Røgfrit Fyringsmateriale. I Schönbrunn ved Wien anstilles Forsøg med et røgfrit Brændselsstof, der kaldes „Massut“, som er et Produkt af de flydende Rester i Petroleumsraffineriøren i Batum.

(Vulkan.)

Sygeplejens Ordning.

Sygeplejens Ordning har som bekendt i flere Aar staaet paa Dagsordenen i den lovgivende Forsamling samtidig med at den er bleven diskuteret indenfor Sygekassernes Rammer. Vi troer, det vil interessere vore Læsere, at stifte Bekjendtskab med et af Sygekassen Aldersrøst i de samvirkende Sygekasser i Kjøbenhavn stillet Forslag, som i det Væsentlige her gjen-gives.

Den mest betryggende og praktiske Maade at ordne Sygeplejen paa, vil efter vor Opfattelse være, at Staten fuldstændig overtager Sygeplejen og de dermed forbundne Institutioner, da kun derved de mest Ubemidlede, hvem det falder meget vanskelig at udrede Bidrag til Sygekasser, kan blive delagtige i den ved Statens Hjælp forbedrede Sygepleje.

De Ubemidlede maa gennem deres Forbrug svare Skat til Staten, og vi betragte det derfor som en Uretfærdighed, hvis Sygeplejen ordnes paa en Maade, hvorved de mest Ubemidlede udelukkes. Dette vil kunne forhindres ved, at Staten overtager Sygeplejen og aabner Adgangen for alle Staten Tilhørende uden Hensyn til Formuesforhold og Ydeevne.

Vi betragte det som afgjort, at hvis Sygekasserne, samtidig med, at de ere private Institutioner, oppebære Statstilskud, maa et meget omfattende og detailleret Kontrolsystem etableres, hvorved Kontrollen vil blive næsten ligesaa kostbar for Staten som Administrationen af Sygeplejen forsaavidt denne var en Statsinstitution.

Uden en omfattende Kontrol vil det ikke kunne hindres, at den Enkelte ved at være Medlem af flere Sygekasser oppebar ligesaa mange Gange Statstilskud. Derved bliver Statstilskudet heller ikke, hvad det bør være, en Hjælp for de mest Ubemidlede, hvis økonomiske Forhold tvinge dem til at nøjes med Forsikring i en enkelt Sygekasse.

Vi tillade os derfor at henstille til den høje Rigsdag, at det ved Lov bestemmes:

- at Hospitaler og Apotheker inddrages under Staten,
  - at Lægerne lønnes af Staten.
  - at Begravelsesvæsenet organiseres under Statens Ledelse, og
  - at Udgifterne til ovennævnte Institutioners Etablering og fremtidige Virksomhed afholdes af Statskassen.
- Forsaavidt Rigsdagen ikke vil ordne Sygeplejen samfundsmæssig, men derimod paa Grundlag af de bestaaende Sygekasser, foreslaar „Aldersrøst“ at der i Loven tages særlig Hensyn til:

- 1) at det Tilskud, der ydes fra Statens Side, ikke gøres afhængig af nye indirekte Skatters Indførelse,
- 2) at Sygekasserne ikke paalægges saadanne Forpligtelser, at Tilgangen til Kasserne hæmmes i højere Grad, end nu er Tilfældet.
- 3) at den enkelte Sygekasse bibeholder Retten til selv at fastsætte Aldersgrænsen ved Optagelse af Medlemmer, undtagen i saadanne Tilfælde, hvor Bestemmelser om Overføring af Medlemmer fra den ene Sygekasse til en anden maatte være nødvendige.
- 4) at et Medlem af en ophævet Sygekasse sikres Retten til at kunne optages i en anden af Staten med Tilskud støttet Sygekasse.
- 5) at det forbydes enkelte Personer at drive Sygeforsikring som privat Forretning.
- 6) at Personer, der lide af kroniske Sygdomme eller Sindssyge, ikke forbydes Adgang til Sygekasserne, medmindre der for disse paa Statens Regning er eller bliver oprettet særegne Sygehjem.
- 7) at Centralisation af Sygekasserne sker i saa stort Omfang som muligt.
- 8) at Sygekassernes Selvstyre ikke krænkes, men at kun de nødvendige Forholdsregler træffes for at

- kunne kontrollere Statstilssudets Størrelse og Anvendelse,
- 9) at Statstilskud ikke ydes til Fabrikssygekasser, Hundredemandsforeninger eller lignende Kasser, hvor Tilgang af Medlemmer er begrænset.
  - 10) at Sygekassemedlemmer, der oppebære Statstilskud, ikke forbydes at være Medlemmer af private Hjelpekasser, forsaavidt disse ikke ogsaa oppebære Statstilssud.
  - 11) at Kvinder og Børn gives betydelig Moderation i Adgangen til at nyde Fordele ved Lægetilsyn, Hospital, Medicin osv.
  - 12) at Tilskudet til alle Sygekasser bliver ensartet og beregnet efter Medlemsantal. At Statstilskudets Størrelse ikke gjøres afhængig af Kontingentets Størrelse.
  - 13) at Pengehjælpens Størrelse bestemmes af den enkelte Sygekasse og uden at det beregnes efter Medlemmernes sædvanlige Indtægter.
  - 14) at Reglerne for Overføring fra een Sygekasse til en anden sikrer Medlemmet mod ved Flytning, Bortrejse eller lignende, at blive udelukket fra statsunderstøttede Sygekasser.
  - 15) at Sygekassernes Ret til at udelukke Medlemmer begrænses af tilsvarende Bestemmelser i sygekasseloven.
  - 16) at der i Loven træffes Bestemmelser om, hvorledes Sygeplejen skal ordnes for deres Vedkommende, som paa Grund af høj Alder ikke kan optages i nogen statsunderstøttet Sygekasse.

Da Kedelsmed J. P. J. B. Larsen er beskyldt for at have arbejdet som Skruebrækker, meddeles herved, at denne Beskyldning savner al Grund, da Hr. Larsen ved Fremlæggelse af sine Arbejdsedler har godtgjort, at han først er traadt i Arbejde ca. 3 Uger efter Lock-outs Slutning hos Firmaet Hauberg paa Tagensvej.

An die

Metallarbeiter in Deutschland!

Da für den Augenblick mehrere Arbeitseinstellungen und Aussperrungen in der Metallarbeiterbranche in Dänemark vorherrschen, warnen wir vor der Annahme von Arbeitsangeboten, welche dänische Fabrikanten in deutschen Blättern erlassen. Weiter rathen wir den arbeitssuchenden Collegen, bis auf weiteres Dänemark zu meiden, da hier gegenwärtig ein bedeutender Arbeitsmangel herrscht.

To the

metallists of all the countries.

As in the present time there are more strikes and lock-outs in the trade of the blacksmiths and engineers, the workers are besought not to take notice of the offers of working, which by danish masters are inserted in the foreign newspapers.

Besides the work is here in Denmark very scarce for the metallists.

Aux

ouvriers en métaux de tous les pays.

Comme à présent il-y-a de plusieurs grèves et lock-outs dans la branche des forgerons et machinistes en Danémarc, on est adverti de n'avoir pas en vue les offres de travail que font les patrons Danois de cette branche dans les gazettes étrangères.

D'ailleurs il-y-a en Danémarc une considerable manque d'ouvrage entre les ouvriers en métaux.

Understøttelsens Størrelse

er for **December** Maaned **70 Øre** daglig og i Henhold til de Bestemmelser, som findes i Bøgerne, der senest den 30te Oktober vil være tilsendt enhver berettiget Afdeling.

Hovedbestyrelsen.

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Hovedbestyrelsen: Formand F. Hurop, Rømersgade 22, København K.

København: Smede- og Maskinarbejdernes Forbund: Formand F. Hurop, Rømersgade 22, 1. Sal, Opgang i Gaarden nærmest Porten, træffes Ugens 5 første Søndage 6- 8 Aft.

Klejnsmedesvendeforening: Formand Carsten Mortensen, Solitudevej 14, 3., Grovsmedenes Fagforening: Formand O. Eggert, Kontor Gothersgade 155, Kjø. aabent Tirsdag og Lørdag Aften.

Kedelsmedeforeningen: Formand Jacob Sørensen, Frederik den 7des Gade 12, Kæld.

Aalborg: Formand Harald Petersen, Kajerødsgade 16, 2. Sal o. G.

Aarhus: Formand J. Christensen, Kirkegaardsvej 3.
Helsingør: Formand Chr. Rasmussen, Lundegade 4, St. o. G.

Horsens: Viceformand P. Andersen, Fugholm 21.
Nykøbing paa Mors: Formand Schønning, Færkenstræde Nr. 7.

Odense: Kasserer P. Petersen, Nørregade 53.
Randers: Formand Jensenius Nielsen, Tvergade 2.
Varde: Formand H. P. Hansen, Adresse N. Hansen, Spigerborggade.

Viborg: Formand H. Horn, Gravene 31.
Fredericia: Formand N. Beck, Bjerregade 65.
Esbjerg: Formand Markussen, Skolegade.
Kjøge: Formand Olaf Larsen, Adresse: Smedemester Larsen.

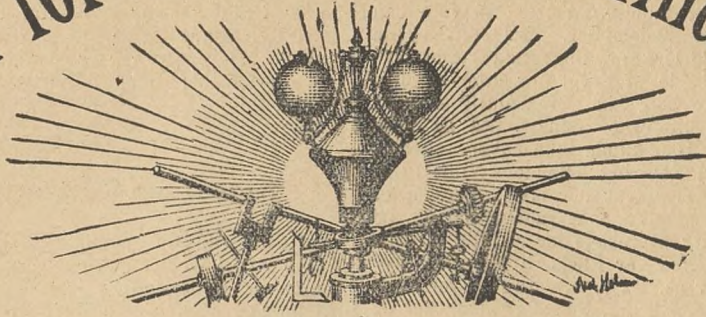
Roskilde: Kasserer F. Mortensen, Uglebjærgsvænget.
Hillerød: Formand P. Jørgensen, Frederiksborg Nyhuse
Slagelse: Kasserer H. Jørgensen, Fruegade 134.

Holbæk: Formand A. Mohr, Blegstræde.
Vejle: Formand C. Sørensen, Ribevej 18 K.
Kallundborg: Formand A. Berg.
Ribe: Formand J. Hellner.
Svendborg: Formand Chr. Jensen, Pasop.
Nakskov: Formand C. Jørgensen, Stomarkenn 22.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Bohms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 3

December 1891

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i København, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

Arbejdsløsheden.

Skal man dømme efter den Modstand, som Kravet om Retten til Arbejde møder hos Arbejderpartiets Modstandere, faar man uvilkaarlig den Opfattelse, at disse Folk betragter Arbejdsløsheden som en Samfundsnødvendighed. I modsat Fald vilde de ganske naturligt kappes med Arbejderne om at finde Midler til at fjerne Arbejdsløsheden, denne vor værste Plage. Men der er mellem Modstanderne og os den Forskel, at medens vi med Glæde hilser enhver Foranstaltning, der foruden at være nyttebringende giver de ledige Hænder Arbejde, modsætter Modstanderne sig principielt enhver Foranstaltning mod Arbejdsløsheden, naar, vel at mærke, Ideen hertil ikke har sit Ophav blandt Samfundets Toneangivende. Denne Opfattelse bestyrkes saavel naar der fremsættes Forslag om Udførelsen af ekstraordinært Arbejde, som naar der forlanges Samfundshjælp til de Arbejdsløse.

Altfor mange, ogsaa blandt Arbejderne, har i Tidernes Løb vænnet sig til at betragte Arbejdsløsheden som noget uundgaaeligt, som noget, der ligesom Krigen, er et Onde, man maa taale, men ikke kan ophæve.

Vinterens Arbejdsløshed mødes med et Suk af de Arbejdsløse og med Beklagelse af dem, som har Hjærte for deres lidende Medmennesker, og som stadig ønske og haabe, at det dog en Gang maa blive bedre.

Det hedder saa smukt i vor Grundlovs § 83, at „Alle Indskrænkninger i den lige og frie Adgang til Erhverv, som ikke er begrundet i det Almenes Vel, skal hæves ved Lov“.

Denne § har nu i 42 Aar været Grundlovshestemelse, men heller ikke mere. Loven, der skulde hæve Indskrænkningerne for Arbejdernes Vedkommende, har vi endnu ikke set noget til. Grunden er let at finde; thi Magthaverne i Samfundet har hidtil ikke set nogen Fordel ved en saadan Lov, fordi deres Interesser ikke i synderlig Grad berøres af Arbejdsløsheden. De gaar nemlig ud fra den Forudsætning, at de Fordele de vilde indvinde ved Arbejdernes forøgede Produktivitet og Købeevne, vil gaa tabt ved Arbejdernes Krav om Mer-

udbytte; det er af den Grund, at de ikke ved Lov vil træffe Foranstaltninger mod Arbejdsløsheden. Lovene er jo forøvrigt kun et Udtryk for Magthavernes Villie og følgelig vil Lovene ikke blive i den arbejdende Befolknings Interesser før de selv ere i Besiddelse af Magten.

Arbejdsløsheden er for Samfundet ensbetydende med økonomisk Tab, idet Arbejdet i Forbindelse med Naturens Ydelser ene er værdiskabende. Jo flere Hænder, der beskæftiges ved produktivt Arbejde, jo rigere bliver Samfundet og i højere Grad vil den enkelte Trang til Livsgoder og Livsnydelser kunne tilfredsstilles.

Det gælder derfor om at udnytte al Arbejdskraft, ikke til Fordel for faa, men i det hele Samfunds Tjeneste, ikke ved uproduktivt værdifortærende Arbejde; men til produktivt og værdiskabende

Tænker man sig t. Eks., at der af hvert 100 arbejdsdygtige Mennesker benyttes 65 til produktivt Arbejde, er det indlysende, at de 35s Fornødenheder og Nydelser udredes paa de Productives Bekostning.

Der er et gammelt Ordsprog som siger, at „Lediggang er Fandens Hovedpude“, hvorved vel skal forstaaes, at Lediggangen opelsker Menneskets onde Instinkter, hvad enten disse nu give sig Udslag i hensynsløs Udbytning af sine Medmennesker, i direkte Angreb paa andres Ejendele, i Ulyst til at foretage sig noget nyttigt eller i Lediggangens fordærvende Indflydelse. Men disse Virkninger af Lediggangen er mindre Individets end Samfundets Skyld. Det er ubetinget blodig Ironi, at straffe et Menneske for Løsgængeri saalænge den absolute Ret til Erhverv er ham berøvt. Arbejdsløshedens Følger er for Arbejdernes Vedkommende velkendt. Det man ved et helt Aars Arbejde og Flid har anskaffet sig, kan ved en eller to Maanedes Arbejdsløshed gaa tabt og desværre ofte kun til Fordel for Pantelaanere og Aagerkarle. Undertiden er der tillige paadraget en Del Gæld, som det aldrig lykkes at afvikle. Artiklens Forfatter mindes saaledes et Tilfælde der er ret betegnende for den arbejdende Klasses økonomiske Stilling. En Arbejder, der havde Hustru og fem Børn, var saa uheldig at blive arbejdsløs og det lykkedes ham ikke i over tre Maaneder at opdrive noget

Arbejde. Alt, hvad der kunde laanes paa, blev sat ud, Paa-klædningen blev mere og mere derangeret og Udsigten til Arbejde derved Dag for Dag mindre. Værten skyldte han for Husleje og Høkeren for Fødemidler. Saa fik han da endelig Arbejde til 2 Kr. 33 Øre pr. Dag; han turde ikke forlade det slet betalte Arbejde af Frygt for atter at blive erhvervsløs og ulykkelig for lang Tid. Men aldrig saasnart fik Manden Arbejde, før Kreditorerne trængte paa og vilde have deres Tilgodehavende. Han kunde ikke betale, og blev derfor strax betegnet som en Kæltring. Mandens Villie til at betale var god nok, men Evnen var der ikke. Beregnedes Maanednen til 26 Arbejdsdage, blev hans Indtægt 60 Kr. 58 Øre, deraf betalte han 11 Kr. i Husleje for en lille tarvelig Lejlighed, hvor der kun til Nød var Plads til Familiens syv Medlemmer, Restbeløbet blev ca. 22½ Øre daglig for hvert Medlem af Familien til Føde, Klæder, Smaaforuødenheder og Bohavets Vedligeholdelse. Hvor skulde han dog faa noget tilovers til at betale Gjæld med, han var og blev fattig, Familien førte selv under Arbejdet mindre end en tarvelig Tilværelse og hans Kreditorer ansaa ham vedblivende for en Kæltring. Det er haardt, men sandt, at for ham var Arbejdet ingen Velsignelse, men en Forbandelse, hans Liv en Kjæde af Slid, Sorg, Skuffelser og Savn.

Hans Kreditorer var i Grunden ikke haardhjertede Folk, de krediterede som saa mange Andre af Medlidenhed og Forretningshensyn i Haabet om at faa deres Tilgodehavende. Skuffelsen gjorde dem bittre; thi de kom jo uforskyldte til at bære endel af Arbejdsløshedens Byrder. Som det gik denne Arbejder er det gaet saamange, og andre Værter og Handlende har under lignende Forhold givet Kredit og aldrig sét en Øre af deres Tilgodehavende.

Med disse Kjendsgjæringer for Øje skulde man tro, at netop de, hvis væsentlige Kunde-kreds bestod af Arbejdere, vare ivrige Forkæmpere for Retten til Arbejde; men det er de desværre ikke, den største Del af disse Medborgere følger »det gamle« i tykt og tyndt og spotter over de Anstregelser Arbejderne gjør for at naa bedre økonomiske Forhold. Naar Vinteren møder med Sne og Is og de af Vejrliget afhængige Erhvervsforhold standse, saa føle de Handlende bedst, hvilken Indflydelse Arbejdet har paa Omsætningen; men som oftest give de i Øjeblikket Naturen Skylden for Standsningen uden at tænke over, at der ogsaa gives Kriser i Arbejdet, der ikke kan tilskrives naturlige, men kunstige af Kapitalismen opskede Forhold.

Det er disse, der skal modarbejdes.

Naar Arbejderen har fuldt op at bestille og hans Lønforhold ere gode, saa vide vi, at hans Købeevne er saaledes, at han kan betale saavel Vært som Høker. Var det altid saaledes, vilde det for saa mange Smaaahandlende ruinerende Kreditsystem være tildels overflødig.

Arbejdsløsheden griber ogsaa paa andre Omraader uheldigt ind i Samfundslivet, den gjør Arbejderen modløs, ufri og uselvstændig, den forøger i høj Grad Byrderne til den offentlige Forsørgelse, og disse Byrder paahvile ikke alene de Kapitalister, der har det største Udbytte af det produktive Arbejde, men ogsaa Arbejderne og de mindre Næringsdrivende. Hvormange unge arbejdsdygtige Mennesker er der ikke Landet over paa den saakaldte offentlige Forsørgelse? Vilde det ikke være langt mere retfærdigt og formaalstjenligt, om disse vare frie Arbejdere og i frit Arbejde.

Hvor ofte høres ikke Beklagelser over, at unge arbejdskraftige Mennesker betle ved Dørene? Men har man Ret til at bebrejde disse Mennesker, at de betle, saalænge Samfundet ikke vil betragte det som sin Opgave at anvise dem Arbejde?

Der er Middelstandsfolk, der betragte sig som halvt tilhørende den besiddende Klasse og derfor med en vis Ringagt se ned paa den fattige, tyndklædte, erhvervsløse Arbejder. Disse selvgode Folk véd jo dog saa godt, at Lykken her i Verden er højst omskiftelig og at Rollerne næste Aar kan være skiftede om, hvor Storbørgeren kan blive Betleren. Middelstandens Børn har som oftest kun Udsigt til at komme til at fylde op i Arbejdernes Rækker og derved være Arbejdernes

lunefulde Skæbne underkastet, med Udsigt til ogsaa at komme til at gaa sulten, frysende og erhvervsløs omkring paa Gaden, bitter i Sindet over et Samfund, der ikke giver Arbejde, men Tvangsarbejde, hvor Sulten driver til at bede velstillede Medborgere om et Stykke Brød.

Derfer bort med Arbejdsløsheden, Samfundets værste Svøbe.

Rejse- og Understøttelseskassen.

Paa Grund af jævnlig forefaldende Misforstaaelser, særlig i nye Afdelinger, gøres opmærksom paa, at Indbetalingen til Rejse- og Understøttelseskassen sker maanedlig sammen med Kontingentet og at alle Medlemmer i Afdelingen ere pligtige til at betale ifølge Lovene for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbunds Rejse- og Understøttelseskasse § 6. Der vil altsaa blive at indbetale til Hovedbestyrelsen hver Maaned for hvert Medlem af Afdelingen Bidraget til Rejse- og Understøttelsen og Kontingentet til Forbundet.

Det bliver altsaa i

Januar	52 Øre,
Februar	52 -
Marts	52 -
April	52 -
Maj	52 -
Juni	52 -
Juli	62 -
August	62 -
September	62 -
Oktober	62 -
November	52 -
December	52 -

pr. Medlem.

De af Afdelingerne udbetalte Understøttelser godtgøres ved hver Maanedes Opgørelse. De udfyldte Kuponer i Udbetalingsbøgerne afrives og indsendes ved Maanedsopgørelsen til Forretningsføreren og ere gyldige som Betalingsmiddel for det Beløb de udgør, Restbeløbet indsendes pr. Post.

Overstiger det til Rejsende og Arbejdsløse udbetalte Beløb, det, som Afdelingen skal indbetale til Forbundskassen, bliver det resterende Beløb pr' Post godtgjort Afdelingen.

Eksempel.

En Afdeling skal betale Maanedskontingent af 30 Medlemmer for November à 52 Øre, hvilket bliver 15 Kr. 60 Ø.

Udgør det Beløb der er udbetalt i Understøttelse i samme Maaned 13 Kr. 30 Øre vil de tilsvarende Kvitteringer samt 2 Kr. 30 Øre kontant være at indsende til Forretningsføreren. Var der detimod udbetalt i Understøttelse 19 Kr. 60 Øre, vil der fra Forbundets Kasse blive tilbagebetalt Afdelingen 4 Kr.

For at forhindre, at Afdelingen mister sin Ret og Medlemmerne som Følge deraf berøves Retten til at nyde Understøttelse, bedes § 2 i Lovene nøje overholdt.

I § 2 lyder det herom: ». . . der indbetales 12 Øre pr. Maaned af hvert Medlems ydede Kontingent. Kontingentet indbetales til Forretningsføreren senest den 15de for den foregaaende Maaned. Ingen Restance maa finde Sted uden Hovedbestyrelsens Samtykke«.

Med Hensyn til Fritagelse for Kontingent, maa dette kun ske, naar et Medlem er syg eller indkaldt til Militærtjeneste, da der i disse Tilfælde ikke udbetales Understøttelse. Særlig bedes følgende Lovbestemmelse bemærket.

»En Tillidsmand, der har foranlediget uberettiget Udbetaling af Rejse- og Understøttelseskassens Midler, forpligtes til at erstatte Kassen det fulde Beløb, der af den Grund er blevet udbetalt i hans egen eller andre Afdelinger.

Den Afdeling, der har valgt Tillidsmanden, staar som Garanti for at Beløbet uopholdelig indgaaer i Hovedkassens«.

Løvrigt bedes D'hrr. Medlemmer nøje at gennemlæse Lovene.

Forretningsføreren.

Kapitalens Kampmidler.

Firmaet H. P. Jensen & Comp. i Aarhus udsendte under den hos Firmaet stedfundne Strejke følgende Skrivelse:

Aarhus den 27. August 1891.

»Dags Dato have nedenstaaende Smede- og Maskinarbejdere nedlagt Arbejdet, som Følge af, at vi ikke ville indrømme deres Fordringer (27 Øre i Minimumsløn m. m.). Vi tillade os at meddele vore ærede Kolleger dette, med Anmodning om ikke at antage nogen af dem i Arbejde, saalænge Striken varer.»

Herefter fulgte saa Fortegnelsen over de Smede og Maskinarbejdere, som den nævnte Dag havde nedlagt Arbejdet.

Dhrrs. Anmodning til deres Kolleger havde ikke den ønskede Virkning, de Strejkende havde ikke større Vanskelighed ved at finde Arbejde end under sædvanlig Arbejdsløshed.

Men ét vil vi dog minde om, at den af vore Kolleger, der kan bevise, at han paa Grund af ovennævnte Skrivelse sr bleven nægtet Arbejde, med stor Sikkerhed, ialtfald med samme Ret som Fabrikterne, kan gjøre Krav paa en klækkelig Skadeserstatning for Næringsstab.

En fordringsfuld Mand.

En Maskinarbejder, der for kort Tid siden forespurgte en Fabrikant i Hillerød om Arbejde, modtog til sin Forundring som Svar følgende:

Hr. N. N.

»Forinden jeg tager nogen Bestemmelse bedes De oplyse mig om, hvor De har lært og hvor De har arbejdet ved Landbrugsmaskiner, samt om De har udtjent Deres Værnpligt og om De er ugift, da jeg helst antager Folk, som kan forblive længere Tid. Er De Medlem af Fagforeningen?»

Navnlig den sidste Forespørgsel er absolut uberettiget, fordi den, saavidt den besvares bekræftende, uden Tvivl vil have Indflydelse paa Antagelsen. Fabrikanten var ialtfald tilstede paa Fabrikanternes Møde i Aarhus og er, saavidt os bekjendt, Medlem af den for Provindserne dannede Forening. Men alligevel maa han vedblivende beskæftige Fagforeningsmedlemmer. Selv om han jævnlig afskediger et Medlem, faar han et nyt i Stedet, hvorfor saa alle disse Forespørgsler, Underskrift paa Kontrakter osv., der faaes jo dog kun Forbundsmedlemmer.

Tekniske Meddelelser.

Polygondrejning. Paa Industriudstillingen i Gøteborg havde Hr. C. G. Dahlgren udstillet en Drejebænk til Drejning af 3-Kant, 4-Kant, 6-Kant eller hvilkensomhelst Kant, der ønskedes.

Saa vel Staalet som den Gjenstand, der bearbejdes, rotere i samme Retning.

Fenix kaldes en af Hr. Oscar Kihlstrøm i Stockholm opfundet selvvirkende Fødepumpe for Dampkjædler. Denne Pumpe holder en konstant Vandhøjde i Dampkjædlen, arbejder og standser af sig selv, uden at Maskinisten behøver at tilsé hverken Pumpen eller Kjædlens Vandstandshøjde.

Ved Hærdning af Staalredskaber bør den fra Smedningen hidrørende Glødskal først afslibes, for at kunne paa-regne en ligearartet Værme til Hærdning.

Vandstandsglas med Sikkerhedslukke. De sædvanlige Vandstandsglas have den Ulempe, at Glassene hyppigt springe og ved en saadan Lejlighed ikke uden Fare for Kjædelpasseren kunne aflukkes fra Kjædlen. Denne Ulempe forebygges ved de af A. Jacobi, Brandenburg a. d. Havel, konstruerede Vandstandsglas. Foran hver Hane er nemlig anbragt en Ventilkugle i et lille Hulrum, i hvilket den frit kan spille og i Nødsfald trykkes fast imod Aabningen foran Glassets Munding. Er Vandstandsviseren i Orden, saa fjerner Kuglen sig fra Aabningen, fdet den falder tilbage i Hulrummet og giver Dampen eller Vandet fri Gjennemgang. Springer derimod Glasset, saa kastes Ventilkuglerne imod Sæderne og paa den Maade aflukkes foroven for Dampen og fornedet for Vandet, saaledes at Kjædelpasseren i Ro kan aflukke Haneerne og isætte et nyt Glas. Har det afsat sig noget Kjædelsten paa Kuglerne, saa kan disse ved en nedenfor deres Plads anbragt Forskræning udtages og renses. Vil man rense Vandstandsviseren ved Damp, saa trykkes begge Kuglerne tilbage fra Sædet ved Hjælp af et Par Endeskruer med Haandhjul. Ved at udtage disse Skruer kan man som sædvanligt rense Gjennemgangen ind til Kjædlen.

(U—T—R)

Fra Norge.

Det norske Jern- og Metalarbejderforbund afholdt sit Landemøde den 1ste November 1891, hvor der aflagdes Beretning om Virksomheden siden Forbundets Stiftelse, som enstemmig godkjendtes; ligeledes blev Regnskabet, der forelaa i revideret Stand, oplæst og enstemmig godkjendt. Derefter gik man over til Valg af Hovedbestyrelse. Valget havde følgende Resultat: til Formand Instrumentmager O. Gjøsten, til Viceformand Baadebygger C. Gran, til Sekretær Smed E. Lundblok, til Kasserer Baadebygger J. Svenssen, til Bestyrelsesmedlem Former J. Olssen.

Fordelingen af Livets Goder.

Amerika har omtrent 60 Millioner Mennesker. Af disse ejer

200 Personer	hver	75 Mill. Kr. og derover.		
400	—	37 ¹ / ₂	—	—
1000	—	18 ³ / ₄	—	—
2500	—	9 ³ / ₈	—	—
7000	—	3 ³ / ₄	—	—
20,000	—	1 ⁷ / ₈	—	—

eller med andre Ord 31,000 Personer eje ³/₄ af hele Nationalformuen.

(Efter St. Francisko Arb. Zeit.)

Kun for 14 Dage.

Paa given Foranledning gjøres opmærksom paa, at der for November og December Maaned dette Aar kun maa udbetales Understøttelse for 14 Dage. Fra 1. Januar til 31. December 1892 vil der i Følge Lovene kunne udbetales Understøttelse for ialt 70 Dage.

For Fabrikterne **N. J. Paulsen, Esbjerg** og **Jensen, Banevejen, Hillerød** vil Medlemmerne af dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund ikke arbejde foreløbig.

Rejse- og Understøttelseskassens Regnskab.

INDTÆGT

(til Dato fra 1. Juli d. A. at regne).

Smiede og Maskinarbejdernes Forbund	Kr.	898.50
Klejnsmedesvendeforeningen	"	114.20
Grovsmedenes Fagforening	"	173.80
Kedelsmedeforeningen af 1890	"	41.50
Hillerød Afdel.	Kr. 30.00	Transport " 564.90
Odense	" 55.00	Randers Afdel. " 45.00
Helsingør	" 303.00	Vejle " 28.00
Aarhus	" 70.00	Horsens " 78.30
Esbjerg	" 33.40	Varde " 10.00
Viborg	" 5.00	Kjøge " 4.00
Holbæk	" 34.00	Svendborg " 33.50
Roskilde	" 34.50	Nykjøbing p.M. " 36.00

Transport Kr. 564.90

Summa Kr. 2027.70

UDGIFT

for November alene (da det vil erindres, at de første fire Maaneders Indbetaling danne Reservefonden).

Udbetalt i Helsingør paa Bog		
Nr. 1	Kr. 2.80	Nr. 136 Kr. 2.10
- 51	" 2.10	- 137 - 1.40

8.40

Udbetalt i Esbjerg paa Bog

Nr. 122 Kr. 2.10

" 2.10

Udbetalt i S. M. F. Kjøbenhavn paa Bog

Nr. 51	Kr. 6.30	Nr. 59	Kr. 9.80
- 52	" 3.50	- 60	" 9.80
- 53	" 9.80	- 61	" 9.80
- 54	" 0.70	- 62	" 9.80
- 55	" 0.70	- 121	" 7.00
- 56	" 7.00	- 63	" 9.80
- 57	" 4.90	- 64	" 9.80
- 31	" 0.70	- 65	" 5.60
- 58	" 9.80	- 66	" 7.00
		- 32	" 4.90

" 126.70

Udbetalt i Klejnsmedesvendeforeningen

Kjøbenhavn paa Bog

Nr. 82	Kr. 9.80	Nr. 84	Kr. 4.90
- 83	" 9.80	- 85	" 4.90
		- 86	" 1.40

" 30.80

Udbetalt i Grovsmedenes Fagforening

Kjøbenhavn paa Bog

Nr. 76	Kr. 4.90	Nr. 78	Kr. 9.80
- 77	" 7.00	- 79	" 4.20

" 25.90

Udbetalt i Randers Afdeling paa Bog

Nr. 24	Kr. 0.70	Nr. 94	Kr. 1.40
- 56	" 2.10	- 95	" 1.40
		- 96	" 1.40

" 7.00

Udbetalt i Vejle Afdeling paa Bog

Nr. 71	Kr. 0.70	Nr. 122	Kr. 2.10
--------	----------	---------	----------

" 2.80

Udbetalt i Odense Afdeling paa Bog

Nr. 55	Kr. 4.20	Nr. 151	Kr. 2.10
- 54	" 2.10	- 115	" 1.40
- 114	" 2.10	- 116	" 2.10
		- 109	" 2.10

" 16.10

Udbetalt i Fredericia Afdeling paa Bog

Nr. 122	Kr. 2.10	Nr. 151	Kr. 1.40
- 44	" 2.10	- 115	" 2.10

" 7.70

Udbetalt i Horsens Afdeling paa Bog

Nr. 121	Kr. 0.70	Nr. 24	Kr. 2.10
- 122	" 0.70	- 54	" 2.10
- 120	" 4.90	- 114	" 1.40
		- 115	" 1.40

" 13.30

Transport Kr. 240.80

		Transport Kr. 240.80	
		Udbetalt i Aarhus Afdeling paa Bog	
Nr. 121	Kr. 2.10	Nr. 96	Kr. 2.10
- 94	" 1.40	- 54	" 2.10
- 95	" 1.40	- 97	" 0.70
- 24	" 3.50	- 115	" 2.10

samt til Medlemmerne

Nr. 47	Kr. 9.80	Nr. 52	Kr. 9.80	" 35.00
--------	----------	--------	----------	---------

Summa Kr. 275.80

Beholdning " 1751.90

Balance Kr. 2027.70

Understøttelsens Størrelse

er for **Januar** Maaned **70** Øre daglig og i Henhold til de Bestemmelser, som findes i de i Bøgerne indheftede Love og Bestemmelser.

Hovedbestyrelsen.

Indbetal Kontinget i rette Tid.

Som Medlem af en Organisation er det ret naturligt, at man hævder sine Rettigheder; men i saa Fald maa man ogsaa opfylde sine Pligter. Med Hensyn til Indbetaling af Kontingent kan det ikke bestrides, at enkelte Medlemmer har ladet Restancen paaløbe udover den i Afdelingen tilstaaede Tidsfrist. Til disse Medlemmer rette vi en indstændig Opfordring om for Fremtiden at indbetale i rette Tid, hellere være nogle Uger forud end blive slettet paa Grund af Restance og derved miste Retten til at nyde de pekuniære Fordele, Forbundet nu byder. Hvis dette sker for et Medlem saa glem ikke, at det er hans egen Skyld.

Samtlige Klubkasserere

for Smiede- og Maskinarbejdernes Forbund anmodes venligst om, at opgjøre alt Regnskab for Aaret 1891 senest

Lørdag den 2den Januar 1892,

da det er nødvendig for Aarsregnskabets Opgørelse og de ny Korts Udstedelse.

Tillige anmodes de Medlemmer, der endnu er i Besiddelse af Kuponbøger fra Snedkerstrejken og Smedestrejken i Aarhus, at aflevere samme hurtigst.

Gustav Olsen,

Kasserer.

Fra Afdelingen i Aarhus.

Da Medlem af Forbundet Maskinarbejder S. P. Sejersens fra Nykjøbing p. M., er afgaaet ved Døden, 29 Aar gammel, efter omtrent 1 Aars Sygdom, og efterlader sig Kone og 3 Børn i en Alder fra 1 til 6 Aar i yderst trange Kaar, anser Afdelingen det for sin Pligt at søge at lindre hendes Sorg ved at hjælpe hende foreløbig med at skaffe Brødet til hende og de faderløse Smaa, og anmoder derfor enhver Kollega, som har Sympathi med os, om at yde et Bidrag, stort eller lille, efter Evne, en Gang for alle, som Afdelings- eller Værkstedsvis bedes tilsendt Smed J. Kristensen, Kirkegaardvej 3, Aarhus.

Bidragene vil blive offentliggjorte her i Fagbladet tilligemed Enkens Kvittering for Modtagelsen.

Bestyrelsen

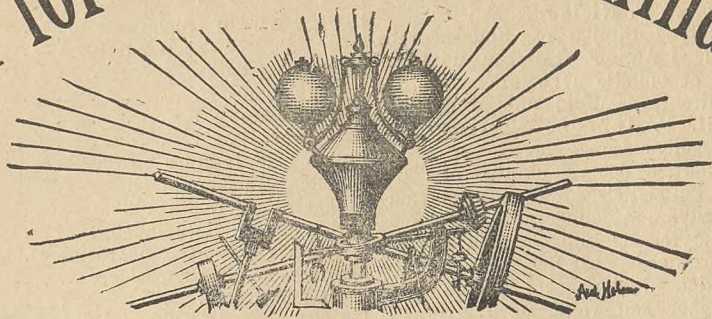
for

Afdelingen i Aarhus.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Bøhms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 4

Januar 1892

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i København, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

1891.

Aaret 1891 har ikke hørt til de Aar der har særlige store Fremskridt at opvise paa Forbedringer i Arbejdernes økonomiske Velvære; men har dog alligevel bevist at Arbejderne i højere Grad end tidligere ere selvbevidste nok til at samle sig om deres Fællesinteresser.

Vi skal kortelig gennemgaa, hvad der i Aarets Løb er foregaaet indenfor vor Organisation, som kan have Interesse for Forbundets Medlemmer.

I Januar sendte Grovsmedene paa Helsingør Skibsværft en Skrivelse gennem Forbundet til Skibsværftets Direktør, om Forbedring af Ventilationsforholdene i Grovsmedien, hvilket efter nogen Forhandling havde den ønskede Forandring til Følge.

I Februar forberedes og drøftes de forskjellige Forslag, der skal forelægges paa Kongressen i Marts.

Kongressen, der afholdtes i Odense den 27. 28 og 29. Marts talte, foruden Hovedbestyrelsens 5 Medlemmer, 23 Delegerede, der repræsenterede 19 Afdelinger. Af vigtige Beslutninger, der paa denne Kongres blev vedtaget, skal nævnes: Oprettelsen af en Rejse- og Understøttelseskasse, der i begrændset Tidsrum og under nærmere i Lovene foreskrevne Bestemmelser sikkrer det enkelte Medlem en daglig Understøttelse.

Fastsættelsen af en Løntarif, der skal danne Grundlaget for de Fordringer, der stilles til Arbejdskøberne. Efter en omfattende Debat vedtoges:

„Minimallønnen er 30 Øre paa alle Værksteder i Kjøbenhavn og 27 Øre paa alle Værkstederne i Provindserne.“

Ved Udtrykket „er“ skal selvfølgelig forstaaes at man tilsigter denne Løn gennemført

Med Hensyn til de, som under Konflikter har svigtet deres Kolleger vedtoges:

„Ingen Skruebrækker kan optages uden Hovedbestyrelsens Samtykke og efter Afdelingens Indstilling.“

Tillige vedtoges at afholde næste Kongres 1893 i Aarhus. Til Kongressens sidste Dag var indbudt Repræsentanter for andre Landes Forbund. Norge, Sve-

rig og Tyskland vare repræsenterede henholdsvis ved d'Hrr. E. Lundblad, F. Bjørkmann og F. Didrich. Hensigten med denne Sammenkomst var at grundlægge et Samarbejde med Udlandets Fagorganisationer. Samarbejdet er senere bleven fortsat og vil sikkert føre til Løsningen af flere Fællesspørgsmaal, blandt andet til gjensidig Rejseunderstøttelse. Forøvrigt gav Sammenkomsten Stødet til, at der i August blev afholdt en international Metalarbejderkongres i Bryssel.

Paa Nørrebroes Sporvejs Beslagsmedie i Kjøbenhavn fordrede Svendene i Marts Beslagsmedenes Løntarif indført, hvilket Mesteren uden Betænkning gik ind paa. Herefter betales mindst 30 Øre pr. Time, mindst 45 Øre pr. Time for Søndags- og Overarbejde og mindst 60 Øre pr. Time for Natarbejde.

I Maj forhøjer Fabrikant Hess i Vejle Timelønnen for sine Arbejdere (i vort Fag) til mindst 27 Øre. Jernstøber Petersen i Holbæk forhøjer Lønnen til 30 Øre pr. Time.

Paa samme Tid indledes Underhandlinger med Fabrikterne og Mestrene i Varde og Viborg, som førte til Lock-out begge Steder, men hvis endelige Resultat var en Sejr for Svendene. I Varde var der kun Lock-out paa et Jernstøberi, de øvrige Arbejdskøbere gik med et enkelt Forbehold ind paa Fordringen.

Den 1. Juni udbrød en Lock-out hos Maskinfabrikant **N. I. Poulsen, Esbjerg, der fortsættes endnu.** Kort efter opnaaede den derværende Afdeling Overenskomst uden Strejke med de øvrige Mestre i Esbjerg om Minimallønnens Forhøjelse og øvrige i Odenseprogrammet indeholdte Fordringer.

Den 12. Juli afholdtes et Fagmøde i Aarhus, der ogsaa var besøgt af Kolleger fra Aalborg, Horsens og Randers.

Den 2. August holdtes et lignende særdeles godt besøgt Fagmøde i Roskilde, hvor Kolleger fra Kjøbenhavn og Sjællands Kjøbstæder samt nogle Kolleger fra Jylland deltog.

Den 21. Juli afholdes i Kjøbenhavn et Fællesmøde mellem Repræsentanter for Forening af Fabrikker i Jernindustri og Smede og Maskinarbej-

dernes Forbund. Resultatet bliver, at der nesættes en Voldgiftsret til at afgjøre faglige Stridsspørgsmaal. Voldgiftretten bestaar for Tiden af Fabrikkerne B. Steffensen og Helvæg samt Svendene F. Hurup og N. P. Nielsen.

Den 19de August udbrod Strejke paa Statsbanernes Centralværkstedes Kedelsmedie i Aarhus. Strejken udvidede sig efterhaanden til ogsaa at omfatte Grovsmedene og Maskinarbejderne. Omtrent samtidig udbrod Strejker paa Caroc & Leths og H. P. Jensens Maskinfabriker. Strejkerne tabtes. Den væsenlige Aarsag hertil var at de Strejkendes Antal blev saa stort, at det var umuligt at skaffe de fornødne Pengemidler til Fortsættelsen. Der turde samtidig være Anledning til at advare Afdelingerne mod at etablere Strejker uden Hovedbestyrelsens Billigelse; thi selv om Fordringerne er nok saa berettigede, bør der tages Hensyn til hvad der er gennemførligt. Nederlaget i Aarhus er et Bevis for hvor farlige Strejker kan være, og i hvor høj Grad Arbejdernes Organisation hæmmes af tabte Strejker.

Paa Roskilde Vognfabrik udbrod en Strejke, der efter kort Tids Forløb endte med en Overenskomst mellem Fabriken og »Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.«

Den 13. September underskrev Firmaet Andersen & Blom paa Nordvestvej i Kjøbenhavn Odenseprogrammet, samt Bibeholdelsen af de daværende Akkordpriser.

Kedelsmedene paa Kristianshavns Jernstøberi og Maskinfabrik og Hellerungs Maskinfabrik opnaaede en Minimalløn af 30 Øre pr. Time (heri var selvfølgelig Hjælperne indbefattede).

I Svendborg blev de Medlemmer, der arbejdede paa Maskinfabriken »Svendborg«, udelukkede. Ved Forhandling mellem et Udvalg af Arbejderne og Fabrikanten, blev Arbejdet genoptaget mod at Foreningsretten anerkendtes.

I Hillerød udbrod Strejke hos Maskinfabrikant **Jensen, Banevejen, der vedvarer endnu.**

Fordringen er Odenseprogrammets Genneførelse og Ugelønnens bestemte Udbetaling.

Hos Maskinfabrikant **P. Nielsen, Hillerød**, har i Aarets Løb været flere Konflikter og ved Aarets Slutning begyndte samme Mand at foretage **Lockout** af Forbundets Medlemmer, **derfor er der nu Strejke** (se andetsteds i Bladet).

Den 1. November begyudte Understøttelseskassen sin Virksomhed og har i November udbetalt i Understøttelse 275 Kr. 80 Øre, i December 374 Kr. 50 Øre.

Idet vi nu til Slutning ønsker Medlemmerne **Glædeligt Nytaar**, haabe vi at samtlige Medlemmer med os ville arbejde for at 1892 kan blive særligt heldbringende for den arbejdende Klasse.

Efter den i Kongresprotokollen givne tabellariske Liste, over Medlemsantallet i de enkelte Fag, Navn og Adresse paa de Delegerede, var følgende repræsenterede:

Organiserede Landarbejdere	15,000
do. Bagere	9,600
Jern- og Skibsbyggere	35,900
Bogbindere	4,792
Skomagere	5,000
Murere	12,740
Forenede Tømrere og Snedkere	39,197
Kobberarbejdere	10,000
Cigararbejdere (mandlige)	1,294
do. (kvindelige)	800
Dok-, Værft- og Flodarbejdere	54,000
Forenede Maskinarbejdere	69,837
Hattemagere	4,000
Gas- og de ved alm. Arbejde beskæftigede Arbejdere	27,750
Skriftstøbere	15,000
Jern- og Staalarbejdere	8,500
Formere (Skotland)	6,300
Jern- og Pladearbejdere	1,400
Strømpvævere	5,424
Vaskeriarbejdere!	1,100
Livsforsikringsagenter	1,100
Bogtrykkere	18,186
Mekanikere	3,579
Mølle- og Fabrikarbejdere	5,009
Møllere	3,383
Bjergarbejdere	217,600
Brolæggere	6,169
Blyarbejdere	5,467
Jernbanearbejdere	61,000
Sadelmagere	681
Matroser og Fyrbødere	80,400
Saltarbejdere	6,186
Sakselibere (Sceffield)	200
Skibstømrere	11,350
Tøffelmagere (Newcastle)	100
Spindere	24,047
Stenhuggere	12,538
Skrædere	26,827
Vævere	55,006
Kvindeforeninger	450
Uldsortere	500
Filehuggere	1,900
Fiskere	6,250

Denne Liste er ikke fuldstændig, en Række mindre Fag, hvis Egenavne er vanskelig for en Ikke-Engländer at oversætte, mangler.

Et synes det os dog værd at lægge Mærke til, og det er, at der efter ovenstaaende Liste ogsaa i England findes en Del mindre Fagforeninger, som, da det for det meste er beslægtede Fag det drejer sig om, meget let lod sig sammensmelte til en Unions (Forbund). Ja selv enkelte af de større Fag er endnu ikke centraliseret. Rjergarbejderne har fire Organisationer, Metalarbejderne er delte i mange Organisationer, Dokarbejderne er ikke en Gang centraliserede og Jernbanearbejderne ere splittede i tre Organisationer.

Som ovenstaaende Fortegnelse udviser, udgjør de organiserede Arbejdere i vort Fag i England et Antal af over 100,000.

Uden Tvivl vil de kommende Aar hidføre en langt større Koncentration af Kræfterne i Storbritanniens Fagforeningsbevægelse. Tallene over de paa Kongressen repræsenterede Arbejdere beviser, at Arbejdernes Organisation i de sidste Aar har gjort Kæmpefremskridt ved Tildragning af de saakaldte »unskilled labours«, (ikke faglærte Arbejdere). Betydningen af denne Kendsgøring bliver ogsaa almindelig anerkendt af den gl. Trades-Union. Thomas Burt, den sidste Kongres Præsident udtalte under Tilslutning fra samtlige Delegerede, sin Glæde herover og samtidig sin Anerkendelse af de Arbejderførere, som ved deres Intelligens og Virkekraft

Arbejderklassens Forkæmpere.

Saaledes kaldte for 25 Aar siden Karl Marx de engelske Arbejdere i hans Kapital. Denne Udtaalelse af vor Tids største Nationaløkonom viser, hvilken Betydning Begivenhederne i den engelske Arbejderbevægelse har for Arbejderne i hele Verden. Den foreliggende Protokol over den sidste Trades-Union-Kongres i Newcastle, indeholde ret interessante Oplysninger over den engelske Fagbevægelses Udvikling siden 1868. I en sammentrængt Slutningsbemærkning bliver der under Titlen, »Kongressernes Historier, en Beretning over udført Arbejdes, oplyst om de paa Kongressen tilstedeværende Delegerede og Tallet paa de af samme repræsenterede organiserede Arbejdere angivet, endvidere findes i Beretningen Meddelelse om de Punkter som de enkelte Kongresser har beskæftiget sig med.

For at gøre det muligt for Fagbladets Læsere at danne sig et Begreb om Trades-Unions Styrke, meddele vi her en Del af de paa den sidste Kongres repræsenterede Fag.

havde formaaet at drage disse store Masser med ind i Organisationen.

Den sidste repræsenterede omtrent 2 Millioner Arbejdere. Præsidenten udtalte, da han oplyste dette, følgende:

Naar vi, de organiserede Arbejdere, vinder en Sejr, saa betyder det Sejr for hele Arbejderklassen, den uorganiserede saavel som den organiserede.

Venner, naar vi alvorlig og samdrægtig er besluttet paa at handle, saa er det svært — ja umuligt — at fastsætte Grænsen for hvad vi er i Stand til at gennemføre. Vi er endnu langtfra enige om alle Spørgsmaal og maa som Følge heraf regne med de givne Forhold. Hos os drejer det sig imidlertid udelukkende om Meningsforskelligheder. En Del af vore Modstandere lytter med en vis Tilfredshed og med slet skjult Glæde til vore Debatter — de vil — dog blive skuffede. Skulde disse Godtfolk stole paa vor Uenighed og angribe os — da vil de snart erfare, at »Blodet er tykkere end Vand«.

Den sidste Kongres er særlig bemærkningsværdig, ved Debatten om otte Timersdagen. Allerede i 1888 var dette Spørgsmaal til Diskussion paa Kongressen i Bradford. Ved Læsningen af Forhandlingerne paa sidste Kongres maa man ganske vist indrømme, at flere af de af enkelte Delegerede fremsatte Indvendinger ikke vilde kunde fremsættes i en almindelig Forsamling af blot nogenlunde bevidste Arbejdere, men forglemmes maa det heller ikke, at naar der paa vore Arbejdermøder tages Stilling til otte Timersdagen, er det for at erklære sig for et Princip, som ikke alle og enhver, der stemmer for samme, holder sig forpligtet til strax at omsætte i Gærning. Anderledens med de engelske Arbejdere, der betragter det som noget selvfølgeligt at faa vedtagne Beslutninger udført i Praksis. Kongressens Beslutninger viser at Flertallet af de engelske Fagorganisationer er besluttet paa at gennemføre otte Timersdagen ved Lov, og at det med den Energi, som er engelske Fagorganisationer egen, vil lykkes dem, derom føler vi os overbeviste.

Begravelseskassen.

Vi har modtaget følgende:

Ærede Redaktør!

Ved at læse et i Fagblad Nr. 3 for December 1891 fremkommen Opraab fra Aarhus Afdeling om at yde Bidrag til et afdød Medlems Efterladte, kommer jeg atter til at tænke paa Oprettelsen af en fælles Begravelseskasse for Smede og Maskinarbejdere i Danmark, som jeg for første Gang for ca. 2 Aar siden stillede Forslag om i Helsingør Afdeling. Jeg havde den Gang kun skrevet 4 à 5 Hovedparagrafer op som Love, paa Grund af, at jeg tænkte Hovedbestyrelsen vilde foretage det videre i Sagen.

Forslaget blev billiget af den herværende Afdeling og vedtaget indsendt til Hovedbestyrelsen. Men Tiden skred og hverken jeg eller Bestyrelsen hørte noget om hvorledes Hovedbestyrelsen stillede sig til Forslaget. Først ca. 1½ Aar efter, da sidste Kongres nærmede sig, blev mit Forslag indrykket i Fagbladet, samtidig med at der ogsaa fra en anden Afdeling kom Forslag om Oprettelsen af en Begravelseskasse. For at fremme Sagen udarbejdede jeg et Forslag til Love, som blev oplæst og billiget ved et Møde for Afdelingens Medlemmer. Forslaget indsendtes til Hovedbestyrelsen kort Tid før Kongressen. Ved det Møde hvor vor Afdelings Repræsentanter afgav Beretning om Kongressen, oplystes, at Hovedbestyrelsen havde ved Kongressen udtalt, at Forslaget var kommen saa sent, at en behørig Drøftelse ikke havde kunnet foretages i Afdelingerne, og derfor foreslog at henlægge Forslaget til næste Kongres, nemlig 2 Aar længere frem i Tiden. Nu spørger jeg den ærede Hovedbestyrelse hvorfor dette Forslag skulde udsættes til næste Kongres, da jeg mener at mit Forslag var kommen til Hovedbestyrelsen saa betids, at der Tid nok til Drøftelse i Fagbladet.

Men derimod meddelte de 2 Repræsentanter for vor Afdeling mig, at hvis jeg vilde have Forslaget indrykket i Fagbladet var der ikke noget til Hinder derfor. Saa vil jeg spørge den ærede Hovedbestyrelse hvorfor dette Udkast ikke er indrykket i Fagbladet.

Helsingør 17/1 1892.

Med megen Agtelse
A. N. Ekstrand.

Til ovennævnte Forespørgsel fra Hr. Ekstrand, skal jeg oplyse, at Oprettelse af en Begravelseskasse var sat paa Kongressens Dagsorden som Pkt. 14. Om dette Pkts. Behandling er af Sekretærene tilført Forhandlingsprotokollen følgende:

»Fra Afdelingen i Aarhus og Maskinarb. J. Eckstrand i Helsingør var stillet Forslag om, at der indenfor Forbundets Ramme oprettes en Begravelseskasse for at sikre Medlemmernes Efterladte en pekuniær Støtte ved Forsørgerens Død. Efter en Diskussion, hvorunder saa godt som alle Talere udtalte sig sympathetisk for Forslagene, vedtoges, af Hensyn til, at disse ikke var bleven behandlet i de øvrige Afdelinger, følgende af Hurop stillede Resolution:

»Kongressen henviser Forslagene om Oprettelsen af Begravelseskasse og Ydelse af Begravelseshjælp til Hovedbestyrelsen, og paalægger den paa Grundlag af de foreliggende Forslag, at udarbejde et Forslag, der kan drøftes udførlig i Afdelingerne og forelægges til Beslutning paa næste Kongres.

Henvisningen bør betragtes som Nødvendighed for et godt Resultat af Tanken og ikke som en Afvisning«.

Som det fremgaar af den paa Kongressen vedtagne Beslutning er Sagen hverken henlagt eller afvist. Hovedbestyrelsen vil formentlig i Løbet af Sommeren lade saavel dette som andre Forslag tilstille Afdelingerne til Drøftelse.

En af de Grunde, der efter min Opfattelse bidrog til at Forslagets Drøftelse blev udsat, var blandt andet, at Rejse- og Understøttelseskassen blev oprettet, og det ansaas for utilraadeligt at tage for mange Opgaver fat paa en Gang.

Bemærkningen om at Forslaget var kommen for sent, faldt fra mig og skyldtes den Omstændighed, at jeg var i Øjeblikket ukendt med, at Forslaget var indsendt første Gang; jeg var nemlig ikke Medlem af Hovedbestyrelsen paa den Tid Forslaget første Gang fremkom. Iøvrigt tvivler jeg paa, at en forudgaaet Drøftelse havde givet noget andet Resultat. Formodentlig vil Hovedbestyrelsens Forslag nok bringe Sagen i rette Gænge.

Ærbødigst
F. Hurop.

Der er Strejke hos Maskinfabrikkerne N. J. Poulsen, Esbjerg og P. Nielsen, Hillerød, begge disse Steder paa Grund af Lockout af Forbundets Medlemmer.

Hos **Jensen, Badevejen, Hillerød** er Strejke, fordi han nægter at opfylde Svendenes Fordringer, Odenseprogramets Gennemførelse og Lønnens bestemte Udbetaling.

Skal Smedene og Maskinarbejderne roligt finde sig i Overgreb paa Foreningsretten, skal de lade sig diktere hvilke Foreninger de skal være Medlemmer af. Ethvert af vore Medlemmer vil svare Nej! og atter Nej! og vi er selvfølgelig af samme Mening. Men de Folk, der ere blevne kastede ind i Kampen fordi de holdt paa deres Foreningsret, maa støttes, hvorfor vi opfordre vore Medlemmer i alle Afdelinger til at arbejde for at Bidragene til de Strejkende flyder rigelig ind. Kan vi føre Kampen endnu et Par Maaneder, saa er Sejren vor. Send Pengene under Adresse:

F. Hurop,
Rømersgade 22, København.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørelse).

Smede og Maskinarbejdernes Forbund	Kr. 201,20
Grovmedenes Fagforening	" 38,60
Kedelsmedeforeningen	" 26,60
Randers Afdel. Kr. 15,20	Transport " 63,20
Varde do. " 8,40	Esbjerg Afdel. " 4,00
Svendborg do. " 22,80	Vejle do. " 17,20
Holbæk do. " 14,00	Helsingør do. " 55,60
Kallundborg do. " 2,80	Odense do. " 9,60
Transport Kr. 63,20	Summa Kr. 416,00
Beholdning fra forrige Maaned	" 1751,90
	Kr. 2164,90

UDGIFF

for December 1891.

Udbetalt i Helsingør paa Bog

Nr. 2	Kr. 2.10	Nr. 4	Kr. 3.50
— 3	" 1.40	— 139	" 4.20
		— 140	" 4.20
			Kr. 15.40

Udbetalt i S. M. F. København paa Bog

Nr. 3	Kr. 8.40	Nr. 116	Kr. 4.20
— 33	" 9.80	— 136	" 7.70
— 34	" 3.50	— 138	" 7.70
— 35	" 9.80	— 139	" 2.10
— 36	" 4.90	— 140	" 2.10
— 65	" 4.20	— 182	" 2.10
— 66	" 2.80	— 183	" 4.20
— 67	" 9.80	— 184	" 9.10
— 68	" 9.80	— 185	" 4.90
— 70	" 9.80	— 268	" 9.80
			" 126.70

Udbetalt i Klejnsmedesvendeforeningen i København paa Bog

Nr. 86	Kr. 4.90	Nr. 188	Kr. 9.80
			" 14.70

Udbetalt i Grovmedenes Fagforening i København paa Bog

Nr. 80	Kr. 4.20	Nr. 162	Kr. 9.80
— 81	" 4.20	— 163	" 4.20
			" 22.40

Udbetalt i Afdelingen i Roskilde paa Bog

Nr. 54	Kr. 0.70	Nr. 121	Kr. 0.70
— 55	" 0.70	— 125	" 2.10
— 79	" 0.70	— 137	" 1.40
— 86	" 1.40	— 151	" 1.40
— 87	" 1.40	— 152	" 0.70
— 116	" 1.40	— 154	" 2.10
— 118	" 1.40	— 182	" 2.10
			" 18.20

Udbetalt i Svendborg Afdeling paa Bog

Nr. 10	Kr. 2.10	Nr. 110	Kr. 2.10
— 31	" 2.10	— 112	" 2.10
— 79	" 0.70	— 125	" 2.10
— 85	" 2.10	— 151	" 1.40
— 109	" 2.10	— 172	" 2.10
			" 18.90

Udbetalt i Odense Afdeling paa Bog

Nr. 10	Kr. 2.10	Nr. 119	Kr. 2.10
— 31	" 2.10	— 125	" 2.10
— 32	" 1.40	— 131	" 2.10
— 79	" 1.40	— 133	" 2.10
— 85	" 2.10	— 137	" 2.80
— 110	" 2.10	— 174	" 2.10
— 118	" 2.10	— 175	" 2.10
			" 28.70

Udbetalt i Vejle Afdeling paa Bog

Nr. 10	Kr. 2.10	Nr. 114	Kr. 2.10
— 24	" 2.10	— 115	" 2.10
— 31	" 2.10	— 116	" 2.10
— 55	" 0.70	— 125	" 1.40
— 79	" 0.70	— 131	" 2.10
— 85	" 1.40	— 132	" 2.10
— 109	" 0.70	— 133	" 2.10
		— 161	" 0.70
			" 24.50

Udbetalt i Randers Afdeling paa Bog	
Nr. 10	Kr. 2.10
— 32	" 2.10
— 54	" 2.10
— 97	" 2.10
— 98	" 2.10
— 114	" 2.10
Nr. 55	Kr. 2.10
— 133	" 2.10
— 137	" 2.10
— 146	" 2.10
— 109	" 2.10
— 161	" 2.10
	Kr. 25,20

Udbetalt i Aarhus Afdeling paa Bog	
Nr. 55	Kr. 0.70 til Medlem
— 97	" 2.10
— 98	" 0.70
— 99	" 2.10
— 109	" 2.10
— 117	" 3.50
Nr. 65	Kr. 9.80
— 67	" 9.80
— 68	" 9.80
— 69	" 9.80
— 70	" 9.80
— 74	" 4.90
	" 65.10

Udbetalt i Holbæk paa Bog	
Nr. 10	Kr. 1.40
— 32	" 1.40
— 60	" 2.10
Nr. 121	Kr. 1.40
— 151	" 1.40
— 182	" 2.10
	" 9.80

Udbetalt i Varde paa Bog	
Nr. 117	Kr. 0.70
Nr. 122	Kr. 2.10
— 147	" 2.10
	" 4.90
	Summa Kr. 374.50
	Beholdning " 1790.40
	Balance " 2164.90

Understøttelsen i Februar

er 70 Øre pr. Dag. Man bedes nøje overholde Lovenes § 3. Medlemmerne ere ligesaavel som Tillidsmændene ansvarlige for uberettiget Udbetaling.

Tillidsmændene i de forskjellige Afdelinger

gøres atter opmærksom paa, at samtidig med Udbetalingen af Rejsehjælp skal Kontingentet betales. Det Medlem, hvis Medlemskort er forfalden udover den fastsatte Tidsfrist, er uberettiget til Understøttelse. Medlemmerne af Forbundet ere selv forpligtede til at indbetale Kontingent i rette Tid. Skylden for at Medlemskortet forfalder kan i intet Tilfælde paahvile Tillidsmændene.

Tillidsmændenes Adresser.

Til Lettelse for vore rejsende Medlemmer bedes d'Hrr. Tillidsmænd i Afdelingerne, at anmode Svendehjemmene om Tilladelse til at maatte ophænge en Bekjendtgørelse med Tillidsmandens Navn, Adresse og Ubetalingstid.

Fra Afdelingen i Aarhus.

De rejsende Medlemmer gjøres herved opmærksom paa, at Rejseunderstøttelse udbetales af F. Brøkmann, Sjællandsgade 58, Øste Sal, fra Kl. 7 til 8 Aften.

Brevkasse.

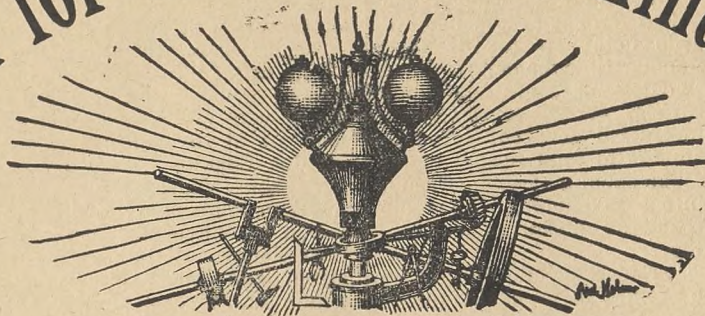
Artiklen om Produktionsforetagende vil komme i Februar Fagblad med Redaktionstilføjelser.

O. Hansens Artikel vil i forkortet Skikkelse kunne benyttes.

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Bøhms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 5

Februar 1892

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

5000 Kr. i Erstatning.

„Naar et Fæ kommer til Ære, véd han ej, hvordan han vil være“, var min Bedstefaders Ord, naar han sammen med Naboerne i den jyske Landsby talte om hovmodige Lykkeridderes anmassende Opførsel overfor sine Medmennesker.

Det var i de gode, gamle Tider, hvor det var en Borger tilladt indenfor det forsvarliges Grænser at kritisere et af sine Medmenneskers Handlinger. Man kendte den Gang ikke noget til Fogedforbud eller Erstatninger, blot fordi man tillod sig at sige sine Medmennesker Sandheden — det skulde da være, hvis man kom Spidserne altfor nær. Nu er det anderledes. — Fogedforbudene har fulgt den mest hæftige Indvending i Hælene, og Erstatningskravet den Mand, der har lidt det største Tab.

Hvorvidt dette er Ret eller Uret, ja, derom har jeg — og vel ogsaa mine Standsfæller — ikke Tilladelse til højlydt at udtale sig om; thi dette vilde være en Krænkelse af Rettens Værdighed — og en saadan Krænkelse kunde blive vurderet særdeles kostbar. Vi har derfor, hver Gang der faldt et Forbud eller en Erstatningsdom, i vort stille Sind forbandet baade U- og Retten; men iøvrigt trøstet os med, at det blev nok bedre.

Med Dommene bliver det vel ogsaa — bedre. Men med Erstatningskravene bliver det jo længere jo værre. Svendsen paa „Phønix“ i Odense forlangte 2000 Kroner, fordi Valdemar Olsen omtalte Strejken hos ham og fraraadede sine Kolleger at modtage Engagement paa Nævntes Fabrik.

Nu kommer Maskinfabrikant **P. Nielsen**, Hillerød, og forlanger **fem Tusinde Kroner** i Erstatning af Undertegnede, og for hvad? Ja, i dette udgrundelige Dyb skal den Kongelige Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret i Aarets Løb søge at finde Aarsagen.

P. Nielsen anfører i sin Klage som Aarsag „forskellige i Social-Demokraten indrykkede Meddelelser om

Arbejdsnedlæggelse hos Klageren“. Klageren er P. Nielsen, og det er meget muligt, at han ogsaa faar de 5000 Kroner tilkendt. Men den Forurettede har P. Nielsen aldrig været, tvertimod, han er den Forurettede, og jeg skal som Bevis herfor aftrykke Brudstykker af en Artikel i Frederiksborg Amts Avis for 5. Febr. d. A., der er underskrevet af to af hans tidligere Arbejdere og er et Svar paa et foregaaende Angreb.

Artiklen lyder i Udtag saaledes:

„En Morgen, forinden Arbejdstiden, da en Mand skulde forrette sin Nødtøft, kom Fabrikanten og spurgte, hvad han bestilte, og da Manden gav fornøden Oplysning herom, kaldte Fabrikanten ham „en Pjalt“ og „en Laban i sine bedste Klæder“. Ved en anden Lejlighed gjorde han den samme Mand, der al Tid havde passet sit Arbejde, til Gjenstand for Haandgribeligheder“ . . .

„En af os har ganske rigtig arbejdet der i 11 Aar, men er ogsaa bleven afskediget to Gange i det sidste Aar, uden at det har været muligt at se anden Grund dertil end den udsatte Stilling, han har faaet som Formand for Smede og Maskinarbejdernes Fagforening. Den anden af os havde allerede, forinden han gik i Militærtjeneste, faaet Løfte om, at hans Plads skulde staa ham aaben, naar Tjenesten var omme, og han mældte sig da til Hr. Nielsen, men fik først et Afslag paa igen at blive antagen. Da han spurgte om Grunden hertil, fik han det Svar, at det var paa Grund af hans Sympatier for Fagforeningerne, hvilket jo kun er en daarlig Grund, naar en Arbejder kan udføre sit Arbejde; men da vedkommende forlangte enten sin Arbejdsseddel eller anden Afgørelse, blev han dog antagen“ . . .

„ . . . Striden drejer sig kun om et almindeligt Humanitetsspørgsmaal, nemlig Hævdelsen af vor Foreningsret, og dette er ikke noget særlig socialistisk, ligesom vi have baade Højremænd, Venstremænd og Socialdemokrater i vor Fagforening. Det kan lige saa lidt kaldes Socialisme, naar Arbejderne danner en Fagforening, som naar Fabrikanten eller Haandværksmestrene gør det; derimod er det inhumant at ville hverandres Foreningsfrihed til Livs . . .“

„ . . . Vi Medlemmer af Fagforeningerne have rolig fundet os i, at der blev ansat Folk, der ikke var Med-

lemmer af disse Foreninger. Den nuværende Strejke opstod heller ikke af nogen saadan Grund. En nylig antagen Arbejder gav ved uheldig, uklar Optræden Anledning til, at Deltagerne i et vist Akkordarbejde frabad sig ham som Kompagnon — ikke fordi han stod udenfor Fagforeningen, thi han havde netop indmeldt sig i den —, men fordi man af Hensyn til Arbejdets Fremme vilde forebygge et mindre godt Samarbejde, hvorimod man aldeles ikke modsatte sig, at han iøvrigt arbejdede paa Fabriken. Det anførte var den rent ydre Foranledning til Strejken, der imidlertid først opstod under Sagens videre Udvikling og ikke egenlig af denne Grund, men paa Grund af Fabrikantens Behandling af Sagen.“

Naar hertil føjes, at Arbejderne ønsker, at P. Nielsen skal anerkjende følgende:

„at der ikke fordres af de arbejdssøgende eller af de paa Fabriken arbejdende Svende, at de skal udmelde sig af „Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund“, eller paa nogen som helst Maade, hverken mundtlig eller skriftlig, forpligte sig til at undlade at indmelde sig i ovennævnte Forbund,

at fremtidige Tvistspørgsmaal angaaende Arbejderforholdenes Ordning afgøres udenfor Arbejdstiden og mellem et af „D. S. M. F.“s Afdeling i Hillerød valgt Udvalg og Fabrikant P. Nielsen, og

at Arbejderne paa Fabriken behandles høfligt og ikke ved Ukvemsord eller ved Haandgribeligheder forulempes.“

og endelig, at det var P. Nielsen, der udelukkede Arbejderne, som var Medlemmer af vort Forbund, saa forstaar jeg ikke, hvorfor det er mig, der skal holde ham skadesløs for hans egne meningsløse Handlinger.

Jeg véd vel, at han, forsaavidt han faar Dom over mig, kan fratage mig alt, hvad jeg har udover det strengt nødvendige. Men selv om dette sker, ssa er han ikke derved kommen paa bedre Fod med Smedene og Maskinarbejderne.

Jeg opfordrer derfor alle Kolleger til ikke alene at lade være at arbejde for ham, men ogsaa af al Kraft at støtte de Arbejdere, der nu fører Kampen for vor fælles Foreningsret. Lad ham aldrig faa den Triumf, at Sulten skal drive dem til at opgive deres lovmæssige Foreningsret.

F. Hurop.

Bør Arbejderne forsøge at tilegne sig Produktionen?

Dette Spørgsmaal er ofte blevet opstillet, Svaret har været forskelligt. Talrige Forsøg er gjort, som oftest med et for Prøverne uheldigt Resultat. Spørgsmaalet trænger sig mere og mere frem, og mange ere de, som ikke længere lader sig afsipse med de Argumenter, hvormed Spørgsmaalet hidtil er bleven afvist, Svaret maa være et ubetinget Ja. De Fordringer, vi som Arbejdere stiller til vore nuværende Arbejdsgivere, er ikke af et saadant Omfang, at vi som producerende ikke kan opfylde samme. Naar de hidtil paabegyndte Produktioner ikke har kunnet klare Skærene, saa har det næppe været, fordi at Produktet ikke har været godt. Tværtimod. Nej, Aarsagen maa uden al Tvivl søges i, at det saa godt som altid har været i Huj og Hast, naar til Eks. det betræffende Fag har haft et stort Antal Arbejdsløse, som man ad den Vej har søgt at skaffe Beskæftigelse, at Forsøget er gjort. Som en Følge heraf har der aldrig været sikret Foretagendet den nødvendige Driftskapital, lige som der vistnok ogsaa som Regel har manglet Plan i Arbejdet, rent organisatorisk set. Heldigvis er der jo ogsaa Eks. paa, at fælles Produktion af Arbejderne har baaren god

Frukt, saaledes de tyske Hattemageres, En anden og ikke uvæsenlig Ulempe ved den hidtil forsøgte fælles Produktion er den, at man har glemt under hvilke Forhold Kampen skulde føres. Det kapitalistiske Udbytningssystem er endnu det toneangivende, og saafremt Arbejderorganisationerne ikke er modstandskræftige nok, tillige den Faktor, der bestemmer Udbyttet til de arbejdende; ganske vist har Organisationerne formaet at skaffe ikke faa Fordele, men disse har som Regel været kostbare at tilvejebringe saavel for Organisationen som for den Enkelte. Hvad der i en fælles Produktion skal ydes som Vederlag for det Arbejde, der udføres, er hverken mere eller mindre end det, som Fagets Organisation til enhver Tid maatte ansé som passende baade med Hensyn til Løn og Arbejdstid. Netop i Jernindustrien kan fælles Produktion drives, hvad alle de i denne Branche eksisterende Aktjeselskaber er et talende Vidnesbyrd om, og det til Trods for, at disse indbyrdes bekrige hinanden. Tag et hvilket som helst Blad i Haanden, og vi vil se Beretning om snart dette, snart hint Selskabs Udbytte, og det uagtet Udbyttet til de Ledende er saa stor, at disse i Løbet af nogle faa Aar har tjent sig hovedrige. Sligt kan og maa selvfølgelig ikke finde Sted i en af Arbejderne ledet og ejet Produktion. Udbyttet som saadan kommer hele Fagorganisationen og ikke de ved Virksomheden ansatte til Gode, og kan kun anvendes til fælles Formaalets Fremme. Skal der være Alvor i Arbejdernes Krav om Statens Overtagelse af Produktionen, har disse en uafviselig Pligt til af al Evne at ordne og planlægge denne saaledes, at Overgangen kan foregaa saa let og uhindret som muligt. Det nytter ikke vedblivende at slaas sig for sit principielle Bryst og med Pathos udraabe „Lapperier“, thi skjules kan det ikke, at det store Flertal af Arbejdere ikke forstaar Dybden og Betydningen af de teoretiske Principers Krav og det med disses Gennemførelse forbundne Resultat. Det praktiske derimod, det, der kan tages fat paa med Hænderne eller fremstilles i klingende Mønt, det, ja det fatter og forstaar de aller fleste, og vil som Følge heraf enhver fremadtænkende, selvbevidst Arbejder let finde, hvad der tjener ham selv, hans Børn og hans Stand bedst. For at fælles Produktion med Held kan drives, er det nødvendigt, at denne grundlægges i Fredstid, at Fundamentet, hvorpaa der bygges, kan blive solidt og fast; ganske vist er det ulige vanskeligere at vække den nødvendige Stemning for Midlernes Tilvejebringelse i Fredstid; men deri ligger efter vor Overbevisning netop Fejlen, -at vi har været altfor ligegyldige naar der ingen Fare var. Det, det gælder om er, at forberede og ruste sig, at udvikle de Vaaben, hvormed der skal kæmpes, til den størst mulige Fuldkommenhed. Og enhver vil vist indrømme, at en solid funderet Produktion i Organisationens Hænder er et mægtigt Vaaben, som, anvendt paa rette Maade, vil være absolut dødbringende for det bestaaende System. Produktionen skal omfatte alt indenfor Jernindustrien, men begyndes i det smaa, Naar Fabrikationen af de Artikler, som ifølge deres Natur bør fremstilles fabrikmæssig, har udviklet sig til en vis Grad af Fuldkommenhed, oprettes der Lager med tilhørende Reparationsværksteder umiddelbart hos Forbrugerne, altsaa enhver større Landsby faar sin Filial og efterhaanden skér det samme for Byernes Vedkommende. Masseproduktionen maa saavidt muligt foregaa paa ét Sted.

I 1885 var det samme Spørgsmaal paa Bane, Projektet blev da anslaaet til at ville kræve et Beløb af 200,000 Kr. Dette var jo under Forudsætning af, at den Gang udelukkede Smede- og Maskinarbejdere kunde sættes i Beskæftigelse. Var Forsøget den Gang bleven gjort, var det sikkert bleven en Ulykke. Spørgsmaalets Rejsning den Gang var jo nærmest en Følge af den store Sympathi, der vistes Kampen, særlig fra Landboerne. Denne Sympathi var imidlertid kun en Døgn-

stemning, som snart skiftede Karakter og sikkert havde affødt en Omvæltning paa det projekterede Omraade. Et Foretagende derimod, der hviler paa en sund og solid Udvikling, hvis Produkt ved sine gode Egenskaber har vundet Hævd og, som det forudsættes, Anerkendelse, staar ikke denne Fare for, særlig naar der paabegyndes smaat. Det, som utvivlsomt er det vanskeligste at komme over, er Pengespørgsmaalet. Under Forudsætning af, at den samme Offervillighed er tilstede hos Kolleger og Meningsfæller, som under en almindelig Kamperperiode, er dette dog ikke Tilfældet. Lad os forudsætte, at der blandt Smede, Maskinarbejdere og Formere findes 3000, som i Bevidstheden om, at Tilskudet kun er et rentefrit Laan, ydede et Tilskud af 10 Kr. hver, udgjorde dette 30,000 Kr. Denne Sum ansér vi for at være tilstrækkelig til at begynde med. Skulde der indkomme mere end denne Sum, vil dette naturligvis være meget heldigt.

Hadde Arbejderne i Jernindustrien slig Produktion, kan vi trygt stole paa, at den chikanøse Adfærd, som nu i saa rigt Maal bliver Arbejderne til Del, vil tabe sin Braad. Respekten for Organisationen vil øges, denne vil, om kortere eller længere Tid, bliver den Toneangivende, med Hensyn til Arbejdsvilkaar, i Stedet for det nuværende System. Men selv om vi ogsaa skulde komme til at virke under meget beskednere Vilkaar, selv om vi i det væsenlige kun kunde opnaa at skaffe vore proskriberede Fæller Udkommet, var der allerede naaet meget. Konflikten i 1885, i Odense og Randers, og nu sidst og ikke mindst i Esbjerg, Aarhus og Hillerød, alle disse Steder har vi et temmelig stort Antal udelukkede at opvise, for hvem det har knebet haardt at klare Skærene, til Trods for, at mange af os har ydet store Tilskud til disses Underhold. Det er en raffineret Maade at hævne sig paa, men at denne Taktik er anvendt, er let paaviselig. Denne vil imidlertid være saa godt som betydningsløs, naar vi selv producerer.

Vi tillader os i den nærmeste Fremtid, i Overensstemmelse med foranstaaende, at fremkomme med Indbydelse og Plan til Løsning af Spørgsmaalet, men har ment det rigtigst først at fremsætte nærværende for at Medlemmerne af „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund“ kan faa Tid og Lejlighed til at overveje, om de vil og kan være med til at støtte samme.

Med kollegial Hilsen

Bestyrelsen for

Afdelingen i Aarhus af D. S. M. F.

* * *

Redaktionen har med stor Fornøjelse givet oven nævnte Artikel Plads i Fagbladet, fordi det maa anses for et overordenlig stort Fremskridt at bringe Produktionen over i Arbejdernes Hænder. Vor Tilføjelse sker derfor kun for at supplere Udtalelserne. Der henvises i Artiklen til den i Tyskland oprettede Hattfabrik, der, saavidt os bekendt, netop blev oprettet som Følge af en Konflikt med Arbejdskøberne, og det har vist sig, at Fabriken, der nu beskæftiger et Par Hundrede Personer, har slaaet udmærket an, takket være Arbejdernes energiske Støtte. Men vi har ogsaa herhjemme Foretagender, som viser, at Arbejderne baade kan producere og konkurrere med de kapitalistiske Foretagender og dog byde betydelig bedre og behageligere Arbejdsforhold. Vi skal eksempelvis nævne Arbejdernes Fællesbageri i København, hvis Salg af Brød i det sidste Halvaar 1891 udgjorde Kr. 275,297,83, hvilket svarer til en aarlig Omsætning af over en halv Million Kroner. Arbejdstiden er betydelig kortere og Lønnen større, end paa andre Bagerier, og Pladserne paa dette Bageri er ualmindelig stærkt søgte.

For vort Fag vil utvivlsomt et Produktionsforetagende kunne startes med et godt Resultat. Men det gælder, som Afdelingen rigtigt bemærker, om, ikke at

lave noget i Huj og Hast, men at fundere det sikkert og solidt. Tillige maa der med Hensyn til Produktionen vælges Specialiteter, der har Afsætning i det brede Lag af Befolkningen. Vi skal nævne enkelte Artikler, som vistnok kunne egne sig fortrinligt for en saadan Forretning, nemlig: Knive, Haandsværktøjer for alle Fag, tyndt Pladearbejde (Blikvarer), Husholdningsartikler, hvoraf findes en Masse støbte Ting. Man har jo Fabriker, som Raadvad, Frederiksværk, Eskiltuna og flere, der producere Ting, hvis Forbrugere udentvivl for største Part er Arbejdere. Der vilde naturligt blive Brug for alle Arter af Metalarbejdere i en Produktionsforetning. Men Samarbejdet vilde næppe lide derunder. Til Slutning kun dette: lad Sagen blive belyst fra alle Sider, og Enigheden vil sikkert tilsidst naas. Ved Lejlighed skal der blive skænket den i 1885 paatænkte Fællesforetning nærmere Omtale. Lad os foreløbig drøfte vore aarhusianske Fagfællers Plan med al den Alvor, den fortjener.

Fællesorgan for Fagorganisationerne i Danmark.

Hovedbestyrelsen for Snedkerforbundet indbød for nogen Tid siden Bestyrelserne for de Fag, som udgive Fagblade, for at drøfte Muligheden af, at slaa samtlige Fagblade sammen til et Fællesblad. Tanken var, at tilvejebringe en hyppigere Forbindelse mellem Hovedstaden og Provinserne ved at lade Bladet udgaa ugentlig og at lade mindre Fag Adgangen til Forbindelse med Provinserne. Forhandlingen var selvfølgelig ikke bindende for nogen af de Forbund, der deltog i i Diskussionen, da de respektive Forbunds Samtykke først maa indhentes, før Foretagendet kan startes.

Men Tanken fortjener nøje Overvejelse, da det for Medlemmerne har stor Betydning at lære Forholdene i andre Fag at kjende, udeu derfor at gaa giip af det, der passerer indenfor sit eget Fag.

For Tiden udgiver Arbejdsmændene, Malerne, Tobaksarbejderne, Snedkerne, Bødkerne, Smede- og Maskinarbejderne, Typograferne og Skomagerne Fagblade, og der er Sandsynlighed for, at flere Fag vil følge Exemplet. Det store Oplag, et saadant Blad kan trykkes i, vil ogsaa bevirke, at Bladet foruden at være indholdsrigt, bliver betydelig billigere.

Begravelseskassen.

I Fagbladet for Januar Maaned har en æret Kollega, Hr. A. N. Ekstrand i Helsingør, anket over, at et Forslag, som han skulde have indsendt for c. 2 Aar siden til Hovedbestyrelsen angaaende Oprettelsen af en Begravelseskasse, ikke var kommet til Drøftelse blandt Medlemmerne i rette Tid. Som Følge heraf, og af en Efterskrift til Hr. Ekstrands Bemærkninger af den ærede Redaktør, kan man let faa den Opfattelse, at jeg, som paa den omhandlede Tid var Forretningsfører og Redaktør, havde forsømt min Pligt ved ikke at offentliggøre Forslaget. Jeg skal i den Anledning oplyse, at jeg hverken har set eller hørt Hr. Ekstrands Forslag, før det i Februar 1891 blev offentliggjort i Fagbladet.

Blaagaardsgade 17, den 26de Januar 1892.

Vald. Olsen.

Understøttelsen i Marts

er 70 Øre pr. Dag. Man bedes nøje overholde Lovenes § 3. Medlemmerne ere ligesaavel som Tillidsmændene ansvarlige for uberettiget Udbetaling.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørelse).

Smiede og Maskinarbejdernes Forbund	Kr. 201,20
Kleinsmedesvendeforeningen	" 64,00
Kedelsmedeforeningen	" 15,90
Afdel. i Holbæk	Kr. 6,80
do. - Horsens	" 9,60
do. - Svendborg	" 10,80
do. - Vejle	" 9,20
do. - Varde	" 2,00
do. - Kallundb.	" 2,00
Transport	Kr. 40,40
Beholdning fra forrige Maaned	" 1790,40
Summa	Kr. 445,10
	Kr. 2235,50

UDGIFT

for Januar 1892.

Udbetalt i S. M. F. København paa Bog			
Nr. 3	Kr. 9,80	Nr. 125	Kr. 4,20
6	2,80	131	7,00
16	3,00	132	7,00
33	23,10	133	5,95
37	9,80	136	7,70
38	4,90	140	1,40
39	4,20	153	2,10
40	19,60	161	3,80
41	2,10	178	3,50
52	2,80	179	9,80
54	9,80	182	1,40
60	0,70	184	6,30
62	4,90	186	3,50
64	18,90	187	1,40
66	7,00	194	14,00
67	4,20	195	16,10
68	18,90	196	7,00
119	7,00	203	4,20
		211	0,70
			Kr. 259,65
Udbetalt i Kleinsmedesvendeforeningen i Kjøbenhavn paa Bog			
Nr. 86	Kr. 14,70	Nr. 189	Kr. 6,30
87	14,70	190	19,60
188	9,80	191	2,80
		193	4,90
			" 72,80
Udbetalt i Afdelingen i Roskilde paa Bog			
Nr. 16	Kr. 2,10	Nr. 133	Kr. 1,40
39	2,10	147	2,10
60	2,10	153	1,40
131	0,70	161	2,10
132	1,40	178	2,10
			" 17,50
Udbetalt i Vejle Afdeling paa Bog			
Nr. 39	Kr. 2,10	Nr. 145	Kr. 2,10
72	2,10	146	2,10
112	2,10	173	2,10
113	2,10	174	2,10
115	2,10	178	2,10
		201	2,10
			" 23,10
Udbetalt i Aarhus Afdeling paa Bog			
Nr. 10	Kr. 2,10	Nr. 146	Kr. 2,10
32	2,10	173	2,10
112	3,50	til Medlem Nr. 63	4,90
116	2,10	47	7,70
131	2,10	67	7,70
132	2,10	68	8,40
133	2,10	70	7,70
100	2,10	74	7,70
145	2,10	80	7,70
			" 76,30

Udbetalt i Randers Afdeling paa Bog			
Nr. 21	Kr. 2,10	Nr. 104	Kr. 2,10
29	2,10	105	1,40
39	2,10	112	2,10
56	2,10	145	2,10
85	2,10	151	2,10
		173	2,10
			Kr. 22,40

Udbetalt i Odense Afdeling paa Bog			
Nr. 39	Kr. 2,10	Nr. 131	Kr. 2,10
112	2,10	132	2,10
113	2,10	161	2,10
115	2,10	172	2,10
116	2,10	176	2,10
119	2,10	178	2,10
			" 25,20

Udbetalt i Helsingør paa Bog			
Nr. 3	Kr. 2,10	Nr. 161	Kr. 1,40
16	2,10	178	2,10
125	2,10	179	2,10
			" 11,90

Udbetalt i Svendborg Afdeling paa Bog			
Nr. 113	Kr. 2,10	Nr. 147	Kr. 2,10
146	2,10	178	2,10
			" 8,40

Udbetalt i Kallundborg paa Bog			
Nr. 161	Kr. 1,40		
			" 1,40

Udbetalt i Esbjerg paa Bog			
Nr. 145	Kr. 2,10	Nr. 173	Kr. 2,10
			" 4,20

Udbetalt i Varde paa Bog			
Nr. 32	Kr. 2,10	Nr. 145	Kr. 2,10
137	2,10	173	2,10
		201	2,10
			" 10,50

Udbetalt i Horsens paa Bog			
Nr. 10	Kr. 1,40	Nr. 124	Kr. 4,90
29	1,40	125	2,10
32	1,40	131	1,40
39	0,70	132	1,40
55	0,70	133	1,40
79	2,10	147	1,40
109	0,70	161	2,10
116	1,40	210	1,40
			" 25,90

Udbetalt i Holbæk paa Bog			
Nr. 16	Kr. 4,20	Nr. 39	Kr. 2,10
		161	2,10
			" 8,40

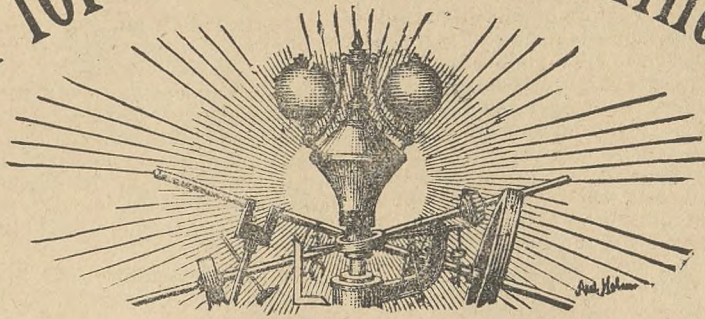
Udbetalt i Slagelse paa Bog			
Nr. 10	Kr. 1,40	Nr. 131	Kr. 4,20
32	2,10	132	3,50
39	2,10	133	1,40
54	2,10	134	2,10
55	2,10	137	2,10
60	2,10	151	2,10
116	2,10	161	2,10
118	2,10	172	2,10
121	2,10	178	2,10
		182	2,10
			" 42,00

Udbetalt i Køge paa Bog			
Nr. 79	Kr. 0,70	Nr. 131	Kr. 1,40
85	2,10	132	2,10
137	0,70	147	1,40
			" 8,40

Summa Kr. 618,05
 Beholdning " 1617,45
 Balance " 2235,50

Til **S. P. Sejersens Enke** er indkommet i Aarhus fra H P Jensens Fabrik 5,75, A Nielsens Symaskinefabrik 10,00, ved F Brokman 2,40, ved J Christensen 3,00, modtaget fra Afdelingen i Vejle 5,00 — ialt 26,15.
J. Christensen.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 6

Marts 1892

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i
Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

Til Medlemmerne!

Det sidste Aar har næsten uafbrudt været optaget af Strejker og Lock-outer og følgelig har der til Forbundet været stillet meget store Krav om Understøttelse til de ved Konflikterne ledigblevne Medlemmer. Disse Krav har Undertegnede ikke kunnet tilfredsstille, fordi specielt mine Fagfæller har vist en, i Forhold til Kampens Omfang, altfor liden Interesse for de Strejkende.

Dette i Forbindelse med de i vor Tid uundgaelige Erstatningssager, har bragt mig til den Overbevisning, at Forbundets Ledelse bør overtages af en anden Mand. Denne Beslutning forelagde jeg Hovedbestyrelsen ved et Møde den 14de ds. og den erkjendte de Grunde, jeg anførte for min Mandatnedlæggelse.

Til Forretningsfører fra 1ste April d. A. at regne valgtes H. P. Hansen, der for Tiden er Næstformand og Kasserer for Grovsmedenes Fagforening i Kjøbenhavn. Hr. Hansen er en yngre, dygtig og energisk Mand og vil med fornøden Støtte fra samtlige Afdelinger sikkert føre Forbundet fremad.

Afdelingerne bedes indbetale Kontingent, Rejse- og Understøttelseskasse-Bidrag samt Støjkebidrag inden 1ste April til Undertegnede F. Hurop og efter 1ste April til H. P. Hansen, hvis Bopæl fra den nævnte Dag vil være Korsgade 30 B, 4. Sal.

For at kunne arbejde til Gavn for Forbundet er det nødvendigt, at der specielt under Strejkerne ydes Forretningsføreren den størst mulige Støtte. Dette beder jeg til Slutning Dhr. Medlemmer om at yde min Eftermand. For at undgaa Misforstaaelse, skal jeg tilføje, at jeg vedblivende beklæder Pladsen som Formand for Smede- og Maskinarbejdernes Forbund i Kjøbenhavn.

Ærbødigst
F. Hurop.

Hillerød og Esbjerg.

Naar jeg i dette Fagblad atter skænker Dhr. Maskinfabrikanten P. Nielsen, Hillerød, og N. J. Poulsen, Esbjerg, en „venlig“ Omtale, saa er det fordi jeg ønsker, forinden jeg fratræder Redaktionen, at klargøre for ærede Kolleger, hvorfor der ikke hersker noget gjensidigt godt Forhold mellem vort Forbund og de nævnte Herrer.

Jeg omtaler Hr. Poulsen først, fordi Striden mellem os er den ældste.

Den 1ste Juni 1891 kaldte Hr. Poulsen de hos ham arbejdende Smede og Maskinarbejdere enkeltvis ind paa sit Kontor og forelaa dem det Spørgsmaal om de foretrak at melde sig ud af deres Fagforening eller vedblivende arbejde for ham. Hans Hensigt var ikke til at misforstaa; ved dette — Enten — Eller — maatte efter hans Opfattelse Fagforeningen sprænges. Kun nogle Faa bøjede sig for Hr. Poulsens Villie, Resten blev lukket ud paa Gaden for at gennemgaa de Skuffelser og Savn, som Lochouter og Arbejdsløshed medfører.

Da der fra Fagforeningens Side blev indvarslet til et offentligt Møde for at redegjøre Lochoutens Aarsag, mødte Hr. Poulsen med Fogden hos Foreningens Formand og nedlagde Forbud mod paa Mødet at omtale Poulsens. Fabrikens eller hans Arbejders Forhold.

Mødet blev selvfølgelig afholdt uden Hensyn til Forbudet og Undertegnede gav en Redegørelse for de udelukkede Arbejders Stilling; at de havde Forsamlingens Sympathi paa deres Side, er paa Forhaand givet. Fabrikant Poulsen er endnu ikke naaet saa vidt, at han vil anerkjende Arbejdernes Foreningsret og derfor vil intet Medlem af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund arbejde for ham, selv om Konflikten skulde trække ud i Aarevis. Enten vor Ret eller vi foretrækker Krigen, der gives ingen Mellemvej.

P. Nielsen, Hillerød, har heller ikke kunnet forlige sig med Arbejdernes Organisation. Der har været talrige Konflikter mellem ham og hans Arbejdere, saavel om Lønnen, som om Foreningsspørgsmaal og Behandlingen af Arbejderne. Striden kulminerede endelig,

da han i Slutningen af sidste og i Begyndelsen af dette Aar foretog Masseopsigelse af de ældre Arbejdere, hvortil der fra vor Side ikke kunde øjnes anden Grund end den, at de vare Medlemmer af Fagforeningen. Samtidig begyndte han af Arbejdssøgende at forlange skriftlig Tilstaaelse for, at de ikke vare eller vilde blive Medlemmer af Fagforeninger. Dette bragte Bøgeret til at flyde over og Kampen mellem ham og Forbundet blev erklæret. Udsigt til, at den i den nærmeste Tid vil blive sluttet, er der absolut ikke.

Hr. P. Nielsen, der aabenbart har krænkert Arbejdernes Ret og derfor burde tiltales og dømmes efter Loven, møder ikke destomindre kort efter op med et Krav paa en Erstatning af 5000 Kroner hos Underrettede; til hvilket Resultat vore Domstole i Tidens Løb vil komme, vil ad Aare blive afgjort, Indtil Arbejdernes Foreningsret anerkjendes, er det mit inderligste Ønske, at P. Nielsen ikke maa faa en eneste brugbar Arbejder paa sin Fabrik.

Der er en Mærkelighed ved disse to Konflikter, nemlig den, at Dhrr. N. J. Poulsen og P. Nielsen har kunnet angribe Foreningsretten uden at komme i Konflikt med Loven. Det er jo nemlig bestemt i Grundloven, at Borgerne har Ret til at indgaa Foreninger i ethvert lovligt Øjemed. En Forening kan vel ifølge samme Lov foreløbig forbydes, men Sagen skal da strax forelægges Domstolene til Afgjørelse. Heraf fremgaar klart, at selv Politimyndighederne ikke uden Dom kan ophæve en Forening. Hvor er det da muligt, at en Fabrikant, selv om han svømmer i Guld til Ørene, kan foretage Skridt, der tilsigter en Forenings Ophævelse, uden at komme i Konflikt med Loven.

De har jo nemlig ved deres Handlemaade tilegnet sig en dem ikke tilkommende Myndighed og derved overtraadt Straffelovens Bestemmelser.

Jeg skal som Paralel hermed drage et velkendt Exempel. Fraraader Arbejderen en Kollega at arbejde paa et Værksted eller en Fabrik, bliver han, hvis Sagen bringes for Domstolene, dømt for Krænkelse af Andres Frihed. Men hvad er det andet de to Herrer Fabrikanter har gjort? De har, under Trusel om Arbejdsløshed, søgt at tvinge Arbejderne til at opgive deres fri Ret til at være Medlem af en lovlig Forening og maa derfor ikke mindre end Arbejderen være hjemfalden til Dom.

For 7 Aar siden, da Halvdelen af Fabrikterne i Kjøbenhavn forsøgte at sprænge Fagorganisationen, vakte dette Opmærksomhed saavel i Ud- som Indlandet, og betydelige Midler rød ind for at holde de Udelukkede skadesløse.

Men desværre „Vanen er den halve Natur“; Lohk-outerne har siden den Tid hørt til Dagens Orden og Arbejdernes Offervillighed er ligesaa ofte bleven paakaldt.

Derved sløves Lysten til at hjælpe, særlig da ogsaa af den Grund, at Ydeevnen ikke er stor. Naar jeg endnu en Gang beder Fagfællerne i alle Byer om ved Pengebidrag energisk at støtte vore udelukkede Fagfæller, saa er det fordi vor Organisation ikke maa ligge under i Kampen. Vi er sikkert alle enige om, at vor Organisation er det eneste Værn for Friheden og det eneste Middel til at modstaa Lønreduktioner eller skaffe Lønforbedringer.

De Kolleger, der maa gaa i Breschen for at værne om vor Ret, maa derfor støttes, saa Savnet og Sulten ikke i for høj Grad føles. De Udelukkede ere Familie-fædre og Savnet rammer derfor ogsaa Hustru og Børn.

Derfor støt dem indtil Sejren er vundet eller de ere aubragt i Arbejde andetsteds.

F. Hurop,

Bør Arbejderne forsøge at tilegne sig Produktionen?

Dette var Titlen paa en af Aarhus Afdeling fremsat Tanke, hvortil jeg tillader mig at bemærke følgende:

En absolut Betingelse for, at et Produktionsforetagende kan bestaa, er at der ved dets Iværksættelse er tilstrækkelig disponibel Kapital og en tilstrækkelig Kundekreds for den færdige Vares Afsætning. Den første Betingelse er maaske den vanskeligste at tilvejebringe, navnlig naar der tages Hensyn til, hvor vanskeligt det er at skaffe de nødvendige Midler til at føre de Kampe, som Arbejderne ved Lochouter og Strejker tvinges ind i.

Ikke destomindre har Spørgsmaalet en saa overordentlig stor Betydning, at det fortjener den nøjeste Overvejelse.

Da Snedkerues Organisation i sin Tid fremkom med Forslaget om at anlægge et Fællesbageri i Kjøbenhavn, blev man hurtig klar over, at det var nødvendigt at gøre det størts mulige Antal Meningsfæller interesseret i Foretagendet, hvorfor der blev udstedt Aktier til Alle, der nærede Interesse for Sagens Fremme. Med Hensyn til den af Aarhus Afdeling fremsatte Tanke, har jeg den Opfattelse, at den ikke bør indskrænkes til Smedenes og Maskinarbejdernes Forbund alene, men ogsaa til beslægtede Fag, hvis Medlemmer nødvendigvis maatte optages i Virksomheden. Hvis der af den Grund ved Hovedbestyrelsens Initiativ blev foranstaltet et Fællesmøde af Repræsentanter for Smede, Maskinarbejdere, Formere, Blikkenslagere, Metaltrykkere, Gørtlere osv., vil der muligt paa den vindes en større Kreds af Venner for denne Sag.

Lad mig med det samme fremsætte et Forslag til Midlernes Tilvejebringelse (Anvendelsen bliver i alle Tilfælde en mindre besværlig Sag).

Der oprettes en Institution lig Sparemærke Banken. Paa hver større Fabrik i alle Afdelinger af de ovennævnte Fags Organisationer sælges Mærker á 10 Øre, der indklæbes i et dertil indrettet Bind; saasart der paa denne Maade er indklæbet 50 Mærker, ombyttes Bindet med et Andelsbevis paa samme Beløb. Senere paa samme Maade indbetalte Beløb tilføres samme Bevis.

Til at besørge Forhandlingen af Mærkerne maa dog vist kun antages de, som ere valgte af deres Kammerater til dette Hverv eller som beklæde Tillidshverv i Afdelingerne.

Til at lede det hele Foretagende bør vælges et Fællesudvalg, hvis Tid ikke optages formøget af andre Tillidshverv indenfor Arbejderpartiet.

At beregne i hvor stor Udstrækning Foretagendet vil vinde Tilslutning, er paa Forhaand vanskeligt, men forudsætter man, at 5000 Mærker á 10 Øre ugentlig afsættes, vil dette give en ugentlig Indtægt af 500 Kr., hvilket i Løbet af et Aar giver 26,000 Kr. eller tilsammen den Kapital, der anses for tilstrækkelig til Foretagendets Iscenesættelse.

Vender man sig til Spørgsmalets anden Hovedside, Afsætningen, saa bør der fornuftigvis slaas ind paa Produktion af Varer, der forbruges specielt i Arbejderen, og her er et overordentligt stort Felt. Som Bevis herfor skal jeg anføre, at det kjøbenhavnske Firma „Carl Lunds Fabrikker“ sidste Regnskabsaar havde en Omsætning af over 1 Million Kroner og tiltrods for Udvidelse, Afskrivninger osv. har kunnet udbetale sine Aktionærer 7 Procent tiltrods for, at Administrationen af Selskabet sikkert er meget kostbar.

Foruden nævnte Fabrik findes flere store Forretninger af samme Art i Kjøbenhavn, hvorfor Omsætningen af den Art Varer uden Overdrivelse vil kunne anslaaes til 2 Millioner Kroner aarlig. Regnes hertil Fabrikation af Haandværktøjer, støbte Husholdningsartikler, Smaa-

maskiner osv., vil det ikke være vanskeligt at finde et Omraade, hvorpaa der med Held kan virkes.

Ærede Kolleger vil muligt møde min Opfattelse med det afskrækkende Ord „Konkurrence“ og jeg er ikke blind for, at der vil blive gjort de mest fortvivlede Anstregelser for at slaa vort Foretagende ihjel.

Men forsaavidt Hovedvægten bliver lagt paa smukke og solide Varer samt moderate Priser, vil Salget være sikret. Til Produktionen bør anskaffes de bedste og hurtigst arbejdende Maskiner og Værktøjer. Enhver Vare, der produceres, bør drives til Specialitet og Arbejderne bør udsøges blandt de dygtigste Specialister i vedkommende Branche, saa kan ogsaa vi møde op paa Markedet som Konkurrenter. Hovedprincippet i Foretagendet bør være: Arbejdet og Udbyttet for Arbejderne. Disse Tanker til Overvejelse fra

En Smed.

Tekniske Meddelelser.

Martignoni's kredsformede Drejestaal.

Dette Drejestaal benyttes ifølge „The Engineer“ som et sædvanligt Drejestaal og skal have Fordelen af en lang Holdbarhed og en bekvem Slibning. Denne sidste udføres let ved Hjælp af en Smergelskive. Staalet bestaar af en rund Staaalskive, hvori findes et spindsvinklet Indsnit; hvor Vinklens ene Ben støder sammen med Cirkelens Omkreds dannes Skæret. Staa-skiven er anbragt paa en Tap, som igjen kan fastspændes i et Stykke firkantet Jærn, der anbringes i For-sætteren.

Gader med Staalbrolægning.

I Frankrig, i Særdeleshed i Paris, blev for nogen Tid siden efter amerikansk Mønster foretaget flere Forsøg med at belægge Gaderne med Staalbaand. I „Génie civil“ udtales den Anskuelse, at Asfalt, Træ og Granit med Tiden vil blive fortrængt af Staalbelægningen, da denne sidste ere billigere og varigere. Der anvendes til denne nye Brolægning Staalbaand, som paa den Side, hvor Færdslen gaar for sig, er forsynet med Længde- og Tværriller, der ligge 15 cm. fra hinanden. Baandene hvis Vægt er 545 gr. pr. løbende Meter, blive lagte paatværs af Gaden. forbundne indbyrdes med Bolte med passende Mellemlum og befæstede paa Træsveller.

Lommeuhret som Kompas.

Det er maaske ubekendt for mange, at man kan anvende ethvert Lommeuhr som Kompas. Man behøver blot at holde Uhret i en saadan Stilling at Timeviseren vender mod Solen. Syd ligger da nøjagtig midt imellem den betræffende Time og Tallet 12 paa Talskiven. Antage vi saaledes, at Klokkeren er 4, saa holdes Uhret paa den Maade, at Timeviseren staar lige i den Retning. I Retning af Tallet 2 er da Syd. Er den 8, saa vil 4 angive den sydlige Retning naar man gaar frem paa ovennævnte Maade.

Svejsepulver for Smedejern paa Smedejern.

For at svejse disse to Materialier paa hinanden kan man betjene sig af et Svejsepulver, bestaaende af 1 Del Boraks, $\frac{1}{2}$ Del Salmiak og $\frac{1}{2}$ Del Vand. De to førstnævnte Bestanddele opløses i det sidste, og denne Op-løsning koges under stadig Omrøring, indtil Massen er stiv, hvorefter man lader den hærde over Ilden. Efter Afkølingen bliver Massen godt pulviseret og godt blandet med $\frac{1}{2}$ Dele rustfri Smedejerns-Filspaaner. De Stykker, der skulle sammensvejses, forbindes først ved Slejning eller Sammenbinding, gøres derefter rødvarme og efter

at ovennævnte Pulver er strøet paa smeltes dette fuldstændigt over Ilden. Nogle faa lette Slag ere tilstrækkelige til at forbinde Stykkerne.

Ovenstaaende Meddelelse er taget efter „Vulkan“. Hvorvidt Svejsepulveret er tilfredsstillende eller ej, tør vi ikke afgøre, Men at gøre et Forsøg, er jo meget nemt. Opfyldes Forventningerne, vil man have et ud-mærket Hjælpemiddel ved vanskelige Svejsninger, hvor det f. Ex. gælder om at undgaa at „tære“ paa Jærnet, eller hvor det er vanskeligt at faa „Hitz“.

Oversigt over Ind- og Udbetaling til Fagets Strejker siden 1ste Juni 1891.

Indbetaling;	
Smede- og Maskinarbejdernes Forbund i	
Kjøbenhavn	Kr. 2423,56
Klejnsmedesvendeforeningen i do,	— 162,75
Kedelsmedeforeningen i do.	— 158,15
Grovsmedenes Fagforening i do.	— 347,40
Afdelingen i Helsingør	— 805,21
— Aarhus	— 175,00
— Aalborg	— 80,00
— Vejle	— 52,15
— Fredericia	— 10,02
— Nykjøbing paa Mors	— 25,25
— Holbæk	— 28,84
— Horsens	— 94,80
— Roskilde	— 40,45
— Hillerød	— 37,50
— Svendborg	— 15,00
— Randers	— 91,20
— Slagelse	— 16,57
— Varde	— 11,49
— Viborg	— 7,75
samt indsamlet i Nakskov	— 3,29
Ialt	Kr. 4586,38

Udbetaling:	
Til Aarhus	Kr. 1965,00
— Hillerød	— 1753,00
— Varde	— 362,00
— Viborg	— 369,38
— Esbjerg	— 1670,00
— Roskilde	— 22,00
— Svend org	— 20,00
Udbetalt Strejkende fra Provinserne under	
Opholdet i Kjøbenhavn	— 859,72
Ialt	Kr. 7021,10

Som det vil ses af ovenstaaende overskrider Udbetalingen Indbetalingen, med 2434 Kr. 72 Øre. Jeg haaber, at det vil være tilstrækkeligt Bevis for, at der bør tages fat med Kraft for at støtte vore Kolleger.

F. Hurup.

Understøttelsen i April

er 70 Øre pr. Dag. Man bedes nøje overholde Lovens § 3. Medlemmerne ere ligesaavel som Tillidsmændene ansvarlige for uberettiget Udbetaling.

Randers Smede- og Maskinarbejder-Forbunds Afdeling

atholder Møde den 1ste Lørdag i hver Maaned paa Hotel „Danmark“.

Paa Grund af fremkommen Forespørgsel meddeles, at et Medlem, der umiddelbart efter sin Bortrejse fra en By vender tilbage til samme, ikke kan betragtes som berettiget til fornyet Understøttelse.

I Spørgsmaal om Understøttelsesret betragtes Enkemand som ligeberettiget med gifte Medlemmer. Indtræder det Tilfælde i en Afdeling, at den ikke er i Stand til at udbetale Rejsehjælp, afgives i Stedet derfor en Erklæring om, at vedkommende tilrejste Medlem ikke har faaet Hjælp udbetalt og hvor stort det skyldige Beløb er. Med Aflevering af dette Bevis vil Beløbet kunne hæves i næste Afdeling.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgørelse).

Smede og Maskinarbejdernes Forbund	Kr. 206,80
Kleinsmedesvendeforeningen	" 42,00
Grovsmedenes Fagforening	" 55,10
Kedelsmedeforeningen	" 17,10
Afdel. i Køge	Kr. 2,80
do. - Helsingør	" 54,40
do. - Kallundb.	" 2,00
do. - Odense	" 9,60
Transport	Kr. 68,80
Beholdning fra sidste Opgørelse	" 1617,45
Bal.	Kr. 2201,55

UDGIET

siden sidste Opgørelse.

Nr. 6	Kr. 2,10	Nr. 140	Kr. 4,90
7	2,80	146	3,50
29	9,80	150	4,20
38	14,70	174	7,70
41	25,20	177	4,20
42	8,40	180	9,80
43	9,80	181	3,50
44	4,90	187	15,40
45	2,10	203	5,60
52	11,20	204	9,10
62	5,60	205	1,40
69	6,30	211	3,50
73	1,40	212	6,30
106	2,10	213	9,80
115	4,20	215	6,30
118	2,10	223	5,60
119	3,50	224	2,80
137	9,80	228	1,40
			Kr. 231,00

Udbetalt i Grovsmedenes Fagforening i Kjøbenhavn paa Bog			
Nr. 78	Kr. 6,30	Nr. 165	Kr. 4,90
162	6,30	166	9,80
163	4,20	167	9,80
164	13,30		" 54,60

Udbetalt i Kleinsmedesvendeforeningen i Kjøbenhavn paa Bog			
Nr. 51	Kr. 3,50	Nr. 222	Kr. 9,80
84	4,90	til Medlem Nr. 40	4,90
193	4,90		" 28,00

Udbetalt af Kedelsmedeforeningen i Kjøbenhavn paa Bog			
Nr. 90	Kr. 4,90	Nr. 93	Kr. 19,60
92	4,90		" 29,40

Udbetalt i Randers Afdeling paa Bog			
Nr. 72	Kr. 2,10	Nr. 112	Kr. 2,10
79	2,10		" 6,30

Udbetalt i Køge Afdeling paa Bog			
Nr. 16	Kr. 1,40	Nr. 181	Kr. 2,10
73	1,40		" 4,90

Udbetalt i Helsingør paa Bog			
Nr. 6	Kr. 2,10	Nr. 119	Kr. 1,40
106	1,40	140	4,20
115	2,10	177	2,10
			" 13,30

Udbetalt i Esbjerg paa Bog			
Nr. 32	Kr. 2,10	Nr. 201	Kr. 2,10
137	2,10		" 6,30

Udbetalt i Odense Afdeling paa Bog			
Nr. 131	Kr. 2,10	Nr. 146	Kr. 2,10
137	2,10	177	2,10
			" 8,40

Udbetalt i Svendborg Afdeling paa Bog			
Nr. 39	Kr. 2,10	Nr. 146	Kr. 2,10
105	2,10	161	2,10
115	2,10	177	2,10
137	2,10		" 14,70

Udbetalt i Nykøbing (Mors) paa Bog			
Nr. 85	Kr. 2,10	Nr. 146	Kr. 2,10
101	2,10	147	1,40
137	2,10	161	0,70
			" 10,50

Udbetalt i Hillerød paa Bog			
Nr. 16	Kr. 2,10	Nr. 161	Kr. 2,10
51	1,40	174	1,40
115	2,10	177	2,10
118	2,10	178	2,10
137	1,40	179	2,10
138	2,10	180	19,60
139	2,10	181	2,10
140	2,10	182	2,10
			" 49,00

Udbetalt i Horsens paa Bog			
Nr. 72	Kr. 0,70	Nr. 174	Kr. 1,40
79	0,70	188	0,70
112	0,70		" 4,20

Udbetalt i Kallundborg paa Bog			
Nr. 73	Kr. 1,40	Nr. 118	Kr. 0,70
115	2,10	177	2,10
			" 6,30

Udbetalt i Afdelingen i Roskilde paa Bog			
Nr. 115	Kr. 2,10	Nr. 174	Kr. 2,10
118	0,70	177	2,10
119	1,40	179	1,40
137	2,10	215	1,40
155	2,10		" 15,40

Udbetalt i Aarhus Afdeling paa Bog			
Nr. 21	Kr. 2,10	Nr. 178	Kr. 3,50
29	2,10	201	2,10
39	1,40	203	2,10
72	2,80	204	4,90
79	4,20	til Medlem Nr. 12	19,60
85	2,10	47	19,60
94	2,80	52	14,70
104	2,10	67	4,90
105	2,10	68	19,60
112	2,10	69	19,60
113	2,10	70	19,60
151	2,10	74	4,90
			" 163,10

Ialt udbetalt Kr. 645,40

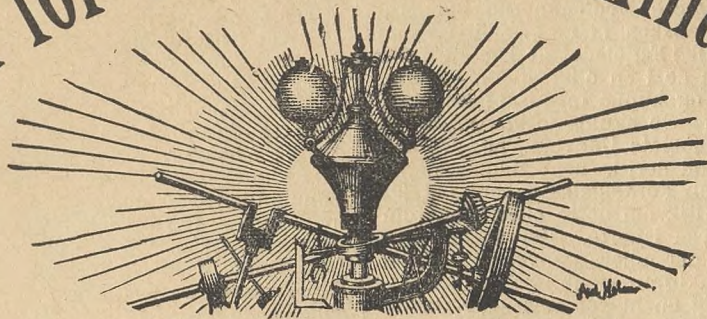
Beholdning " 1556,15

Balance " 2201,55

Redigeret af F. Hurop.

Rud. Behms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 7

April 1892

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

Til Medlemmerne!

Knappt fire Aar ere gaaede siden „Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund“ dannedes, og allerede har to af Organisationens bedste Mænd maattet takke af som Forretningsførere,

Fra den 1. April har den Tredie i Rækken taget fat; Tiden vil vise, om jeg maa have mere Held med mig til at lede Forbundet uden om de Skær, hvorpaa mine to foregaaende Kolleger ere strandede, om jeg vil være i Stand til at løfte den Sten, de andre har ladet ligge.

Dette Spørgsmaal har sandsynligvis været rejst og diskuteret ude mellem Medlemmerne, siden Hr. F. Hurups Meddelelse i sidste Fagblad om, at han nedlagde sit Mandat, om nu ogsaa denne hidtil til Dels ukendte Fagfælle vilde være i Stand til at lede Forbundet paa en saadan Maade, at de kunde være tjent dermed, lede det paa en saadan Maade, at Forbundets Anseelse indadtil og udadtil ikke led nogen Skade; lede det, saa at de Opgaver, paa Grundlag af hvilke det dannedes, ikke forfejles, og at Hensigten med Centralisationen opnaas.

Jeg har ment at burde give et Svar paa de Spørgsmaal, som jeg tænker mig rører sig hos en Del af „Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund“s Medlemmer, thi det er ganske naturligt, naar mange ikke kan fatte Grunden til, at stadig friske Kræfter maa føres i Ilden.

Der er vel sagtens ogsaa de Fagfæller imellem, der mener, at det at være Forretningsfører, er saadan temmelig lige ud af Landevejen, og jeg skal indrømme, at det kunde være saaledes, naar bare en eneste, dertil fornøden Ting ikke stadigvæk manglede hos en meget stor Part af Medlemmerne, nemlig Forstaaelsen af, at en Kamp kun føres sikkert til Sejr for os, naar Midlerne til Kampens Førelse er til Stede. Men den Forstaaelse, som ene er i Stand til at skaffe Midlerne tilveje, har desværre tidligere i saa høj Grad manglet; dette er Grunden til, at mine to agtede Forgængere har maattet lade Stenen ligge.

Vil det nu gaa mig ligesaa? Dette maa naturligvis foreløbig staa hen, men lad os endelig være klar over, at uden det mest inderlige Samarbejde mellem Forret-

ningsføreren (incl. Hovedbestyrelsen) og samtlige Afdelinger og Medlemmer, vil vi næppe ret snart naa frem til det Maal vi foreløbig har sat os, nemlig bedre økonomiske Livsvilkaar. Den Ring af Haardhjærtethed, Brutalitæt og Uretfærdighed, som vi har imod os blandt Arbejdskjøberne, trækker sig tættere og tættere sammen. Man huske bare paa Fabrikanternes Aarhus-Resolution. Konsekvenser deraf har vi foreløbig gaaende for fuld Kraft i Hillerød, og vi maa være belavet paa flere lignende.

„Uden Kamp, ingen Sejr“, er en en Gang fastslaaet Devise; hele Lønarbejder-Bevægelsens Karakter giver os Beviser nok for denne Sætnings Sandhed, og lige saa umulig og haaløs det enkelte Individ's Kamp imod Kapitalen er, lige saa umulig og haabløs er ogsaa den enkelte, særlig da de mindre Organisationers Kamp mod denne. Derfor har ogsaa Danmark's Smede- og Maskinarbejdere centraliseret Organisationerne, men skal der opnaas gunstige Resultater for os gennem vor Centralisation, da er det først og fremmest en Nødvendighed, at Forstaaelsen af dennes Betydning giver sig Udslag i Offervillighed og Rødebonhed til at skaffe de Midler tilveje, der behøves, naar man vil vente sig et for Arbejderne gunstigt Resultat af Kampen.

Naar det her fremførte forstaas af alle, og der handles derefter, da har det mindre at betyde om denne eller hin Mand er Forbundets højst betroede Tillidsmand og dets Magt og Anseelse beror da paa om Medlemmerne staar enige og solidariske om de Krav de stiller og sætter alt muligt ind paa at skaffe de nødvendige Midler tilveje, saa vi ikke skal tvinges til at opgive Kampen paa Halvvejen, thi Kampen føres jo ikke mellem Forretningsføreren og en enkelt Kapitalist, men af hele Forbundet mod de Arbejdskjøbere, der ikke vil anerkjende vor Medbestemmelsesret ved Fastsættelsen af Arbejdsvilkaarene.

Jeg anmoder derfor Medlemmerne om at opfylde deres Forpligtelser i pekuniær Henseende, og viser mig den samme Tillid, der har været min Forgænger, Hr. Hurup, til Del, da ligger ingen Opgaver over vore fælles Evner og Kræfter.

Erbødigst

H. P. Hansen.

Fagbladet.

Jeg tillader mig at gøre Medlemmerne opmærksomme paa, at det særlig ønskes, at de saa flittigt som mulig benytte deres Ret til i Fagbladet at komme frem med Ideer og Ønsker, som de i en eller anden Retning maatte være besjælede af og kunne ønske at gøre andre delagtige i. Fagbladets Opgave skulde jo være den, at være et Bindeled imellem Fagets Udøvere, og det kan kun fuldt ud være i Stand dertil, naar Medlemmerne flittigt benytte det og uden Fordølgelse aabent udtaler sine Besværinger og sin Kritik om dette eller hint, som særlig maatte ligge dem paa Hjærte. Derved undgaas ogsaa den Ensformighed, der ellers nødvendigvis maa komme til Stede, naar Redaktøren alene skal skrive det. Men der er for mig særlig en meget væsentlig Grund mere dertil, da jeg nemlig skal arbejde Dag for Dag fra Morgen til Aften og saaledes kun ved den yderste Flid vil være i Stand til at udføre mine Forretninger, naar Bladets Redaktion lettes mig noget.

Jeg skal til Gengæld love, at der ikke fra Redaktionen Side skal blive øvet nogen streng Censur med det indsendte, men at enhver Mening og enhver Kritik skal komme til sin Ret.

Alle saadanne Artikler og Meddelelser bedes tilsendt Redaktionen under Adr.:

Smed H. P. Hansen,
Korsgade 30 B, 4 Sal.
København N.

8 Timers Arbejdsdagen.

Vi nærmer os nu atter 1ste Maj, da Spørgsmaalet om kortere Arbejdstid maa trænge sig frem i Forgrunden, efter tildels at være baade gemt og glemt i et helt Aar, og hvad er Grunden til at denne for Arbejderne saa vigtige Sag kun bliver saa liget paaagtet? En Grund er at andre Ting, ofte af meget mindre Betydning, saa at sige stiler denne i Skygge, en anden Grund er, at mange Arbejdere ikke forstaa Nytten af kortere Arbejdstid. Det kan synes vel haardt at sige dette men tænk selv, saa tror jeg, man maa give mig Ret, om ogsaa det er ubehageligt at tilstaa det sørgelige Faktum; thi vi kan selvfølgelig intet paalideligt slutte af Deltagelsen i de Møder eller vedtagne Resolutioner, om kortere Arbejdstid, som fremkvymer hver 1ste Maj. Vi maa se dybere end som saa, og gør vi dette, vil vi finde, at Forstaaelsen og Nytten af en kortere Arbejdstid er saare ringe; og naar man véd dette, saa bliver Spørgsmaalet: Hvad skal man gøre? Efter min Mening skal vi uførtrodt søge at bringe vore Standsfæller til en rigtig og klar Forstaaelse af, hvor nødvendigt, ja, absolut nødvendig det er, at vi faar mere Frihed, vi maa agitere, vi maa søge at faa alle vore Standsfæller til at se med samme Syn paa Sagen, som vi gør; det er nemlig ikke at agitere for denne Sag at lade Udtalelser falde som denne: „Det er storartet, man har aldrig saa meget som en Overtime“, thi selvfølgelig maa vi først afskaffe Overarbejdet og det gør vi ikke ved at lade Fabrikanten eller Meteren blive i den Tro, at den som faar Arbejde en eller flere Timer over, er særlig begunstiget. Nej, bort med den Slags Begunstigelser og lad os vise dem, at det ikke er mere, men mindre Arbejdstid vi forlange, og at naar vi demonstrerer og vedtager Resolutioner for 8 Timers Arbejdsdag, lad os da ikke mene 14 eller 16 Timer.

Man hører jo tit velhavende Folk sige til Arbejderne, at de skal spare; de mener selvfølgelig Pengen, men det forhindrer jo ikke, at vi kan bruge samme Ord, men paa en lidt anden Maade; lad os lære Arbejderne at forstaa Sparsommeligheds Theori ret. Lad os

sige til Arbejderne spar, men spar af eders Arbejdskraft, den eneste Kapital I har, thi husk vel paa, naar den slipper op, kan den ej erstattes. Lad os lære Arbejderne, at hade alt overmenneskeligt Slid og Sløb, lære dem, at Livet i og for sig ikke er værdt at leve, saadan som de fleste lever det, lad os lære dem, at hvis Menneskeslægten eller Samfundet ikke kan bestaa uden det store Flertals evindelige Slid og Forsagelse, hvad taber vi da ved, at dette gaar under? Se Jer omkring, se disse gustne Ansigter, disse bøjede sygeligt udseende Mænd og Kvinder, som væiter ud fra Fabriker og Værksteder, sammenlign dem med Mænd og Kvinder af andre Samfundslag og I vil se Forskellen, I vil se slaaende Beviser paa, hvad Slid og Sløb kan gøre af et Menneske. Læg Mærke dertil og forlang for jer egen og for andres Skyld mere Frihed, mere Livsnydelse. Vi kan være ganske rolige, hverken Menneskeslægten eller dens Kultur tager ringeste Skade, tværtimod.

Der er skrevet og talt meget om Fordelene ved en kortere Arbejdstid, der er af Videnskabsmændene paavist det absolut nødvendige i en kortere Arbejdstid, der er af fremragende Statsøkonomere paavist, at en Forkortelse af Arbejdstiden ikke vil forringe Produktionen, men det tværtimod vil blive produceret tilstrækkeligt, det er Fakta som er bevist gennem Exempler, hvor man har indført en forkortet Arbejdstid, kort sagt, vi har Videnskaben, vi har alle humane, alle fordomsfri tænkende Mennesker paa vor Side i denne Sag, kun mangler vi os selv, thi naar vi selv vil, faar vi, hvad vi fordrer, men kun naar vi vil, og endnu vil det store Flertal ikke. Vi faar det ikke, før vi alle som én stiller Kravet fast og bestemt.

Naar Pariserkongressen foreslog en bestemt Dag (den 1. Maj), som den Dag, hvorpaa hele den civiliserede Verdens Arbejdere skulde forlange kortere Arbejdstid, gjorde de det sikkert i den Mening, at Kravet vilde give mere Respekt, naar det fremsattes overalt paa samme Tid, og naar Arbejdskøberne og Kapitalisterne modsatte sig Arbejdernes Frihed paa en saadan Dag, lad os da være enige om, at det ingeniunde er denne ene Dags Produktion, de nødige ville ofre, denne ene Dags Profit, de ugerne give Slip paa. Nej, der er meget andet, der faar dem til at ryste af Skræk, og det er Synet af Enigheden, Synet af at se alle Arbejdere, lige meget, hvad Sprog de tale, lige meget, hvad Religion de har, at de paa samme Dag, i samme Nu fordrer det samme overalt. Man har nemlig Exempler paa, at Arbejderne meget godt kan forlange af sin Fabriksherre eller Mester en Fridag for at foretage en Skovtur eller lignende, lige meget hvad Dag det skal være, da er der ingenting i Vejen, da kan Produktionen godt hvile en Dag. I det gamle Romerrige blev en Gang foreslaaet at indføre en særlig Dragt for den fri Borger for, som man sagde, at kunne skælne dem fra Slaverne. Der var imidlertid en vis Mand, som afgjorde Sagen med den Motivering, at det var meget farligt, thi da kunde Slaverne falde paa den Idé at tælle hvor mange de var.

Ligesaa nu, thi tænk om vi en Gang fik talt, hvor mange og hvor stærke vi er, og vi saa vidste det, hvad saa?

Mange Arbejdere tror, at med en forkortet Arbejdstid følger nedvendigt en mindre Løn, men ogsaa den Tro maa v. søge at faa dem fra. I England og Amerika, de Lande, som er mest velhavende og i industriel Henseende staar højest, er faktisk Arbejdstiden kortest og Lønnen højest. Regelen er jo længere Arbejdstid, jo mindre Løn. Det er bevist saa tit med tørre Tal, at man skulde tro, at ingen læugere var i Tvivl derom.

Derfor stiller vi Kravet om kortere Arbejdstid, fordi vi ikke vil vedblive at være Dele af en Maskine, som kun standser et Øjeblik og smøres lidt — og saa sættes i Gang igen uden Rast og uden Ro, til den en Dag er opslidt og smides i Brokkassen.

Nej vi vil leve, vi vil være Mennesker fuldt ud, og vi beder ej derom — nej vi fordrer det, som noget man skylder os, som noget vi længe har havt lil Gode. Men husk vel paa, vi maa alle forlange det, og vi faar det sikkert, naar vi alle vil.

J E,

Et Møde i Hillerød.

Søndagen den 3die April fandt der mellem Forretningsføreren samt Maskinarbejder Chr. Rasmussen fra Helsingør og dem, der efter de Strejkende havde optaget Arbejdet hos Fabrikant P. Nielsen, en Sammenkomst Sted i Hillerød.

Ved at være kommen til Hillerød Søndagen før og ved Samtale med nogle af dem, der havde optaget Arbejdet, mente Chr. Rasmussen at have mærket, at der hos flere af dem var et levende Ønske tilstede, om at komme ud af den ikke misundelsesværdige Stilling, hvori disse, takket være dem selv, befandt sig.

At et saadant Ønske havde været, og ogsaa endnu var til Stede hos nogle af disse og navnlig hos de Unge, bekræftede sig ogsaa, kun maa det beklages for deres Skyld, at de ikke resolut brød ud af den nedværdigende Stilling, hvori de befandt sig, men lod sig lede af Fabrikant P. Nielsen og et af hans villige Redskaber til endnu en Gang at forsøge paa at ødelægge de Mænd, der paa Grund af P. Niensens Brutalitet var bleven nødsaget til at nedlægge Arbejdet.

Præcis Kl. 4 mødte hele denne Trop under Anførsel af en Tømrer Larsen, hvis Førerskab de dog for største Partens Vedkommende sikkert helst vilde have været fri for; han var for Resten Troppen værdig og velundt.

Mødet aabnedes af Chr. Rasmussen, idet han udtalte, at han vilde haabe, at disse Mænd, som havde optaget Arbejdet, maatte komme til at indse det forkerte heri og slutte sig til de Strejkende, indseende det umulige i for dem at stille sig i Kamp mod alle danske Smede- og Maskinarbejdere, og foreholdende dem det nedværdigende i saaledes at gøre sig selv til Redskaber i Kapitalismens Hænder.

Forretningsføreren udtalte sin Forundring over at se gamle Fagforeningsmedlemmer gaa hen og optage Arbejdet, hvor dette var nedlagt, og tilmed paa en saa billig og retfærdig Fordring, som Anerkendelse af Arbejdernes Foreningsret. Han fremhævede Nødvendigheden af, at alle Arbejdere stode solidariske mod Kapitalisternes Overmod og Havesyge, og formanede dem indtrængende til at forstaa i hvor høj Grad de medarbejdede deres Kammeraters og deres egne Interesser.

Derefter havde følgende af de, der havde optaget Arbejdet, Ordet: Drejer Larsen, som før Lock-ouren i 1885 arbejdede hos Ludvigsen og Hermann i København Maskinarbejder Kaill; Smed Rasmus Nielsen, oprindelig Strejkende hos C. Jensen, Hillerød, nu arbejdende hos P. Nielsen; Kleinsmed A. Flensborg, velkendt fra Strejken paa „Skandia“; Maskinarbejder Hindsberg; endvidere Maskinarbejderne Vermuth og Petersen (for den sidste Skyld er Strejken oprindelig udbrudt).

Tilstede af Niensens nuværende Arbejdere var desuden en Søn af ovennævnte Kaill; Smed Møller, tidligere Mester i Melløse, ca. 1 Mil fra Hillerød; Maskinarb.

Chr. Nielsen, nylig udlært paa Helsingørs Skibsvæft; Drejer Axel Nielsen, lært hos Kofod i København.

Der fremkom ikke fra deres Side andet end de sædvanlige Ueflugter af den Slags som saadanne Folk maa bruge, der godt forstaar, hvor simpelt de handler. Ved at tale med enkelte af dem, fik man at vide, at de intet hellere ønskede end, at de ikke vare gaaede ind, nu kunde de ikke frigøre sig igen. Chr. Rasmussen og Forretningsføreren havde genraagne Gange Ordet for at gendrive dn forvirrede Paastande, som navnlig Tømrer Larsen fremkom med. Hele denne Persons Optræden var i det Hele taget saa uforskammet, at det tydelig kunde forstaaes, han bare pønsede paa at faa en af disse til at forløbe sig, hvad der ikke paa langt nær lykkedes ham. Til Slutning udtalte Chr. Rasmussen, at disse Mænd maatte vide, at fra nu af vilde de blive bekæmpede med alle de lovlige Midler, der stod til vor Raadighed, og navnlig advarede han de Unge, der havde et langt Liv for dem, mod vedblivende at lade sig bruge imod deres egne Standsfæller.

Fabrikant P. Nielsen, der aabenbart ventede sig et Resultat at Mødet med Tumult og Politi, blev skuffet. Det bliver næppe den sidste Skuffelse, vi kommer til at berede ham,

Til Afdelingerne.

I næste Nummer af Fagbladet skal der komme et revideret Regnskab over Ind- og Udbetalinger til de af Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund førte Strejker i 1891

I Nummeret derefter skal følge et for 1892, første Kvartal. Vi haaber derfor, at alle Afdelinger hurtigst muligt indbetale deres Strejkebidrag, der i 1891 udgør 25, i 1892 20 Øre ugentlig, for at de ikke skal komme til at se sig selv paa Restancelisten, samtidig gøres opmærksom paa, at Hovedbestyrelsen ikke for Fremtiden vil tillade nogen Afdeling at staa til Restance med Strejkebidrag uden at absolut tvingende Grunde foreligger.

Understøttelsen i April

er 70 Øre pr. Dag. Man bedes nøje overholde Lovenes § 3. Medlemmerne ere ligesaavel som Tillidsmændene ansvarlige for uberettiget Udbetaling.

Grovsmedenes Fagforening,

der stiftedes den 11. Decbr. 1890, og strax indmeldte sig under Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund, indvier Lørdagen den 30. April Kl. 8 sin Fane i „Thalia“.

Vi ønsker, at Medlemmerne under denne Fane maa samle sig i endnu større Tal end de hidtil har været, og at den samme solidariske Aand, der hidtil har gjort, ogsaa i Fremtiden maa være til Stede, naar Eaggællerne i de andre Afdelinger trænger til Støtte.

Naar vi støtter Brødre, da støtter vi os selv.
Grovsmede! Til Kamp og Lykke under Fanen.

Alle Breve og Pengesendelser, samt alle Forespørgsler til „Dansk Smede- og Maskinarbejder- Forbund“ bedes adresseret til Forretningsføreren under Adr.:

Smed H. P. Hansen, Korsgade 30 B, 4. Sal, København N.

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

bestaar af følgende Afdelinger:

Hovedbestyrelsen: Formand H. P. Hansen
 København: Smede- og Maskinarbejdernes Forbund:
 F. Hurop, Rømersgade 22.
 Kleinsmedesvendeforeningen: Kleinsm.
 Carsten Mortensen, Solitudevej 14,
 3. Sal. N.
 Grovsmedenes Fagforening: I. M. Eg-
 gert, Fredericiagade 36, 1. K.
 Kedelsmedeforeningen: Chr. Poulsen,
 Vinstrupsvej 29, 3. F.
 Helsingør: Formand Chr. Rasmussen, Lundegade,
 4. St. o. G.
 Hillerød: Formand P. Jørgensen, Nyhusene.
 Køge: Smedesvend N. Petersen, Vestergade.
 Slagelse: H. Jørgensen, Fruegade 134.
 Odense: Smed P. Petersen, Nørregade 53.
 Vejle: V. Hagen, Ribevej 18 E.
 Hersens: P. Andersen, Fugholm 21.
 Vardø: Smed H. P. Hansen, Spigerborggade.
 Esbjerg: Smed I. T. Carlsen, Borgergade.
 Viborg: H. Horn, Gravene 31.
 Aalborg: P. Nielsen, Absalonsgade 12, 1.
 Aarhus: J. Christensen, Kirkegaardsv. 3.
 Randers: H. Jensen, Skovsgade 1.
 Nykøbing paa Mors: H. P. Fischer, Vestergade.
 Nakskov: Petersen, Store Marken 22.
 Roskilde: F. Mortensen, Uglebjergsvænget.
 Kallundborg: Kleinsmedesvend A. Berg, Adr.
 Smedemester Jørgensen.

Fejlagtige Adresser bedes anmeldte.

Paa Grund af fremkommen Forespørgsel meddeles at et Medlem, der umiddelbart efter sin Bortrejse fra en By vender tilbage til samme, ikke kan betragtes som berettiget til fornyet Understøttelse.

I Spørgsmaal om Understøttelsesret betragtes Enkemænd som ligeberettiget med gifte Medlemmer. Indtræder det Tilfælde i en Afdeling, at den ikke er i Stand til at udbetale Rejsehjælp, afgives i Stedet derfor en Erklæring om, at vedkommende tilrejste Medlem ikke har faaet Hjælp udbetalt og hvor stort det skyldige Beløb er. Mod Aflevering af dette Bevis vil Beløbet kunne hæves i næste Afdeling.

Tillidsmændenes Adresser.

Til Lettelse for vore rejsende Medlemmer bedes d'Hrr. Tillidsmænd i Afdelingerne, at anmode Svendehjemmene om Tilladelse til at maatte ophænge en Bekendtgørelse med Tillidsmandens Navn, Adresse og Udbetalings tid.

Afdelingernes Tillidsmænd gøres opmærksomme paa, at de, naar de udsteder Rejsebøger, skal anføre i Bogen, hvornaar Boghaveren er indmeldt i Forbundet, og ikke hvornaar han er indmeldt i den Afdeling, hvorfra Bogen udstedes. Er en Mand f. Ex. indmeldt i Randers den 1ste

Januar 1891, men overført til Vejle den 8de August s. A., da skal 1ste Januar anføres i Bogen, som den Dag han er indmeldt. Fejlagtelser i den Retning fører til Forviklinger og Tidsspilde.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørelse).

Smede og Maskinarbejdernes Forbund	Kr. 192,00
Grovsmedenes Fagforening	" 23,60
Kedelsmedeforeningen	" 20,80
Afdel. i Svendborg	Kr. 9,60
Afdel. i Esbjerg	Kr. 3,20
do. - Helsingør	" 52,80
do. - Vejle	" 8,80
do. - Holbæk	" 6,80
	<hr/>
	Kr. 317,60

UDGIFT

siden sidste Opgjørelse.

Udbetalt i S. M. F. København paa Bog			
Nr. 7	Kr. 7,00	Nr. 174	Kr. 2,10
28	4,20	187	4,90
33	4,20	194	9,10
38	7,00	201	4,90
41	10,50	205	8,40
45	1,40	206	7,00
46	2,80	224	9,80
95	4,90	226	4,20
113	11,20	227	4,90
133	4,20	228	7,70
			<hr/>
			Kr. 120,40

Udbetalt af Kedelsmedeforeningen i Kjøbenhavn paa Bog

Nr. 89	Kr. 12,60	Nr. 92	Kr. 19,60
90	12,60	93	16,80
			<hr/>
			" 61,60

Udbetalt i Vejle Afdeling paa Bog

Nr. 32	Kr. 2,10	Nr. 94	Kr. 2,10
73	2,10	105	2,10
79	2,10	112	2,10
85	2,10		
			<hr/>
			" 14,70

Udbetalt i Svendborg Afdeling paa Bog

Nr. 16	Kr. 2,10	Nr. 111	Kr. 2,10
94	2,10		
			<hr/>
			" 6,30

Udbetalt i Esbjerg Afdeling paa Bog

Nr. 95	Kr. 2,10	Nr. 201	Kr. 2,10
			<hr/>
			" 4,20

Udbetalt i Helsingør paa Bog

Nr. 4	Kr. 4,90	Nr. 87	Kr. 2,10
8	2,10	113	1,40
73	2,10	137	2,10
86	2,10	174	1,40
			<hr/>
			" 18,20

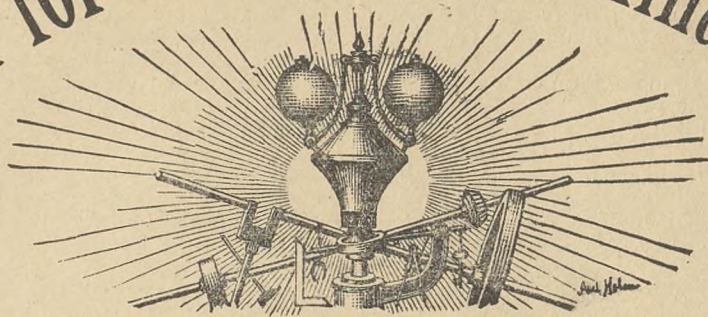
Udbetalt i Holbæk paa Bog

Nr. 16	Kr. 2,10	Nr. 173	Kr. 1,40
156	1,40		
			<hr/>
			" 4,90

Ialt i disse Afdelinger udbetalt Kr. 224,00

Iøvrigt henvises til næste Fagblad.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 8

Maj 1892

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i
Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.
Samtlige Medlemmer anmodes om, at gjøre alt hvad der staar i deres Magt for at
hindre Tilgang af Arbejdssøgende til Esbjerg og Hillerød.

Strejken i Hillerød.

Den Konflikt, der udbrød hos Fabrikant P. Nielsen i Hillerød den 4de Januar, vedvarer endnu og vil vedvare saalænge Hr. P. Nielsen ikke anerkjender Arbejdernes Ret til at være Medlemmer af deres Organisation. Arbejderne vidste af Erfaring, hvad denne Ret var værd for dem, thi det havde nemlig vist sig, at Hr. P. Nielsen ikke foragtede noget Middel til at sætte sin Villie igennem, og han foragtede end ikke haandgribelige Midler, naar han syntes det passede ham; han mente formentlig, at det var den eneste rette Maade at skaffe sig Respekt paa, ligesom han nu mener, at det ene og alene er ham, der bestemmer, om hans Arbejdere maa være i deres Fagforening eller ej; men det kunde dog gjerne være, at Hr. P. Nielsen i dette Stykke kommer til at lade Arbejderne være Herre over deres grundlov-hjemlede Rettigheder. Hans gamle Arbejdere har vist, at de ikke længes efter hans Kjødgryder og deres kraftige Ingredienser, naar de kan kjøbes for saa høj en Pris, som deres Organisationsret; de fleste har nu faaet Arbejde andre Steder og Hr. P. Nielsen kommer saa for Fremtiden til at nøjes med den Slags Folk, der kaldes for „frie og uafhængige Arbejdere“.

Om hans fremtidige Anseelse som Maskinfabrikant vil vinde noget derved er et Spørgsmaal, vi foreløbig maa lade staa hen, vi kan altid senere komme tilbage til det, da det sandsynligvis ikke bliver sidste Gang vi kommer til at beskæftige os med ham; han skal stadig finde os beredte til at værne om Smede og Maskinarbejdernes Rettigheder. Kan Hr. P. Niensens økonomiske Evner slaa til, vor Offervillighed skal han ikke komme til at give sit. Banesaar, det borger Solidariteten blandt Danmarks Smede og Maskinarbejdere for, de har staaet for værre Skud før, og dog tilsidst bragt Sejren hjem.

Hr. P. Niensens nuværende Arbejdere er der næppe ret mange Fabrikanter indenfor Jernindustrien, der

misunder ham; derimod er det temmelig sikkert, at han vilde give ikke saa ganske lidt til Bytte, for at faa en Del af sine gamle Arbejdere, naar han blot ikke var bundet af sine egne Ord paa Aarhusmødet.

Men indtil Hr. P. Nielsen anerkjender Arbejdernes Ret til at være Medlem af deres Organisation, haaber vi at intet Medlem tager Arbejde hos ham, vil han prøve Klæfter med os, da lad os vise ham, at vi ikke sælger vor Førstefødselsret for den Pris han byder, Tiderne skal nok komme til at vise Hr. P. Nielsen, hvilket han havde staaet sig bedst ved.

H. P. Hansen.

Aarsag og Virkning.

Der er vel et gammelt Ord som siger, at „al Ting skal have en Aarsag“, og hvor mange Gange maa man ikke, naar man tænker sig om, give det Ret.

Man ved nu saa godt, naar en Forandring sker i Naturen, hvad Aarsagen er dertil, men ikke altid gjør man sig den Ulejlighed, at regne ud hvad Aarsagen er, naar et eller andet udenfor „den lovlige Tingenes Orden“ sker, og dog kan dette til Tider have den allerstørste Betydning og netop være den største Paaagtelse og Eftertanke værd.

Saaledes ogsaa indenfor den faglige Bevægelses Ramme.

Tænker vi paa den Strejke, vi nu har haft gaende i Hillerød i 4 $\frac{1}{2}$ Maaned, og fremdeles vil holde gaende, saa nødes man ogsaa til at tænke paa, hvad det var, som var Aarsag til den. Det er endnu i frisk Minde, at 22 Kjedelsmede paa Statsbanens Værksted i Aarhus, i August Maaned i Fjor nedlagde Arbejdet for at fremtvinge en Timeløn af 27 Øre og at samtlige Arbejdere hos Firmaerne Caroc og Loth og H. P. Jensen, lidt senere nedlagde Arbejdet for den samme Fordring. Denne

Strids Udspring og Forløb kjønder vi alle saa godt, men alle tænker maaske ikke paa, at Virkningerne af den sidste er Strejken i Hillerød, og hvorfor? Fordi Statsbanestrejken uheldige Afslutning for Arbejderne knækkede Modet hos de fleste af de Arbejdere, der samtidig strejkede hos de to andre Firmaer — knækkede Modet hos dem, saa at de gik ind paa alle de Betingelser Arbejdskjøberne stillede, og dog var de Fordringer, som Arbejderne stillede, saa beskedne som vel mulig. Dette for Fabrikkerne saa fordelagtige Resultat gav dem Vind i Sejlene, nu skulde Fagforeningen tilintetgøres, knuses om man kunde, saa havde man Spillet gaaende, havde føjelige og nøjsomme Arbejdere, der ikke stillede Fordringer, men glade og taknemmelige tog imod, hvad Arbejdskjøberne bød, og dog vilde disse to mindre Strejker utvivlsomt være vundne af Arbejderne, om de havde holdt ud sammen.

Resultatet af disse Strejker, som Arbejderne der tabte, blev det Møde af Fabrikker hele Landet over, som saa afholdtes i Aarhus i November Maaned og hvor en Forening af disse dannedes med det Formaal, gjensidigt at støtte hinanden, naar Arbejderne stillede Fordringer.

Altsaa en Forening af Arbejdskjøbere, der udtrykkelig havde til Hensigt at modarbejde og helst helt at udrydde Arbejdernes Foreninger, hvis man kunde, en Forening af Arbejdskjøbere, der i Forvejen har saa mange andre Midler til at værne deres Interesser med mod det eneste Værn Arbejderne har, mod lav Arbejdsløn, lang Arbejdstid og den dermed uundgaaelige Arbejdsløshed. Det faldt ikke en eneste af de der forsamlede Herrer ind, at det, man netop skulde søge at styrke, var Arbejdernes Organisation; vi vil jo ikke tage noget fra d'Hrr., vi ønsker netop, at de har en Organisation, men vi ønsker rigtignok ikke, at de udelukkende har den til at bekriige os med, men derimod til sammen med os at regulere Lønnens Højde og Arbejdstidens Længde. At Arbejdskjøberne saa godt kan blive enige om det færdige Produkts Pris, viser Bødkermestrene os.

Paa dette Møde var Fabrikant P. Nielsen i Hillerød ogsaa til Stede; han begyndte sine Udgjanger af Fagforeningsmedlemmer lige saa snart han kom hjem, og vi kan være sikre paa, at hele Landet over staar nu Fabrikkerne og venter med Opmærksomhed paa, hvad Enden vil blive med denne Kamp.

Sejrer P. Nielsen, da kan vi være forvissede om, inden ret længe at se den samme Udgjanger sat i Gang alle Vegne i Provindserne, hele Landet over, derfor er denne Kamp saa betydningsfuld for os, den maa ikke opgives, og vi haaber at Medlemmerne hele Landet over forstaar dette og skaffer de nødvendige Penge tilveje, saa udebliver Virkningen ikke. Vi vil være medbestemmende over de Vilkaar, hvorunder vi skal arbejde.

H. P. Hansen.

Jernarbejdernes Produktionsvirksomhed.

Søndagen den 8. Maj, Formd. Kl. 10 samledes i Forsamlingsbygningen i Rømersgade i Kjøbenhavn Bestyrelserne for de kjøbenhavnske Afdelinger af „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund“ og to Repræsentanter for Afdelingen i Aarhus, Maskinarbejderne Elias Petersen og Christensen.

Efter at Forretningsføreren for „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund“, H. P. Hansen havde aabnet Mødet, valgtes M. Sørensen til Dirigent og B. Caspersen til Sekretær.

Dirigenten gav derpaa Ordet til Christensen, Aarhus, der med en kort Motivering anbefalede Forslaget

til Forsamlingens Velvillie, hvorpaa Elias Petersen i et længere sagligt Foredrag oplyste, hvorledes Tanken var fremkommet og hvorledes man tænkte sig den realiseret; han udtalte: Tanken om et Produktionsværksted var allerede gammel, man havde saaledes under Lock-ouden i Kjøbenhavn i 1885 Tanken fremme, men naaede ikke den Gang at faa den realiseret, hvilket maaske var meget heldig, da Forstaaelsen vistnok den Gang ikke rigtig endnu var tilstede. Efter Strejken i Efteraaret var Tanken atter kommen op, og man havde da nedsat et Udvalg til sammen med Formernes Fagforening i Aarhus at arbejde videre paa Sagen, og dette Udvalgs Arbejde forelaa nu i et Forslag til Love, som var fremlagt.

Han klargjorde derpaa, at det, det for Forslagstillerne særlig kom an paa, var at se, om Arbejderne indenfor Smede og Maskinfaget ønskede den socialistiske Fællesproduktion iværksat, og hævdede at her netop forelaa et Felt, hvorpaa man kunde arbejde med Udsigt til Held.

Men hvad det særlig ogsaa kom an paa, var at Arbejderne derigjennem skabte sig et Værn til Modvægt mod den Hensynsløshed og Brutalitet, som Arbejdskjøberne udviste overfor saadanne Mænd af Fagets Udøvere, der igjennem deres Trang til at meddele Standsfæller Oplysning om de Vilkaar, hvorunder de levede, udsætte sig for et saadant Had, at det efterhaanden blev en Umulighed for dem at faa Arbejde, saa at vore Modstandere paa den Maade skaffede sig de Mænd fra Halsen, der var en Fare for deres kapitalistiske Interesser.

I Jylland havde man stillet sig velvilligt til Forslaget, de samvirkende Fagorganisationer i Aarhus havde saaledes vedtaget at støtte det og ved et Møde i Randers havde man ligeledes udelt givet Projektet sin Tilslutning.

Angaaende Afsætningsmarkedet for det færdige Produkt, mente han at man burde producere for Husholdningsbrug samt det mindre Landbrug, idet han mente at have Erfaring for, at en Kundekreds blandt Landboerne let vilde kunne vindes; tillige syntes der at være en stadig stigende Tendens til Stede for haandforarbejdede Ting, særlig af Klejnsmedearbejder (hvad vi betvivler. Red.) og en Konkurrence kunde efter Talerens Mening let optages paa disse Felter.

Vald. Olsen mente, at det var rigtigt, forinden man diskuterede Principperne, at tale om, hvorledes Pengene kunde skaffes tilveje, thi han tvivlede paa, at man kunde skaffe de nødvendige Pengemidler til Tankens Realisation. Idet han støttede sine Udtalelser paa praktiske Erfaringer, foreslog han, at man foreløbig holdt sig til at se at blive enige om, om det overhovedet var muligt at realisere Planen for den kalkulerede Sum og at skaffe den tilveje.

Hurop sympathiserede med Forslaget og mente, at det vilde have en stor Betydning for Organisationen, han henviste til Arbejdernes Fællesbageri, dog mente han at man ikke som her burde udbetale Rente af den indskudte Kapital, men anvende Overskudet til Virksomhedens Udvidelse; man burde ikke indtage andre Fag i Virksomhedens Ledelse, selv om man kom til at beskæftige Arbejdere af andre Fag. Han udtalte sluttelig, at man snarere burde kaste sig over Forfærdigelsen af Redskaber og Ting, som Arbejderne brugte, og at de største Afsætningsmarkeder formodentlig maatte blive Kjøbenhavn og de større Provindsbyer.

Forretningsfører H. P. Hansen: Man kan være aldeles sikker paa, at der indenfor Organisationen findes mange, som uhyre gjerne vilde være med til et saadant Foretagendes Gjennemførelss, men som mangler Evner dertil, men det er ligesaa sikker en Kjendsgjærning, at der findes endnu flere, som ikke vil være med til noget, hvor det kommer an paa at skaffe Midler til noget, hvoraf de ikke kan have eller se en øjeblikkelig materiel Fordel. Hovedbestyrelsen, som den for Tiden er sammensat, kan ikke gaa ind paa den Ordning af

Ledelsen, som er nævnt i det foreliggende Lovforslag, men hævder at skal Foretagendet iværksættes, maa dette ske ved privat Initiativ. Naar noget Resultat skulde opnaas for at tilvejebringe Midlerne, vilde det være nødvendigt, at en Mand til Stadighed var i Virksomhed med en Agitation hele Landet over; man vilde faa at se, hvor resultatløst det var at tilvejebringe Midler alene ved den øjeblikkelige Sympathi for Foretagendet, som muligvis kunde tilvejebringes.

Et Foretagende som Arbejdernes Fællesbageri kunde man ikke sammenligne med det Projekt, som her forelaa; Brød er noget, som betales kontant, og et Bageri behøver derfor ikke at give Kredit til sine Kunder, men et Foretagende af denne Art maa nødvendigvis have, foruden Anlægskapitalen, en saa stor Driftskapital, at ikke Virksomheden af Mangel paa denne skal lammes og besværliggjøres; vi maa huske paa den enorme Konkurrence, som allerede drives i Maskinfaget og ogsaa tage Hensyn til, at Konkurrenterne paa samme Plads, hvor Arbejderne anlægger et saadant Foretagende, vil gjøre alt, hvad der staar i deres Magt, for at kvæle det i Fødselen ved en endnu mere hensynsløs Konkurrence.

Efter at endnu Christensen og Elias Petersen fra Aarhus gjentagne Gange havde haft Ordet for længere Indlæg i Sagen, havde N. P. Nielsen m. fl. Ordet for korte Bemærkninger, hvorpaa Valg. Olsen stillede følgende Resolution, der enstemmig vedtoges:

„Forsamlingen vedtager at nedsætte et Udvalg, bestaaende af 2 Medlemmer af hver af de københavnske Afdelinger, til at undersøge, om det er muligt at skaffe Tanken Sympathi, saaledes at Foretagendet kan anses for betryggende sikkert. Endvidere beslutter Forsamlingen, at Udvalget skal korrespondere med Afdelingen i Aarhus.“

Elias Petersen udtalte derpaa sin Tak til de forsamlede Kolleger, fordi enhver, der havde haft Ordet, efter hans Opfattelse havde talt med Oprigtigheds Varme, om ogsaa Meningerne havde været forskellige.
H. P. Hansen.

Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund.

I Lovene for Rejse og Understøttelseskassen skal § 3 forstaaes saaledes:

Et ugift Medlem, der kommer tilrejsende, kan kun faa Understøttelse i 3 Dage; han kan altsaa opholde sig saalænge i Byen og faa Understøttelse, men dersom han har nogle Dage tilgode, naar han kommer, kan disse strax udbetales ham, f. Ex.: Et Medlem afrejser fra Aalborg den 12. April og ankommer til Holbæk den 19. samme Maaned; han beviser ikke at have modtaget nogen Understøttelse i det mellemliggende Tidsrum, og Tillidsmanden i Holbæk kan da udbetale ham for syv Dage og dernæst kan det tilrejsende Medlem opholde sig i 3 Dage i Holbæk og faa Understøttelse.

Tillidsmændene anmodes dog om at have deres Opmærksomhed henvendt paa, at hvis det mellemliggende Tidsrum er saa stort, at de formoder, Vedkommende i den Tid har haft Arbejde, da skal dette undersøges af Tillidsmændene forinden Udbetaling maa ske.

Paa en Henvendelse til Hovedbestyrelsen med Forespørgsel om et Medlem kunde være i flere Afdelinger og under Arbejdsløshed faa Understøttelse fra dem alle, vedtoges at svare:

Om ogsaa en Mand er Medlem af flere Afdelinger, kan han dog kun modtage Understøttelse igjennem en, og Understøttelsen maa i intet Tilfælde overstige de 50 Kr. aarlig, som Lovene omtaler.

Afdelingerne anmodes om, hurtigst muligt at indsende deres paalignede Bidrag til Strejkerne med 20 Øre ugentlig pr. Medlem (se Lovenes § 9).

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

bestaar af følgende Afdelinger:

Hovedbestyrelsen: Formand H. P. Hansen

København: Smede- og Maskinarbejdernes Forbund:

F. Hurop, Rømersgade 22.

Kleinsmedesvendeforeningen: M. Sørensen, Meriansgade 14, 4.

Grovsmedenes Fagforening: I. M. Eggert, Fredericiagade 36, 1. K.

Kedelsmedeforeningen: Chr. Poulsen, Vinstrupsvej 29, 3. F.

Helsingør: Formand Chr. Rasmussen, Lundegade, 4, St. o. G.

Hillerød: Formand P. Jørgensen, Nyhusene.

Køge: Smedesvend N. Petersen, Vestergade.

Slagelse: H. Jørgensen, Fruegade 134.

Odense: Smed P. Petersen, Nørregade 53.

Vejle: V. Hagen, Ribevej 18 E.

Horsens: P. Andersen, Fugholm 21.

Varde: Smed H. P. Hansen, Spigerborggade.

Esbjerg: Smed I. T. Carlsen, Borgergade.

Viborg: H. Horn, Gravene 31.

Aalborg: P. Nielsen, Absalonsgade 12, 1.

Aarhus: Brockmann, Sjællandsgade 58.

Randers: H. Jensen, Skovsgade 1.

Nykøbing paa Mors: H. P. Fischer, Vestergade.

Roskilde: F. Mortensen, Uglebjergsvænget.

Kallundborg: Kleinsmedesvend A. Berg, Adr. Smedemester Jørgensen.

Holbæk: A. Mohr, Blegstræde.

Svendborg: A. L. Jensen, Søgaardsvejen 43.

Føjlagtige Adresser bedes anmeldte.

Paa Grund af fremkommen Forespørgsel meddeles, at et Medlem, der umiddelbart efter sin Bortrejse fra en By vender tilbage til samme, ikke kan betragtes som berettiget til fornyet Understøttelse.

I Spørgsmaal om Understøttelsesret betragtes Enkemænd som ligeberettiget med gifte Medlemmer. Indtræder det Tilfælde i en Afdeling, at den ikke er i Stand til at udbetale Rejsehjælp, afgives i Stedet derfor en Erklæring om, at vedkommende tilrejsende Medlem ikke har faaet Hjælp udbetalt og hvor stort det skyldige Beløb er. Mod Aflevering af dette Bevis vil Beløbet kunne hævnes i næste Afdeling.

Alle Breve og Pengeforsendelser, samt alle Forespørgsler til „Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund“ bedes adresseret til Forretningsføreren under Adr.:

Smed H. P. Hansen, Korsgade 30 B, 4. Sal, København N.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørelse).

Smede og Maskinarbejdernes Forbund	Kr. 189,20
Klejnsmedesvendeforeningen	" 35,60
Grovsmedenes Fagforening	" 24,80
Kedelsmedeforeningen	" 26,20
Afdel. i Vejle Kr. 6,40	Transport " 232,30
do. - Svendborg " 9,60	Afdel. i Randers " 8,80
do. - Holbæk " 5,20	do. - Roskilde " 10,40
do. - Aalborg " 150,70	do. - Odense " 15,20
do. - Aarhus " 50,80	do. - Helsingør " 56,00
do. - Hillerød " 9,60	do. - Esbjerg " 3,20
Transport Kr. 232,30	Summa Kr. 601,70
Indbetalingen overstiger Udbetalingen i forrige Maaned	93,60
Modtaget Kassebeholdning d. 1. April	266,90
	Summa Kr. 962,20

UDGIFT

siden sidste Opgørelse.

Udbetalt i S. M. F. København paa Bog			
Nr. 8	Kr. 5,60	Nr. 48	Kr. 4,90
16	4,20	95	4,90
28	4,20	111	7,00
33	9,80	194	8,40
37	2,80	201	4,90
41	11,20	206	2,80
45	2,80	224	7,70
46	7,00	226	5,60
47	6,30	227	4,90
			Kr. 105,00
Udbetalt i Grovsmedenes Fagforening i Kjøbenhavn paa Bog			
Nr. 17	Kr. 2,10	Nr. 171	Kr. 9,80
22	9,80	202	3,50
75	6,30	210	2,80
168	9,80	245	0,70
170	2,80	253	9,80
		284	6,30
			" 63,70
Udbetalt i Klejnsmedesvendeforeningen i Kjøbenhavn paa Bog			
Nr. 84	Kr. 2,80	Nr. 229	Kr. 14,70
190	12,60	230	9,80
		232	9,80
			" 49,70
Udbetalt af Kedelsmedeforeningen i Kjøbenhavn paa Bog			
Nr. 89	Kr. 4,20		" 4,20
Udbetalt i Hillerød Afdeling paa Bog			
Nr. 16	Kr. 2,10	Nr. 87	Kr. 1,40
28	2,80	137	2,10
86	1,40	201	2,80
			" 12,60
Udbetalt i Svendborg Afdeling paa Bog			
Nr. 75	Kr. 2,10	Nr. 108	Kr. 2,10
101	2,10	151	2,10
		284	2,10
			" 10,50
Udbetalt i Randers Afdeling paa Bog			
Nr. 25	Kr. 2,10	Nr. 73	Kr. 2,10
28	2,10	111	4,90
30	24,50	115	2,10
56	4,20	135	2,10
		205	2,10
			" 46,20
Udbetalt i Holbæk paa Bog			
Nr. 28	Kr. 2,10	Nr. 177	Kr. 1,40
151	1,40	201	2,10
157	1,40	286	2,10
			" 10,50

Udbetalt i Odense Afdeling paa Bog			
Nr. 16	Kr. 2,10	Nr. 151	Kr. 2,10
25	2,10	152	2,10
94	2,10	177	2,10
101	2,10	239	2,10
118	0,70	245	2,10
			Kr. 19,60

Udbetalt i Aarhus Afdeling paa Bog			
Nr. 25	Kr. 2,10	Nr. 179	Kr. 2,10
27	2,10	202	0,70
56	2,80	205	2,80
73	2,10	208	1,40
101	2,10	209	2,10
111	2,10	210	2,10
115	2,10	289	14,70
118	2,10	290	4,90
135	2,10	291	14,70
151	2,10	292	24,50
177	2,10	293	19,60
			" 133,00

Udbetalt i Aalborg Afdeling paa Bog			
Nr. 23	Kr. 2,10	Nr. 105	Kr. 2,10
32	2,10	106	2,10
39	2,10	109	2,10
72	2,10	111	2,10
73	2,10	112	4,20
85	2,10	115	2,10
94	4,90	117	3,50
95	7,00	122	2,10
96	2,10	133	3,50
97	2,10	137	4,20
98	2,10	146	2,10
101	2,10	147	4,20
102	49,00	151	2,10
103	2,10	161	2,10
104	2,10	205	2,10
			" 126,70

Udbetalt i Roskilde Afdeling paa Bog			
Nr. 10	Kr. 2,10	Nr. 150	Kr. 3,50
28	2,10	155	2,10
47	1,40	157	1,40
73	0,70	170	1,40
85	1,40	201	2,10
106	0,70	240	0,70
118	1,40	244	0,70
146	2,10	246	2,10
			" 25,90

Udbetalt i Helsingør paa Bog			
Nr. 4	Kr. 16,10	Nr. 95	Kr. 1,40
5	2,10	201	2,80
28	3,50	225	1,40
48	2,10	16	2,10
			" 31,50

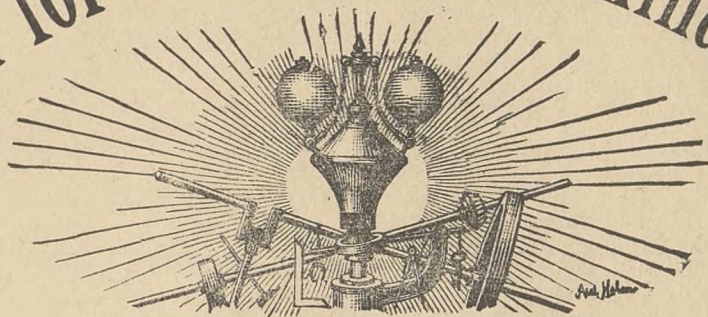
Ialt udbetalt Kr. 639,10
Beholdning " 323,10

Indtil 1ste April var forbrugt af Rejse- og Understøttelsens Midler til Strejkerne Kr. 1270,95
Endvidere laant af S. og M. Forbund i København " 1200,00
Af Helsingør Afdeling " 200,00

Understøttelsens Størrelse for Maj er fastsat til 70 Øre daglig.

Afdelingskassererne gjøres opmærksom paa, at de ved Indsendelsen af Kontingentet **altid maa opgive, hvor mange Medlemmer der betales for.**

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 9

Juni 1892

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag. Samtlige Medlemmer anmodes om, at gjøre alt hvad der staar i deres Magt for at hindre Tilgang af Arbejdssøgende til Esbjerg og Hillerød.

Odense Afdeling

er den 2. Juni bleven udslettet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Dette vil sikkert forbavse en Del, og de vil ræsonnere som saa, at det dog er Meningen, at man vil samle og ikke adsplitte eller udelukke nogen fra at tage Del i Organisationsarbejdet, og det er ganske rigtigt. Men saa er det ganske sikkert ogsaa rigtigt, at Fagfæller, der af egen fri Vilje har indordnet sig i Organisationen, skal bøje sig for de Love, som disse selv har været med til at vedtage. Dette har det imidlertid manglet Odensianerne Forstaaelse af, thi den 4. Maj tilskrev Afdelingen Hovedbestyrelsen, at den paa en da afholdt Generalforsamling havde vedtaget, ikke at betale noget af den Gæld, hvori den stod til Strejkerne og heller ikke nogetsomhelst tvungent Strejkebidrag, men tilføjede, at nu havde de sat dem lidt i Bevægelse med nogle Kuponbøger og vilde nu se, hvordan det gik med dem, et ret karakteristisk Træk for Resten; fik man det Svar i flere Afdelinger, saa kunde man lige saa godt sige til Kammeraterne, der staar i Strejker: gaa nu hen og bed om godt Vejr igen hos Eders Mester eller meld Jer til Pattigvæsenet, for vi vil nu ikke hjælpe Jer mere. Vi har ganske vist billiget de Fordringer, som I har stillet og lovet at støtte Jer af al Magt, men nu vil vi ikke mere. Ikke sandt, et smukt Udslag af Solidaritetsfølelsen mellem Arbejderne; heldigt for os er det, at saadanne Tilfælde ikke indtræffer ofte, men naar det en Gang imellem sker, da er det fuldstændig paa sin Plads at sige til saadanne Fagfæller: naar I kun vil nyde, men ikke yde, da har vi ingen Brug for Jer. saa har I godt af en Tid at staa udenfor de organiserede Arbejders Rækker, kommer Tid kommer Raad, ogsaa I faar Øjnene aabnet helt, kan vi ikke ved Kendsgerninger overbevise Jer, saa kan Kapitalisternes Sultepisk, vi, de organiserede klassebevidste Arbejdere, og Kapitalisterne har nemlig ogsaa en Maade at arbejde sammen paa, idet

begge Parter, frivillig eller ufrivillig, arbejder paa at aabne Øjnene paa den store indifferente Mængde, saa at vi tilsidst allesammen ender ved det af os satte Maal, hvor stik modsatte Veje vi saa end har gaaet. Og hvilken Forvirring vilde det ikke fremkalde i det Øjeblik, man stod lige foran en eller anden Konflikt, hvor ikke en eneste maatte mangle, hvis man da haabede paa blot at kunne gennemføre noget af det, der forlangtes. Hovedbestyrelsen besluttede da at udslette Afdelingen af Forbundet, Forretningsføreren tilskrev dem om at give et endeligt og bestemt Svar inden den 1. Juni, men Odensianerne ignorerede fuldstændig det hele, og den 2. Juni modtog saa samtlige øvrige Afdelinger Meddelelse om, at der ikke maatte udbetales Understøttelse til Medlemmer, der kom tilrejsende med Kort fra Odense.

Hvis nogen mener, at det er uheldigt saaledes at maatte rense ud, saa skal vi dertil sige, at det kommer an paa hvor det er, og hvorledes Afdelingen staar, i Odense har det for Tiden slet ingen særlig Betydning og kan i det højeste være til Skade for de rejsende ved at de saa ikke kan faa udbetalt Understøttelse over Fyn, men af den Grund kan man dog ikke anvende ret store Beløb for at holde Liv i en Afdeling, der absolut har allerbedst af at hvile en Tid, indtil der kommer bedre Kræfter og mere forstaaende Fagfæller til Odense.

Denne Afdeling er saaledes hensovet og vi trænger ikke til at udtale nogen Beklagelse over dens Bortgang; vi véd, at den vil leve op en Gang igen, mere forstaaende end den gik bort.

En Voldgiftsrets Resultater.

Siden sidste Fagblad udgik, er der i København sket en Lønningsforhøjelse, som viser os Organisationens store Nytte og Betydning og samtidig viser os, hvor langt vi kan komme uden Arbejdsnedlæggelse. Sagen er i Korthed den:

Paa Koefoed & Haubergs Fabriker har Lønnen for Drejere i lang Tid været meget lille, paa Tagensvej 27 Øre pr. Time og i Mejnungsgade 28 Øre, medens Skruestikarbejdernes Løn var fra 28 til 40 Øre pr. Time. Dette Forhold har selvfølgelig altid været Kilde til Misfornøjelse og nu brød det endelig løs. Drejerne holdt et Møde i forrige Maaned og vedtog at søge gennemført en lige saa høj Timeløn for dem, som Skruestikarbejdernes. Til en Begyndelse vedtog man at forlange 35 Øre pr. Time. Da dette nægtedes dem fra Direktørens Side (Fabrikerne ejes af et Aktieselskab), overgik Sagen til Forbundet, og Bestyrelsen valgte 3 Mand til at underhandle med Hr. Hauberg. Hr. Hauberg vilde imidlertid ikke gaa ind paa nogen Lønningsforhøjelse, medmindre Fabrikantforeningen tilraadede ham det, og Sagen gik derpaa til Voldgiftsretten, som bestaar af følgende Medlemmer: Fra Fabrikantforeningen Hr. B. Steffensen (Firma Ancker Heegaard) og Hr. Helveg (Firma Marstrand & Helveg) og fra Forbundets Side af F. Hurup og N. P. Nielsen.

Voldgiftsretten er imidlertid nedsat for at afgøre Tvistepunkter angaaende det af Fabrikantforeningen opslaaede Regulativ, og var saaledes inkompetent til at dømme i denne Sag. Men man enedes snart om at betragte Voldgiftsretten som en Forligskommission, for derved mulig at undgaa Strid. Selvfølgelig blev der en Prutten og en Prakken fra d'Hr. Fabrikanters Side, men Enden paa Visen blev dog, at Drejerne fik en Lønningsforhøjelse fra 2 til 5 Øre pr. Time.

Denne Afgørelse er af største Betydning. Det er Fabrikantforeningens Repræsentanter, der gaar med til at sætte Lønnen for alle Drejernes Vedkommende til 30-33 Øre pr. Time. Ganske vist vilde de ikke gaa med til en Minimalløn af 30 Øre - Minimalløn er nu en Gang Fabrikantforeningens Bussemand - men dette er her aldeles uden Betydning, thi Drejerne vil herefter let kunne erholde 30 Øre som mindste Løn, naar de da selv vil forlange det. Og rundt omkring paa de andre Fabriker, hvor Lønnen endnu ikke er 30-33 Øre pr. Time, bør man søge den forhøjet nu, da det har vist sig, at selve Fabrikantforeningen ikke anser denne Løn for overdreven.

Men denne Sag viser tillige, hvilken Respekt Fabrikantforeningen har for vor Organisation. Deres Forsøg paa at slippe med det mindst mulige viste tydeligt, at det ikke var med deres gode Hjerte, de gav Forhøjelsen, men de var bange for den Magt, vi besidder i vor Organisation. Vi kan heraf lære, at det bør være vor stadige Opgave at faa alle Fagfæller til at slutte sig til vore Organisationer, og endvidere, at vi aldrig skal være bange for at stille vore Fordringer, vi skal - som der en Gang blev sagt paa en Fagforeningskongres - aldrig være bange for at løfte Næven til Slag, men derimod være meget varsom med at slaa til.

Vald. Olsen.

Indbydelse til Oprettelse af et Produktionsværksted i Jernindustrien.

Som ærede Læsere af Fagbladet vil have bemærket, er Spørgsmaalet om Oprettelsen af et Produktionsværksted rejst i Begyndelsen af dette Aar. Af samme vil det ligeledes fremgaa, hvad der siden den Tid har været foretaget for at finde det Standpunkt, der bør indtages til Spørgsmaalet.

Ved en Forhandling mellem Repræsentanter for Aarhus-Afdelingen og Afdelingsbestyrelserne i København kom man til det Resultat, at Aarhus-Afdelingen foreløbig skulde arbejde videre for Sagens Gennemførelse.

Det af Smede og Formere i Aarhus nedsatte Udvalg har i den Anledning udarbejdet et Mærkesystem til Anvendelse ved Indbetaling af Andele i Produktionen. Af de for Produktionsvirksomheden udarbejdede Love skal vi anføre følgende Uddrag:

Formaalet

- a, er i videst muligt Omfang at skaffe Erhverv til Medlemmer af Arbejder-Organisationerne, der paa Grund af Deltagelse i anerkjendte Forsøg paa at forbedre Arbejdernes økonomiske Stilling er gjort brødløse.
- b, at skabe et Vaaben mod den alt og alle oplugende Privatkapitalisme.
- c, et rationelt Forsøg paa ved at ordne og planlægge Produktionen at gøre denne til fælles Eje.

§ 7.

Andelenes Indbetaling.

Indskud af enkelt Mand sker i Andele à 10 Kr., der indbetales ved Køb af Mærker à 10 eller 25 Øre. Disse indklæbes i dertil indrettede Mærkebøger, der sælges à 10 Øre. Naar der i en Mærkebog er indklæbet for 10 Kr. Mærker, kan Bogen indsendes og ombyttes med en Generalkvittering. Samtidig udleveres til Andelshaveren et Eksemplar af Produktionsvirksomhedens Love.

§ 9.

Andelenes Udbetaling.

5 Aar efter den fulde Andels Indbetaling nedlægges dennes Nummer i en Urne, hvoraf der efter Kongressens nærmere Beslutning udtrækkes et Antal hvert Aar. De udtrukne Andele udbetales til Ihændehaveren af Generalkvitteringen imod dennes Aflevering. Ligeledes kan Arvingerne efter en afdød Andelshaver kræve disse udbetalte, naar saadanne Krav fremsættes senest 6 Uger efter Dødsfaldet. Andele, som ikke haves inden den i Arbejderpressen offentliggjorte Tidsfrist, tilfalder Produktionens Grundfond.

Ved at ordne Indbetalingen paa den i § 7 nævnte Maade, tror vi at have gjort det muligt for Enhver at kunne være med. Der vil i den nærmeste Tid blive tilstillet Afdelingerne et Parti Mærker og Anvisninger.

Vi haaber, at de respektive Bestyrelser da vil drage Omsorg for, at disse blive fordelte omkring paa Værkstederne til solide Folk. Det er en Selvfølge, at Bestyrelserne er ansvarlig for det modtagne. Skulde der i en Afdeling ønskes yderligere Oplysning eller en Mand til Stede for at forelægge Projektet for Medlemmerne, skal dette med største Glæde blive imødekommet, naar Mødet kan afholdes en Helligdag.

Skulde der ved Drøftelse af denne Sag i Afdelingerne opstaa Ønsket om for sit Vedkommende at danne noget lignende, maa vi bestemt og paa Forhaand fraaade dette. Det gælder ikke om at danne mange eller flere smaa saadanne Virksomheder, men derimod at samle al den Kraft og Energi, der kan udfoldes uden at forsømme vore andre Pligter, paa at gøre denne ene Virksomhed fast og solid. Med Hensyn til, hvor Virksomheden skal være beliggende, kan der kun tages Hensyn til, hvor de bedste Betingelser er tilstede for at kunne starte.

Vi anmoder indtrængende Kolleger om hver i sin Kreds at arbejde for denne Sags Gennemførelse. Støtte modtages af Enhver. Det er os ligegyldigt, hvem der yder Tilskud. Thi ingen faar personlig Anledning til at være medbestemmende om Driften og Ledelsen. Dette kan kun udøves gennem Afdelingerne. Vi ere overbeviste om, at naar det som nu viser sig at være Alvor, saa vil ikke alene Fag- og Meningsfæller i Provinserne, men ogsaa vore københavnske Kolleger sætte en Ære i at være blandt de første til at tilvejebringe den nødvendige Kapital. Vi tror ikke, at Oprettelsen af Produktionsværksteder er Maalet, men derimod, at det er

et brugbart Middel til at nærme os Maalet: Arbejdsudbyttet for Arbejderne.

Altsaa, fra i Dag af organiserer vi overalt, hvor det paa nogen Maade er gørligt, en regelmæssig Omsætning af Mærker.

Husk, at Enhver (specielt Fagfæller), bør betragte det som sin Pligt at være Agitator for vort fælles Foretagende.

Aarhus, den 11. Juni 1892.

Med kollegial Hilsen

Bestyrelsen for Afdelingen
af D. S. M. F. i Aarhus.

Vi skal tilføje nogle Bemærkninger til ovenfor fremsatte Indbydelse, nemlig at hverken Kongressen eller Organisationerne bør have nogen Indflydelse paa, om Foretagendet ledes paa den ene eller den anden Maade; det bør være et Foretagende, der virker og ledes aldeles uafhængig fra Organisationerne. Dermed er selvfølgelig ikke sagt, at vi fraraader Deltagelse, tværtimod; og vi kan ogsaa gaa med til den Ordning med at sælge Mærker i Afdelingerne, men dette maa være en aldeles privat Affære mellem Udvalget for Planens Realisation og Afdelingerne. Forøvrigt var det ønskeligt og ret naturligt, at andre Fagfæller optog denne Sag til en Drøftelse i Fagbladet, for at faa alle Sider af Sagen frem, og vi henstiller til Slutning til Aarhus Afdeling, ikke for denne Sags Skyld at forglemme andre Interesser.

Rød.

Generalstrejke i Udsigt.

Efter „Deutsche Metalarbeiter Zeitung“ ved N. Lumby.

De belgiske Metalarbejdere har fornylig tilskrevet Formanden for det tyske Metalarbejder-Forbund (Segitz) følgende:

Til Borger Segitz.

Ved den internationale Kongres i Bryssel i August 1891 er mellem de forskellige Foreningers Delegerede truffet Bestemmelse om gensidig Solidaritet i Foreningerne i alle Lande. I Maj Maaned forrige Aar har omtrent samtlige belgiske Arbejdere strejket formedelst Forfatningsrevisionen. Revisionen blev af Centralsektionen behandlet og indgivet til Parlamentet, hvor den blev sat paa Dagsorden den følgende Maaned.

I Fald Forfatningsrevisionen ikke bliver gennemført, eller i Fald Kamrene ikke vil anerkende den almindelige Stemmeret, har de belgiske Arbejdere besluttet ikke at arbejde videre, men proklamere Generalstrejke.

I Henhold til ovenstaaende spørger vi Eder: „Er I istand til financielt at understøtte os, hvis den almindelige Stemmeret ikke bevilges? Vi appellerer til Eder, fordi vor Kassebeholdning blev opbrugt sidste Maj og Vedtagelsen paa Brysseler-Kongressen om Hjælp fra alle Lande i højeste Grad er overholdt fra Belgien, selv Ikke-Forbundsmedlemmer har bidraget. I Fald vi fra de forskellige Nationer faar et godt Svar, vil vi over-

holde den paa Kongressen truffne Vedtagelse. Tallet af Metalarbejdere i Belgien beløber sig til 30000.

For Nationalkomiteen i Metalarbejder-Forbundet

med broderlig Hilsen

Pierron.

Svar fra Segitz.

Efter Forespørgsel hos en Del Kolleger i forskellige Byer i Tyskland sendes følgende Svar.

Kære Kollega Pierron.

Fra en Del Kolleger fik jeg straks paa min Forespørgsel Løfte om god og øjeblikkelig Støtte, medens en Del beklager: „Ikke af Mangel paa Sympathi for Sagen, men paa Grund af daarlige Arbejdsforhold ikke at kunne give noget bestemt Løfte om Støtte“, og fremstiller Forholdene meget sørgeligt, som t. Eks.: I Berlin er over 10000 Metalarbejdere arbejdsløse, i Hamburg, Chemnitz, Leipzig, Frankfurt, Dresden, Rhinlandene, Nürnberg, München osv. er Forholdene ikke bedre. Selv har vi her smaa Strejker at støtte, og som Følge af det foran nævnte en Mængde Arbejdsløse at understøtte, saa med vor bedste Vilje vil de Summer, vi kan tilvejebringe, ikke være store. At Forholdene i den nærmeste Fremtid vil bedre sig, er der ikke nogen Udsigt til. Desuagtet vil vi gøre alt, hvad der staar i vor Magt, for at tilvejebringe fornøden Hjælp. Yderligere kan jeg meddele, at den arbejdsløse Arme i Tyskland beløber sig til 5 à 600000 Arbejdere, og de arbejdendes Tal er ikke større, altsaa et sørgeligt Forhold.

Sluttelig en broderlig Hilsen.

Martin Segitz.

Fagmøde.

Søndagen den 26. Juni finder en almindelig Folkefest Sted i Ulvedalene i Lighed med den, der i Fjor afholdtes i Roskilde. Om Formiddagen afholdes Fagmøde for Medlemmerne af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund i Rømersgade 22, den lille Sal, og alle Medlemmer anmodes om at komme til Stede. Mødet begynder Kl. 11. Det bemærkes udtrykkelig, at Medlemskort skal forevises ved Indgangen eller man maa kunne legitimere sig ved et andet Medlem. Særlig anmodes Medlemmerne fra Proviandsafdelingerne om at komme til Stede.

Understøttelsens Størrelse for Juli er fastsat til 60 Øre daglig.

Alle Breve og Pengeforsendelser, samt alle Forespørgsler til „Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund“ bedes adresseret til Forretningsføreren under Adr.:

Smed H. P. Hansen, Korsgade 30 B, 4. Sal, København N.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørelse).

Klejnsmedesvendeforeningen	Kr.	57,20	
Kedelsmedeforeningen		26,00	
Afdel. i Aarhus	Kr. 28,00	Transport	" 72,40
do. - Horsens	" 3,6	Afdel. i Holbæk	" 12,80
do. - Esbjerg	" 4,00	do. - Randers	" 17,60
do. - Svendborg	" 8,80	do. - Varde	" 9,60
do. - Odense	" 8,00	do. - Viborg	" 27,30
do. - Roskilde	" 20,00	do. - Vejle	" 15,60
Transport	Kr. 72,40	Summa	Kr. 238,50
Beholdning fra forrige Maaned			" 323,10
		Summa	Kr. 561,60

UDGIFT

siden sidste Opgørelse.

Nr. 95	Udbetalt i Varde Afdeling paa Bog	Nr. 249	Kr. 2,10	
201	Kr. 2,10			Kr. 6,30
Nr. 10	Udbetalt i Viborg Afdeling paa Bog	Nr. 285	Kr. 70	
73	Kr. 1,40	122	70	
79	2,10	133	1,05	
85	2,10	144	2,10	
95	2,10	146	2,10	
97	2,10	147	2,10	
101	2,10	160	70	
112	2,10	161	2,10	
117	2,10	178	2,10	
		201	2,10	" 33,25
Nr. 246	Udbetalt i Holbæk paa Bog			" 1,40
	Kr. 1,40			
Nr. 122	Udbetalt i Randers Afdeling paa Bog	Nr. 145	Kr. 1,40	
	Kr. 7,00	244	1,40	" 9,80
Nr. 82	Udbetalt i Klejnsmedesvendeforeningen i Kjøbenhavn paa Bog	Nr. 189	Kr. 9,80	" 29,40
	Kr. 19,60			
Nr. 179	Udbetalt i Vejle Afdeling paa Bog	Nr. 245	Kr. 2,10	
207	Kr. 2,10	246	2,10	
210	2,10	285	2,10	
		286	2,10	" 14,70
Nr. 20	Udbetalt i Roskilde Afdeling paa Bog	Nr. 210	Kr. 2,10	
151	Kr. 70	225	1,40	
202	2,10	248	4,90	" 14,70
206	2,10			
Nr. 166	Udbetalt i Svendborg Afdeling paa Bog	Nr. 207	Kr. 2,10	
179	Kr. 5,60	246	2,10	" 14,00
202	2,10			
Nr. 94	Udbetalt i Horsens paa Bog			" 4,90
	Kr. 2,10	1,24	2,80	
Nr. 95	Udbetalt i Aarhus Afdeling paa Bog	Nr. 145	Kr. 2,80	
207	Kr. 2,10	246	2,10	
264	4,20	265	1,40	
285	2,10	299	2,80	
266	2,10	Medl. Nr. 52	2,10	" 23,80

Udbetalt i Hillerød Afdeling paa Bog		1,40
Nr. 246	Kr. 1,40	"
		1,40
Ialt udbetalt	Kr. 153,65	
Beholdning	" 407,95	
Summa	561,60	

Regnskaber, der ikke er komne mig ihænde senest den 16de i hver Maaned, kan ikke optages i første Nr. af Fagbladet. Forretningsføreren.

Meddelelser.

Afdelingstillidsmændenes og Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at i de 4 kommende Maaneder Juli, August, September og Oktober skal der indbetales til Rejse- og Understøttelseskassen 5 Uger pr. Maaned.

Afdelingerne i Slagelse og Nykøbing paa Mors anmodes om, hurtigst muligt at opgive til Forretningsføreren, til hvilken Dato de har indbetalt deres Kontingent.

Ligeledes opfordres Afdelingerne i Aalborg og Slagelse om, uopholdelig at indbetale deres paalignede Bidrag til Hillerød Strejken.

Klejnsmed Berg, der var Formand for den nu ophævede Afdeling i Kallundborg, anmodes om at meddele til Forretningsføreren, til hvilken Dato der var betalt Kontingent til D. S. og M. F.

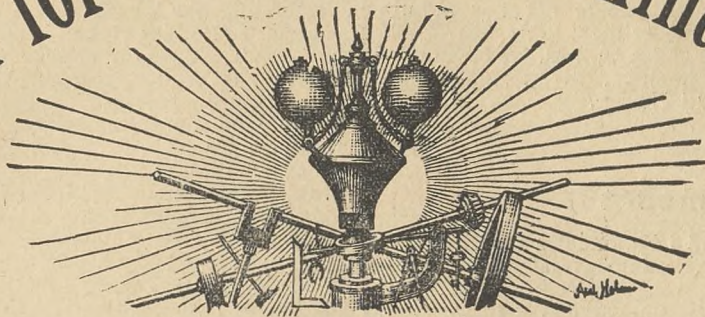
Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

bestaar af følgende Afdelinger:

Hovedbestyrelsen: Formand H. P. Hansen
København: Smede- og Maskinarbejdernes Forbund:
F. Hurop, Rømersgade 22.
Klejnsmedesvendeforeningen: M. Sørensens, Meriansgade 14, 4.
Grovsmedenes Fagforening: I. M. Eggert, Fredericiagade 36, 1. K.
Kedelsmedeforeningen: J. P. Larsen, Døgarsgade 15, 4. S.
Helsingør: Formand Chr. Rasmussen, Lundegade, 4, St. o. G.
Hillerød: Formand N. Andreasen, Alleen 77.
Køge: Smedesvend N. Petersen, Vestergade.
Slagelse: H. Jørgensen, Fruegade 134.
Vejle: V. Hagen, Ribevej 18 E.
Varde: Smed H. P. Hansen, Spigerborggade.
Esbjerg: Smed J. J. Markussen, Smedegade.
Viborg: P. Jahns, Nicolaigade 14.
Aalborg: P. Nielsen, Absalonsgade 12, 1.
Aarhus: Brockmann, Sjøllandsgade 58.
Randers: H. Jensen, Skovsgade 1.
Nykøbing paa Mors: H. P. Fischer, Vestergade.
Roskilde: F. Mortensen, Uglebjergsvanget.
Holbæk: A. Mohr, Blegstræde.
Svendborg: A. L. Jensen, Søgaardervejen 43.

Fejl i Adresserne bedes anmeldte.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 10

Juli 1892

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i
Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.
Samtlige Medlemmer anmodes om, at gjøre alt hvad der staar i deres Magt for at
hindre Tilgang af Arbejdssøgende til Esbjerg og Hillerød.

Agitationen.

Der bliver saa ofte sagt, at der maa agiteres noget mere, og det er i Reglen fra Folk, som i Grunden slet ingen Ting gør selv, undtagen dette, at de betaler deres Kontingent saa langt bag ud, at de for det meste skal mindes om, at nu er de lige paa Hældningen, betaler de ikke inden Maanedsopgørelsen, saa falder de ud.

Deri ligger allerede et Stykke agitatorisk Arbejde, og det er sommetider ikke det letteste, nemlig at huske at holde alle disse glemsomme Mennesker til Foreningen, thi det er jo en Kendsgærning, at netop mange Medlemmer tabes Aaret rundt, fordi det nu en Gang er bleven saadan til en Vane hos dem, ikke at betale før i sidste Øjeblik, og saa kan i mange Tilfælde Pengene ikke undværes; saa er man faldet ud, ganske vist for i mange Tilfælde at gaa ind igen efter kortere eller længere Tids Forløb.

Tidligere har der jo heller ikke været saa meget at tabe som nu, ved saadan at løbe ud og ind, og derfor minder vi disse glemsomme Mennesker om at huske paa, at kommer de nu ud af Forbundet, da varer det et helt Aar, inden de kan komme og gøre Krav paa Hjælp af Rejse- og Understøttelseskassen, og man bør betænke sig to Gange, inden man kaster Vrag paa den, der i den korte Tid den har bestaaet, allerede har udrettet meget godt, og den vil i Fremtiden, anvendt paa den rette Maade, kunne udrette langt mere.

Op netop derfor griber vi Lejligheden til at minde særlig de mange unge Svende, der rejser eller har rejst, om, at de ikke glemmer at betale deres Kontingent, naar de atter kommer i Arbejde, thi de véd jo for det første ikke, hvornaar de atter selv kan komme til at trænge til Hjælpen, og for det andet maa de huske paa, at naar de er blevene lidt ældre og maaske lidt fastere i Sadlen paa den Arbejdsplads, hvor de er, saa træder der andre unge Kammerater ud fra de samme

Steder, hvorfra de selv tidligere er komne, og vi vilde staa os selv i Lyset, hvis vi ikke paa alle Maader søgte at hjælpe dem tilrette paa en saadan Maade, at vi faar gode Kammerater ud af dem, Kammerater, der aldrig glemmer, at den Dag, da de maaske stod forladte, mest følede at de var Samfundets Stedbørn, da var det deres egne Standsfæller, der tog sig af dem. Det kan ikke skjules, at der hos mange rørte sig en vis uforklarlig Frygt, næsten en Slags Uvilje, saasnart en arbejdsløs Kollega kommer ind paa en Arbejdsplads for at søge Arbejde, særlig naar han ikke er kendt, thi man véd at tilbyder han sig af Trang eller Ukendtskab en lille Smule billigere, da er Arbejdskøberen ikke den, der gaar af Vejen for en saadan Merindtægt. Det er Profiten, man skal leve af og desuden tvinger Konkurrencen i mange, vel i de fleste Tilfælde Arbejdskøberen til at handle som han gør.

Op her ligger netop Opgaven, Stenen, som vi ved fælles og forenede Kræfter skal løfte, at bringe saa mange som muligt ind under Organisationens, vække deres Bevidsthed og gøre dem deres solidariske Ansvar saa klart som muligt, saa at hver enkelt altid véd, der er ingen, der arbejder billigere end han, følgelig behøver han heller ikke i enhver arbejdsløs Fagfælle at se en Konkurrent, og han er tryk i Bevidstheden om, at Samfølelsen imellem Arbejderne gør det muligt at holde den værste Nød borte fra den Kammerat, der maatte gaa bort for at tilbyde sin Arbejdskraft andre Steder.

Saa godt som alle, selv den daarligste Kammerat, bliver altid ligesom flov over sig selv, hver Gang han er med til noget egoistisk, han føler, skønt han ikke siger det, at han bærer sig urigtigt ad. Trøllensaturen sidder ham endnu i Blodet. Den Slags Folk er vanskelig at faa med, de slikker Kapitalistens Haand, hver Gang de faar et Spark; men man skal bare ikke tro, at de ikke føler noget derved, man ser det paa deres skulende Blikke.

Anderledes med den organiserede Arbejder; man ser paa hans frejdige Ansigt, at han er sig sit solidariske

Ansvar bevidst, og han handler derefter, selv om ogsaa Konsekvenserne mange Gange er drøje at bære.

Man bør aldrig undlade at holde det her anførte frem for dem, der endnu ikke er med. Paa den Maade kan enhver være Agitator og i Stilhed, ved Samtaler af den Art Mand og Mand imellem, trækker man som oftest de fleste Rekrutter til Hæren.

Fagmødet

der afholdtes den 26de Juni i Forbindelse med det 2det sjællandske Arbejdermøde, aabnedes af Forretningsføreren, der bød de tilstedeværende Velkommen, hvorefter Chr. Rasmussen fra Helsingør valgtes til Dirigent.

Han gav straks Ordet til H. P. Hansen, der gav en Oversigt over Forbundets Virksomhed i det forløbne Aar siden forrige Fagmøde. Han omtalte saaledes de Strejker, der havde været ført, samt Aarsagen til disse og deres Afslutning; dernæst gav han en Oversigt over Rejse- og Understøttelseskassens Virksomhed og omtalte tilsidst Fabrikantforeningens Love udførlig, idet han særlig holdt frem den Hensynsløshed og Brutalitet, med hvilken man fra den Side agtede at traktere Arbejderne. Han sluttede med at sige, at vi maaske kommer til at forandre Kampmaaden, men Maalet, at faa saa meget for vort Arbejde, at vi kan leve med vore Familier, det opgiver vi ikke.

Hertil sluttede sig C. Sørensen fra København.

Chr. Rasmussen omtalte ret udførligt Strejken hos P. Nielsen, Hillerød, og sluttede med at sige, at alle Solemærker tyder paa, at den kan vindes, naar vi blot holder ud, og fremfor alt maa vi støtte de Kolleger, der endnu er tilbage; det vilde være en Skam for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, om vi ikke gjorde det.

N. Larsen vilde have alle Københavns Smede og Maskinarbejdere samlet i en Forening.

Dirigenten sluttede Mødet efter 2 $\frac{1}{2}$ Times Forhandling med Udbringelse af et Løve for Enighed og Offervillighed i Fremtiden, der besvaredes med kraftige Hurraraab. I næste Øjeblik lød det over hele Salen:

„Snart dages det Brødre, det lysner i Øst!“

Fabrikmestrene.

En ejendommelig Slags „Mestre“ er Fabrikmestrene, „Westf. freie Presse“ beskæftiger sig med dem i en længere Artikel og Bladet har Ret, naar det hævder, at i det nuværende Samfund er omtrent alting stillet paa Hovedet. Man kunde maaske endnu rettere sige: Kapitalismen ombytter alle Begreber, saaledes ogsaa det ærværdige Begreb „Mester“.

I Fabriken, hvor Maskinen omtrent helt har fortrængt den manuelle Færdighed, har Ordet Mester en bitter Bismag. Han er i Fabriken bleven til Opsynsmand og Ordensholder. Sin Ansættelse faar han ikke længere paa Grund af sin Flid, sin Færdighed og sine saavel theoretiske som praktiske Kundskaber i Faget, nej, han faar den vel snarere paa Grund af Egenskaber, som under en fornuftig Samfundsorden ikke dekoreres med Stillinger, der i social Henseende kræver et stort Ansvar. Desværre er det kun altfor sandt, at Fabrikherrens Lune tildeler det Menneske en ansvarsfuld Post, der ved Kryberi og Spytlikkeri har forstaaet at sætte sig i hans Yndest. Men intet er mere naturligt end dette. Kryberi og Spytlikkeri overfor de Foresatte betinger Tilstedeværelsen af en stor Portion Brutalitet overfor sine Medarbejdere og Undergivne. Og derpaa spekulerer de fleste Fabriksejere ved Ansættelsen af

deres underordnede Funktionærer. Hvor ofte læser man ikke i Kapitalisternes Fagpresse: „Jeg søger en energisk Mester til min Fabrik o. s. v.“ Dette Ord „energisk“ betyder i Grunden ikke andet end Hensynsløshed og Brutalitet. Men da man ikke godt kan fremsætte dette Begreb i en Annonce, saa vælger man den fortrinlige Omskrivning „energisk“. Deraf kommer det, at Stillingen, som kun burde besættets med Folk, der forener Intelligens med en forstandig Opræden, beklædes af Folk, hvis hele Higen gaar ud paa, ved Anvendelsen af brutale Midler imod Arbejderne at tilrane sig selv Fordele. Fabriksejeren finder da ogsaa i vor Tid — Civilisationens Tidsalder — sin Regning ved en saadan Praktiks. Han siger simpelthen: „til at lede min Fabrik har jeg mine Ingeniører og Teknikere, hvis Foranstaltninger udføres af mine Arbejdere. Men da selv den strængeste Fabrikorden og de laveste Akkordsatser ikke paa tilstrækkelig Maade garanterer Arbejdets hurtigst mulige Udførelse, er Ansættelsen af en paalidelig Kontrollør absolut nødvendigt.“ Denne Kontrollør kalder Fabriksherren dog ikke sin Slavefoged — nej, han er klog nok til at tildele dette Organ for sin Vilje en Titel, der skal dække over dennes egenlige Funktioner.

Heldigvis stikker Hestefoden da ogsaa i de fleste Tilfælde temmelig langt frem. Ikke overfor nogen som helst anden Funktionær paa Fabriken hersker blandt Arbejderne en saadan Antipathi end netop imod Mesteren. Det er jo rigtignok ikke udelukket, at der ogsaa blandt disse Folk findes saadanne, der ved en retfærdig Handlemaade søger at udsonde de dybtgaaende Klasseforskelligheder og ærligt bestræber sig paa, kun at handle i Overensstemmelse med deres Samvittighed. Men saadanne Folk kommer dog hurtigt til at staa i et skævt Lys hos deres Foresatte og de maa derfor være beløvet paa, hyppigt at maatte skifte Pladser. Forfatteren af disse Linjer kender flere saadanne Folk, der gav Afkald paa deres Stillinger, fordi man forlangte Handlinger af dem, som ikke kunde forenes med deres humane Anskuelse, og derfor under deres Kammeraters Hovedrysten og Latter atter gik tilbage til det fysiske Arbejde. Disse Folk blev senere ivrige Medlemmer og Kampfæller i vor Bevægelse. Desværre finder det modsatte af en saadan Handlemaade langt hyppigere Sted. Da disse saakaldte Mestre for det meste stiger tilvejs ved Hjælp af Kryberi og Spytlikkeri, saa er det farlige Folk, der ved allehaande Chikanerier forbitrer Livet for deres tidligere Medarbejdere.

Ja, man har endog fra den seneste Tid Eksempler paa, at disse „Opad-Stræbere“ er gaaet saa vidt i deres Føjelighed mod Fabriksherrene og deres Brutalitet mod deres tidligere Medarbejdere, at enkelte ædelttænkende af deres nuværende Kolleger ikke har kunnet følge dem, men har bedt Selskabet undskyldte, at de trak sig tilbage. Saa simple Midler kunde de ikke benytte sig af.

Fabrikmestrenes Anmasselser overfor deres Undergivne udarter i de fleste Tilfælde til det modbydeligste Pascharegimente. Udstyret med en Magt (som man paa de større Fabriker næsten kan kalde „absolutistisk“), skyer disse moderne Slavefogder intet Middel, for at lade de Arbejdere, der har forskærtset deres „Velvilje“, føle hele deres Unaade. Og bagefter forhaanes Arbejderne oven i Købet paa en tilsvarende Maade.

Tekniske Meddelelser

(efter „Vulkan“).

Farvning af Metal. Genstande af Metal (gult Gods) faar Staalets Farve, naar man dypper dem i en kogende Opløsning af Arseniksmør. Benytter man i

Stedet for dette en koncentreret Opløsning af Natrium-sulfit, saa faar Genstanden en blaa Farve, medens den sorte Farve, som oftest ses paa optiske Instrumenter, frembringes ved en Opløsning af Klorid med en Tilsætning af Zinknitrad. En Fremgangsmaade til Broncering af Messing, der anvendes meget i Japan, bestaar i Anvendelsen af en Opløsning af svovlsur Kobberoksyd, Alun og Spanskgrønt.

En ny Fremgangsmaade ved Udvinningen af Metaller skal i Følge tyske Blade være opfundet. Den menes at ville fremkalde en hel Omvæltning i Metalindustrien, idet den dyre Højovnsdrift o. a. vil bortfalde og alle Metaller indvindes paa en langt billigere og simple Maade ved en elektroteknisk Proces. Et meget stort Aktieselskab skal være under Dannelse i Amerika og Tyskland. Opfinderens Navn nævnes endnu ikke, men han skal derimod forlange 50 Mill. Mark for sin Ide.

Forkobring af Pladearbejder med Pensel.

Naar man vil foretage Forkobring med Pensel, maa man anvende to tilsvarende store Kar, hvert med en Pensel, hvilke ved ikke for store Genstande helst bør være saa brede, at man kan berøre hele Bunden med et Strøg.

I det ene Kar har man en Opløsning af kavstisk Natron, i det andet en stærk mættet Opløsning af svovlsur Kobber, hvortil kun bør anvendes de bedste, reneste Sorter. Under Arbejdet tager man først en Pensel fuld af den første Opløsning og overtrækker hermed den i Forvejen godt rengjorte Genstand saa regelmæssig som mulig. Derefter følger en Pensel med Kobberopløsningen, ligeledes regelmæssig paastrøgen. Man maa nøje iagttage, at Penslen ikke er for fuld og at man ikke berører det samme Sted to Gange, da i modsat Fald Kobberlagene ikke holder saa godt. Om denne Fremgangsmaade frembyder praktiske Fordele, lader sig ikke uden videre afgøre; den maa hovedsagelig kun anvendes ved større Genstande, hvor andre Metoder ikke lader sig anvende. Selvfølgelig er Kobberovertrækket kun meget tyndt og kan derfor ikke frembyde nogen Beskyttelse mod atmosfæriske Indflydelser i noget langt Tidsrum.

Brunfarvning af Kobber, Bronze og Messing. Man sætter saa megen Eddike til to Vægtdele Salmiakspiritus, at et i denne Blanding neddyppet Stykke blaat Lakmuspapir farves tydelig rødt, og til den saaledes erhholdte Blanding af eddikensurt Ammon tilsætter man 5 Dele Grønspaan og 3 Dele Salmiak. Med denne Blanding bliver større Genstande, efter forud omhyggelig Renselse for Fedt og Oksyd, overstrøgne med en blød Pensel og derpaa henstillede paa et varmt Sted til Tørring. Ved Gentagelse af Overstrygningen kan det brune antage en mørkere Tone. Mindre Genstande kan koges i Fluidumet under Omrøring med en Messing- eller Kobberstav. Naar den ønskede Farvenuance er opnaaet, afvasker man Genstanden godt i varmt Vand og tørrer den sluttelig i Savspaaner.

Metal paa Glas. Et Kit hertil kan bestaa af lige Dele Shellak og sigtet Pimpsten, der blandes godt

sammen og derefter forsigtig opvarmes. Det paaføres i varm Tilstand paa de i Forvejen opvarmede Metaldele. Segllak kan ogsaa anvendes; hertil sættes i smeltet Tilstand noget venetiansk Terpentin for at forhøje Sejgheden. Et tredje Middel bestaar af 8 Dele Kolofonium, 2 Dele Voks og 4 Dele Engelskrødt, der smmensmeltes med en Del venetiansk Terpentin og som man under bestandig Omrøring lader afkøle. Ved Brugen opvarmes den og paaføres den i Forvejen opvarmede Genstand.

Sjældne Metaller. „Berg- und Hüttenmännische Zeitung“ leverer en Fortegnelse med Pris over følgende Metaller. Prisen er beregnet pr. Kg. i Mrk. Didym 36,000, Bargum 30,000, Strontium 28,000, Glycium 27,000, Yttrium 18,000, Niolium 16,000, Rhodium 16,000, Vanadium 15,000, Ruthenium 12,000, Iridium 5500, Osmium 5500, Paladium 4000, Platina 3000, Guld 3000.

Literatur.

Paa N. C. Roms Forlag er udkommen: Haandbog for Smede, Maskinister, Fyrbødere og Kedel-ejere, praktiske Vejledninger til Pasning af Dampanlæg ved K. Kalleesen, Maskinmester.

Denne lille, interessante og velskrevne Bog indeholder paa faa Sider saa godt som alle de Vink og Vejledninger, som en med Maskiner ukendt Mand behøver for at kunne passe et Dampanlæg. Den gør Indtryk af at være skreven med en gammel Fagmands hele Grundighed i Kendskabet til det, han har skrevet om, og særlig anbefales den for Montører, der efter endt Opstilling af Dampanlæg skal overgive Pasningen deraf til en i Maskinfaget ikke oplært. Vi ønsker at Bogen maa vinde den Udbredelse, som den fortjener, selv udlærte Fagmænd vil læse den med Fornøjelse.

Red.

Meddelelser.

Smede og Maskinarbejdernes Forbund i København har ved Underhandling med Jernstøberiet „Godthaab“ opnaaet, at de stedlige Forbundsmedlemmer ved Kakkellovnsarbejde i Stedet for Akkordarbejde (som Fabrikanten ønskede afskaffet) fremtidig udbetales 38 Øre pr. Time. F. Huop.

Afdelingstillidsmændenes og Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at i de 4 Maaneder Juli, August, September og Oktober skal der indbetales til Rejse- og Understøttelseskassen 5 Uger pr. Maaned.

Alle Breve og Pengeforsendelser, samt alle Forespørgsler til „Dansk Smede- og Maskinarbejder- Forbund“ bedes adresseret til Forretningsførereren under Adr.:

Smed H. P. Hansen, Korsgade 30 B, 4. Sal, København N.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørelse).

Smede og Maskinarbejdernes Forb. i Kbhvn.	Kr.	322,40
Grovsmedenes Fagforening	"	38,80
Afdel. i Helsingør	Kr. 106,40	Transport " 153,20
do. - Aarhus	" 22,00	Afdel. i Holbæk " 6,00
do. - Svendborg	" 8,80	do. - Vejle " 5,60
do. - Randers	" 8,80	do. - Roskilde " 4,80
do. - Odense	" 7,20	do. - Esbjerg " 3,20
Transport	Kr. 153,20	do. - Varde " 1,60

Summa Kr. 535,60

" 407,95

Summa Kr. 943,55

Beholdning fra forrige Maaned

UDGIFT

siden sidste Opgørelse.

Udbetalt i S. M. F. København paa Bog			
Nr. 17	Kr. 7,00	Nr. 206	Kr. 0,70
33	11,90	208	4,90
37	16,80	209	3,50
45	6,30	210	1,40
46	8,40	214	14,70
47	31,50	225	5,60
48	4,90	234	7,70
49	5,60	239	4,20
50	9,80	246	9,80
68	19,60	264	7,00
95	9,80	265	7,00
111	2,80	297	2,80
152	11,20	298	7,00
155	9,80	300	3,50
157	7,00	303	1,40
177	5,60	304	4,20
183	1,40	305	9,80
202	3,50		Kr. 268,10

Udbetalt i Grovsmedenes Fagforening i Kjøbenhavn paa Bog

Nr. 9	Kr. 6,30	Nr. 213	Kr. 4,20
111	2,10	247	9,80
171	23,80	330	4,90
			" 51,10

Udbetalt af Kjedelsmedeforeningen i Kjøbenhavn paa Bog

Nr. 88	Kr. 9,80		" 9,80
--------	----------	--	--------

Udbetalt i Klejnsmedesvendeforeningen i Kjøbenhavn paa Bog

Nr. 82	Kr. 9,80		" 9,80
--------	----------	--	--------

Udbetalt i Randers Afdeling paa Bog

Nr. 30	Kr. 0,70	Nr. 210	Kr. 2,10
122	2,10	266	2,10
207	2,10	285	2,10
			" 11,20

Udbetalt i Aarhus Afdeling paa Bog

Nr. 151	Kr. 2,10	Nr. 268	Kr. 2,10
202	2,10	270	4,90
210	2,80	271	0,70
264	2,80	287	2,80
267	0,70		" 21,00

Udbetalt i Svendborg Afdeling paa Bog

Nr. 110	Kr. 2,10	Nr. 265	Kr. 4,90
			" 7,00

Udbetalt i Køge paa Bog

Nr. 133	Kr. 0,70	Nr. 161	Kr. 0,70
			" 1,40

Udbetalt i Roskilde Afdeling paa Bog			
Nr. 86	Kr. 2,10	Nr. 247	Kr. 0,70
87	2,10	267	1,40
151	1,40	268	2,10
			Kr. 9,80

Udbetalt i Odense Afdeling (indtil 21. Maj) paa Bog			
Nr. 179	Kr. 1,40	Nr. 210	Kr. 2,10
202	1,40	235	2,10
207	1,40	246	1,40
			" 9,80

Udbetalt i Vejle Afdeling paa Bog			
Nr. X	Kr. 2,10	Nr. 202	Kr. 2,10
27	4,20	264	4,20
112	2,10	265	4,20
145	2,10	287	2,10
			" 23,10

Udbetalt i Helsingør Afdeling paa Bog			
Nr. 22	Kr. 2,10	Nr. 246	Kr. 2,10
111	4,20	253	2,10
151	2,10	203	2,10
209	2,10		" 16,80

Ialt udbetalt Kr. 438,90

100 Stkr. Rejsebøger

" 8,00

Ialt Kr. 446,90

Beholdning " 496,65

Summa 943,55

Regnskaber, der ikke er komne mig ihænde senest den 16de i hver Maaned, kan ikke optages i første Nr. af Fagbladet. Forretningsføreren.

Understøttelsens Størrelse for **Avgust** er fastsat til **60** Øre daglig.

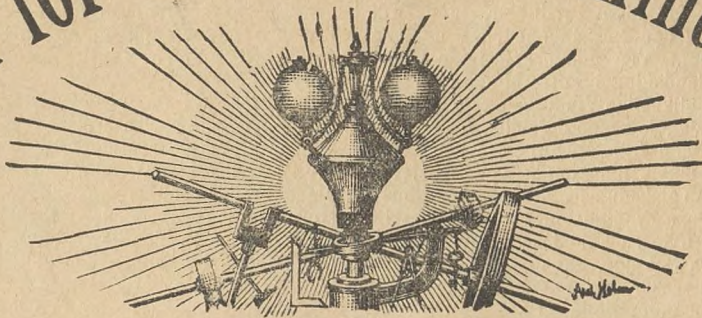
Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

bestaar af følgende Afdelinger:

Hovedbestyrelsen: Formand H. P. Hansen
 København: Smede- og Maskinarbejdernes Forbund:
 F. Hurop, Rømersgade 22.
 Klejnsmedesvendeforeningen: M. Sørensens, Meriansgade 14, 4.
 Grovsmedenes Fagforening: I. M. Eggert, Fredericiagade 36, 1. K.
 Kjedelsmedeforeningen: J. P. Larsen, Dagmarsgade 15, 4. S.
 Helsingør: Formand Chr. Rasmussen, Lundegade, 4, St. o. G.
 Hillerød: Formand N. Andreasen, Alleen 77.
 Slagelse: H. Jørgensen, Fruegade 134.
 Vejle: J. C. Sørensen, Ribevej 18 K.
 Varde: A. Petersen, hos Klejnsmed Jensen.
 Esbjerg: Smed J. J. Markussen, Smedegade.
 Viborg: P. Jahns, Nicolaigade 14.
 Aalborg: P. Nielsen, Absalonsgade 12, 1.
 Aarhus: Brockmann, Sjøllandsgade 58.
 Randers: H. Jensen, Skovsgade 1.
 Nykøbing paa Mors: H. P. Fischer, Vestergade.
 Roskilde: F. Mortensen, Uglebjergsvænget.
 Holbæk: A. Mohr, Blegstræde.
 Svendborg: Chr. Jensen, Pasop.

Fejl i Adresserne bedes anmeldte.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 11

August 1892

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i
Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

Samtlige Medlemmer anmodes om, at gjøre alt hvad der staar i deres Magt for at
hindre Tilgang af Arbejdssøgende til Esbjerg og Hillerød.

Hvad skal det blive til?

Mange Arbejderrepræsentanter og klartseende Mænd blandt Nationaløkonomerne gjorde allerede for et Par Aar siden opmærksom paa, at der truede en Standsning i Forretningsgangen, altsaa en Krise. Selv om adskillige velnærede Storbørgere-Representanter kun havde et medlidende Smil tilovers for disse Udtalelser og ansaa dem for socialdemokratiske Agitatorers Hjernesvind, saa bragte dog de følgende Aar tilstrækkelige Beviser for, at denne, det nuværende Samfunds, snart kroniske Sygdom, Arbejdsløsheden, atter trak igjennem det kapitalistiske Samfundsløse, for at bidrage til dettes Oplosning.

Som en vægtig og tillige karakteristisk Komplikation (d. v. s. en Sygdom, der er i Følge med en anden) for den nuværende Krise viser den almindelige *Arbejdsløshed* sig at være. Hvem husker ikke de Efterretninger, der i Fjor stod at læse i alle Bladene — alle vegne fra, fra det sollyse Italien, fra det taagede England, fra Pyrenæernes Bjerge, fra Ruslands Stepper, fra Svejts, fra Tyskland, mødte os Efterretningerne om den almindelige Arbejdsløshed.

Vinteren gik og med fornyet Mod saa mangfoldige Proletarer Foraaret imøde. Rigtignok bragte dette Arbejde og Brød til mange Familjefædre, men mange blev dog ogsaa skuffede i deres Forventninger. Ikke nok med, at de vedblivende forblev arbejdsløse, blev oven i Kjøbet Hundreder af flittige Arbejdere kastet paa Gaden. Vi behøver kun at minde om Bygningshaandværket, Metal- og Tekstilindustrien o. s. v., for at illustrere den almindelige Nedgang.

»Hvad skal det blive til?« hører vi disse Øre for Kapitalismen sukke. — Ja, hvad skal det blive til? Har disse Folk maaske ikke arbejdet flittig nok, siden der blev dem et saadant Lod stillet? Tværtimod, vi har sét disse Arbejdets Mænd anstrænge sig fra om Morgentidlig til om Aften sént, for at frembringe det klingende Guld. — Men hvem har da pludselig prissgivet dem til Nøden og Elendigheden? Hvor er det Guld og hvor er de Skatte, som de har frembragt? — Ja, vi véd jo, at der i enhver Bikube findes Droner!

I tørre Ord fortæller Bladene os dette. Her er et Eksempel af hndrede :

»I Wertheims Symaskinefabrik i Bornheim ved Frankfurt blev i Gaar henved hundrede Arbejdere afskediget; der ventes endnu flere Afskedigelser. Overhovedet lader Jærnindustriens Gang for Tiden meget tilbage at ønske.«

Denne lille Meddelelse er en af de tungeste Anklager imod det nuværende Samfund. »Retten til Arbejde« er for længe siden bleven en Frase. Arbejdet er den byttesultne Kapitalismes Slavinde.

Kapitalismens Repræsentanter lader producere uden Hensynstagen til deres Medmennesker; Enhver har kun den ene Interesse: hurtigt at blive formuende. De, d. v. s. Arbejdsmidlernes (Maskinernes o. s. v.) Ejere, stiller disse Arbejdsmidler til Disposition for dem, der ikke ejer dem, for derved at høste Fordel til sig selv, thi de véd jo, at samtlige Maskiner i hele Verden vilde være værdiløse for dem, dersom de ikke blev anvendt til nyttebringende Arbejde. Det menneskelige Arbejde er netop Kilden til alle Værdier, men for Kapitalisterne er det Kilden til al deres Rigdom. De ikke arbejdende Ejere af Produktionsmidlerne lader producere til sig selv, de putter Ikke-Ejernes Arbejdsudbytte i deres egen Lomme og afspidser Arbejderne med en »Løn«, der neppe er tilstrækkelig til Livets Ophold.

Saaledes »deler« Kapitalisterne. Men Fornuften lærer os, at enhver Arbejder burde have det fulde Udbytte af sit Arbejde. Og netop deri ligger Uretfærdigheden, som vi beskylder det nuværende Samfund for, at øve mod os.

Den kapitalistiske Produktionsmaade maatte med Naturnødvendighed føre til, at de store Rigdomme, der er opstaaede ved det arbejdende Folks Virksomhed, koncentrerer sig paa færre og færre Hænder. Dette er skét hidtil og vil ske fremdeles — i hvert Tilfælde saalænge den nuværende Produktionsmaade bestaar. Følgerne heraf er, at Kapitalisterne søger at sikre sig Ejendommens Privilegier og at de derfor udbytter disse Privilegier efter bedste Evne. Derfor lader Kapitalismen producere uden Grænse, kun med det Maal for Øje, at indhøste det Udbytte, som i Øjeblikket tilbyder sig. Men denne auarkistiske Produktionsmaade maa en Gang bringe det Tids-

punkt, da »Markedet« ikke længere kan konsumere den store Mængde af tilbudte Varer — og det ikke af den Grund, at der maaske ikke var Brug for disse Produkter, men fordi Folkets Købeevne ikke er af den Beskaffenhed, at det kan overkomme at tilegne sig dem. Ved denne skitserede Overproduktion opstaar da en Standsning i Forretningerne. Men idet Kapitalisterne for den øjeblikkelige Vindings Skyld kastede Mængder af Varer paa Markedet, jævnedes de Vejen for Krisen. Nu er den kommen og nu kan Kapitalisterne se den: »Vi maa, om ikke helt, saa dog delvis indskrænke vor Drift!« — Arbejderne bliver efterhaanden afskedigede, de har gjort deres »Pligt« og kan nu gaa. Medens Kapitalisten kan leve af »sit« Udbytte, kan Arbejderne se, hvorledes de bedst kan — sulte. Det er næsten umuligt at faa Arbejde, thi disse samme Forhold hersker overalt. Tilbyder der sig endelig en Gang en ledig Plads, da tilbyder den industrielle Armes Reserve sig til en billigere Løn og — Kapitalisten har en Fordel deraf.

For nærværende Tid staar vi foran den nøgne Kendsgerning, at de Arbejdsløses Antal tager til i en foruroligende Grad. Nu overskrider Nøden Tusinders og atter Tusinders Dørtærskel, og det ængstlige Spørgsmaal lyder overalt: Hvad skal det blive til? Da kan selv en Storbørgere ikke længere forholde sig rolig. Han søger og finder »Reformer«. Man arrangerer Vældighedsfester og kalder Velfærdsindretninger tillive.

Tror I maaske, I Samfundets Riddere, at kunne hjælpe det arme, nødlidende Folk med Tiggersuppe, Kjørdportioner og lignende Presenter? Maaske kan I lindre den øjeblikkelige Nød, men en gennemgribende Hjælp kan I ikke byde!

Hvad skal det blive til? spørger Nutidens sultne Folk. Nuvel, det svarer selv fra Millioner af Læber: Folket skal have det fulde Udbytte af sit Arbejde. Med hver Dag, med hver Time lyder denne Fordring højere og højere. Og vi ser Vejen henimod Opnaaelsen af dette Maal: den kapitalistiske Produktionsmaades Forandring til en samfundsmæssig Produktionsmaade. Dette er de moderne Arbejderes Maal og Krisen jævner Vejen henimod dette Maal.

Derfor gentager vi atter og atter: organiser, organiser, thi ellers synker Arbejderklassen tilsidst ned i en saadan Sump af Nød og Elendighed, at den bliver et aldeles viljeløst Redskab i Udbytternes Klør, og fuldkommengøres aldrig til at modtage den Arv, der med Naturnødvendighedens Lov er os givet, at rejse det nye Samfund, hvor Retfærdighed sidder til Højbords, hvor der ingen Arbejdsløshed hersker og hvor alle har tilstrækkeligt til Livets Behov.

Hvorfor organiserer vi os?

Dette Spørgsmaal skulde man tro, alle organiserede Arbejdere vare klar over, og at det derfor var uden Betydning at fremsætte det; dette er dog ikke Tilfældet, hvad jeg skal søge at bevise ved at fremhæve den Maade, hvorpaa vi nu er organiserede, jeg mener nemlig, at det er en alt andet end praktisk Maade, man (navnlig i de sidste Aar) er gaaet frem paa.

Hvis en for al Organisation ukendt vilde spørge: »Hvad vil det sige, at I organiserer Jer?« da vilde vel enhver eller i alt Fald skulde enhver kunne sige dertil: »det vil sige at vi slutter os sammen i en Forening saa mange som mulig, og jo flere vi er i denne Forening, des stærkere er vi organiserede, og desto større er vor Magt.« Svaret vilde ubetinget være rigtigt, thi uden dette, at en Forening i Forhold til Antallet af Fagets Udøvere er stor, uden dette er den heller ikke stærk, og opfylder altsaa ikke sin Bestemmelse: at værne Fagets Udøvere mod Lønnedsættelser, inhuman Behandling osv. Thi det er jo netop Formaalet med Organisationen, at den skal være en Støtte for sine Medlemmer saaledes at ingen staar enkeltvis overfor Kapitalisterne; først naar alle staar enige, Skulder ved Skulder, da er vi Arbejdere en Magt, der kan byde Kapitalisterne Trods og holde

dem Stangen; kun hvor der ikke er Enighed, vil Kapitalisten altid sejre.

En stærk Organisation er altsaa en Magt, denne Magt bruger vi, naar Kapitalens Repræsentanter paa en eller anden Maade vil gjøre os Livet mere besværligt, end det alt er i Forvejen.

Altsaa: vi organiserer os for at komme i Besiddelse af en Magt som kan værne os mod Attentater paa vor Foreningsret, vore Løn- og Arbejdsforhold, kort sagt mod Overgreb af enhver Art; men for virkelig at være en saadan Magt, er det som før vist nødvendigt at være et forholdsvis stort Antal organiserede Arbejdere (helst burde selvfølgelig alle være med), der har samme Maal, bruger samme Midler og er enige i Fremgangsmaaden i det hele.

Hvorledes er nu vi Smede & Maskinarbejdere organiserede? Jeg mener, det kunde være betydeligt bedre end det er; i København er ikke mindre end 4 Fagforeninger for Smede, de arbejder hver for sig og paa hver sin Maade, følgelig er Maaden ofte en Del forskellig, og allerede deri ligger jo en stor Grund til Uenighed, hvor der burde være Enighed.

Jeg vil nu antage, at de fleste er enige med mig i, at jo større en Organisation er, jo flere Medlemmer den tæller, desto stærkere vil den i alle Tilfælde ogsaa være, og omvendt, jo færre i Tal, desmindre Magt; men hvad betyder det da, at der i København er 4 Foreninger i faglig Retning for Smede? — Det betyder for det første, at vi saa langt fra er enige, og for det andet, at ingen af disse Foreninger er saa stærke, som de burde og kunde være, og Følgen er da den, at ingen af disse Foreningers Medlemmer har Udsigt til at opnaa nogen Forbedring af synderlig Omfang; dette gjælder dog i ganske særlig Grad de 3 smaa Foreninger, og enhver vil vel indrømme, at en Forening med et Medlemsantal, der varierer fra c. 20 til henimod 40, den vil i et saa stort Fag som Smedenes, og i en By som København, ikke kunne udrette det allerringeste for sine Medlemmer eller for Faget i sin Helhed; ja selv om en enkelt af disse 3 naaer op, til 50 à 70 Medlemmer, saa er de dog saa temmelig hjælpeløse overfor Kapitalisterne, og hvad Nytte er saa en saadan Organisation til? Jeg mener ingen. Man vil indvende, at disse Afdelinger af Faget ogsaa er indordnet under »Dansk Smede & Maskinarbejderforbund«, og det er rigtigt nok; men Forholdene her i København er nu af den Beskaffenhed at de Konflikter, der i det sidste Aars Tid har været indenfor Faget, er ordnet uden Mellemkomst af D. S. & M. F., idet Fabrikantforeningen i Fællesskab med Smede & Maskinarbejdernes Københavns-Afdeling har oprettet en Voldgiftsret, der allerede — takket være enkelte Fabrikanters Stridsløst, — har været i Virksomhed flere Gange og ordnet Strid til Gavn for Forbundets Medlemmer; men hvis nu en Strid opkom paa et Arbejdssted, der særlig bsskæftigede de mindre Foreningers Medlemmer, saa er det meget tvivlsomt, om Fabrikantforeningen vilde anerkende disse faa Medlemmer og underhandle med dem; sandsynligvis vilde de henvise Sagen til Voldgiftsretten; men denne er ikke oprettet med disse 3 Foreninger for Øje, og disse Kollegers Nytte og Hjælp af deres Forening vilde i et saadant Tilfælde være lig Nul. Ganske vist skal det indrømmes, at ikke alle de Stridigheder, der kan opstaa mellem Arbejder og Arbejdskøber, kan komme ind under Voldgiftsrettens Afgørelse, idet jo en stor Del mindre Værksteder ikke kan komme ind under Fabrikantforeningens Omraade; men disse Mestre er samlede i en Mesterforening, der sikkert nok er mindst lige saa stor som de paagældende Svendes Organisationer, og naar Tallet er lige, saa behøver man ikke at være i Tvivl om, hvem der er den stærkeste, desuden vinder Storindustrien for hver Dag mere Terræn, og allerede nu beskæftiges den langt overvejende Del af Københavns Smede og Maskinarbejdere paa de større og mindre Fabriker, som er indordnede i Fabrikanternes Organisation.

Paa det nylig afholdte Fællesmøde for Haandværkere og Industridrivende fik Arbejdernes Organisationer rosende Omtale bl. a. af Dr. Frænckel, »det er Arbejderorganisationerne

der skal danne den fredelige Overgang til den social-politiske Stat! Saaledes omtrent faldt Udtalelserne; men Dr. Frænckel har sikkert ikke tænkt paa Foreninger, der kun rummer nogle faa pCt. af samtlige Fagets Arbejdere, han har sikkert tænkt paa en langt stærkere Tilslutning til Fagorganisationerne og en langt livligere Deltagelse i Arbejderbevægelsen fra Arbejdernes Side, end den, der for Smedenes Vedkommende nu finder Sted. Kapitalisterne organiserer sig i Ringe, Aktieselskaber, Arbejdskøberforeninger, og hvad det altsammen hedder, kun Arbejderne agter ikke paa at Tiden løber, og de glemmer at efterkomme Karl Marx's Ord til Arbejderne i alle Lande: Organiserer Eder.

Lad det da herefter være en Fordring, vi stiller til Lederne af vore Foreninger, at de arbejder paa Sammenslutning af alle Smede i en Forening, og ikke som nu, at der arbejdes paa at splitte Kræfterne ved at dele dem i mange smaa Foreninger, der hver for sig intet kan udrette, og som just ikke kan rose sig af Fordragelighed overfor hinanden. Lad os huske at Enighed gjør stærk, saa kan vi opnaa bedre Vilkaar at arbejde under, og det er derfor vi organiserer os.

N. Larsen.

*

*

*

Ovenstaaende Artikel kan vi i alt væsenligt slutte os til, der bør arbejdes hen til at samle alle Københavns Smede og Maskinarbejdere i en Organisation, kun tror vi ikke, at den Maade N. Larsen hidtil, i Praxis, har arbejdet paa for at naa dette, er den bedste. Den Ufordragelighed, der efter N. Larsens Mening hidtil har hersket, maa staa for hans egen Regning, og det bliver vist en haard Nød at knække, om nogen fordrer N. Larsen til at bevise Rigtigheden af det Antal Medlemmer, han paadutter de mindre Foreninger. Af forskellige Grunde skal vi her ikke nærmere komme ind paa Spørgsmaalet, saa meget mindre som der i en nær Fremtid sikkert vil blive Lejlighed til at drøfte det, baade ved Fællesmøder og Foreningsvis.

Red.

En Anthi-Kollega.

En Mand ved Navn Schvaback, der vil være de fleste af Fagbladets Læsere bekendt fra den Tid han arbejdede i Helsingør, hvor han som bekendt fik 3 Mand afskedigede fra Værftet og tillige havde sendt Direktøren en Skrivelse med Anmodning om at faa Smedemesteren afskediget, hvilket dog ikke lykkedes, idet Direktøren mente, at det dog var temmelig meget at fordre af en Mand, der lige var traadt i Arbejde paa Værftet.

Ved en resolut Handling fra Arbejdernes Side blev Schvaback hurtigt fjernet fra Værftet.

Men ikke tilfreds med den Maade, hvorpaa Helsingørs Smede havde behandlet ham, begav han sig til København, hvor han fik Arbejde paa Refshaleøen — der er jo somme Mennesker, Heldet altid følger. Her vilde Skæbnen at Schvaback netop til Hjælper fik en af de Folk, han ikke for sin Død kunde fordrage, nemlig et Forbundsmedlem. Schvaback har nemlig lige saa stor Afsky for Smede og Maskinarbejdernes Forbund, som en Præst har for det Sted, hvor Hr. Belzebub residerer, og hvilket Resultat et saadant Samarbejde maatte faa, kan enhver forstaa.

Følgerne udeblev da heller ikke. Hjælperen blev fjernet fra sin Plads, men paa en Maade, der fortjener at kendes af Folk, der ikke ønsker at arbejde sammen med Schvaback.

Sagen forholder sig saaledes:

Hvergang Hjælperen modtog sit Fagblad, ytrede Schvaback Lyst til at læse det, hvad Hjælperen nægtede, under Henvisning til, at han kunde jo selv melde sig ind i Forbundet, saa behøvede han ikke at tigge nogen for at læse Fagbladet. Herover blev Schvaback i højeste Grad fornærmet, og ytrede, at det var Idiotisme at være i en Forening o. l. Der udspandt sig nu en heftig Ordstrid, under hvilken Schvaback fremkom

med flere Udtalelser, der ikke godt lader sig optage i et Blad. Han har i det Hele taget spillet sin Rolle saaledes, at ingen ærekær Kollega taler et Ord til ham.

Man fristes til spørge: Hvad bilder denne Mand sig egenlig ind? Belært af sine Erfaringer fra Helsingør skulde man dog ellers tro, at han havde indset det Umulige i, fremdeles at fremture paa denne Maade; men nej, Schvaback har intet lært og intet glemt, dog, »apropos« Hr. Schvaback, hvordan gaar det med Synderegisteret.

XI.

En glemsom Mand.

Værkfører Delcomyn paa Statsbanens Værksteder i København har undertiden en daarlig Hukommelse, han gav saaledes mig Orlov for 2 Dage den 11. Juli, men den 15. havde han glemt det. Det havde min Afskedigelse til Følge. For et Par Aar siden støvede Hr. D. Værkstedet rundt som en Jagthund efter Bytte, Dag for Dag, saasnart han mente at have opdaget, at en eller anden af Arbejderne havde lavet en Ubeholdelighed til sig selv, og det var selvfølgelig hans Pligt. Siden sidste Nytaar er hans Pligtiver i den Retning dog svækket en Del, skulde dette maaske staa i Forbindelse med at Hr. D. selv har ladet lave saadanne Smaating. Eller bruges maaske Bordservice som Driftsmateriel ved Statsbanedriften?

Hr. D. var før aldrig sen med at uddele Røfler til de ham undergivne Arbejdere, hvis de havde lavet en ringe Genstand til dem selv, og ogsaa det var i Fritiden; hvad faar saa Hr. D. for at have en Mand staaende det meste af en Uge for at lave to Par Knive og Gaffler til Julegaver? Ja, der er vel Forskjel paa Kong Salomon og Jørgen Hattemager.

H. P. Hansen.

I den 4de skandinaviske Fagforeningskongres i Malmø den 18., 19. og 20. August deltager „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund“, repræsenteret af H. P. Hansen. Desuden sender Forbundets københavnske Afdeling en Repræsentant, Hr. F. Hurop.

Det har gentagne Gange indtruffet, at Afdelingernes Tillidsmænd, særlig i Jylland, har udbetalt Understøttelse paa tyske Rejsebøger, i enkelte Tilfælde uberettiget, som saa er refunderet, men ogsaa i flere Tilfælde, hvor Vedkommende var berettiget til Understøttelse, udbetalt denne, uden at udstede danske Rejsebøger. Disse skal altid udstedes, selv om der til Understøttelse berettigede i Forvejen er i Besiddelse af en tysk Bog.

Forretningsføreren.

Det henstilles til Aalborg og Slagelse Afdelingers Medlemmer, om de ikke snart finder Tiden passende til at begynde at indbetale deres Gæld til Strejkerne. Desuden henstiller jeg til Formanden for Slagelse Afdeling, snart at lade høre fra sig.

Gentagne Skrivelser er ikke blevet besvarede og i 4 $\frac{1}{2}$ Maaned er ingen Meddelelse fra Afd. kommen mig i Hænde. Jeg nødsages derfor til at bruge Fagbladet til Korrespondance.

Forretningsføreren.

Understøttelsens Størrelse for September er fastsat til 60 Øre daglig.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørelse).

Kedelsmedeforeningen	Kr.	26,00		
Klejnsmedeforeningen	"	30,00		
Grovsmedenes Fagforening	"	30,00		
Afdel. i Varde	Kr. 2,00	Transport	"	88,30
do. i Vejle	" 7,50	Afdel. i Roskilde	"	6,00
do. i Helsingør	" 70,00	do. i Aarhus	"	25,00
do. i Randers	" 8,80	do. i Holbæk	"	6,50
Transport	Kr. 88,30	Summa	Kr.	211,80
Beholdning fra forrige Maaned	"		"	489,55
		Summa	Kr.	701,35

UDGIFT

siden sidste Opgørelse.

Udbetalt i Grovsmedenes Fagforening				
i Kjøbenhavn paa Bog				
Nr. 157	Kr. 0.70	Nr. 330	Kr. 4.90	
203	0.70	332	12.60	
321	10.20	333	0.60	" 29.70
Udbetalt i Klejnsmedesvendeforeningen				
i Kjøbenhavn paa Bog				
Nr. 82	Kr. 14.70	Nr. 233	Kr. 6.30	
189	5.90			" 26.90
Udbetalt af Kedelsmedeforeningen				
i Kjøbenhavn paa Bog				
Nr. 92	Kr. 9.60			" 9.60
Udbetalt i Randers Afdeling paa Bog				
Nr. 113	Kr. 2.10	Nr. 264	Kr. 2.10	
151	2.10	279	2.10	
210	2.10	287	1.80	" 12.30
Udbetalt i Roskilde Afdeling paa Bog				
Nr. 22	Kr. 1.80	Nr. 237	Kr. 0.60	
46	1.80	253	2.40	
179	1.80			" 8.40
Udbetalt i Aarhus Afdeling paa Bog				
Nr. 106	Kr. 1.80	Nr. 272	Kr. 1.80	
179	1.20	329	3.60	" 8.40
Udbetalt i Holbæk Afdeling paa Bog				
Nr. 122	Kr. 1.80	Nr. 299	Kr. 1.80	" 3.60
Udbetalt i Helsingør Afdeling paa Bog				
Nr. 67	Kr. 1.20	Nr. 208	Kr. 1.80	
180	6.00	306	1.80	" 10.80
Udbetalt i Vejle Afdeling paa Bog				
Nr. 106	Kr. 3.00	Nr. 329	Kr. 3.00	" 6.00
		Ialt udbetalt	Kr.	115.50
		Beholdning	"	585.85
		Summa		701.35

Regnskaber, der ikke er komne mig ihænde senest den 16de i hver Maaned, kan ikke optages i første Nr. af Fagbladet. Forretningsføreren.

Rejsebog Nr. 213, tilhørende O. V. Hansen, er forglemt og kan afhentes hos Forretningsføreren.

Meddelelser.

Til samtlige Afdelinger er nu omsendt Forslag fra Hovedbestyrelsen om at forlægge Stedet for Afholdelsen af den næste Kongres fra Aarhus til København. Dette Forslag behandles nu i Afdelingerne og Resultatet indsendes til Forretningsføreren inden 1. November med Opgivelse af, hvor mange St. for og imod Forslaget.

Meddelelser om Afstemninger, der indkommer efter 1. November, er ugyldige.

Hovedbestyrelsens Motivering af Grunden til Forslagets Fremkomst følger med Forslaget og vil ad den Vej komme til Medlemmernes Kundskab.

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

bestaar af følgende Afdelinger:

Hovedbestyrelsen: Formand H. P. Hansen

København: Smede- og Maskinarbejdernes Forbund: Formand C. Sørensen.

Klejnsmedesvendeforeningen: Formand M. Sørensen, Meriansgade 14, 4.

Grovsmedenes Fagforening: Formand J. M. Eggert, Fredericiagade 36, 1.

Kedelsmedeforeningen: Formand J. P. Larsen, Dagmarsgade 15, 4. S.

Helsingør: Formand Chr. Rasmussen, Lundegade, 4, St. o. G. Udbetalinger af Rejse- og Understøttelseskassen foret. af Formanden.

Slagelse: Formand H. Jørgensen, Fruegade 134. Udbet. foretages af Formd.

Vejle: Formand J. C. Sørensen, Ribevej 18 K. Udb. foretages af Formd.

Varde: Formand A. Petersen, hos Klejnsmed Jensen. Udb. foretages af Formd.

Esbjerg: Formand J. J. Markussen, Smedegade. Udb. foretages af Formd.

Viborg: Formand P. Jahns, Nicolaigade. Udb. foretages af Formd.

Aalborg: Formand — —. Udb. foretages af P. Nielsen, Absalonsgade 12, 1.

Aarhus: Formand P. Hansen, Søgade 8. Udb. foretages af F. Brockmann, Sjællandsgade 58.

Randers: Formand H. Jensen, Skovsgade 1. Udb. foretages af Formd.

Nykøbing paa Mors: Formand H. P. Fischer, Vesterbro. Udbet. foretages af Formd.

Roskilde: Formand — —. Udb. foretages af F. Mortensen, Uglebjergsvænget.

Holbæk: Formand A. Mohr, Blegstræde. Udb. foretages af Formd.

Svendborg: Formand Chr. Jensen, Pasop. Udb. foretages af A. L. Jensen, Søgaardsvvej 43.

Køge: Formand N. Petersen, Vestergade. Udb. foretages af Formd.

Horsens: Formand P. Andersens, Fugholm 21. Udb. foretages af Formd.

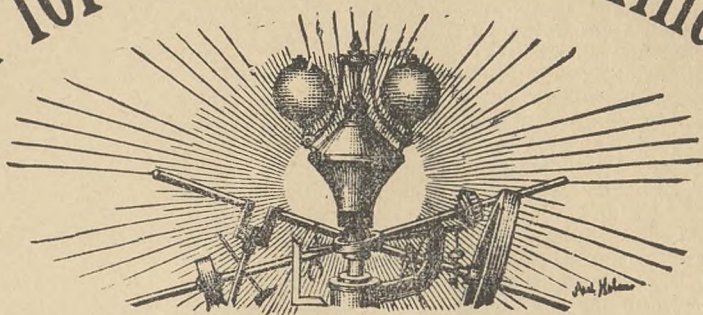
I København foregaar Udbetalingen til Tilrejsende: Mandag, Onsdag og Fredag Aften fra 7—9 paa Smedenes Kontor, Rømersgade 22, samt Lørdag fra 7—10 og Søndag fra 10—12 samme Sted.

Tirsdag og Torsdag Aften foretages Udbetalingen til Tilrejsende hos Forretningsføreren, Korsgade 30 B, 4., fra 7—8, men kun disse to Aftener.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Bøhms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 12

September 1892

4. Aargang

Husk altid, at den mindste Timeløn bør være 27 Øre i Provindserne og 30 Øre i Kjøbenhavn, samt at den længste Arbejdstid bør være 10 Timer pr. Dag.

Samtlige Medlemmer anmodes om, at gjøre alt hvad der staar i deres Magt for at hindre Tilgang af Arbejdssøgende til Hillerød.

Tilgang af Forbundets Medlemmer til Fabrikant Poulsens Værksteder i Esbjerg er aabnet. Hovedbestyrelsen.

Kongressen i Malmø.

Det første, man lægger Mærke til, naar man ser paa de Resolutioner, der er vedtagne paa Kongressen, er dette, at de store og gennemgribende Forbedringer af Arbejderklassens Stilling venter man ikke at kunne gennemføre ret meget af i det nuværende Samfund; dette har Kongressen givet Udtryk blandt andet i følgende Resolution, der omhandler Organisationernes Opgaver:

„Arbejdernes faglige (og politiske) Organisationer har den (fælles) Opgave, at samle Arbejderne til Kamp for den fuldstændige Anerkendelse af deres Menneskerettigheder, at opnaa de bedst mulige økonomiske Vilkaar (og den størst mulige politiske Frihed) under de nu bestaaende kapitalistiske Forhold, samt at oplyse Arbejderne om Samfundsudviklingen og dens Virkninger, men:

„da det maa erkendes, at den privatkapitalistiske Produktionsmaade stadig vil være en Hindring for at tilvejebringe Lykke og Tilfredshed i Samfundet, udtaler Kongressen sin Tilslutning til de socialistiske Principper.“

Og senere hen i en Resolution angaaende Kvinde-sagen:

„fremholder Kongressen, at den fulde Anerkendelse af Kvindens menneskelige og retslige Ligestillelse med Manden praktisk først naas ved Realisering af det socialistiske Samfund.“

Saavidt er man endnu aldrig naaet paa nogen af de tidligere afholdte skandinaviske Fag-Kongresser, at man har været fuldstændig enig om, at Lykke og Tilfredshed for alle naar man først i det socialistiske Samfund.

Vi siger med Overlæg „saa vidt“, thi det er en

Kendsgærning, at her i de nordiske Lande bliver der først Fart i Fagforeningsbevægelsen, efterhaanden som Arbejderklassen socialiseres. Ser man hen til Sverrig, falder dette straks i Øjnene; kaster man Blikket ud over de danske Landarbejderorganisationer, er Forholdet det samme. Først med Forstaaelsen af det socialistiske Samfund som Endemaal vaagner Erkendelsen af, hvor nødvendigt det er at staa organiseret til at modtage dette, og man indser tillige, hvilken Magt man besidder i Organisationen til at gøre Livet saa taalelig som muligt paa Vejen derhen ad.

Den Betydning har Kongresser i Almindelighen, foruden megen anden, at de er Udviklingsmaalere, det konstaterer ogsaa denne Kongres. Ingensinde tidligere paa nogen af de foregaaende skandinaviske Fagforeningskongresser er man kommet Sandheden, d. v. s. Socialismen, saa nær ind paa Livet som her, thi Kongressen var helt igennem socialistisk. Atter her har det vist sig, paa hvilken Maade Karl Marx' Ord til Arbejderne vil fuldbyrde sig. De forrige Kongresser anbefalede de enkelte Organisationer at samle sig i Forbund indenfor Nationerne, og der dannedes nationale Forbund; denne Kongres anbefaler de nationale Forbund at samle sig i et skandinavisk Forbund, og for enkelte Fags Vedkommende er Grunden allerede lagt, og alle andre vil snart følge efter.

En Fremtoning, der temmelig sikkert vil forsvinde inden næste Kongres, havde man endnu paa denne, nemlig Dansk Arbejderforbund, repræsenteret af Hr. Fernando Linderberg; han stod endnu paa det Standpunkt, vi andre forlængst er ud over, idet han ventede sig en hel Del for Arbejderne gavnlige Reforme, og det i en meget nær Fremtid, naar bare Arbejderne vilde lade være med at stille Fordringen om det socialistiske Samfund, thi, sagde han, Arbejdsgiverne skal forhandle med Arbejdernes Organisationer om faglige Spørgsmaal,

men dette kan man kun forlange, naar Arbejderne ikke tillige forlanger Samfundet omdannet socialistisk; dette vil med andre Ord sige, dersom Arbejderne blot kan tiltvinge sig en ringe Forbedring i deres økonomiske Stilling i Øjeblikket, maa man være ret godt tilfreds, for, sagde Hr. Linderberg, med det socialistiske Samfund har det lange Udsigter. Vi deler ikke Hr. Linderbergs Anskuelser, hverken om de lange Udsigter eller Arbejdskøbernes gode Vilje til at forhandle, thi den Tirade hører man nu allevegne fra, at man ikke vil forhandle med Fagforeningerne, fordi de er socialistiske; men vi kan være ganske rolige for, at havde Kapitalisterne ikke dette Slagord, saa fandt de et andet for dem lige saa brugbart; deres eneste Maal er at holde godt fast paa Pengesækken og deres Midler de mest brutale og hensynsløse, der i Øjeblikket tilbyder sig, dette ser man jo hver Dag. P. Knudsen traf Sømmet paa Hovedet, da han sagde: Man revolutionerer ikke Bevidsthederne ved at anbefale Arbejderne at bede.

Ved Slutningsmødet paa den 3. skandinaviske Fagforeningskongress (i Kristiania 1890) udtalte den for Mødet fungerende Ordstyrer (J. Jensen) Ønsket om, at man til næste Kongress maatte møde med en dobbelt stærk og selvbevidst Skare. Dette Ønske er fuldt ud opfyldt; ingensinde tidligere saa man en saadan Enighed i Valget af de Midler, hvormed Arbejderne maa bekæmpe det kapitalistiske Udbyttersamfund, og naar man her paa Malmø Kongressen vedtog, ikke at afholde den næste skandinaviske Arbejderkongress før 1897, var det med Bevidstheden om, at her nu var nedlagt et saadant Arbejde, bygget paa et saa solidt Fundament for Organisationerne at arbejde videre paa, at man ikke inden den Tid vilde komme til at staa over for nye Op-gaver.

Den næste Kongress afholdes i Stockholm.

Fra Malmø Kongressen.

De eneste specielle Spørgsmaal fra vort Fag var fremsat af to af det svenske Jern- og Metalarbejderforbunds Afdelinger, nemlig Stockholm og Malmø.

Det af Stockholms Afdeling forelagte Spørgsmaal lyder i Oversættelse saaledes:

Da den faglige Organisation i Sverige for Tiden synes at være stillestaaende, henstilles følgende Spørgsmaal til Kongressen:

Hvilke Midler bør der anvendes for at faa i Stand en kraftigere Agitation? Og skulde ikke en mere aktiv Op-træden fra Fagorganisationernes Side kunne virke vækkende paa de endnu udenfor staaende? Og er ikke et godt Middel hertil Udveksling af Agitatorer imellem de skandinaviske Lande?

Dette Spørgsmaal behandlede i Forening med flere andre, Pladsen her tillader ikke at referere alle de fremkomne Udtalelser, men alle syntes dog at være enige om, at Nyttens af Udveksling af Agitatorer ikke kunde blive stor, da Sproget lagde ikke faa Hindringer i Vejen, desuden var Stemningen overvejende for, i saa høj Grad som mulig, at anvende de stedlige Krefter.

Derpaa vedtoges følgende Resolution:

»Kongressen anbefaler Oprettelsen af skandinaviske Fagforbund, for derigennem bedre at kunne forene alle Arbejdere i ethvert Fag til en fælles Op-træden i Lønspørgsmaal.

Kongressen anbefaler Fagorganisationerne at forhøje Kontingentet, og det anbefales at sætte Kontingentet til de skandinaviske Forbund til 2 pCt. af Lønnen.

Det tilraades at aabne disse skandinaviske Forbund og i det hele alle de teknisk uddannede Arbejderes Fagforeninger for de til det paagældende Fag hørende Hjelpearbejdere uden Hensyn til Kon.»

Svaret paa, hvorvidt en mere aktiv Op-træden fra Organisationernes Side vilde være at anbefale, findes i den nedenfor optrykte Resolution om Strejker og Boycotting.

Det andet Spørgsmaal var stillet af Malmø Afd. og lyder saaledes:

Hvad er Aarsagen til at Jern- og Metalarbejderne ere saa ligegyldige og sløve for Organisationen? Og hvilket er det bedste Middel til at faa dem til at indse Nødvendigheden af at sammenslutte sig i en enig og stærk Organisation.

Dette behandlede under »specielle Spørgsmaal«, og der fremkom intet nyt paa dette Omraade, nogen Resolution vedtoges ikke saavidt vi husker (Protokollen er nemlig endnu da dette skrives ikke kommet os i Hænde. Red).

Den bedste Besvarelse af dette Spørgsmaal findes forøvrigt i en af det svenske Jern- og Metalarbejderforbund udgivet Brochure, der i den nærmeste Fremtid skal blive Medlemmerne bekendt igennem Fagbladet.

De Punkter paa Kongressens Dagsorden, der uden Tvivl vil faa størst Betydning for den kommende Tid, vare Spørgsmaalene om Strejker, Boycotting, Fagmærker og Rejsekasser, disse behandlede samlede, Diskussionen var livlig, indgaaende og interessant, og de fremkomne Udtalelser viste tydelig, hvilket Studium disse Spørgsmaal havde været underkastet af de Repræsentanter, der førte dem frem.

Maler J. Jensen henviste til, at da Arbejdskøberne nu organiserede sig i Ringe, maatte man finde et andet Middel til ved Siden af Strejker at tvinge dem til Indrømmelser overfor Arbejdernes retfærdige Krav, og et saadant havde man i Boycotting, anvendt med tilbørligt Eftertryk, vilde dette være et udmærket Kampmiddel i Arbejdernes Hænder.

I Forbindelse hermed anbefalede Sign. Olsen Indførelse af Fagmærker, ved at Organisationerne indførte saadanne indregistrerede Mærker, og uddelte disse til de Arbejdskøbere og Forretninger, der vare indgaaede paa Arbejdernes Fordringer, vilde megen Smudskonkurrence undgaas, og Arbejderne støttede sig selv ved at støtte de Forretninger, der behandlede deres Arbejdere human og betalte en ordentlig Løn. P. Knudsen fremhævede, at Rejse- og Understøttelseskasser for at gjøre Nytte ikke maatte være funderede paa et saadant Grundlag, at al det indkomne Kontingent gik med dertil.

Der vedtoges følgende Resolution:

- »Kongressen udtaler: At Strejker, som Arbejdernes Kampmiddel, er principielt berettigede.
- At Strejker er i Stand til at forhøje Arbejdernes Eksistensminimum, der stiger eller falder med Arbejdernes effektive Fordringer til Livet.
- At den Udstrækning, i hvilke Arbejderne skal anvende Strejker, bestemmes af den økonomiske Udviklings Standpunkt og Styrken hos Kapitalens og Arbejdets Organisation.
- At som Følge af Produktionens Koncentration de mindre Strejker efterhaanden vil give Plads for de store omfattende Lønbewægelser.

Ved Organisation af Strejker tilraader Kongressen:

- At de organiserede Arbejdere ikke gribe til Strejke før de har forsøgt alle Midler til en fredelig Overenskomst med Arbejdskøberne.
- At forinden større Strejker paabegyndes, bør den paagældende Organisation forhandle med Broderorganisationerne i Ind- og Udlandet, samt alle de Organisationer i Indlandet, som enten berøres af Strejken eller hvis pekuniære Hjælp paakaldes, for saa vidt muligt at forebygge, at dels uheldige Strejker, dels store Strejker udbryder samtidig paa forskellige Steder, medmindre saadanne efter moden Overvejelse anses for at kunne føre til et for Arbejderklassen gunstigt Resultat. Kun Strejker, der ere saaledes forbedrede, kan kræve Understøttelse af organiserede Arbejdere.
- Overfor Strejker eller Lock-out'er, der direkte paaføres Arbejderne, bør hele Arbejderklassen solidarisk overveje, hvorvidt disses øjeblikkelige Magtmidler sætter dem i Stand til samlede at optage Kampen.
- I Erkendelsen af, at Arbejderklassen ikke alene er producerende, men ogsaa konsumerende, og under Hensyn til, at

det i Kampen for bedre økonomiske Vilkaar gælder at benytte de Midler, der med mindst Tab for Arbejderne lettest fører til Maalet, anbefaler Kongressen: At de organiserede Arbejdere i Fremtiden i Stedet for eller sammen med Strejker anvende Boycotting, særlig i saadanne Industrier, der frembringer Varer, hvoraf Arbejderne ere Hovedforbrugere.

I Tilslutning hertil anser Kongressen Indførelsen af Kontrolmærker, udstedte af Arbejdernes Organisation, som et virksomt Middel til at sætte en Grænse for en altfor hensynsløs Udbytning af Arbejderne.

Samtidig vedtager Kongressen, at hvert Land for sig skal søge at regulere Lønbevægelsen, at naar en Strejke udbryder i en af de skandinaviske Lande, og dertil fordres Hjælp udenfor Landets Grænser, paahviler det Broderlandenes Organisationer i de Fag, hvori der strejkes, for saa vidt saadanne findes, i modsat Fald Centralledelsen, at agitere for Tilvejebringelsen af de nødvendige Bidrag.

Kongressen tilraader, at der oprettes Kasser til Understøttelser for rejsende Medlemmer af de faglige Organisationer, og at der i saa Henseende tilstræbes Gensidighed indenfor de samme Fag i de 3 skandinaviske Lande.*

Fra forskellige Sider var der stillet Spørgsmaal om, paa hvilken Maade man med mest Held kunde arbejde for Indførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen, da dette Spørgsmaal jo nu har været drøftet saa ofte, og man desuden i de forløbne Aar, siden Pariskongressens Vedtagelse af 1ste Maj Demonstrationen, har høstet praktiske Erfaringer, baade om Demonstration med og uden Arbejdsnedlæggelse, vedtog Kongressen følgende Resolution:

»Da en 8 Timers Arbejdsdag uden Tvivl er den vigtigste af alle Fordringer, som Arbejderne stiller til det nuværende Samfund, idet den ikke blot for Øjeblikket skal forbedre deres Stilling, men ogsaa forbedre og paaskynde Arbejderklassens sociale og politiske Frigjørelse, opfordrer Kongressen Skandinavien Arbejdere til ved alle mulige Tilfælde at stille Spørgsmaalet fremmest paa Dagsordenen i deres Nutidsfordringer. Vedrørende Midlerne udtaler Kongressen, at 8 Timers Arbejdsdagen, som tilhørende den sanitære Lovgivning, bør garanteres ved Lov, at Stat og Kommune derfor i første Linie bør indføre 8 Timers Arbejdsdagen for sine egne Arbejdere.

Ved Siden heraf bør 8 Timers Arbejdsdagen ogsaa gennemføres ad den faglige Organisations Vej, hvor dette er muligt.

Da det er nødvendigt for Gennemførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen, at Arbejderne i de forskellige Lande lægger deres Massetilslutning til denne Fordring for Dagen, bør den aarlige Demonstration den 1ste Maj i hvert Land iværksættes paa en saadan Maade, at den kan finde Sted under den størst mulige Tilslutning fra Arbejdernes Side, men opfordrer samtidig Arbejderne til at vise enig og bestemt Optraeden overfor de Arbejdskobere, som gjør Forsøg paa at forhindre Deltagelse i Demonstrationen.*

(Sluttes i næste Nr.)

Margarine og Skarnbøtter.

Der er en Ting, som vi alle maa være taknemmelige for at faa Øjnene aabnede for, nemlig Renlighed i det, vi spiser. I den senere Tid har Bødkerforbundet taget Affære angaaende Margarine Beholderne. Denne Sag angaar os Arbejdere i højeste Grad, da det er os, der spiser Margarinene, og vi har derfor villet skænke den Plads i Fagbladet for nogle Oplysninger — dette foreløbig til Underretning for de Medlemmer, der maa ske ikke synes om, at dette kommer til at tage Plads op i Fagbladet.

Men der er en anden Side af dette Spørgsmaal, som vi ønsker at henlede Medlemmernes Opmærksomhed paa, nemlig den paa Kongressen i Malmø vedtagne Resolution om Boycotting. Dette Margarine Emballage

Spørgsmaal kan nemlig meget let blive den Prøveballon, Organisationerne herhjemme kommer til at sende op for at finde Styrken af det Kampmiddel, Arbejderne kan komme til at bruge i den kommende Tid. For at en saadan Boycotting kan blive tilstrækkelig virkende i den Retning, vi ønsker, er det naturligvis først og fremmest nødvendigt, at Arbejderne lærer at kende denne Kampmaade og at kunne bruge den med tilstrækkeligt Eftertryk; vi skal derfor i en senere Artikel mere udtømmende klargøre dette. Af Hensyn til Pladsen nøjes vi denne Gang med at give Læserne en lille Mundsmag af, hvad d'Hr. Fabrikanten af Margarine vover at byde Arbejderne; vi anfører derfor nogle af Pressens Udtalelser om dette og beklager kun, at vi ikke tør brede os videre over dette Spørgsmaal her.

„København“ skriver den 28. Aug.:

„— Det er ellersaa ved sin Billighed, at denne Vare (Margarinen) har erobret sig sit Publikum, som med Rette kan fordre, at det, man sælger dem, i det mindste er en ren Vare.

At der ved selve Fabrikationen af Margarine her i Landet skulde herske noget Svineri, er ikke sandsynligt — Sundhedsautoriteterne og andre Interesserede har let ved at kontrollere dette.

Men der er en anden Ting, som ikke er, som den burde være, og det er Emballagen.

Naar Ballierne er tømte, henstilles de ofte i Gaardene i længere Tid. Senere afhentes de og bliver saa under Rejsen stillet op paa aabne Pladser ved Jernbane eller Dampskibe, indtil de tilsidst naar hjem for atter at gøre deres Nytte. En saadan Tur gør de flere Hundrede Gange førend de kasseres, og det er paa disse Ture, at de gør en anden Nytte, som ikke ganske svarer til deres Bestemmelse. Det er oplyst ved mange Eksempler, at Tjenestepiger og mange andre Mennesker saare let forveksler Margarine-Foustagerne med Skarnbøholdere, mens de staa i Gaardene. Man kan maaske ikke sige noget til det, men det er dog uhyggeligt at tænke, at Hunde lejlighedsvis betjener sig af de paa aabne Plads henstaaende Ballier, og det er bevisligt, at de ofte kommer hjem til Fabriken i en Tilstand, som tyder paa, at selv Mennesker i en snæver Vending har taget dem for Klosetter. Og saa kommer der Margarine i dem igen efter at de er vasket en Smule — som om det kunde rense Træballier, der er ganske gennemtrængt af Urenlighed.“

I „Margarine-Posten“ Nr. 3 hedder det:

„Jeg køber aldrig Margarine.

Dette Ord har vi hørt Adskillige udtale, og de har ment, at de som Følge deraf heller ikke havde noget med denne Sag at gøre. Dette er dog sikkert en stor Fejl; thi for det Første véd Ingen, naar hans økonomiske Forhold bliver saa trykkede, at han nødvendigvis skal købe Margarine, og naar dette sker, var det dog ret behageligt, om denne kunde nydes med Appetit, men dertil kommer, at navnlig Arbejderne altid har vist at være i Besiddelse af en betydelig Solidaritetsfølelse. Hvad der angaar den ene, kan ikke være den anden ligegyldigt, og i Kraft af denne Solidaritetsfølelse er det, at vi anmoder de Arbejdere, som ikke køber Margarine, om at være deres Kammerater behjælpelige med at faa rene Spisevarer. Og dette er jo saa saare nemt. Ligegyldigt hvor vi gøre vor Indkøb skal vi betale; vi maa derfor lige saa godt kunne gøre vore Indkøb i de Forretninger, hvor der er Garanti for, at der føres rene Varer, som vi søger de mindre propre Forretninger.

Er alle Arbejdere (og da navnlig disses Hustruer) enige om denne Fremgangsmaade, da skal man nok komme til at tage Hensyn til os.“

En Fabrikant, Hr. Otto Mønsted, er i Øjeblikket den væsenligste Hindring for at faa indført udelukkende nye Foustager, idet han paa et Møde af Fabrikanterne satte igennem, at de kun skulde indlade dem derpaa, naar de selv fandt for godt.

Sæt nu, at Margarine Fabrikkerne dannede en Ring, da stod vi overfor, enten at spise deres snavsede Produkt, eller Boycotting — lad os tænke lidt over det.

Men lad os først og fremmest være enige om, ikke at spise Otto Mønstedts Margarine, forinden han anvender ren Emballage, og heller ingen af de andre Fabrikers, forinden ogsaa de indfører ren Emballage.

Fabriken „Danmark“ er i Øjeblikket den eneste, der udelukkende forsender i nye Foustager.

Meddelelser.

Afdelingerne paamindes om at indsende Resultat af Stemmeafgivningen angaaende Kongressens Afholdelse i København, i Stedet for i Aarhus, senest inden 1. November.

Forslag, der ønskes behandlet, kan indgives samtidig.

Det paalægges hvert enkelt Medlem at vaage over, at der ikke ydes „Geschenk“ til Ikke-Forbundsmedlemmer.

Medlem Nr. 10 af Randers Afd. N. Bach, Indehaver af Rejsebog Nr. 299, bedes snarest mulig indsende sin Adresse til Formanden for Roskilde Afdeling, F. Mortensen, Uglebjærgsvænget, for at faa en ikke underskrevet Kupon-Kvittering berigtiget; Understøttelsen er modtaget den 18. August.

Tillidsmændene i Provinsafdelingerne bedes gøre N. Bach bekendt hermed, indtil det er berigtiget.

En Mand, der kalder sig selv „en meget æret Kollega“, har tilsendt mig en anonym Klage over, at Fortegnelsen over D. S. M. F.s Afdelinger og disses Tillidsmænd findes i hvert Fagblad, da de tager formegen Plads op. Jeg skal villig indrømme, at jeg ofte kunde ønske at benytte Pladsen til andet end Fortegnelsen, men jeg betragter nu denne Fortegnelses stadige „gaaen igen“ som nødvendig, dels for de rejsende Medlemmers Skyld, og dels for at Afdelingerne indbyrdes kan hente Oplysninger hos hinanden paa den kortest mulige Tid, og dersom „en æret Kollega“ vil se alle Fagbladene igennem siden April, skal han finde, at der i hvert eneste er en eller anden Forandring i Adresserne. For Resten: er det ret pudsigt, at Klagen er anonym — hvad mon dér kan være at risikere?

Paa Grund af Pladsmangel har Fortegnelsen maattet udelades i dette Nr.

Forretningsføreren.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørelse).

S. og M. F. i København	Kr.	163,20
Klejnsmedeforeningen	„	30,00
Kedelsmedeforeningen	„	25,50
Grovsmedenes Fagforening	„	25,00
Afdel. i Vejle	Kr. 15,00	Transport „ 42,50
do. i Varde	„ 6,00	Afdel. i Svendb. „ 20,00
do. i Randers	„ 8,50	do. i Esbjerg „ 6,00
do. i Roskilde	„ 5,00	do. i Aarhus „ 25,00
do. i Horsens	„ 8,00	do. i Helsingør „ 84,50
Transport	Kr. 42,50	do. i Holbæk „ 6,50
	Summa	Kr. 428,20
Beholdning fra forrige Maaned	„	585,85
	Summa	Kr. 1014,05

UDGIFT

siden sidste Opgjørelse.

Udbetalt i S. M. F. København paa Bog			
Nr. 9	Kr. 0,70	Nr. 264	Kr. 0,70
45	6,30	265	2,80
46	1,40	267	9,80
47	9,80	268	7,70
68	10,50	297	4,90
179	2,40	298	1,40
183	2,80	301	11,90
187	12,60	302	9,80
208	4,90	305	19,60
209	6,30	307	1,40
213	5,60	308	5,60
214	13,30	309	18,90
225	4,20	310	4,90
234	2,10	331	2,80
			Kr. 185,10
Udbetalt i Varde Adeling paa Bog			
Nr. 287	Kr. 0,60		„ 0,60
Udbetalt i Randers Afdeling paa Bog			
Nr. 328	Kr. 4,80		„ 4,80
Udbetalt i Holbæk paa Bog			
Nr. 20	Kr. 1,80		„ 1,80
Udbetalt i Vejle Afdeling paa Bog			
Nr. 86	Kr. 5,40	Nr. 272	Kr. 2,40
106	4,20	299	1,80
			„ 13,80
Udbetalt i Helsingør Afdeling paa Bog			
Nr. 11	Kr. 3,60	Nr. 315	Kr. 1,80
15	6,00	333	1,80
			„ 13,80
Udbetalt i Aarhus Afdeling paa Bog			
Nr. 20	Kr. 1,80	Nr. 179	Kr. 0,60
122	1,80	274	1,80
			„ 6,00
Udbetalt i Svendborg Afdeling paa Bog			
Nr. 86	Kr. 1,80	Nr. 272	Kr. 2,40
106	1,80	276	1,80
107	9,10	329	1,80
			„ 18,70
Udbetalt i Roskilde Afdeling paa Bog			
Nr. 20	Kr. 0,60	Nr. 225	Kr. 1,80
86	6,60	239	4,80
122	1,80	315	1,80
			„ 17,40
Udbetalt i Grovsmedenes Fagforening i København paa Bog			
Nr. 32	Kr. 1,20	Nr. 201	Kr. 1,20
122	4,20	364	1,20
			„ 7,80
			Ialt udbetalt Kr. 269,80
			Beholdning „ 744,25
			Summa 1014,05

Regnskaber, der ikke er komne mig ihænde senest den 16de i hver Maaned, kan ikke optages i første Nr. af Fagbladet.

Forretningsføreren.

Understøttelsens Størrørelse for **Oktober** er fastsat til **60** Øre daglig.

Afdelingstillidsmændenes og Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at i de 4 Maaneder Juli, August, September og Oktober skal der indbetales til Rejse- og Understøttelseskassen 5 Uger pr. Maaned.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Bøhms Tryk, Rømersgade 23, København